

karanlık kitaplık

CHARLES BEAUMONT

tuf ki bir rüya gördün

ithaki

"Beaumont kendisi için bir oyun oynuyor ama sizi de içeri davet ediyor."
—*Ray Bradbury*

Otuz sekiz yaşında kanser sebebiyle hayatını kaybeden Charles Beaumont, ismini *Alacakaranlık Kuşağı* için yazdığı senaryolarla duyurmuştu. Dizinin belki de en popüler bölümlerinin senaryolarında, fikirlerinde onun da imzası vardı. Ray Bradbury, ona yazdığı öyküleri gösteren genç Beaumont'a "Evet, sen kesinlikle bir yazarsın," demişti. *Tut ki Bir Rüya Gördün* korku, bilimkurgu, kara polisiye, fantazi gibi birçok türde eserler kaleme alan yazarın en iyi öykülerinden bazılarının toplandığı tuhaf mı tuhaf bir seçki.

Charles Beaumont'un hayal gücüyle kurduğu tekinsizlikler âleminde tüm kâbuslar mümkün. *Tut ki Bir Rüya Gördün*'deki öykülerde aslanlar dolaşıyor, uzay gemileri başınızın üzerinde süzülüyor ve sihirbazlar, vampirler, canavarlar, uzaylılar, robotlar hiç beklemediğiniz biçimlerde çıkıyor gölgelerin arasından. Ve Şeytan bile aralarında olabilir.

Uzun bir iğne sert ete girdi ve güzel insanlar masanın etrafında toplandılar.

Çeviren: Kerem Sevinçli

www.ithaki.com.tr
ithaki
9 786257 737647
/ithakiyayinlari

CHARLES BEAUMONT

Asıl adı Charles Nutt olan Beaumont 2 Ocak 1929'da, Chicago'da doğdu. On bir yaşında, belkemiği menenjitine yakalandı ve annesi, evlerini Chicago'da çetin geçen kışlardan uzaklaşmak için, Everett, Washington'a taşıdı. Hastalığı yüzünden yatağa mahkûm olan Beaumont, okumayı ve hikâye anlatıcılığının neşesini keşfetti. Çizer, oyuncu, müzisyen ve yazar olarak şansını deneyen Beaumont, edebiyatta karar kıldı ve art arda öyküler yazmaya başladı. Paraya sıkıştığında, Mobile, Alabama'da bir tren garı bürosunda, yazlık iş buldu ve burada, müstakbel eşi Helen ile tanıştı.

Birlikte, 1949'da Los Angeles'a taşınmalarının üzerine, Beaumont, profesyonel bir kariyere giden çetin yolda ilerlemeyi sürdürdü. Bu yolda, Ray Bradbury, Richard Matheson, Jerry Sohl, William F. Noal ve çok sayıda diğer çiçeği burnunda bilimkurgu yazarıyla dost oldu. "Güney California Grubu" olarak tanınan bu ekip birbirlerinin yazarlığını geliştirmenin yanında, fantastik ve bilimkurgu türlerini tanıtmak amacıyla da birlikte çalıştı.

1954'te, Beaumont'un "Black Country" adlı öyküsü, *Playboy* dergisinde çıktı yayımlanan ilk kısa öyküsü oldu. Bunu izleyen on yıl içinde, iki roman, üç öykü derlemesi yayımladı ve *Alacakaranlık Kuşağı*'nın yirmi iki bölümünü kaleme aldı. Genelde kendi öykülerinden esinlenerek yazdığı bu bölümler, dizinin en iyi bölümleri arasında sayılmaktadır.

O sıralar tıp literatürüne geçmemiş olan fakat daha sonra erken Alzheimer hastalığının bir cinsi olduğu düşünülecek bir hastalık yüzünden, otuzlu yaşlarının başlarında, sağlık durumu kötüye gitmeye başladı. Otuz sekiz yaşında, akıllarda elinden alınmış onca yıl içinde neler üretebileceği ile ilgili çok sayıda soru işareti bırakarak hayatını kaybetti.

Tut ki Bir Rüya Gördün

Charles Beaumont
Orijinal Adı: *Perchance to Dream*

İthaki Yayınları - 1784
Karanlık Kitaplık - 38

Yayın Yönetmeni: *Alican Saygı Ortanca*
Sanat Yönetmeni: *Hamdi Akçay*

Dizi Editörü: *Emre Aygün*
Yayına Hazırlayan: *Furkan Kemer*
Düzelti: *Alican Saygı Ortanca, Emirhan Burak Aydın & Emre Aygün*
Kapak Tasarımı: *Hamdi Akçay*
Kapak İllüstrasyonu: *Will Sweeney*
Grafik Uygulama: *B. Elif Balkın*
1. Baskı, Aralık 2020, İstanbul

ISBN: 978-625-7737-64-7

Sertifika No: 46603

Türkçe Çeviri © Kerem Sevinçli, 2020
© İthaki, 2020
© Christopher Beaumont, 2015

Bu eserin tüm hakları AnatoliaLit Telif Hakları Ajansı aracılığıyla
Don Congdon Telif Hakları Ajansı'ndan satın alınmıştır.
Yayıncının yazılı izni olmaksızın alıntı yapılamaz.

İthaki™ Penguen Kitap-Kaset Bas. Yay. Paz. Tic. A.Ş.'nin tescilli markasıdır.
Caferağa Mah. Neşe Sok. 1907 Apt. No: 31 Moda, Kadıköy-İstanbul
Tel: (0216) 348 36 97 Faks: (0216) 449 98 34
editor@ithaki.com.tr – www.ithaki.com.tr – www.ilknokta.com

Kapak, İç Baskı: Deniz Ofset Matbaacılık
Maltepe Mah. Hastane Yolu Sok. No: 1/6 Zeytinburnu-İstanbul
Tel: (0212) 613 30 06 denizmatbaamucellit@gmail.com
Sertifika No: 48625

karanlık kitaplık

Charles Beaumont

Tut ki Bir Rüya Gördün

Çeviren
Kerem Sevinçli

ithaki

İçindekiler

ÖNSÖZ
Beaumont'un Anısına
7

TUT Kİ BİR RÜYA GÖRDÜN
16

ORMAN
26

BÜYÜCÜNÜN AY'I
52

HEPSİNE BİRDEN SAHİP OLAMAZSINIZ
57

FRITZCHEN
78

BABA, BABACIĞIM
90

ULUYAN ADAM
96

KLASİK BİR KAÇAMAK
114

TOPLANMA YERİ
129

BİR LEYDİYE ŞARKI
134
KAN KARDEŞ
152
KENDİ SURETİNDE
158
CANAVAR ŞOV
185
GÜZEL İNSANLAR
192
BEDAVA TOPRAK
212
SİHİRLİ ADAM
224
SON AYİN
245
SARI PİRİNCİN MÜZİĞİ
261
YENİ KOMŞULAR
278
TAŞRADA ÖLÜM
300
TRÄUMEREİ
314
GECE YOLCULUĞU
322
YENİ SES
342
SONSÖZ
348

ÖNSÖZ
Beaumont'un Anısına

Ray Bradbury

Gerçekler, daha önce yazıldı. 1946 yazında, ben 26 yaşındayken, on altı yaşında bir oğlan, Los Angeles şehir merkezindeki Fowler Kardeşler Kitabevi'nde karşıma çıktı ve kendisine ait *Terry ve Korsanlar* çizgi roman koleksiyonunun yanı sıra, *Tarzan*, *Prince Valiant* ve kimbilir daha kaç tane, muhteşem ve hayatı zenginleştirici konuda gevezelik etmeye başladı.

Böyle tutkulu bir karşılaşmayı, ancak, tam on saniye içinde tohumundan filizlenip tamamen açan çiçeklere dair, hızlandırılmış *stop-motion* filmler gibi bir dostluğun yeşermesi izleyebilirdi. Charles Beaumont'u –genç adamın ismi buydu– pazar gazetesindeki renkli *Buck Rogers* panellerime bakmaya Davet ettim. Yanında, sayfalarının köşeleri epey kıvrılmış *Terry* ve karşı konulmaz *Korsanları* fasiküllerini de getirdi. Takaslar yaptık ve yirmi yıl sonraki vakitsiz ölümüne dek sürecek dostluğumuz oracıkta başladı.

Müteakip yıllar, kum havuzunda, neşeli günler olarak geçti; bir diğer deyişle, yarın Yılbaşı, öyleyse *bugün* ne günü? – Kutlama! Söz konusu Chuck olunca, "Çok şükür, cumayı ettik," haykırışları duymazdınız. Hafta sonları, benimkiler gibi, hep uzundu; yeni bir sevginin bizi meşgul ettiği, hatta kafamızı kurcaladığı, bizi, yaratıklarımız ve mimarimiz hariç hiçbir şeyin var olmadığı dünyalara sevk eden günler. Dostluğumuz, tek çekim sinema sahnelerinden, yakından çizilmiş sürrealist karikatür karelerinden, karnaval sihirbazlarından, eski radyo programlarından başlayıp kitap tozunu ciğerlerimize

çektiğimiz, nefes daraltan antika kitap dükkânlarına kadar uzanan birçok hususa dayanıyordu. İzin versem, köpekler, sokakta peşime takılırdı. Nereye gittiğimi bilmiyordum ama oraya gitmek kesinlikle harikaydı. Köpeklerin ve çiçeği burnunda yazarların durumu bundan ibarettir. Chuck da aynıydı; fakat köpekler onun etrafında dans *ederdi*; dostları da... Belki, haddinden fazla dostu vardı. Ona nefes aldırmadılar. Sonunda, çok fazla yaratıcılık ve muhabbet enerjisi harcayıp hayatına süratle giren bir hastalıkla mücadele edecek enerjisi kalmadığı doğru olabilir. Ama tüm bunlara sonra geleceğiz.

UPS kargo şirketi ile başlayıp Universal Stüdyolarının müzik kopyalama biriminde çalışmasıyla son bulan bir dizi işin ardından, Chuck, ellilerin başında bir gece, ilk kısa öyküsüyle soluğu evimde aldı. Yüzü heyecandan kızararak ve ağlayarak bana uzattı. "Güzel oldu! Veya – *Bence* güzel!"

Öyküyü okudum, ağladım:

"Güzel de ne kelime, şahane!"

Öyküyü bir editöre gönderdim. Satıldı.

Satılması üzerine hiperaktifliğe dalıveren Chuck, yıllar içinde düzinelerce, yüzlerce öykü daha yazdı. Onu genelde, diğer genç yazarlara, emsal olarak anlatırım. İşe *yarıyor*. Yani, yazarlık: bir yıl içinde, üç yıl içinde, on yılda; haftada bir öykü! Her yılın her haftası, daha da iyiye gitmekten başka çareniz olmuyor. Chuck da iyiye gitti.

Peki, ne konuda?

O zamanında –ve bugün eserlerinde de görüldüğü üzere– fikirlerle, mütalaayla, heveslerle dolu bir yazardı. Onun fikirlerini, dostlarınıza, birkaç kısa satırla anlatabilirsiniz. O öykülerini bu –bazıları büyük, ağırlıklı olaraksa, sözümona, küçük– fikirlerle dokuyan bir hikâye anlatıcıdır.

Önemi yok. En azından, tohumlar, Poe karda kaybolduğundan; Melville gözden düşüp karada gemi enkazına kurban gittiğinden; Nathaniel Hawthorne'un derhal yok edilecek bir mekanik kelebek icat etmesinden beri nadiren olageldiği üzere, yerli yerindeydi. Unutmayın ki, bu 19. yüzyıl Amerikan yazarlarının her biri, fikir adamlarıydı. Enselerine vursanız, kozmik tohumlar tükürürlerdi.

1830 ila 1900 yılları arası, istiare yönünden bereketli; yemişlerle, meyvelerle, heybetli Kutsal Ruhlarla değilse bile, en azından geceleri uykunuzu mahveden ama dingin akşamüstlerinize neşe katan başsız süvarilerle hıncahınç dolu bir dönemdi.

Charles Beaumont, bu dönemden, bilimkurgu dalında eserler veren birçoğumuzun kayıp evlatlarıymış gibi hissettiği bu yazarların dengi olmasa da, hiç değilse, varisiydi.

Özetle, Beaumont'un fikirlerini, öyküleri geçmişte kaybolup gittikten uzun bir süre sonra dahi hatırlayabilirsiniz. Bunu, Hemingway'in, Faulkner'ın veya Steinbeck'in fikirlerini *tespit etmekle* kıyaslayalım. Faulkner'a bakacak olursak, istiarenin, yerli yerinde olmasına rağmen, mekân, zaman ve karakterler arasında kaybolduğunu; hatta sonu gelmeyen ağdalı sözcüklerin arasında, tamamen battığını görürüz.

Steinbeck'in *Gazap Üzümleri*'ni veya *Uzun Vadi*'sini, istiare açısından ne hatırlayabilir ne de tarif edebilirsiniz. Hoşça anımsadığınız şey, iyi betimlenmiş bir sahne, kanlı canlı insanlardır. Joadlar, pekâlâ, geleceğe doğru olan bu yolculuğumuzun bir yerinde, her şafakta çıkıp her alacakaranlıkta, rüyalarda, üç saat önce olduğundan daha iyi bir şekilde görülecek biçimde batan bir sembol olabilirler; ha keza, öyledirler. Fakat Steinbeck'i nadiren derinlemesine düşünürüz. Onu derinlemesine hisseder, düşüncelerimize ise sonra ulaşırız.

Hemingway'de ve 1929'dan beri peşi sıra peyda olan bir yığın taklitçisinde de durum böyledir. İstiareleri barizdir; fakat hem boğa güreşi hem Pamplona boğalarının koşuşu hem de Afrika'nın ücra bir köşesinde vurulan beyaz avcı, çok basit bir şekilde semboliktir. Pek tabii, mekânları, insanları hatırlarız; ama Hemingway'in karakterlerinden hiçbiri, hareket etmelerine rağmen, bir yere gitmemektedir. Dönemlerini veya herhangi birisinin geleceğinin mimarisini değiştirmek adına çok az şey yaparlar; kendilerininkini bile. Seyahat ederken sabit dururlar ve ne daha önce bulundukları yeri ne de her şeyin nasıl gerçekleştiğini bilerek aptal ölürler. Hemingway'in ustalıkla yazılmış eseri *Dünya Başkenti*'nde, karnına mutfak bıçağı yiyen

Paco hepsini temsil eder. Yerde kan görür ve oraya nasıl geldiğini merak eder. Neden *o*?

Jules Verne'in, şüphesiz daha ilkel olan karakterleri, yine de fikir cümleleri kurarlar. İstiareyi daha görkemli, daha eşsiz bir şekilde yaşarlar. Evet, erkek muhabbetidir ama Verne'in istiareleri dünyayı aşıp bizi Ay'a kondurur. Verne'i dinleyin; zihniniz, yüreğiniz, ruhunuz kıpır kıpır olur; kanınız kaynar. *Papa*'yı dinleyip silahınızı kuşlar olduğunu sandığınız ama hiç kuş olmayan göğe doğru ateşleyin.

Verne'in karakterleri, bir şeyleri *oldurur*. Kanları, geminin döşemesine veya roketin gövdesine dökülürse, sebebini bilirler ve söylemekten korkmazlar. Nemo, dünyanın tüm donanmalarını ve bu sayede, Savaşı batırmanın peşindedir. O, dehşetle vücuda getirilmiş bir Barış mecazıdır.

Beaumont, bu minvalde, Hemingway'in veya kırklardan ellilere, altmışlara ve günümüze dek ortaya çıkmış yazarların çoğundan ziyade, Verne ve Hawthorne'un daha yakın akrabasıdır.

Charles Beaumont'un bu devlerle denk veya onlardan üstün olduğunu mu öne sürüyorum? Hayır; tek söylediğim, bu büyük yetenekler uzun adımlarla ilerlerken, Beaumont'un daha iyi yoldaşlık ettiğidir. O, daha eğlencelidir çünkü o, günümüz toplumunda ihmal edilen bir şeydir: Fikir yazarı.

Şunu düşünün. Amerika, tarihteki *yegâne* fikir kültürüdür. Hevesleriniz, Sanayi Devrimi'ni gerçekleştirdi, atomu parçaladı, bizi Ay'a ulaştırdı ve bize, bilgisayarlarca depolanıp gönderilecek olağanüstü gelecekler vadetti. Fakat ne kadar ironiktir ki; mahallenizdeki kitapçıyı talan etseniz, ortalama bir romanın, beline kadar bulaşık suyuna batmış, sabunlu su kadar donuk olduğunu görürsünüz. Yüz tane en çok satan arasında, en ufak bir heves kırıntısını, mütalaa ruhunun bir zerresini içeren bir kitabı zor bulursunuz. Ölü doğmuş fikirlerden geçilmez.

Beaumont ve günümüzde eserler veren birçok başka bilimkurgu yazarı, etkileri çok büyük olmasa da, burada devreye giriyor. Onun öykülerini okullu çocuklara verin ve düşüncelerini, oyun halinde

evirip çevirmelerini izleyin. Onun istiareleri, taze, canlı ve karşı konulmazdır.

Hemingway'in İspanyol torerolarını veya ödlek Afrikalılarını verdiğiniz birçok öğrenci ise, bunlara kendi yorumlarını getirmekte güçlük çekecektir. Külüstür Ford'larıyla, toz toprak içinde, günbatımına doğru yol alan Joadları verseniz de aynı şey olur. Faulkner'ın Köpeğini verseniz de. Eserleri ne kadar muazzam ve güzel olurlarsa olsunlar, edebiyata abayı yakmış, fikirlerin patlayarak ortaya çıkması için kafalarının içine atacak doğru mısır tanesini arayan öğrencilerin üzerine yağdırılamaz.

Fikir, her şeydir. Günümüz yazın dünyasının merkezinde, hakiki avangart itici kuvvetler olarak bulunan birçok çağdaş bilimkurgu ve fantazi yazarı da bu konuda benimle hemfikir. Beaumont da hemfikir. Fikirlerinden birini, bir derslikte ortaya atın; birkaç dakika içinde düzinelerce çeşitleme çıkar. Çocukların okumasını istiyorsanız, diye haykırır Beaumont; yalvarırım, onları ilham bombardımanına tutun! Onlara, yazarlık meşgalesine katılma, zeki hissetme; kendilerini, tahmin ede ede var etme şansı tanıyın.

Burada toplanan öyküler de söylediklerimi kanıtlar nitelikte.

Beaumont, kendi başına bir oyun oynuyor ama *sizi de* Davet ediyor. Onun öyküleri, dört kişilik basket takımları; sizse, beşinci oyuncusunuz. Genellikle, oyunu kendi başınıza kazandığınızı hissediyorsunuz çünkü Beaumont'un istiaresine kendi yorumunuzu getiriyorsunuz. Nitekim bu, onu bu kadar eğlenceli kılan şeydir.

Herkesin güzel olmak üzere şekillendirildiği, tüm bedenlerin mükemmel, tüm suratların tek bir kalıptan çıkma, yakışıklı-güzel olarak biçimlendirildiği bir dünyayla karşılaştığımız, "Güzel İnsanlar" gibi bir öyküye nasıl karşı koyabilirsiniz? Sonra, ne oluyor? Devrimci bir kız, bir tek yürek; çıkıp ameliyat edilmeyi, kalıba uymayı, değiştirilmeyi reddediyor!

Pekâlâ, sınıf; önümüzdeki derste, *bunun* üzerine, *kendi* çeşitlemenizi yazın!

Hepimizin hayatında, bir arabaya, o arabada yanımızda oturan kızdan daha çok âşık olduğumuz bir dönem olmamış mıdır? "Kla-

sik Bir Kaçamak" öyküsünü okuyun, sonra kendi halinizi hatırlayın. Kendi sonunuzu yazın; mutlu veya mutsuz.

Peki ya, psikiyatrına, geceleri iz sürmenin çok masraflı oluşundan, bir tabuta para yetiştirmekten, gömleklerini temiz tutmaktan, kandan nefret etmesinden, yarasalardan korkuyor olmasından yakınan vampire ne demeli?

Hazır mıyız, sınıf? Başlayın!

Çabuk; fikir üstüne fikir, öykü üstüne öykü, istiarelerin özeti...

Bariz bir mezar yeri satıcısı kılığında ziyarete gelen Azrail'le ilgili bir öykü yazın.

Bir tane daha yazın. Konusu: Bir zaman makinesi icat eden, bu sayede zamanda geriye gidip kendi babasını öldüren ve kendi intiharına sebep olan bir adam veya – ne?

Akla hayale gelebilecek en sıradışı, en ürkütücü bebek canavarı tahayyül edin, onu büyütün, ismi "Fritzchen" olsun, kendi ödünüzü koparın ve böylece – benim de ödümü koparın.

Bu öykülerden her biri, onları okuyup tepki verecek kadar talihli öğrencilerin zihinlerinde, cıvıl cıvıl, heyecan dolu fikirler uyandıran; tavuk kümesine girmiş bir tilki gibidir.

Hepsi bir yana, Chuck ve ben, Los Angeles'ın, elle boyanmış, üzerinde "Bedava Toprak" yazan bir tabelanın önünde asılı olduğu bir mezarlığın yanından geçtiğimiz bir bölgesinde yaşıyorduk. Bu tabela, yıllar içinde aklımı o kadar kurcaladı ki, bir klasörün içine notlar aldım ve mezarlık toprağı fikri üzerinden, bir öykü yazmaya koyuldum. Satın alıp *kullansanız*, ne olurdu? *Niçin* kullanırdınız?

Sonra, Chuck bir gece evime geldi ve elinde bir öykü vardı: Başlığıysa –doğru tahmin ettiniz– "Bedava Toprak."

Okudum ve pes ettim. "Tamam, *senindir*! İlk sen yazdın! Belki bir gün 'Bedava Toprak' öykümü tekrar gözden geçiririm ama şimdilik – bunu postaya ver!"

Chuck güldü, öyküsünü gönderdi ve sattı. Benim öykümse hâlâ o klasördedir. Chuck, bu süreçte rekabetle karşı karşıya kalmama hakkını kazandı. Neden? Çünkü eğleniyordu.

Burada, nereye çekseniz gelecek "eğlence" sözcüğünü kullanma-

ya cüret ederek nasıl bir risk aldığımın farkındayım. Bu sözcüğün, Charles Beaumont'u yaftalaması, dünyanın tüm mazlumlarıyla ve entelektüel kan emicileriyle aynı kefeye koyup yerin dibine sokması işten bile değil. Çünkü sizin de fark ettiğiniz üzere, lamı cimi yok; onlara acımak *zorundasınız*. Çünkü kadeh kadeh, karaf karaf alın teri dökmüyorsanız; yüksek sesle ve uzun uzun veya sessizce, ağır ağır düşünmüyorsanız; yüzünüzde, bir *edebiyatçıya* has derin çizgiler ve görkemli mazoşizmin izlerini taşımıyorsanız; siz, beyefendi veya hanımefendi, yazar *değilsinizdir*. Romanınızı, yirmi yıl boyunca, kendinizi daktilonuzla çarmıha gererek mi tamamladınız? Şahane! Kısa öykünüzü seksen dokuz kere tashih edip *hâlâ* memnun olmadığınızı mı söylüyorsunuz? Fevkalade! Üç perdelik dramınız, on bin revizyonun sonunda mı gözlerinizden kâğıda aktı? Buyurun, Şeref Nişanınız! Ama evden çıkarken, sıkıcı kitaplarınızın fasikküllerine takılıp düşerseniz şaşırmayın. Edebiyat? Hayır. Kapı takozu, daha doğru olur.

Mazoşist, kara kara düşündüren; "Ah, bu ne ıstırap; Yüce İsa, sonu gelmeyecek mi?" dedirten türden bir yazımın –veya yazında böyle bir yorumun– ne zaman ortaya çıktığını bilmiyorum. Byron koksa da, onun buna müsaade etmeyecek kadar çok *schnapps* içtiğinden eminim. Joyce'un *Ulysses*'i, bir dönem, bunaltıcılığı bir hayat tarzı olarak benimsetti. Katherine Anne Porter'ın *Ship of Fools*'u, on binlerce ümitli yazarın romanlarının etrafına beton döküp hepsini sessiz sedasız, suya batırdı.

Charles Beaumont ise, son derece şüpheli bir vaka. Orada, oyun parkının ortasında oturmuş, neşe içinde bağırıyor, fikirlere kıkırdıyor, mecazdan kalesini yapıyor ve bariz bir şekilde, yaptığı şeyden keyif alıyor.

Affedilemez.

Burada kahkahalara, tebessümlere yer yok. Trenin en sonundaki, "personel vagonu" fikri, en önde koşan "lokomotif" mecazına dönüşüp fırlatılmaktan memnun, yaratıcılığa doğru fırlayan mutlu yazarı fırlatıp uçururken, karşılama tezahüratlarına yer yok.

Bu, Chuck'a dair en kıymetli anımdır. Telefonun öbür ucundan,

şöyle bağırmak için arardı: *Şunu* dinle! Veya misafir odamızda, çok sayıda dostuyla oturup bir öykü okurken veya bir taslağı gözden geçirirken, gözleri sevinçle parlayıp kalın çerçeveli gözlüğünü ışıldatırken: "Tamam mıyız, millet?" Sonra, hepimiz dahil olurduk.

Bazen, bir akşamüstü; Richard Matheson, bir fikrin ufacık bir zerresini ortaya atar, bu fikir William F. Nolan'dan seker, George Clayton Johnson'a çarpar, arada bana uğrar, sonra Chuck'ın kucağına düşerdi. Bir başkası tekrar yakalayıp tekrar başkasına atamadan, Chuck öykünün ana hatlarını çıkarır, karakterleri kabaca tasvir eder; sandviçi yağlayıp keserdi: Giriş, etli bir gelişme ve son. *Voila!* Alkış.

Bazen, hepimiz bir fikri o kadar severdik ki, o fikri orada bulunan yazarlar arasında, en çok dişini göstererek sırıtan, yanakları en al al, gözleri en çakmak çakmak olan yazara vermek durumunda kalırdık. Ve genellikle bu yazar, Chuck olurdu.

Charles Beaumont, on yıl veya yirmi yıl daha yaşamış olsa, sahip olduğu yetenekle neler yapardı; kimbilir? Bu, korkunç ve üzücü bir mesele; çünkü o olağanüstü merakıyla, yarım düzine yeni alanda daha gelişeceğini tahmin ediyorum.

Ömrü, kendi tasarladığı, Batı'daki en iyi marangozlardan birine yaptırdığı bir masanın etrafında geçti. Dosyaları muntazam bir şekilde etiketlenip saklanmıştı ve ilk karşılaşmamızda, ona ömrü boyunca her hafta bir kısa öykü yazması konusunda ısrar etmemin – hayır, onu kışkırtmamın sonucunda ortaya çıkmış, yarım milyon beyhude hevesle, yarı gelişmiş veya tamamen olgunlaşmış hayalle doluydu. Ve o, Tanrı şahidim olsun, teşvik etmem sonucunda, hiç vakit kaybetmeden yazmaya koyulmuştu!

Dostları ve ben, sık sık merak ederiz: Onun bu coşkusu, bu ateşi, aldığı o son, büyük nefesi verirken bir solukta gidivermeseydi ne olurdu? Cevabı, beyhude tahminlerden ibaret kalacak. Buna basit bir cevap bulamıyorum. Hayattayken, ona hayran olur, gıptayla bakardım ve hastalığa, ölüme yenik düşüp terk-i diyar eylediğinde, yokluğunun ıstırabını çektim.

Charles Beaumont'un itibarı, bu yüzyılın sonunda ne durumda olur, bilemem. Onun yaşamıyla, bunu bilemeyecek kadar yakından

ilgiliyim, acemiliğinde çektiği sancılara çok hâkimim; onu kaybetmemizden evvelki o birkaç kısa yıl boyunca gösterdiği başarıyla çok gurur duyuyorum. Öykülerinden birçoğunu, John Collier ve Roald Dahl'ın öyküleriyle aynı kefeye koyarım. Bu durum, bu iki yazarın eserlerinden benim kadar keyif almayan bazı eleştirmenleri üzebilir de, üzmeyebilir de. Önemi yok. Collier, bana en az üç defa, Beaumont'un eserlerinin çoğunu okurken aldığı keyfi anlattı. Bu, benim için yeterli.

Şimdi, sona geldik.

Cenazeler, hava nasıl olursa olsun, hep ironiktir.

Yağmurluysa, aşırı ironiktir: Gökler ağlar. Güneşliyse, daha da beter... O sıcakta ayakta dikilmek, insanın yüreğini öldürür. Mezarda yatan her kimse, hâlâ ortalıkta dolanıyor olduğunuz için sizden ölesiye nefret ediyor, diye düşünürsünüz. En azından, size öyle gelir. Charles Beaumont'un dostları, mezarının başında, tüm bu saydıklarımı ve daha fazlasını hissetti. Her şeyden öte, bir dönemin kapandığını, hiçbir şeyin eskisi gibi olmayacağını hissettik. Eski ekibimizin buluşmaları seyrekleşecekti, sonunda dağılacaktık. Hepimizin merkezindeki bağlayıcı güç, muhabbeti körükleyen müthiş koşucu, atlamacı ve çığırtkan gitmişti. Hiçbirimizin içinden, onun yerini almak gelmiyordu. Buna cüret edemezdik. Ve denesek de başaramazdık.

Daha sonra, sahiden, hiçbir şey eskisi gibi olmadı.

Mezarlıktan ayrılırken, herkes kendi yoluna gitti; irtibatta kaldık, yeni münasebetler kurduk, arada bir birlikte akşam yemekleri yedik ve Charles Beaumont'un kitapları ve öyküleri, o kahrolası çukurun eşiğine doğru ilerleyip içine düşmeye başlarken izledik. Aynı değildi.

Artık, tüm bunlar sona erdi. Artık ortalıktan kaybolan kitaplar yok, definler yok. Öyküleri, burada tekrar gün yüzü görüyor ve umarım uzunca bir süre baki kalacaklar.

İşte karşınızda, Charles Beaumont. *Benlik* bir yazar. Sizce de öyle mi?

Tut ki Bir Rüya Gördün*

"Lütfen, oturun," dedi psikiyatr, belli belirsiz yıpranmış bir deri kanepeyi işaret ederek.

Hall, istemsizce oturdu. İçgüdüsel olarak arkasına yaslandı. Üzerine bir halsizlik çöktü, göz kapakları külçe gibi oldu ve gözü kardı. Çabucak sıçradı ve sağ yanağını, sonra da sol yanağını sertçe tokatladı.

"Üzgünüm, Doktor Bey," dedi.

Uzun boylu ve genç fakat zerre kadar Viyanalı olmayan psikiyatr başıyla onayladı. "Ayakta durmayı mı tercih edersin?" diye, nazikçe sordu.

"Tercih mi?" Hall başını geriye attı ve güldü. "Güzeldi," dedi. *"Tercih!"*

"Maalesef, pek anlayamadım."

"Ben de öyle, Doktor Bey." Sol elinin derisini acıtana kadar çimdikledi. "Hayır, hayır. Yanlış oldu. Aslında, anlıyorum. Bütün sorun da burada... Anlıyorum."

"Bana... anlatmak ister misiniz?"

"Evet. Hayır." Bu aptalca, diye düşündü. Bana yardım edemezsiniz. Kimse edemez. Ben yalnızım! "Boş verin," dedi ve kapıya doğru yöneldi.

"Bir dakika," dedi psikiyatr. Sesi dostane ve ilgiliydi fakat amirane değildi. "Kaçmanın size pek faydası olmaz, değil mi?"

Hall tereddüt etti.

"Belki kulağa klişe gelecek ama aslında, kaçmak genelde en iyi

* "Tut ki Bir Rüya Gördün" ("Perchance to Dream") 27 Kasım 1959'da *Alacakaranlık Kuşağı*'na uyarlandı. *–yhn*

çözümdür. Fakat sizinkinin o tür bir sorun olduğundan henüz emin değilim."

"Doktor Jackson size benden bahsetti mi?"

"Hayır. Jim, sizi bana sevk edeceğini söyledi ama detayları sizin daha iyi anlatacağınızı düşünüyordu. Size dair bildiklerim, isminizin Philip Hall olduğundan, otuz bir yaşında olduğunuzdan ve uzun bir süredir, bir türlü uyuyamadığınızdan ibaret."

"Evet. Uzun bir süredir..." Tam olarak yetmiş iki saattir, diye düşündü Hall, göz ucuyla saate bakarak. Berbat geçen yetmiş iki saat...

Psikiyatr, fiskesiyle paketten bir sigara çıkardı ve söze girdi: "Şu anda çok..."

"Yorgun mu diyeceksiniz? Hem de nasıl... Dünyada benden yorgunu yoktur! Sonsuza dek uyuyabilirim. Ama mesele de burada: Uyurum. Ve asla uyanmam."

"Buyurun," dedi psikiyatr.

Hall, dudağını ısırdı. Bunun pek manası yok, diye düşündü. Öte yandan, başka ne yapabilirdi? Nereye giderdi? "Volta atmamın bir mahzuru var mı?"

"Canınız isterse amuda kalkın."

"Tamam. Sigaralarınızdan bir tane alacağım." Dumanı ciğerlerine çekti ve pencereye doğru yürüdü. On dört kat aşağıda, oyuncak insanlar ve oyuncak arabalar hareket ediyordu. Onları izledi ve bu adam fena değilmiş, diye düşündü. Keskin zekâlı. Kabiliyetli. Hiç beklediğim gibi değilmiş... Kimbilir; *belki,* biraz olsun faydası dokunur. "Nereden başlayacağımı bilemiyorum."

"Kendinizi zorlamayın."

Hall, uzunca bir duraksamanın ardından, söze girdi: "İnsan zihninin gücünden, ilk kez on yaşındayken haberim oldu. Veya aşağı yukarı o yaşlarda... Yatak odasında bir duvar halımız vardı. Devasa bir şeydi. Kilim boyundaydı, kenarları püsküllüydü. Atlarına binmiş bir grup asker –Napolyon döneminden askerler– resmedilmişti. Bir uçurumun kenarındalardı ve baştaki at şahlanıyordu. Annem bana bir şey söyledi. Bana, o duvar halısına yeterince uzun süre bakarsam, atların hareket etmeye başlayacağını söyledi. 'Uçurumdan atlayıve-

rirler,' dedi. Denedim ama hiçbir şey olmadı. Bana 'Acele etmeyeceksin. Üzerine *düşünmen* lazım,' dedi. Ben de her gece, yatmadan önce, doğrulup o kahrolası duvar halısına gözlerimi diktim. Ve sonunda oldu. Tüm atlar, tüm adamlar, o uçurumun kenarından atlayıverdi..." Hall, sigarasını söndürdü ve volta atmaya başladı. "Ödüm kopmuştu," dedi. "Tekrar baktığımda, hepsi geri dönmüştü. Bunu bir oyuna dönüştürdüm. Sonra, dergilerdeki resimlerle de denedim ve kısa süre sonra lokomotifleri harekete geçirmeyi, balonları uçurmayı, köpeklere ağzını açtırmayı başardım: Her ne istersem oluyordu."

Duraksadı, parmaklarını saçlarının arasından geçirdi. "O kadar da sıradışı bir şey değil, diye düşünüyorsunuzdur," dedi. "Bunu her çocuk yapar, diye... Gardırobun içine girip el fenerinin ışığını parmaklarının arasından geçirmek veya avuç derisine iğne geçirmek gibi... Bunlar sıradan şeyler, değil mi?"

Psikiyatr omuz silkti.

"Bunlardan farklıydı," dedi Hall. "Bir gün kontrolden çıktı. Bir boyama kitabına bakıyordum. Resimlerden birinde, bir şövalye, bir ejderhayla dövüşüyordu. Mahsus, şövalyeye mızrağını düşürtmeye karar verdim. Düşürdü. Ejderha, ateş püskürerek peşine düştü. Bir de baktım, ejderhanın ağzı açılmış, şövalyeyi yemeye hazırlanıyor... Hep yaptığım gibi, gözlerimi yumdum ve başımı salladım ama hiçbir şey olmadı. Yani, resim eski haline dönmedi. Kitabı kapatıp tekrar açtığımda bile... Ama o anda bile, bunu pek kâle almamıştım."

Masaya doğru yürüdü ve bir sigara daha aldı. Sigara, parmaklarının arasından kayıp düştü.

"*Dexadrine* alıyormuşsunuz," dedi psikiyatr, Hall'un sigarayı almaya çalışmasını izlerken.

"Evet."

"Günde kaç miligram?"*

"İki bin, iki bin iki yüz civarı... Bilmiyorum."

"Kuvvetlidir. İnsanın koordinasyonunu bozar. Jim'in sizi uyardığını farz eziyorum."

---

* Tedavülden kalkmış eski bir ölçü birimi olan *grain (gr)* kullanılmış. Miligram olarak karşılığını kullanıyorum. *–çn*

"Evet, beni uyardı."

"Pekâlâ. Devam edelim. Sonra ne oldu?"

"Hiçbir şey," dedi Hall, psikiyatrın, sigarasını yakması için uzanırken. "Bir süreliğine, bu 'oyun' aklımdan neredeyse tamamen çıktı. Sonra, on üç yaşına bastığımda, hasta oldum. Kalp romatizması..."

Psikiyatr öne doğru uzandı ve kaşlarını çattı. "Jim, bu halinizle, size tam iki bin miligram..."

"Sözümü kesmeyin!" Hall, ilacı teyzesinden aldığından ve Doktor Jackson'ın bundan haberi bile olmadığından söz etmemeye karar verdi. "Sürekli, yatak döşek yatıyordum. En ufak bir hareket beni öldürebilirdi. Ben de kitap okudum, radyo dinledim. Bir gece, bir hayalet hikâyesi dinliyordum. İsmi, 'Münzevinin Mağarası' idi. Boğulan ve ruhu karısına musallat olmak için geri dönen bir adamla ilgiliydi. Annemle babam sinemaya gitmişlerdi. Tek başımaydım. Ve o hikâyeyi düşünmeye, o hayaleti tasavvur etmeye başladım. Belki, diye düşündüm, şu gardıroptadır. Olmadığını biliyordum. Hayalet diye bir şey olmadığını da biliyordum. Ama içimden bir ses, durmadan, 'Gardıroba bak. Kapıyı gözle. O orada, Philip ve oradan çıkacak,' diyordu. Elime bir kitap alıp okumaya çalıştım fakat gardırobun kapısına göz ucuyla bakmadan edemiyordum. Hafifçe aralanmıştı. Arkası, zifiri karanlıktı. Kapkaranlık ve sessiz..."

"Sonra, kapı hareket etti."

"Doğru."

"Şu âna dek söylediğiniz hiçbir şeyin pek olağandışı olmadığının farkında mısınız?"

"Biliyorum," dedi Hall. "Hayal gücümün eseriydi. Öyle olduğunu, o anda bile fark etmiştim. Ama... yine de çok korktum. Bir hayalet, o kapıyı sahiden açmış olsa korkacağım kadar! Anlatmaya çalıştığım da bu. Zihin, Doktor Bey... Zihin her şeydir. Kolunuzun ağrıdığını *düşünürseniz,* bunun fiziksel bir sebebi olmasa dahi ağrınız dinmez. Annem, ölümcül bir hastalığa yakalandığını *düşündüğü* için öldü. Otopsisinde, yetersiz beslenmeden başka bir şey çıkmadı. Yine de öldü!"

"Buna itirazım yok."

"Pekâlâ. Tek istediğim, tüm bunların zihnimde olduğunu söylememeniz. Öyle olduğunu *zaten biliyorum.*"

"Devam edin."

"Bana asla tamamen iyileşmeyeceğimi söylediler. Kalbin yüzünden, ömür boyu temkinli olman gerekecek, dediler. Yorucu egzersizler yok, merdiven çıkmak yok, uzun yürüyüşler yok. Şoke olmak yok. Şoke olmak, aşırı adrenalin salgılanmasına yol açar, dediler. Çok fena. Ben de hep temkinli yaşadım. Okuldan mezun olduğumda, sessiz sakin, masa başı bir işe girdim. Heyecansız bir işti: rakamlar, hesap kitap... O kadar. Birkaç sene boyunca, her şey yolunda gitti. Sonra yine başladı. Bir gün haber okudum: Kadının biri, bir gece arabasına binip arka koltuktaki bir şeye bakmak için döndüğünde orada saklanan bir adamla karşılaşmış. Adam oracıkta bekliyormuş. Bu olay zihnime kazındı, buna dair rüyalar görmeye başladım. Her gece, arabama bindiğimde, arka koltuğu ve yer döşemelerini istemsizce elimle yokluyordum. Bu bana bir süre boyunca kâfi geldi. Ta ki 'Ya bakmayı unutursam?' veya 'Ya arkada, insan olmayan bir şey varsa?' diye düşünmeye başlayana dek... Evime giderken, Laurel Kanyonu'ndan geçmem gerekiyordu. Oranın yolları ne kadar dolambaçlıdır, bilirsiniz. On, on beş metrelik, dimdik yokuşlar... Yolun yarısında, içimden bir ses bana, 'Arka koltukta... Birisi... Bir şey var!' diyordu. Karanlıkta saklanmış, iri yarı ve parlak... Dikiz aynasından bakacaktım ve ellerini boğazıma sarmak üzere olduğunu görecektim. Tekrar söylüyorum, Doktor Bey; beni anlayın. *Hayal gücümün ürünü olduğunu biliyordum.* Arka koltuğun boş olduğundan hiç şüphem yoktu. Hatta arabayı hep kilitli tutar, kilidi tekrar tekrar kontrol ederdim! Ama kendi kendime hep 'Hall, böyle düşünmeye devam edersen, o elleri göreceksin. Ya bir yansıma ya birinin farları olacak ya da hiçbir şey olmayacak; ama o elleri illa göreceksin!' diyordum. Sonunda, bir gece onları gördüm! Araba sağa sola yalpaladı ve şarampole yuvarlandı."

Psikiyatr, "Bir dakika," dedi, ayağa kalktı ve küçük aletin içindeki kasetin öbür yüzünü çevirdi.

"O sıralar, zihnin ne kadar güçlü olduğunu anladım," diye devam

etti Hall. "Hayaletlerin ve iblislerin gerçek olduğunu anlamıştım; tabii onlar üzerine yeterince düşünüp yeterince kafa patlatınca... Ne de olsa, onlardan biri beni neredeyse öldürüyordu!" Sigaranın yanan ucunu tenine bastırdı ve mahmurluğu hemen geçti. "Doktor Jackson, bana daha sonra, bunun gibi ciddi bir şok daha yaşarsam, bunun sonumu getireceğini söyledi. Şu rüyayı da o sıralar görmeye başladım."

Odaya, uzaktan gelen korna seslerinden, gemi dümeni şeklinde saatin tik tak sesinden, sekreterin daktilosunun böceksi tıkırtılarından ve Hall'un kendi ıstıraplı nefesinden oluşan bir sessizlik çöktü.

"Rüyalar yalnızca birkaç saniye sürer, derler," dedi. "Bu doğru mudur, değil midir, bilmem. Fark etmez. Bana daha uzunmuş *gibi geliyor.* Bazen, rüyamda koskoca bir ömür gördüğüm, bazen nesiller geçtiği oluyor. Arada bir, zaman tamamen duruyor: Sonsuza dek süren, donmuş bir an... Çocukken *Flash Gordon* serisini izlemiştim. Hatırlar mısınız? Çok hoşuma gitmişti. Son bölüm bittiğinde eve döndüm ve rüyalarımda devamını getirmeye başladım. Her gece, bir başka bölüm... Çok da canlılardı ve uyandığımda hatırlardım. Hatta unutmayayım diye hepsini yazardım. Bu delice mi?"

"Hayır," dedi psikiyatr.

"Yine de yazdım. Aynı şey, *Oz* kitaplarında ve Burroughs eserlerinde de başıma geldi. Devam ettiriyordum. Ama on beş yaşından sonra pek rüya görmemeye başladım. Arada bir görüyordum. Ama bir hafta önce..." Hall, konuşmayı kesti. Lavabonun yerini sordu, oraya gitti ve yüzüne soğuk su çarptı. Sonra geri dönüp pencerenin yanında dikildi.

"Bir hafta önce?" dedi psikiyatr, kayıt aletini tekrar açarken.

"On bir buçuk civarında yattım. Pek yorgun değildim ama kalbimden ötürü dinlenmeye ihtiyacım vardı. Rüya hemen başladı. Venice İskelesi boyunca yürüyordum. Saat gece yarısına geliyordu. Ortalık kalabalıktı. Her yerde insanlar vardı. Zamanında oraya nasıl tipler gelirdi, bilirsiniz: denizciler, yosma kılıklı kadınlar, deri ceketli oğlanlar... Çığırtkanlar, gelene geçene laf atıyordu. Heyecan trenlerinin raylardan yıldırım gibi geçişi, vagonlardaki insanların çığlıkları;

zillerin çınlaması, tabancaların patlaması ve buharlı orglarla çaldıkları şu çılgın şarkılar duyuluyordu. Ve uzaklarda, okyanusun çırpıntısı... Her şey, pırıl pırıl, bayağı ve ucuzdu. Bir süre yürüdüm, çiklete ve elma şekerine bastım, neden orada olduğumu düşündüm." Hall'un gözleri kapandı. Sonra çabucak gözlerini açtı ve ovuşturdu. "Yolun yarısında, bir sentlik oyun tezgâhlarının önünden geçerken bir kız gördüm. Yirmi iki, yirmi üç yaşlarındaydı. İncecik, dar bir beyaz elbisesi ve tuhaf, beyaz bir şapkası vardı. Bacakları çıplak, epey kaslı ve bronzlaşmıştı. Tek başınaydı. Durup onu izledim. Şöyle düşündüğümü hatırlıyorum: '*Kesin* erkek arkadaşı vardır. *Kesin* buralarda bir yerdedir.' Ama birini bekliyormuş, gözleri birini arıyormuş gibi görünmüyordu. İstemsizce onu takip etmeye başladım. Tabii, araya mesafe koyarak.

"Birkaç lunapark aletinin önünden geçti ve 'Kamçı' adlı aletin önünde durdu, kapıdan geçti ve kabinin içine yerleşti. Hava sıcaktı. O dönerken, hava eteklerini uçuşturdu ve fırıl fırıl döndürdü. Bu onu hiç rahatsız etmedi. Demir çubuğa tutundu, gözlerini kapadı ve... Bilmiyorum. Mest olmuş gibi görünüyordu. Gülmeye başladı. Tiz, nağmeli bir ses... Çitin yanında durup onu izledim ve böyle güzel bir kızın hangi akla hizmet, gecenin bir yarısı, yalnız başına, ucuz bir lunapark aletinde gülüp eğleniyor olabileceğini düşündüm. Sonra ellerim çitin üstünde donakaldı çünkü ansızın, bana baktığını fark ettim. Kabin yanımdan her geçtiğinde, bana bakıyordu. Ve gözlerinde bir ifade vardı. 'Uzaklaşma, gitme, kıpırdama,' diyen bir ifade...

"Alet durdu, kız dışarı çıktı ve bana doğru yürüdü. Birbirimizi yıllardır tanıyormuşuz gibi kayıtsızca koluma girdi ve, 'Sizi bekliyorduk, Bay Hall,' dedi. Derin ve yumuşak bir sesi vardı ve yüzü, yakından, az öncekinden daha da güzel görünüyordu. Dolgun, iri ve nemli dudaklar; kapkara, parıldayan gözler; cildinde hafif bir ışıltı... Cevap vermedim. Tekrar güldü ve gömleğimin kolundan çekiştirdi. 'Hadi, canım,' dedi. 'Fazla vaktimiz yok.' İskeledeki en yüksek alet olan Gümüş Şimşek adlı heyecan trenine doğru koşar adım yürüdük. Kalp rahatsızlığımdan ötürü binmemem gerektiğini

biliyordum ama bana kulak asmıyordu. Onun hatırı için binmemi söyledi. Biz de biletlerimizi aldık ve vagonun en ön koltuğuna yerleştik."

Hall bir an için nefesini tuttu ve sonra yavaşça verdi. Uyanık kalmanın, nöbeti zihninde canlandırırken daha kolay olduğunu fark etti. Çok daha kolay...

"Bu," dedi, "ilk rüyanın sonuydu. Kan ter içinde, titreyerek uyandım ve tüm bunlar aklıma nereden geldi diye bütün gün üzerine düşündüm. Venice İskelesi'ne ömrümde bir kez, annemle gitmiştim. Yıllar önce... Ama o gece, tıpkı film serilerinde de olduğu gibi, rüya tam olarak kaldığı yerden devam etti. Koltuğa yerleşiyorduk. Koltuğun derisinin sert ve çatlak olduğunu anımsıyorum. Tutunma demiri siyaha boyanmış, orta kısımlarındaki boyaysa aşınıp silinmişti.

"Kaçmaya çalıştım. 'Şimdi bunun tam sırası. Şimdi kaçmazsan, çok geç kalacaksın!' diye düşündüm. Ama kız bana sarıldı ve kulağıma fısıldadı. 'Birlikte olacağız,' dedi. 'Çok yakın olacağız.' Bu isteğini gerçekleştirirsem bana ait olacaktı. 'Lütfen! Lütfen!' Sonra, alet çalıştı. Biraz gaz verilince, çocuklar ciyak ciyak bağırmaya başladı. Zincirin aleti lak, lak diye yukarı çekişi... Gitgide, yavaşça, daha da yukarıya... Artık çok geçti. Her şey için çok geçti. Dik, tahtadan yokuşa tırmanıyorduk.

"Zirveye kadar olan yolun üçte birine gelmiştik ki o bana doğru yaslanıp sarılırken tekrar uyandım. Ertesi gece, biraz daha yukarı çıktık. Bir sonraki gece, biraz daha... Yokuşu gıdım gıdım, usulca tırmandık. Yarısına geldiğimizde, kız beni öpmeye ve gülmeye başladı. 'Aşağıya bak!' dedi. 'Aşağıya bak, Philip!' Baktım ve küçük insanları, küçük arabaları gördüm. Her şey ufacık ve gerçek dışı görünüyordu.

"Sonunda, zirveye birkaç metre kalmıştı. Kapkara bir geceydi, rüzgâr hızla esiyordu ve hava soğuktu. Korkmuştum; o kadar ki, kıpırdayamıyordum. Kız, her zamankinden daha yüksek sesle gülüyordu ve gözlerini tuhaf bir ifade bürümüştü. O anda, benden başka kimsenin onu fark etmediğini hatırladım. Biletçinin, elimdeki iki bileti aldığında, soran gözlerle etrafa bakışını...

"'Sen kimsin?' diye haykırdım. O da bana, 'Bilmiyor musun?'

dedi. Ayağa kalktı ve tutunma demirini ellerimin arasından çekiverdi. Yakalamak için ileri doğru uzandım.

"Sonra zirveye ulaştık. Yüzünü gördüm ve o anda ne yapacağını anladım. Biliyordum. Koltuğa geri dönmeye çalıştım ama bedenimde kızın ellerini hissettim ve sesini duydum. Gülüyordu. Katıla katıla, tiz bir kahkaha attı ve..."

Hall duvara bir yumruk attı, durdu ve tekrar sakinleşmeyi bekledi.

Sakinleştiğinde, "Mesele bundan ibaret, Doktor Bey... Artık neden uyumaya cesaret edemediğimi biliyorsunuz. Uyuduğumda –ki er ya da geç mecbur kalacağım– rüyanın devam edeceğinden adım gibi eminim! Ve kalbim buna dayanamayacak!" dedi.

Psikiyatr, masasının üzerindeki bir düğmeye bastı.

"O her kimse," diye devam etti Hall, "Beni itecek. Ben de düşeceğim. Onlarca metre... Betonun bana doğru hızla yaklaştığını göreceğim ve ilk temas ânının vereceği o korkunç acıyı hissedeceğim..."

Bir tıkırtı duyuldu.

Muayenehanenin kapısı açıldı.

İçeri bir kız girdi.

"Bayan Thomas," diye söze girdi psikiyatr: "Sizi tanıştırayım..."

Philip Hall çığlık attı. Gözlerini beyaz hemşire üniformalı kıza dikti ve geriye doğru bir adım attı. "Tanrım! Hayır!"

"Bay Hall, bu, sekreterim Bayan Thomas."

"Hayır," diye haykırdı Hall. "Bu o. O. Ve artık kim olduğunu biliyorum! Tanrım, sen beni koru! Kim olduğunu biliyorum!"

Beyaz üniformalı kız, içeriye doğru çekingen bir adım attı.

Hall tekrar haykırdı, ellerini yüzüne götürdü, döndü ve kaçmaya çalıştı.

"Durdurun onu!" diye seslendi birisi.

Hall, dizinde pervaza çarpmanın verdiği o keskin acıyı hissetti ve o dehşet dolu anda neler olduğunu fark etti. Can havliyle, nefes nefese uzanıp tutunmaya çalıştı. Ama çok geç kalmıştı. Büyük bir güç tarafından çekilmişçesine açık pencereden, temiz, serin havaya doğru yuvarlandı.

"Hall!"

Aşağıya varana dek; gri, kaskatı, sert betona varana dek, on üç kat boyunca süren o bitmek tükenmek bilmeyen yol boyunca, zihni hep açıktı ve gözleri hiç kapanmadı.

"Maalesef, ölmüş," dedi psikiyatr, parmaklarını Hall'un bileğinden ayırırken.

Beyaz üniformalı kızın nefesi kesildi. "Ama," dedi, "onu daha bir dakika önce gördüm ve o—"

"Biliyorum. Ne tuhaf; geldiğinde ona oturmasını söyledim. O da oturdu. Ve iki saniye geçmeden uykuya daldı. Sonra, senin de duyduğun şu çığlığı attı ve..."

"Kalp krizi?"

"Evet." Psikiyatr, düşünceli bir ifadeyle yanağını okşadı. "Eh," dedi, "Bundan daha beter ölüm şekilleri de var. Hiç değilse huzurlu öldü."

Orman*

Bir anda hâsıl olmuştu. Parmak uçlarında, görünmeden, kurduğu çitleri ve tuzakları aşıp tüm bariyerleri geçip sürüne sürüne gelmişti. Zihnine yerleşmişti; artık tıpkı nabzı ve kalbinin düzenli atışı gibi, onun bir parçasıydı.

Richard Austin koltuğunda kaskatı kesildi. Gözlerini kapadı, vücudundaki kasları, sonunda sessiz kalıp taş kesilene dek kastı ve bekliyor olmasına rağmen kendisini gafil avlayarak gelen o şeye tekrar kulak verdi. Artmasını dinledi. Artıyormuş *gibi geliyordu*; emin değildi. Belki de sadece ona odaklanıyor, etrafındaki diğer süreğen sesleri eliyordu: tepesi balon şeklinde olan ağaçların yapraklarının arasından esen rüzgârlar, bu rüzgârı estiren ve gecenin çöktüğü sokakların fersah fersah altındaki santralleri aracılığıyla şehre kan pompalayan makinelerin uğultulu, böceksi vızıltısı... Veya belki de arayışta olduğundan, bu gece daha farklı, daha güçlü, kendinden daha emin görünen o şeyi ele geçirmeye çalıştığından dolayı... Veya... ne fark ederdi?

Karanlık odada oturdu ve davulları dinledi: Ne yükselen ne de alçalan; artık çok aşina olduğu o yavaş, tekdüze ritmi tutan, eşit aralıklı, düzenli zonklamayı...

Sonra koltuğundan aniden fırladı ve başını salladı. Sesler yok olmuş, sessizliğin ayırt edilemez bir parçasına dönüşmüştü. Onlara hayat veren şey, diye düşündü; sadece konsantrasyon ve onları duyma arzusu...

Richard Austin şişmiş ciğerleriyle, acı içinde, hırıltılı bir nefes

* "Orman" ("The Jungle") 1 Aralık 1961 yılında *Alacakaranlık Kuşağı*'na uyarlandı. *–yhn*

verdi. Bara doğru yürüyüp bir kadehe biraz viski koydu ve çoğunu bir yudumda içti; içki, kurumuş boğazından, tükürük bezlerini tekrar işlemeye zorlayarak bıçak gibi geçti.

Başını tekrar salladı ve dönüp oturma odasının öbür ucundaki kapıya doğru geri yürüdü. Elini kulpun dövülmüş pirinçten, işlemeli çemberine götürdüğünde kapı sessizce salınarak açıldı.

Karısının hareketsiz ve solgun bedeni, tıpkı üç saat önce olduğu gibi, mor ışığın altında, hiç kıpırdamadan yatıyordu. Ona doğru yürüdü, burun deliklerinin, duyularına kekremsi ve yeni gelen buruk ilaç kokularıyla genişlediğini hissetti. Gözlerine batarak biriken sıcak gözyaşlarını gözlerini kırparak geçiştirdi ve davulları düşünmemeye çalışarak bir süre sessizce dikildi.

Sonra fısıldadı: "Mag... Mag, bu gece ölme!"

Ne budalaca sözler! Yumruklarını sıktı ve bir zamanlar farklı, genç; hatlarından masumiyet, cesaret ve tebessüm eksik olmayan bir yüz olduğuna inanılmayacak kadar acı dolu, bozguna uğrayıp allak bullak olmuş o surata gözlerini dikti.

Rengi tamamen solmuştu. Bir hafta önceki o cayır cayır, kıpkırmızı lekeler, yerini bu donuk, cansız, kuruyan alçı gibi gevrek, beyaz maskeye bırakmıştı. Cildi, ağzının etrafında ve yüzünün her yerinde, beyaz bir taşın üstündeki petrol gibi parıldayan soğuk, ıslak ter damlacıklarıyla kaplıydı. Altındaki ve etrafındaki çarşaflar, gri bir sıvıya bulanmıştı.

Austin, karısının başını örten bandaja baktı ve o anıyı zihninden şiddetle defetti. Uzun, gümüş rengi saçlarına ve hastalığa tutulmasının ardından saçlarının bir hafta içinde öbek öbek elinde kalmasına dair o anıyı...

Fakat düşünceler kontrolden çıktı ve kendini, bu kâbusun tüm o korkunç sahnelerini bir bir hatırlarken buldu.

Biliminsanları, iki hastalığın bire bir aynı olan bulgularına göre yaptıkları çıkarımla sıtma olduğunu düşünmüşlerdi. Fakat bunu kabul etmek güçtü çünkü önce aşı alanında yapılan yeni, önemli keşiflerle, sonra hastalığın birincil sebebi olan anofel sineğinin tamamıyla yok edilmesiyle, sıtmanın bilfiil önüne geçilmişti. Ve bu yeni

şehrin temellerini oluşturan sıvı alaşımlar, sineğin muhtemel üreme yerlerini, bataklıkları ve nehirleri kurutmuştu. Yarım yüzyıldır, hastalığın nüksettiği bir vaka dahi görülmemişti. Yine de, o ilk kurbanların kanında sıtma parazitleri olduğu keşfedilmişti; çabucak üreyen ve derhal alyuvarları yok etmeye koyulan o benzersiz parazitler... Kimyagerlerin bir an önce, zamana karşı ummalı bir çalışmayla, fi tarihinden kalma reçetelerle ilaçları sentezlemesi gerekti. Bu endişe verici, hatta ürkütücü bir meseleydi; fakat yeni şehrin mimarlarını dehşete düşürmemiş, işlerini bırakmalarına veya toplu tahliyelere yol açmaya yetmemişti. Panik mevhumu, birçok insan tarafından öylesine unutulmuştu ki tekrar öğrenilmesi gereken yeni bir hisse dönüşmüştü.

Austin, tekrar öğrenilmesinin pek vakit almadığını anımsadı. Dehşet çok geçmeden baş göstermişti. Hastalananlar –ki sayıları otuza yakın, hırslı, dinç işçiler, mühendisler ve mimarlardı– ilaçların etkisiyle toparlanmış ve kritik dönemi atlatmış gibi görünürlerken bir gece, hepsi nükseden hastalıktan mustarip olup hummalı komalara girmiş, şuursuzluk ile havale arasında gidip gelmeye başlamışlardı. Biliminsanları şaşkına dönmüştü. Parazitleri durdurmak için canlarını dişlerine takmalarına rağmen başarıya ulaşamamışlardı. Ürettikleri ilaçlar işe yaramıyordu. Buldukları hapların, radyum tedavilerinin ve yaptıkları aşıların hiçbiri işe yaramıyordu. Velhasıl, hastalığın seyri değişirken, tuhaf emareler geliştirirken; sıtma olduğunu düşündükleri şeyden tamamıyla yabancı bir şeye dönüşürken, ellerinden durup izlemekten başka bir şey gelmiyordu. Hastalığın seyri korkunç bir hal aldı: Haddinden uzun süren bir havaleden, kurbanın solunum sisteminin ve nabzının ölümden güçbela ayırt edilebilecek hale gelene dek yavaşladığı, katatonik bir hastalık haline büründü. Ardından en dehşetli kısmı geldi: vücut hücrelerinin süratle bozulması, dokularda yıkım.

Richard Austin, her şeyin başladığı o haftaları düşünürken ürpertisini güçlükle zapt etti. Parmağıyla cebinden bir sigara çıkardı, fiskelemeye başladı, sonra silindiri parçalayıp içindeki açık kırmızı yaprakları ufalayarak avucuna boşalttı.

O sıralar, başka hiçbir ipucu yoktu: Hastalığın kendisi vardı sadece. Birisi, hastalığa "Orman Çürümesi" ismini takmıştı; zalimce fakat isabetli bir isimdi. Hastalığın kurbanları diri diri çürüyor, etleri yağmurda sırılsıklam olmuş paçavralar gibi dökülüyordu ve neredeyse tanınmaz hale gelmiş, kokuşmuş doku öbeklerine dönüşene dek tam olarak ölmüyorlardı.

Bir elini uzatıp usulca karısının yanağına koydu. Karısının teri eline, bataklık kıyılarının durgun ve pis suları gibi, serin ve yağlı geldi. Parmakları istemsizce seğirdi ve elleri kıvrılıp yumruk oldu. Parmaklarını zorla tekrar açtı ve gözlerini, parmaklarına yapışan minik et öbeklerine dikti.

"Mag!" Çoktan başlamıştı! Can havliyle karısının koluna dokundu ve çok hafif bir baskı uyguladı. Cildinin üst katmanı ufalandı, ardında küçük, ıslak, gri bir leke bıraktı. Austin'in kalbi çarptı; istemsiz bir hareketle parmaklarını kendi bileklerine götürüp sertçe çimdikledi. Buruşuk bir iz belirip kayboldu; kısa, solan, kırmızı bir çizgi...

Ölüyor, diye düşündü. Mag, çok yavaş ve su götürmez bir şekilde ölmeye başlamıştı. Yakında bedeni griye dönecek, sonra dağılacaktı; çarşafın ağırlığı bile koca koca öbekler koparmaya yetecekti. Çürümeye başlayacaktı ve beyni bunun farkında olacaktı. Bu kadarını keşfetmişlerdi: Kurbanlar asla tam olarak komaya girmiyor, asla yeterince uyuşturulamıyorlardı. Hâlâ hayatta olmasına ve düşünmesine rağmen çürüdüğünün farkında olacaktı.

Peki, neden? Başı ağrıdı, zonkladı. *Neden?*

Bunca yıl yaşananlar, son birkaç ay, odadaki ufunet; tüm bunlar, ansızın Austin'in beynine hücum etti.

Gidenlerle birlikte gitmeyi, kaçmayı kabul etseydim, diye düşündü; Mag gayet iyi ve hayat dolu olurdu. Ama... kabul etmedim.

Savaşmak için kalmıştı. Mag de onsuz gitmemişti. Şu anda ölüyordu ve her şey bundan ibaretti.

Veya –yavaşça döndü– öyle miydi? Balkona çıktı. Basınçlı hava, yumuşak ve serindi. Şehrin sokaklarında, küçük esintiler halinde hareket ediyordu. Mbarara, kendi şehri: Hayalini kurduğu, planla-

rını çizdiği, tasarladığı ve onca emekle var ettiği, içinde beş yüz bin kişinin güllük gülistanlık yaşaması gayesiyle tasarlanmış bu şehir...

Artık boştu ve devasa bir kilise avlusu kadar ıssızdı.

Ansızın, davulların sesini; her zamanki gibi amaçsız, aynı anda hem her yerden geliyormuş hem de hiçbir yerden gelmiyormuş gibi duyulan o ağır, boğuk ritmi işitti. Ona sesleniyordu. Fısıldıyordu.

Austin, bir sigara yaktı ve yatıştırıcı dumanı ciğerlerine çekti. Sigara yanarak tükenip sadece filtresi kalana dek kıpırdamadan durdu.

Sonra yatak odasına geri yürüdü, dolaplardan birini açtı ve ağır, gümüşten bir tabanca çıkardı.

Dikkatle doldurdu.

Austin'e, Mag hareketsiz, neredeyse sabırsızca, bekler halde yatıyormuş gibi geldi. Çok hareketsiz ve soluk...

Tabancanın namlusunu karısının alnına doğrulttu ve parmağıyla tetiği kavradı. Hafifçe bir bastırışla sona erecekti. Istırabı son bulacaktı. Hafifçe bastırması yeterliydi!

Davulların gümbürtüsü, sessiz odayı inletene dek yükseldi.

Austin kasıldı ve titremesine karşı koydu, tabancayı düzgün tutmak için diğer eliyle de kavradı.

Fakat parmağı kıvrık tetiğin üzerinde kıpırdamayı reddediyordu.

Uzunca bir süre durduktan sonra, kolunu indirdi ve tabancayı cebine attı.

"Hayır," dedi sessizce ve hissizce. Bu sözcük, bir balgam bariyerine takıldı ve tiz, çocuksu bir tonda çıktı.

Öksürdü.

Bu, onların ona yaptırmak istediği şeydi – davullardan anlayabiliyordu. Birçoğu böyle yapmıştı. Panik yapmışlardı.

"Hayır."

Odadan sessizce çıkıp koridoru aşarak asansöre doğru yürüdü. Asansör hemen inmişti ama aşağıya ulaşmasını beklemeden, sıçrayarak çıkıp önüne barikat kurduğu ön kapıya doğru koştu.

Tüm kilitleri söktü. Sonra kapı salınarak açıldı ve kendini dışarıda buldu; üç haftadır ilk kez dışarıdaydı ve şehirde bir başınaydı.

Durumun tuhaflığı karşısında büyülenmiş halde durdu. Koskoca şehirde kalan tek beyaz adam olduğuna inanmak imkânsızdı.

Yüksek hızlı yürüyen yola doğru uzun adımlarla ilerledi, durdurdu ve üzerine çıktı. Kartıyla yarı hıza getirdi, kontrol düğmesine bastı ve bant tıslayarak harekete geçerken tırabzana yaslandı.

Nereye gittiğini biliyordu. Hatta belki sebebini bile biliyordu. Ama bunu düşünmedi: Bunun yerine, yanından sessizce kayıp geçen binalara, devasa, yuvarlanan kürelere ve renkli taşlardan sütunlara; bir zamanlar sadece zihninde yaşarken şu anda ise var olan o muntazam yapılara baktı. Ve davulları dinledi; onların sesinin neden doğal, binalarınınsa aniden bu kadar yapay, bu kadar tuhaf ve darmadağın geldiğini merak etti.

Grant Wood korusunun, sarı çubukların ucundaki yeşil balonlar gibi ıslah edilmiş, tekdüze ve muntazam, yeşil kuşaklar arasındaki taş adalarının üzerinde göze hoş gelecek bir düzende dizilmiş ağaçları yanından kayıp geçti. Austin gülümsedi. Bir tutam doğa... Yapay rüzgârda hışırdayan oyuncak ağaçlar... Şu anda hepsi, senatörlere sunduğu maket gibi görünüyordu. Olsa olsa, o maket kadar gerçekçi ve canlılardı.

Austin, boş yürüyen yolda, olağanüstü derecede küçük ve yalnız görünen, dikkatle oyulmuş ve boyanmış bir heykelcik gibi ilerliyordu. Yıllar süren hazırlıkları düşündü; işin kendisinden daha çok vakit alan, sonu gelmez formaliteleri ve kâğıt işlerini... Sonra, Beş Güç Antlaşması hükümetlerinin fikrini değiştirmek için eylemler ve imza kampanyaları düzenleyen bölge yerlilerini ve kendisini ne kadar yavaşlattıklarını... Ancak, dur durak bilmeyen uğraşlarla, tekrar tekrar nüfus patlamasının eşiğine gelmek suretiyle dizginlenebilen mali sorunları... Sorunlar, sorunlar...

İşin kendisinin tam olarak ne zaman başladığını anımsayamıyordu; her şey üst üste gelmişti. İlk tren rayını döşeme işinde kesinlikle daha fazla sorun çıkamazdı. Çünkü Kenya bölgesi kabilelerinin toplam nüfusu milyonlar ediyordu, hepsi nefret ve hiddet doluydu ve her aşamada şehre karşı ayak diriyorlardı.

Hiçbir açıklamadan tatmin olmuyorlardı. Bunu, dünyalarının

yok oluşu olarak gördüklerinden karşı koydular. Tabancalarla, mızraklarla, oklarla, ellerindeki tüm kaynakları kullanarak teslim olmaya karşı direnip bölgeye yayılmış deli bir karınca ordusu gibi avlanıyorlardı.

Ve kontrol edilemeyeceklerinden yok edilmeleri gerekiyordu. Ormanları, nehirleri ve dağları gibi, şehre yer açmak için yok edilmelilerdi.

Austin gaddarca, biz de kayıp vermemiş sayılmayız, diye içinden geçirdi. Beyaz adamların düzgün silahları vardı ama hiçbiri insanın boynundaki ete derinlemesine saplanan palalardan veya tuhaf zehirlerle kaplı, sivri tahta çubuklardan daha ölümcül değildi. Hem kaçamayanlar olmuştu. İnsanın üç dakika içinde ümitsizce kaybolabileceği bu yeşil dünyaya alışkın olmayan bazıları dalıp fazla uzaklaştı. Berikiler silahlarını unuttular. Birkaçıysa fazla cesurdu.

Austin, adına kayıp ilanı verilen Joseph Fava adlı mühendisi; Fava'nın iki gün sonra kampa koşarak ve bağırarak, en vahim kâbuslardan fırlamış, kıpkırmızı, ölümün eşiğinde bir yaratık olarak dönüşünü düşündü. Yüzü, elleri ve ayakları hariç derisi tamamen yüzülmüştü.

Fakat şehir acımasızca, betondan ve metal alaşımından parmaklarını, kara ve vahşi ülkeye doğru günbegün daha da çok uzatarak büyüdü. Önünde hiçbir şey duramıyordu. Dağlar dümdüz edildi. Nehirlere ya baraj kuruldu, ya kurutuldular ya da başka yere taşındılar. Bataklıklar dolduruldu. Ağaçlardaki hayvanlar vurularak itlaf edildi, sonra da ağaçlar kesildi. Koskoca, gri makineler, demirden dişleriyle ormanı yutarak, içindeki tüm yaşamı ve tüm canlıları çiğneyerek ilerlediler.

Tükenene dek.

Bölge yerle yeksan edilmiş, bir otoyol gibi düzleştirilmiş; tarihiyse, milyonlarca, milyarlarca ton sert betonun altında boğulmuştu.

Bir şehrin doğuşu... Bir dünyanın ölümüne dönüşmüştü.

Ve katili Richard Austin'di.

Yoluna devam ederken şamanı düşündü: Kabilelerin çoğunun dü-

şüncelerine tercüman olan, yarı çıplak, dişsiz, Bantu asıllı şifacıyı... *"Bizi öldürdünüz ve sizi durduramadık. Biz de, siz şehrinizi kurana, diğerleri burada yaşamaya gelene dek bekleyeceğiz. Sonunda SİZ, ölmek ne demekmiş, göreceksiniz."* Hurafelerle ve korkuyla yaşayan, halkının kalanı gibi kendisi de medeniyetten nasibini almamış, bu sözcükleri sarf ettikten sonra bir daha asla konuşmayan ve hayatta kalan yerliler için inşa edilmiş geniş, demirden platoya yerleştirilmeyi kabul eden Bokawah'yı...

Ebedi tebessümüyle, cahil şaman Bokawah... O tebessüm, şu anda gözünün önde nasıl da net beliriyordu!

Yürüyen yol ansızın sarsıldı ve sürtünerek, bir gıcırtıyla durdu. Austin öne doğru kapaklandı ve düşüşünü yumuşatmak için tırabzana tutundu.

İlk önce sessizliğin farkına vardı. Önünde, bir tabut örtüsü gibi serili duran, o tekinsiz ölüm sessizliği... Bu, merkezi makinelerin işlerliğini yitirdiği anlamına geliyordu. Otomatik olarak ve daima çalışmak üzere tasarlanmışlardı; o güç kaynaklarının bozulması olanaksızdı!

Pırıl pırıl kulelerin ardından uğuldayarak tekrar hâsıl olan, bu sessizlikte çok yüksek sesle ve gerçekçi gelen davul sesleri kadar olanaksız.

Austin, tabancasını sıkıca kavradı ve göğsünde asit gibi fokurdayan panik dalgasını silkinerek geçiştirdi. Yalnızca elektrik kesilmişti. Olanaksız olanı eleyip yerine düşük ihtimalli olanı koydu. Düşük ihtimalli şeyler vuku bulabilirdi. Onları kötü ruhlar var etmezdi, sadece *olurlardı.* Tuhaf hastalıklar gibi.

İstatistiki bir paradoksla yüzleşiyorum, diye düşündü. *Hepsi bu. Bir yığın rastlantı... Beklersem* –binaların duvarlarına yakın yürüyordu– *ve yüzleşirsem, o çizelge değişir. O eğri–*

Davullar, dağınık bir patırtı halinde inledi, durdu ve tekrar başladı...

Çizelgeleri biraz daha düşündü; sonra Mag'in sureti gözünün önüne geldi ve bulundukları devasa grafiklerde yükselen ve alçalan kalın mürekkep çizgilerinin üzerini örttü.

Düşünmekten fayda gelmeyecekti...

Yürümeye devam etti.

Bir labirent gibi uzanan şehir yollarının bir dönemecinin sonunda devasa, değerli taşlarla bezeli bir örümcek gibi asılı duran "köy" belirdi. Soğuk ışık kusuyordu. Sessizdi.

Austin derin bir nefes aldı. Yürüyen yolla, hedefine ulaşması sadece birkaç dakika alırdı. Ama şehirde yürürken dakikalar geçmek bilmedi ve asansöre ulaştığında, kaslarına yanıp tutuşan ağrılar saplanmıştı. Kristal platformun yanında durup uyuşan uzuvlarını açtı.

Sonra sessizliği, ölü makineleri hatırladı. İşlemiyorlarsa, asansör de—

Ne olacağını bilmeyerek parmağını bir düğmeye götürdü.

Cam kapı, basınçlı havayla tıslayıp kayarak açıldı.

İçeri girdi, kapı kapanırken düşünmemeye çalıştı ve mermi şeklindeki kabin yükselmeye başladı.

Mbarara aşağıda gitgide küçülüyordu. İşlenmiş metaller, ışıktan oluşmuş sönük bir dantel gibi parıldıyordu ve şehir artık elleriyle yaptığı küçük, kilden makete daha da çok benziyordu.

Sonunda hareket sona erdi. Austin kapının tekrar kayarak açılmasını bekledi, sonra pürüzsüz zemine doğru uzun adımlarla çıktı.

Çok karanlıktı. Yapay meşaleler artık için için bile yanmıyordu: Fark etti ki, fitilleri kararmış ve soğumuştu.

Fakat köyün kapıları ardına kadar açıktı.

Girişten, donuk gölgelere baktı.

İçeride gümbürdeyen, yüksek sesli ve belirgin davul seslerini işitti. Fakat bunlar, yaydıkları ses dalgaları aşağıdaki şehre ulaşmadan evvel dağılacak, sıradan davul sesleriydi.

Köye girdi.

Pürüzsüz bir cildin üstündeki camsı çıbanlar gibi görünen kulübeler sessizce duruyordu. Her nasılsa, bu karanlıkta Austin'e tiksindirici geliyorlardı. Asıllarının hissiyatını ve havasını yansıtmak, öte yandan medeni imkânları da içermek üzere inşa edilmiş; bilimsel olduğu kadar sanatsal bir bakış açısıyla da tasarlanmış bu binalar ansızın tiksindirici gelmişti.

Belki de, diye düşündü Austin yürürken; Barney'nin söylediklerinde haklılık payı vardır... Hayır. Bu insanlar, burada kalmaya kendi hür iradeleriyle karar verdiler. Daha önce içinde yaşadıkları o rezil şartları bire bir taklit etmek imkânsızdı. İmkânsız olmasa bile, kesinlikle yanlıştı.

O köhne çamurlarının içinde yuvarlanmalarına izin vermek mi? Sırf kültürleri, bilimsel gelişmeleri özümsemeyi başaramadı diye hastalık ve bedbahtlık içinde ölmelerine izin vermek mi? Hayır. Sırf giriş katına inmenin tek yolunun bu olduğuna inanmak üzere eğitildi diye, bir adamın yüz katlı bir binanın tepesinden atlamasına izin veremezsiniz; müdahalenizle ona hakaret ediyor, tanrılarına küfrediyor olsanız bile. Ne pahasına olursa olsun, onu zapt edersiniz. Ardından, uzunca bir süre sonra, ona asansörü gösterirsiniz. Ve beyni sizden daha küçük olmayan bir adam olduğundan anlar. Yıkılmış bir hurafenin ezilmiş bir kafadan daha iyi olduğunu anlar. Ve er ya da geç, size teşekkür eder.

Mantıklı olan budur.

Austin, bu düşüncelerin zihninde kabuk bağlamasına izin vererek yürüdü. Tabancanın uyluğuna çarpışını hissetti ve bu da huzur vericiydi.

Şu anda neredelerdi? Kulübelerin içinde, uyuyorlar mıydı? Hepsi birden mi? Yoksa onlar da hastalığa yakalanıp ölmeye mi başlamışlardı?

İleride, kat planının uç noktasını teşkil eden açıklıkta, bir ışık huzmesi belirdi. Austin yaklaştıkça, davulların yanı sıra başka bir ses de yükseliyordu: İnsan sesleri. Kaç insanın sesi? Havada aniden bir uğultu başladı ve ortalık canlandı.

Açıklığa gelmeden durdu, karanlık bir köşeye sığındı ve izledi.

Az ileride, genç bir kadın dans ediyordu. Gözleri sımsıkı kapalıydı ve kolları, iki yanında sırık gibi dümdüz duruyordu. Esrik bir halde, en yakınındaki davulun ritmiyle dans ediyordu. Ayakları o kadar hızlı hareket ediyordu ki, bulanık görünüyordu ve çıplak bedeninin üzerinde, terden, parlak bir katman oluşmuştu.

Austin, dans eden kadının ardında kalabalığı görebiliyordu. Çö-

melmiş veya ayakta, salınıyorlardı; bini aşkını – şüphesiz, köydeki tüm yerliler!

Kahverengi tenden, parlak, beyaz boyadan ve görkemli tüylerden oluşan bir küme, ateşin ışığının etrafına üşüşmüştü.

İç kısımdaki çemberde bir grup adam, davulların ve içi boş kütüklerin üzerine oturmuş, onları avuçlarıyla veya kısa tahta çubuklarla çalıyorlardı. Tuhaf bir şekilde, sesler kaynaşıp tek bir ses oluşturuyordu: Austin'e, bir ömürdür duyuyormuş gibi gelen o sesi...

Bantu törenlerine daha önce sayısız kez tanık olmasına, sembollere fevkalade aşina olmasına rağmen büyülenmiş bir halde izledi. Küçük, deri nazar muskaları: içlerinde, kesik tırnaklar, fotoğraflar, insan eti parçacıkları; meyve kabuklarıyla boyanmış plakalar; adamların ayakuçlarındaki kemik yığınları... Çok gevrek, kuru ve eski kemikler...

Sonra yerlilerin ardına, bütün ihtişamıyla yükselen, bölgeyi çevreleyip ona şeklini veren yatay, berrak kristal duvarlara baktı.

Tüyleri ürperdi.

Açıklığa doğru yürüdü.

Topluluk bir anda, kesilen bir çığlık gibi sessizleşti. Dansçılar, dengelerini toplayıp gözlerini kırpıştırıp soluk aldılar. Diğerleri, başlarını kaldırıp gözlerini dikti.

Hepsi koyu renk, hareketsiz balmumuna dönmüştü.

Austin, sıra dayağı gibi dizilmiş gözlerin arasından boyalı adamlardan birine doğru yürüdü.

"Bokawah nerede?" diye yüksek sesle, kusursuz bir Svahili aksanıyla sordu. Sesi, alışılmış hâkimiyetini geri kazandı. "Bokawah. Beni ona götürün."

Kimse kıpırdamadı. Eller davulların birkaç santim üzerinde, taşlaşmış halde duruyordu.

"Konuşmaya geldim!"

Austin, göz ucuyla hafif bir hareketlilik sezdi. Bir an için bekledi, sonra döndü.

Birisi yanında çömelmişti. Akıl almaz derecede yaşlı ve ufak te-

fek, keskin, küçük kemikleri gevşek etlerine iğne gibi batan; cildi, kabile dullarının eşleri öldükten sonraki yıl boyunca taşıdığı gibi, tebeşirli bir maddeden yapılma beyaz bir boyayla çapraz taranmış bir adam. Ağzı, gerilip tam olarak tebessüm olmayan ama tebessümü andıran bir şekle bürünmüştü. Dudaklarının arasından sertleşmiş, dişsiz dişetleri görünüyordu.

İhtiyar ansızın güldü. Tavuk boynuna benzeyen gerdanına asılı duran madalyon sallandı. Sonra gülmeyi kesip gözlerini Austin'e dikti.

"Sizi bekliyorduk," dedi, usulca. Adamın, ana dilini mükemmel bir aksanla konuştuğunu gören Austin bakakaldı. Ana dilini uzun zamandır duymamıştı, şimdiyse bu ufak tefek adamdan duyunca... Bokawah öğrenmiş olabilirdi. Gayet mümkündü. "Benimle yürüyün, Bay Austin."

Kadim şamanı, dilini yutmuş gibi, sebebine dair en ufak bir fikri olmadan nemli, kare bir toprak parçasına doğru takip etti. Etrafı yerlilerle çevriliydi.

Bokawah, Austin'e bir kez baktı, sonra aşağıya uzanıp elini toprağa batırdı. Nasırlı parmakları, toprağın üst katmanını eşeledi, asabi, küçük hayvanlar gibi bir oyuk açtı ve sonunda bir şeyi kavrayarak dışarı çıktı.

Austin'in nefesi kesildi. Bu bir kuklaydı.

Bu, Mag'di.

Gülmek istedi ama gülüşü boğazına takıldı. İlkel insanların, temsili kuklalarını gömerek düşmanlarına nasıl şer getirmeye çalıştığını biliyordu. Temsili kukla, sembolik olarak çürüdükçe, tıpkı onun gibi–

Kuklayı yaşlı adamın elinden kaptı. Elinde ufalandı.

"Bay Austin," dedi Bokawah, "Bu meseleyi konuşmaya, uzun süre önce gelmediğiniz için çok üzgünüm." Yaşlı adamın dudakları kıpırdamamıştı. Sesi hem kendisinindi hem de değildi.

Austin ansızın buraya kendi isteğiyle gelmediğini anladı. Çağırılmıştı.

İhtiyar, sağ elinde bir sırtlan kuyruğu tutuyordu. Onu salladı ve

hafif bir esinti çıkmış, ateşin alevlerini öfkeli bir dansa sürüklemiş gibi göründü.

"Hâlâ ikna olmadınız, Bay Austin. Ayy. Onca ıstırap ve ölüm gördünüz ama ikna olmadınız." Bokawah, iç geçirdi. "Son bir kez deneyeceğim." Yumuşak zemine doğru çömeldi. "Ülkemize ilk geldiğinizde ve planlarınızdan bahsettiğinizde, size –o zaman bile– sonunda ne olacağını söylemiştim. Size, şehrinizin var olmaması gerektiğini söyledim. Size, biz sizin diyarınıza gelip bir orman kuracak olsak halkınızın savaşacağı gibi, benim halkımın da savaşacağını söyledim. Ama söylediklerimden hiçbir şey anlamadınız." Ayıplamıyordu; sesi ifadesizdi. "Şimdiyse, Mbarara altınızda sessiz ve ölü halde yatıyor ve siz hâlâ anlamak istemiyorsunuz. Ne yapmamız lazım, Bay Austin? Mbarara'nızın daima sessiz ve ölü kalacağını, halkınızın asla içinde gezmeyeceğini size kanıtlamak için daha ne yapmamız lazım?"

Austin, üniversiteden eski arkadaşı Barney'i ve Barney'nin zamanında ona söylediklerini düşündü. Gözlerini karşısındaki Bokawah adlı, bir deri bir kemik, boyalı, yabani adama dikerken, irikıyım Teksaslıyı apaçık gördü ve lisans dönemindeki çılgınca teorilerini anımsadı: İlkel halkın eskiden kalma görüşlerini, dinlerini ve büyülerini, gömülü oldukları yerlerden çıkarmak.

"Buyur, dostum; onların tabularına gül," demeyi severdi antropolog Barney, "dudak bük; omzunun üstünden tuz atarken, kendi 'meziyetlerin' konusunda boşboğazlık ederken onların doğaüstü güçlerine gül!"

Hatta büyünün önemli olduğuna inanma eşiğini dahi geçmişti çünkü büyü, yerliler arasındaki kültürel dokuyu bir arada tutuyor; dini hurafeleriyle birlikte onlara davranış kuralları çiziyor ve bunun sonucunda genellikle mutluluk veriyordu. Yerlilerin büyüsünün, fiziksel gerçeklere ulaşmanın başka bir yöntemi olduğuna dahi inanmaya başlamıştı.

Elbette, tüm bunlar laf kalabalığıydı. Ona kalsa, ilkel büyü bir gemiyi uzaya çıkarabilir, bir hastalığı yok edebilirdi veya...

Barney'nin sorunu da buydu. Ne zaman ciddi olduğunu anlamak mümkün değildi. Bir sosyal antropolog bile, birden çok yerçekimi kanunu olduğunu düşünecek kadar ileri gitmezdi.

"Bay Austin, sizi buraya getirmemizin bir amacı var. Bu amacın ne olduğunu biliyor musunuz?"

"Bilmiyorum ve bilmek de..."

"Neden onca insan arasından, bir tek sizin bağışlandığınızı biliyor musunuz? Öyleyse, beni çok dikkatli dinleyin. Çünkü dinlemezseniz, yeni şehrinizin başına gelenler, bir başlangıçtan ibaret olur. Mbarara'nın üzerinde esen ölüm rüzgârları mazide kalır ve şu âna dek olanlardan çok daha beter şeyler olur." Şifacı adam, gözlerini dağılmış kemik yığınlarına çevirdi. Austin, panter kemiklerinin bir kehanet aracı olduğunu biliyordu. Yerdeki konumları, Bokawah'ya beyaz insanlarla ilgili birçok şey anlatıyordu.

"Şeflerinizin yanına dönün. Onlara, bu şehri unutmaları gerektiğini söyleyin. Onlara burada ölümün kol gezdiğini, burada daima ölüm olacağını; onların büyülerinin güçlü olduğunu ama yeterince güçlü olmadığını söyleyin. Onların büyüleri, dövüşmesi için geçmişten çağırılmış ruhlara karşı ayakta duramaz. Gidip şeflerinizle konuşun ve onlara bunları anlatın. Kendinizi inandırın. Kafalarına şunu sokun: Mbarara'ya gelirlerse, hayal bile edemeyecekleri şekillerde, hastalıkla, acıyla, yavaş yavaş ölecekler. İlelebet."

İhtiyarın gözleri kapalıydı. Ağzı hiç kıpırdamıyordu ve sesi monoton geliyordu.

"Onlara söyleyin, Bay Austin; başta, bunun işçileri vuran tuhaf, yeni bir hastalık olduğunu düşündüğünüzü söyleyin. Ama sonra onlara, en iyi doktorlarınızın bile bu salgına karşı çaresiz kaldığını, salgının yayıldığını ve durdurulamadığını hatırlatın. Bunları söyleyin. Belki size inanırlar. Ve kurtulurlar."

Bokawah panter kemiklerini dikkatle inceledi, dizilimlerini gözüyle takip etti.

Austin'in sesi de monotondu. "Bir şeyi unutuyorsun," dedi. Düşüncelerin zihnine sızmasına karşı koydu. Kapalı dudakların ara-

sından gelen sesin üzerine düşünmeyi reddetti; yerlilerin toprağı veya taze panter kemiklerini nereden bulduğunu da... "Kimse," dedi ihtiyara, "bize karşı koyamadı – henüz."

"Peki, düşmanınızın varlığına inanmadığınıza göre, Bay Austin, bunu neden yapasınız? Kiminle dövüşeceksiniz?" Bokawah gülümsedi.

Yerlilerden oluşan kalabalık, sönmek üzere olan alev ışığında sessizce, kıpırdamadan duruyordu.

"Bize dair tek korkunuz," dedi Austin "psikolojik açıdan tehlike arz ettiğinizin ortaya çıkması korkusu." Ayaklarının ucundaki parçalanmış kuklaya baktı. Tek parça kalan yüzü hariç, biçimi korkunç bir şekilde bozulmuş halde duruyordu.

"Evet?"

"Şu anda, Bokawah, hükümetim adam yolluyor. Yakında varırlar. Vardıklarında, burada neler olduğunu araştıracaklar. Ayinlerinizin, kendi içlerinde ne kadar zararsız olurlarsa olsunlar, korkuya sebebiyet verdiği, hastalığın herhangi bir şekilde müsebbibi olduğu konusunda hemfikir olunursa, size buradan başka bir yere gitme şansı tanınacak, yoksa..."

"Yoksa, Bay Austin?"

"...bertaraf edileceksiniz."

"Demek insanlar, Mbarara'ya gelecekler. Ölüm uyarılarına rağmen gelecekler, öyle mi?

"Büyülü değnekleriniz, beş yüz bin erkek ve kadını korkutup kaçıracak değil ya."

"Beş yüz bin..." İhtiyar kemiklere baktı, iç geçirdi, başını ileri geri salladı. "Halkınızı çok iyi tanıyorsunuz," diye mırıldandı.

Austin gülümsedi. "Evet, tanıyorum."

"Öyleyse konuşacak pek bir şeyimiz kalmadı."

Austin, *Hayır, yanılıyorsun. Mag meselesini konuşmalıyız! Ölüyor ve ölmesini engellemek istiyorum,* demek istedi ama bu sözlerin ne ifade edeceğini biliyordu. Gerçek hislerini, korkularını ve endişelerini açığa vurmuş olacaktı ve her şeyi kaybedecekti. O kuklanın sadece bir kukladan ibaret olmadığını kabul edemezdi. Etmemeliydi!

İhtiyar, bir sukabağı alıp ellerinin üzerine su döktü. "Bu şekilde öğrenmeye mecbur kalacağınız için," dedi, "çok üzgünüm."

Yerlilerden ağır bir ilahi sesi yükseldi. Austin'e Svahili dili gibi gelmişti ama seçemiyordu. *Gonga* ve *bagana* hariç hiçbir kelimeyi tanıyamamıştı. İlaç? İlacı olan adam? Zamanında duyduğu Gregoryen ilahilerine benzer, bunaltıcı bir kasvetle dolu, tekrar eden bir ilahiydi. Sakin, uhrevi ve sadece insan sesinin olabileceği bir biçimde hüzünlüydü. Boğuk havada salınarak, alçalıp yükselerek, çürüme ve bozulma kokularını engin bir vakarla yarıp geçiyordu.

Austin, giysilerinde bir ağırlık hissetti. Bozuk makineler, temiz esintiler pompalamayı kestiğinden, hava yağ gibi olmuş, cildindeki gözenekler açılmış, kollarından ve bacaklarından soğuk terler boşanmıştı.

Bokawah, eliyle bir hareket yaptı ve yumuşak zemine geri çöktü. Canhıraş nefesler aldı ve acı çekiyormuş gibi inledi. Sonra dikeldi, Austin'e baktı ve tökezleyerek çabucak uzaklaştı.

Davullar başladı. Kalabalığın arasında tekrar bir kıpırdanma başladı ve ardından dansçılar kalkıp tekrar o efsunlu hallerine büründüler.

Austin döndü ve ayinden çabucak uzaklaştı. Gölgelere eriştiğinde koştu. Asansöre ulaşana kadar, uzun zamandır faal olmayan, böyle bir harekete alışkın olmayan kasları taşlaşana; uyuşmuş ve zonklayan taşlara dönüşene dek koşmayı kesmedi.

Düğmeye vurdu ve kalbi çarpıp kulaklarına kükreyen bir ses, zihnine renkli alevler kusarken, gözlerini kapadı. Platform, parçaları gibi hissiz ve sakince, yavaşça alçaldı.

Austin dışarı fırladı ve bir kara büyü ayinine dair görüntüleri ve orada hissettiklerini zihninden defetmeye çalışırken bir binaya çarpıp düştü.

Yutkunurken, kurumuş boğazına âdeta iğneler saplanıyordu.

Korku, onu yavaş yavaş boğarak, gitgide katlanıyordu.

Karşısında beliren Mbarara Kuleleri, Austin'e bir anda, az önce ayrıldığı kabile ayininden çok daha gerçekdışı ve çağdışı geldi. Üzerle-

rinde kıvrılan karanlık gökyüzüne doğru yükselen, kristalden dikitler; metal ve taştan küçük kareler, elmas şekilleri ve çemberler... Ofis binaları, daireler, toplu konutlar, şapka dükkânları, makine fabrikaları, lokantalar ve hepsinin arasında, örümcek ağı gibi uzanan, bomboş, ıssız yürüyen yollar; renkli kurdeleler gibi, sonsuz uzunlukta sürüngenler gibi, artık uyumakta olan, ölü, hareketsiz yollar.

Yoksa, inanmak istediği gibi, sadece bekliyorlar mıydı?

Elbette bekliyorlar, diye düşündü. Cevapları bilen insanlar, yarın Mbarara'ya gelecekler. Tükenmiş, ilkel insanlardan oluşan bir kabilenin karşısında dehşete kapılmamış, berrak zihinli biliminsanları... Ve bu biliminsanları, işçileri öldüren şeyin ne olduğunu bulup düzeltecekler ve diğer insanlar peşlerinden gelecek. Her tarafı tıka basa dolu olan dünyanın dört bir yanından, bir kez daha soluyacak –ve altmış metre aşağıya taşınması gerekmeyen– hava bulduğuna, Dünya'nın hâlâ onlara ev sahipliği yapabileceğini gördüğüne sevinecek beş yüz bin kişi... Böylece, "nüfus eksiltme" –ki *cinayet* bunu çok daha iyi betimliyor– meselesi kapanacak, "kısırlaştırma" diye bağıran hükümet ikazları bitecek.

Bu hayal gerçekleşecek, dedi Austin kendi kendine. Çünkü öyle olması şarttı. Çünkü Mag'e uzun yıllar boyunca birlikte yaşayacaklarına, şehir için umutlar besleyeceklerine, planlar yapacaklarına ve savaşacaklarına dair söz vermişti. Mbarara ile başlayacaktı: Sardalye tenekesine dönmüş dünyanın içinde bulunduğu karanlık çağ sona erecek, yaşam başlayacaktı. Endişelerin tekrar baş göstermesi uzun yıllar alacaktı; çünkü dünyanın yarısı nadasa bırakılmış, mundar olmuş halde kalacaktı. Avustralya, Grönland, İzlanda, Afrika, kutuplar... Belki o zaman nüfus grafikleri, daha önce hep değiştiği gibi değişecekti. Ve insanlık mağaralarından, sıçan deliklerinden çıkıp insan gibi yaşayacaktı.

Evet. Ancak Mbarara başarılı olursa. Buradaki başarısını onlara gösterebilirse...

Austin, geri dönüp olanları diğer mühendislere anlatan adamlara sövdü. Zaten, halihazırda müsait olan, başka pek bir işe yaraya-

cakmış gibi görünmeyen bu dalda eğitim alacak kadar tuhaf görüşlü olan çok az sayıda mühendis vardı.

Şu hastalık konusunda çenelerini bir kapalı tutsalardı! Diğerleri de gelirdi ve...

Ölürlerdi. Bu sözcük bir anda, habersizce çıkıverdi ve yok oldu.

Austin, Hükümdar'ın önünden geçti: On yıl önce, bir gece Mag'le akıllarına gelen tiyatro. Geçerken, fuayenin, takım elbiseli veya mücevherlerle bezeli entariler giymiş, oyunun dişe dokunur bir yanı olup olmadığını tartışan insanlarla dolu olduğunu tahayyül etmeye çalıştı. Şu anda, mermerden girişi sarı ışığı yansıtırken, aptalca ve hazin görünüyordu. Afiş çerçevesi, yeni topladığı tozun ardından parıldıyordu. Boştu.

Austin, burada, en başta ne olduğunu düşünmeye çalıştı. Sadece, girift bir orman örüntüsü... Yoksa burada, maymunların ağaçlara tırmandığı, sarmaşıklara tutunup sallandığı, beyaza boyanmış dulların hasır damların altında yas tuttuğu, yerlilere ait bir köy mü vardı?

Günün programı: JULIUS CAESAR. Giriş ücreti: Üç hindistancevizi.

Sakin ol. Bunca zaman aklını başında tuttun, diye düşündü; yarına kadar dayanabilirsin. Tcheletchew burada olacak, sakalının altından tükürükler saçarak konuşacak, Mag'i hastaneye uçuracaklar, onu iyileştirecekler ve bu safsatayı çabucak çözecekler.

Evine ulaş. Düşünme, evine ulaş, her şey yoluna girecek.

Aslında, şehirde adamakıllı sokaklar yoktu. Projesini, orada burada, eski ailelerde hâlâ var olan antika arabaları hesaba katarak çizmemişti. Bu sebeple, Mbarara resmen bir labirentti. Çok güzel bir labirent... Bir İngiliz köşkü gibi –ki Austin bunun gibi, artık yok olmuş nazik dokunuşlara hayrandı– bazı bölgeler, oyularak işe yarar şekillere getirilmiş, yeşil, taştan çitlerle çevriliydi.

Yolunu bulmakta hiç güçlük çekmedi. En ufak kıvrımı ve tasarımı planlayarak geçirdiği, dikkatle, hiçbir sanatsal "noksan" veya işe yaramaz yer bırakmadığı o saatler şimdi bile zihninde tazeydi. Burada gözü kapalı yürüyebilirdi.

Fakat erzak bankasını geçip köşeyi dönünce, yolun olması gerektiği gibi helikopter parkına çıkmadığını gördü. Orada binalar vardı fakat olması gereken binalar değillerdi.

Veya yanlış köşeyi dönüp... Adımlarını, sola döndüğü yere doğru geri aldı. Erzak bankası görünürde yoktu. Onun yerine, kendini kimya merkez binasına bakarken buldu.

Austin durdu ve eliyle alnını sildi. Elbette, heyecanı bir an için zihnini bulandırmış, yolunu kaybettirmişti.

Yürümeye başladı. Ilık terler bütün bedenini kapladı, takımını sırılsıklam edip ceketini lekeledi.

Erzak bankasını geçti.

Austin yumruklarını sıktı. Tam bir daire çizmiş olması imkânsızdı. Bu şehri kendisi inşa etmişti, en ince detayına kadar biliyordu. İnşaatın sürdüğü sıralarda, yön konusunda hiç düşünmeden yürüdüğünde bile bir kez olsun yanlış bir adım atmamıştı.

Nasıl kaybolmuş olabilirdi?

Sinirden. Bunda bir tuhaflık yoktu. Kesinlikle, başına yön duygusunu kaybetmesine yetecek kadar çok şey gelmişti.

Şimdi sakince. Sakince...

Hava pis kokulu ve ağırdı. Gayretle çekerek ciğerlerine doldurup iterek vermesi gerekiyordu. Elbette aşağıya inip valfleri açabilirdi. En azından *onlar* elle çalıştırılabiliyordu. Yapabilirdi ama neden? Bu, karanlık bir bacaya iki büklüm girmesi demekti – Tüh, keşke o bacayı daha geniş yapsaydı! Ne de olsa, yalıtım baloncuğunda solunabilir oksijenin deveranını sürdürmeye yetecek büyüklükte açıklıklar vardı. Ama hava, baloncuğun dışında ağır ve durağansa, içeride de farklı olmasını beklemesi abes olurdu.

Başını kaldırıp zamanında helikopter tamir merkezlerinden biri olan, yarı minareli kuleye baktı. Gittiğini düşündüğü istikametin tam aksi yönünde duruyordu.

Austin taştan bir banka çöktü. İmgeler zihninde yüzüyordu. Kaybolmuştu; tam olarak Mbarara'nın inşasından önce orada duran ormana dalmış olsa, çıkış yolunu bulmaya çalışırken olacağı kadar kaybolmuştu.

Gözlerini kapadı ve gözünün önüne, kendisini koyu yeşil yaprakların dolaşık öbekleri arasında, köklere takılarak, ağaçlara çarparak, yüzü korkudan allak bullak olmuş, çığlıklar atarak koştururken gördüğü, ürpertici derecede berrak bir tablo geldi.

Gözlerini çabucak açtı ve silkelenip bu tabloyu zihninden sildi. Beyni yorulmuştu; bu yüzden böyle bir tablo görmüştü. Gözlerini açık tutmalıydı.

Şehir olduğu gibi duruyordu. Etrafını, biraz durup dinlenmek, laflamak, belki sincapları beslemek isteyebilecek ev hanımları için tasarlanmış park çevreliyordu.

Kayık gezintisi yapılan göledin karşı tarafında, üniversite vardı.

Üniversitenin ardındaysa, evi...

Austin, bitap düşmüş halde kalktı ve yapay göledin kıyısındaki çimenli yokuştan aşağıya indi. Bankların arasına, ıslah edilmiş şehir ağaçları serpiştirilmişti; göletse, geometrik açıdan mükemmel bir yansımayla karşılık veriyordu.

Diz çöktü ve yüzüne su çarptı. Sonra birazını yuttu ve dalgacıklar, göledin merkezine kadar yayılıncaya dek bekledi.

Sudaki yansımasını dikkatle inceledi. Beyaz bir ten, pürüzsüz yanaklar, demir rengi saçlar. İyi giysiler. Hatlarının aralıkları eşit, dolikosefal, yirmi ikinci yüzyıldan medeni birine ait bir baş...

Austin, yansımasının altında bir hareket sezdi. Donakaldı ve gözlerini kırpıştırdı. Su duruldukça, yüzeyde bir hayvanın görüntüsü hafifçe dalgalanarak ortaya çıktı. Küçük bir hayvan, maymun gibi bir şey... Bir ağacın dallarından sarkan bir maymun gibi...

Austin dönüverdi.

Karşısında sadece karanlık; yemyeşil halı çim, ıslah edilmiş, düzgün kabuklu ve boş ağaçlar vardı.

Elini saçlarının arasından geçirdi. Işık oyunuydu. Bilinçaltındaki korku, parıldayan su...

Çabucak karanlık kayıkhaneye doğru yürüdü; zeminde, adımları zangırdayarak taşa çarptıkça yüksek sesle yankılanıyordu.

Minyatür iskelenin ucunda küçük, akülü bir teknenin ipini çö-

züp içine atladı. Bir düğmeyi yana doğru açtı, bekledi ve kendini, arkasına dönüp metruk kıyıya doğru bakmaya zorladı.

Tekne suyun üzerinde sadece bir fısıltı sesi çıkararak yavaşça ilerledi.

Çabuk, diye düşündü Austin. *Çabuk – Tanrım, bunlar niye bu kadar yavaş ki?*

Bayrağına göre ismi *Lucy* olan tekne, oyuncak burnuyla durgun göledi yararak uzun dakikaların ardından merkezine ulaştı.

Işık, yaklaşan kıyıyı seçmeye yetmiyordu. Karanlığa bürünmüştü; binaları bile saklayan bir karanlığa...

Austin gözlerini kıstı ve dimdik baktı. Gözlerini kırpıştırdı. Kıyıya hareket katan şey, elbette, sudaki ışıltıların titreşmesiydi. Bu da kıyıda görülmemiş canlılar cirit atıyormuş gibi görünmesine sebep oluyordu.

Gölgelerin karanlık, vahşi biçimlere bürünmesinin sebebi; –şüphesiz– binalar olan yerde ağaçlar olması, yoğun bir bitki örtüsü görünmesinin sebebiyse, sadece o gölgelere karşı konumunun sürekli değişmesiydi.

Etrafındaki sularda bataklık buharı gibi yükselen metallerin yarattığı süt beyazı yakamozlardı.

Tekneden bir yağmur ormanına; canlı ve onu bekleyen büyülü bir ormana adım attığını düşündü.

Gözlerini kapadı ve teknenin kenarlarına tutundu.

Bir sürtünme sesi duydu. Austin beton korkuluğa dokundu, iç geçirdi, aküyü kapattı ve küçük tekneden sıçradı.

Orman yoktu. Sadece, açık yeşil şehir ağaçları ve düzgün çimler vardı.

Üniversitenin binaları, ileride inci gibi dizilmişti: Kıvrılan, metal ve alaşımdan narin halatlardan oluşan yükseltili tünellerle birleştirilmiş, bombeli binalar.

Austin beton yükseltiye tökezleyerek çıktı. Saat çok geç olmalıydı. Belki sabaha geliyordu. Diğerleri birkaç saat içinde gelecekti. Ve–

Durdu, tüm kasları kasıldı.

Dinledi.

Davul sesleri geliyordu. Ama bu sefer sırf davullar yoktu.

Başka sesler de vardı.

Gözlerini kapadı. Havasız gece üzerine yapışıyordu. Bir hışırtı sesi duydu. Bir şey, sık bir çalılığın içinden geçiyormuş gibi. Uzaktan, minicik sesler, ıslıklar, cıvıltılar duydu. Maymunlar ve kuşlar gibi.

Gözlerini zorlayarak açtı. Sadece park, şehir...

Devam etti. Ayakları artık taşın üstündeydi ve park gerisinde kalmıştı. Şehrin metalden, kristalden, alaşımdan ve taştan yapılmış yüksek binalardan oluşan kanyonlarının arasında tekrar ilerledi.

Fakat hışırtı sesleri kesilmedi. Peşinden gitgide yaklaşıyorlardı. Yaprakların ve uzun çimenlerin arsında ilerleyen bedenler...

Austin bir anda bu sesi daha önce nerede duyduğunu hatırladı. Yıllar önce, bu bölgeye ilk ziyaretinde. Onu, vahşi ülkenin derinliklerinde bir avcılık gezisine çıkarmışlardı. Bir şey avlayacaklardı – tam olarak ne olduğunu unutmuştu. Tuhaf bir şey... Evet; yabandomuzuydu. Uzun, solgun çimlerin arasında, bütün gün, hayvanı arayarak yürürlerken bu hışırtı seslerini duymuşlardı.

Tam olarak şu anda duyduğu ses gibi...

Austin, yabandomuzunun akıl almaz hiddetini, o jilet keskinliğinde pençelerini birkaç kez savurarak iki köpeğin karnını nasıl deştiğini anımsadı. Sarı dişlerinin etrafında kıvrılan o öfkeli, siyah burnunu dün gibi hatırlıyordu.

Dönüp gözlerini karanlığa dikti. Sesler gitgide arttı ve araya giren başka bir sesle kesildiler: Öksürük gibi, derin ve gırtlaktan bir sesle...

Peşindeki ses ona yaklaştıkça koştu, takılıp düştü, kendini taşlardan güçbela kaldırıp bir merdivene ulaşıncaya dek koştu.

Öksürük sesi artık hızlı, tiz bir çığlığa dönüşmüştü. Bir homurtu, bir horultu; sıkıştırılmış zeminde, kuru çimlerin arasında dörtnala koşan küçücük ayakların patırtısı... Austin boş gözlerle baktı, yüzünü kollarıyla kapadı ve ses neredeyse üzerine çıkana dek kendini sakındı.

Burun delikleri hayvanın kokusuyla seğirdi.

Nefesi kesildi.

Bekledi.

Gitmişti. Hepsi uzaklaşıp kayboldu; hışırtı, öksürük... Sonra, davulların sesi tekrar kesildi.

Austin, baş ağrısını dindirmek için bilek kemiklerini zonklayan kafatasına bastırdı.

Panik yavaşça azalarak bitti. Kalktı, merdivenleri tırmandı ve gölgeli avlunun içinden kampüse doğru yürüdü.

Geniş, tertipli ve çimenli, yeşil bir düzlüktü.

Öbür ucunda, görünürde, Austin'in evi vardı.

Mantığını önünde siper etti ve diğer yönlere sapmanın aleyhinde karar verdi. Daha önce kaybolduysa, bu tekrar başına gelebilirdi. Hele de şu anda, hayal gücü kontrolden çıkmışken...

Kampüsü aşmalıydı.

Sonra her şey yoluna girecekti.

Başta ürkekçe, uzun adımlar atmaya başladı, vücudunun her bir zerresiyle dinliyordu.

Şamanın sesi zihnine sızıverdi. Monoton bir sesle sayıklıyordu: *"...bizi zorla yok ettiniz, Bay Austin. Dünyamızı, hayatımızı. Zihniniz ve sözde 'medeni' dediğiniz insanın zihni, öyle işliyor ki, bunun yanlış olduğunu görmediniz. Sizi memnun eden bir kültür ve toplumsal yapı geliştirdiniz, bunun doğru olduğuna kanaat getirdiniz; bu yüzden, buna muhalif olanların varlığını anlayamadınız. Çoğunuz, bizi cahil, yabani insanlar olarak gördünüz ve bizi 'medenileştirmek' için can attınız. Bizim de bir kültürümüz, toplumsal yapımız olduğu; doğruyu, yanlışı ayırt edebildiğimiz; hatta belki bizim size geri kalmış ve medeniyetsiz olarak baktığımız, bir kez olsun aklınızdan geçmedi..."*

Kuş sesleri, Austin'in kulağına geldi; uzun ağaçlarda şakıyan, geceleyin, gökyüzünde –mümkün olmasa da– daireler çizen kuşlar.

"...bizler, sizin deyiminizle 'büyüye' ve 'batıl inançlarımıza,' sizin, sizinkilere bağlı kaldığınızdan çok daha uzun süre bağlı kaldık. Çünkü –sizinkilerin işinize yaradığı gibi– işimize yarıyorlardı. Bu büyü,

ister Roma rakamlarıyla ifade edilebilsin, ister edilemesin; işe yaradığı sürece ne fark eder? Bay Austin, Altın Şehre giden bir tek yol yok – birden çok yol var. Sizin halkınız, bu yollardan birinde..."

Maymunların seslerini duydu. Bazıları yakında, bazıları uzaktaydı: sarmaşıklara tutunarak salınma sesleri, zılgıtları, yeşilliklerin üstüne düşüşleri, başka ağaçlara sıçrayışları...

"...benim halkımsa bir diğer yolda. Bu dünyada, iki yola da yer var. Fakat bu basit gerçeği kavrayamayışınız, çoğumuzun ölümüne sebep oldu ve sizden birçok kişi daha bu yüzden ölecek. Biz daha uzun süredir kendi yolumuzdayız. Biz, Altın Şehre daha yakınız..."

Austin, elleriyle kulaklarına vurdu fakat yürümeyi kesmedi.

Pürüzsüz taş sokakların ardından, fizik fakültesi tarafından, devasa cüsseleri gevrek ağaç kabuklarına çarpan koca ayaklarıyla, düşen dalları çatır çutur ezen fillerin çılgınca inleme sesleri geldi.

Şamanın sesi, Barney Chadfield'ın sesine dönüştü. Yine, kara büyünün yazılmamış temellerini keşfedip formüllere tabi tutacak olsak, bunların bir bilim dalı olduğunu göreceğimize dair teorisinden bahsediyordu: belki daha az gelişmiş, belki daha çok...

Sesler üst üste bindi; hisler ve duyular da. Austin, gözlerini büyük bir gayretle açık tutarak Mag'i düşündü ve iğneli yaprakların görünmeden bacağına çarpışını hissetti; çürümenin ve yaşamın kokusunu aldı. Ormanın, bir hayvandan yükselen buhar gibi ağır ve vahşi havasını kokladı; taze kan, ıslak kürk ve çürüyen yaprak kokularını aldı, milyonlarca farklı hayvanın kısa, hırıltılı nefesini hissetti – dört bir yanındaki hareketleri, yaklaşmalarını, geri çekilmelerini; o coşkulu, görünmez canlıları...

Gözleri açıkken tüm bunları duyuyordu ve kokularını alıyordu fakat sadece şehri görüyordu.

Sağ koluna bir ağrı saplandı. Kıpırdatmaya çalıştı: Kıpırdamıyordu. Yaşlı bir adamı düşündü. Yaşlı adamın elinde bir kukla vardı. Yaşlı adam, kuklanin kolunu eziyordu ve gülüyordu. Refleksleri ve uzuvların, duyusal uyaranlara karşı verdiği tepkileri düşündü.

Ağrıyı umursamamaya çalışarak, kolunu hiç düşünmeyerek yürüdü.

"...onlara söyleyin, Bay Austin. Kafalarına sokun. Kafalarına sokun. Onca insanı öldürmeyin..."

Hukuk Fakültesi'ni geçince, bacağının ağrıdan kasıldığını hissetti. Kuru çimlerin hışırtısını bir kez daha duydu. Ama arkasında değil, önünde. Ses ilerliyordu.

Dairesine doğru ilerliyordu.

Austin, sebebini tam olarak bilmese de koşmaya başladı.

Bir patırtı, ayak bileklerine doğru soluyan bir şey sezdi: Bunun hayal meyal farkındaydı. Tek bildiği, çabucak içeri girmesi; evine, sağduyuya kavuşması gerektiğiydi. Çeneler kapanıyor, takırdıyordu. Austin bir sarmaşığa takıldı, elleriyle havayı tutmaya çalıştı, sıçrayarak kaçtı ve bir şeyin, az önce bulunduğu yere inme sesini duydu. Çığlık atan ve tıslayan bir şeyin...

Koşmaya devam etti. Basamaklarda, yumuşak bir şeyin üzerine bastı. Delicesine irkilerek geri çekildi. Kayıp tekrar düştü ve yüzeyi boncuk boncuk terleyen bir tenin dokunuşu bacaklarını kamçıladı. Gök gürültüsü neredeyse tam üzerindeydi. Uzandı, bacağının etrafındaki şeyi pençeleyerek ayırdı ve kendini ileri doğru çekti.

Ellerine üşüşen bir şeyler hissetti. Gözlerinin önünde tuttu, orada olması gereken karıncaları görmeye çalıştı, görünmez yaratıkları, ellerini çırparak defetti.

Dairenin kapısına birkaç metre kalmıştı. Austin tabancasını hatırladı, çekti ve içinde mermi kalmayana dek geceye doğru ateş etti.

Kendini dairenin holüne attı.

Kapı tıslayarak kapandı.

Kilide dokundu, kenetlendiğini duydu.

Sonra gürültüler kesildi. Davullar ve hayvanlar, tüm o vahşi, bir kâbustan fırlamış yaratıklar – hepsi, yok olmuştu. Sadece kendi nefesi ve koluyla bacağını sızlatan ağrı vardı.

Titreyerek bekledi, soluk almaya çalıştı.

Sonunda kalktı ve tökezleyerek asansöre doğru ilerledi. Makinelerin bozulduğunu düşünmüyordu bile. Çalışacağından emindi.

Çalıştı. Cam kapılar, dairesinin katına geldiğinde vızıldayarak açıldı ve koridora çıktı.

Sessizdi.

Kapının önünde, kalbinin göğsünde çılgınca zangırdamasını dinleyerek durdu.

Kapıyı açtı.

Dairesi sessiz sakindi. Duvarlar çerçeveli Miró, Mondrian ve Picasso tablolarının etrafında parıldıyordu. Mobilyalar, ipeksi beyaz kilimin üzerinde yerli yerinde duruyordu: siyah, ince bacaklı sandalyeler ve masalar...

Austin gülmeye başladı, titizlikle kendini kontrol etti. Durmasının muhtemelen mümkün olmayacağını biliyordu.

Tcheletchew'i ve sabah Mbarara'ya gelecek adamları epey bir düşündü. Şehrin hayat dolu olacağını düşündü. Gün ışığının, insanlarla, dükkânlarla, kiliselerle, okullarla dolu sokaklara düşeceğini... Emeklerini. Hayalini...

Kilimin üzerinden, yatak odasının kapısına doğru yürüdü.

Hafifçe aralıktı.

İtti, içeri girdi, yavaşça kapadı.

"Mag," diye fısıldadı. "Mag..."

Bir gürültü geldi. Pes, gırtlaktan gelen bir gürleme. Öfkeden değil, uyarı mahiyetinde.

Richard Austin yatağa yaklaştı, gözlerini mor ışığa alıştırdı.

Sonra çığlık attı.

Ömründe ilk kez, bir aslanın beslenmesini izliyordu.

Büyücünün Ay'ı

Carnaday, çığlıkları duyduğunda yürümeyi kesti. Bir elini kalbinin üzerinde yumruk yaptı. Hiç kımıldamadan durup sonun geldiğini ve kaybettiğini bilerek bekledi. Sülfür olup olmadığını anlamak için havayı kokladı, nasıl bir biçime bürüneceğini ve bunun nasıl gerçekleşeceğini düşündü. Çığlıkların şiddeti gitgide arttı, kulak zarlarını, öfkeli pençeler gibi tırmaladı. Kendini yukarı bakmaya zorladı.

"Kahretsin!"

İç geçirdi. İki karga. O kadar. İki karga, bir telefon direğinin üzerinde dövüşüyordu. Hem, başka ne olabilirdi? Tekrar küfretti ve yüzündeki soğuk ter katmanını sildi. Korkacağı ne vardı ki? Şu anda endişelenmesi gereken birisi varsa, o da Farrow'du. O ahmak bir bilseydi...

Kargalara göz ucuyla baktı ve gülümsedi. Hayalci biri olsaydım, diye düşündü; şu durumdan bir anlam çıkarırdım. Yalnızca birine yetecek kadar yer olan, yüksek, görkemli bir tünek ve ikisi, oranın egemenliği için dövüşüyor. Hayalci biri olsaydım, tıpkı Farrow ve benim gibiler, derdim. İkisinin de bacaklarındaki güç birbirine denk... İki taraf da birbirinden üstün değil. Ama biri kazanacak, biri kaybedecek.

Savaş naralarını dinledi ve tepesindeki çatışmayı izleyip kendi kendine, dinlemediğini, izlemediğini söyledi. Farrow'la özdeşleştirdiği karga cesurca dövüşüyordu fakat diğeri tüm saldırılara direniyordu ve sonunda, Karga-Farrow darbe aldı, yaralandı, havalandı ve gözden kayboldu. Yenilmişti.

Simon Carnaday başıyla onayladı ve geçirdiği bu nöbeti unutarak alelacele yola koyuldu. Ömründe –ki dört yüzyıla yaklaşıyor-

du– cesetleri hayata döndürmüş, kurşunu altına çevirmiş, Şeytan'la şakalaşmış olmasına karşın, içten içe şüpheciydi. Anlamadığı bir şeye –ki birçok insandan gani gani fazlasını anlardı– inanmazdı. Sembolizm, Carnaday'e göre, ipe sapa gelmez hurafelerden ibaretti. Fakat psikiyatri daha da beterdi. Palavranın daniskasıydı ve olsa olsa, ispritizma* kadar saygın bir daldı. Bu da Farrow'un hakaretini pekiştirmiş, katlanılmaz hale getirmiş, bardağı taşıran son damla kılmıştı.

Carnaday, izbe sokağı pabucunun köselesiyle is ve cürufları ufalayarak, uzun adımlarla arşınlarken, o can alıcı konuşmayı yine anımsadı ve cinleri yine tepesine çıktı. Farrow'un tilki gibi suratı gözünün önüne gelmişti; yumuşak, alaycı sesi kulaklarında yankılanıyordu.

"Sahiden, Simon, iyi bir psikiyatrla görüşmen lazım. Gayet ciddiyim. Bu herkesten eziyet gördüğüne dair kuruntun beni endişelendirmeye başladı."

"Bu bir kuruntu değil. Bu gerçek. Sahiden eziyet görüyorum; senin tarafından."

"Ah, saçmalık... Biraz makul ol, Simon: Ben sana niye eziyet etmek isteyeyim? Ne amaçla? İstediğim her şeye sahibim – ha keza, sen de öylesin. Mal, mülk, huzur, sonsuz yaşam... Bunu yapsam, elime ne geçirmiş olacağım?"

"Sahip olmadığın tek şeyi..."

"O neymiş?"

"Eşsizlik, Farrow. Eşsizlik. Dünyada kalan yegâne iki büyücü biziz ama sana göre birimiz fazlayız, değil mi? Bu canını sıkıyor. İçin içini yiyor. Senden biraz daha az güçlü olsaydım, bu kadar kötü olmazdı. En azından, kıdemin olurdu. Ama güçlerimiz denk. Ve buna katlanamıyorsun."

"Simon, Simon – Ne desem boş. Saçmalıyorsun."

"Öyle mi? Dün bir araba, beni birkaç santimle ıskaladı. Ondan önceki gün, kanalizasyon çukuru olmaması gereken bir yerde, nere-

* Ruhun varlığını, hiçbir zaman ölmediğini, istenirse ölü kimselerin ruhlarıyla bağlantı kurulabileceğini öne süren inanış ve uygulama, ruh çağırma. *–yhn*

deyse bir kanalizasyon çukuruna düşüyordum. Bunlar kaza mıydı, Farrow?"

"Elbette! Yani, *biraz olsun* hakkımı ver, seni ihtiyar. Sahiden icabına bakmak istiyor olsam, sence bu kadar kaba yöntemler mi seçerdim?"

"Yani..."

"Emin ol, Simon, senin ihtiyacın olan şey psikiyatrik tedavi. Büyücü olabiliriz ama insanız da. Bunu unutma. İyi bir adam, güveneceğin bir hekim bulup sana adresini göndereceğim..."

Mektup ertesi gün gelmişti. Ama adres içermiyordu.

Carnaday muskayı cebinden çıkardı ve gözünü ona dikti. Yüzeyi, çiziktirilmiş tuhaf işaretlerle kaplı bir parça parşömenden ibaretti fakat dünyadaki tüm ahmakça bombalardan daha güçlü ve daha *güvenilir* bir yıkım aracıydı. "Farrow'a lanet olsun!" dedi durduk yere –elbette ikisi de her halükârda lanetliydi– ama sonra, ne kadar kurnaz olduğunu hatırladı ve bir kez daha gülümsedi. Bir süredir, panikten eli kolu bağlanmıştı. Muska, ona üç gün mühlet vermişti, o da onu çaresizce iade etmeye çalışmış fakat her seferinde başarısız olmuştu. Farrow, her bir girişime karşı kurnazca direnmişti. Telgraf veya ekspres kurye kabul etmiyordu. "Yangın!" feryatlarına yanıt vermiyordu. Kâğıtlara dokunmuyordu. Evinden çıkmıyordu. Mühletse kısaldıkça kısalıyordu. Sonra Carnaday aradığı ilhamı buldu ve artık her şeyin yoluna gireceğini biliyordu.

Leş gibi kokan, çürük çarık merdiveni çıktı ve aralanmış kapıyı açtı.

"Bryan Bey?"

Kel, sıska, ufacık gözlü, gerdanı sarkık bir bayrak gibi duran bir adam başını kaldırdı ve bir sigara dumanı bulutunun ardından gözlerini kısarak baktı. "Evet," dedi.

"Benim adım, Carnaday. Sizi aramıştım."

"Evet."

"Açık konuşalım. Duydum ki, Bryan Bey, siz eyaletin en iyi özel dedektiflerinden biriymişsiniz ve tebliğ memuru olarak rakip tanı-

mıyormuşsunuz. Eğer bu doğruysa, birkaç saatlik bir iş karşılığında yüklü bir meblağ kazanmak üzeresiniz. Eğer doğru değilse, vaktimizi boşa harcıyoruz demektir."

Sıska adam omuz silkti, gözlerini kırpıştırdı, nefes verdi.

"Ee?"

"Şöyle söyleyeyim, birader: Ben yirmi beş yıldır bu meslekteyim. Bu meslekte yirmi beş yıl dayandıysan, pek deneyimsiz sayılmazsın. Çaktın mı?"

"Doğruya doğru. Ama lütfen, bana karşı dürüst olun. Tebliğ memurluğu sıfatıyla hiç başarısız oldunuz mu?"

"Henüz değil."

Carnaday, kaşlarını çattı. "Bu iş," dedi, "zor olacak."

Sıska adam bıyık altından güldü. "Sana bir şey söyleyeceğim, birader: Hepsi zordur. Bu şerefsizler, ne yapıp edip kaçınmaya çalışır." Merhametsizce güldü. "Ama ben ne numaralar bilirim... Ben, akıllarına bile gelmeyecek numaralar bilirim. Ve sonunda, onları haklarım."

Carnaday ellerini ovuşturdu. "Harika. Peki, benim için çalışır mısınız?"

"Ben her zaman herkes için çalışırım."

"Evet ama bu işte bir bityeniği var, Bryan Bey. Kâğıt, alıcının eline bizzat bugün gece yarısından önce teslim edilmeli. Bu kısmı kesinlikle elzem... Yapabilir misiniz?"

Bryan omuz silkti.

Carnaday cam masanın üzerine beş tane yüz dolarlık banknot bıraktı. "Yapabilir misiniz?" diye tekrarladı.

Sıska adam gözlerini banknotlara dikti, sonra eline aldı, katladı ve cebine koydu. "Şu kâğıdı alayım," dedi.

Carnaday muskanın üzerindeki işaretlere son bir kez baktı, sonra parşömeni bir zarfa koyup Farrow'un adresiyle birlikte dedektife uzattı. "Onu evde bulacaksınız," dedi. "Ben burada beklerim."

Bryan başıyla onayladı ve çıktı.

Carnaday koltukta arkasına yaslandı. Dış Çember iblislerine,

sonra İç Çemberdekilere ve son olarak, Kara Güçlerin her birine dua etti. Sonra pencereye doğru yürüdü, kaldırıp açtı ve gözlerini, devasa bir göz gibi alçakta ve yakında duran Ay'a dikti.

Saat dokuz gelip geçti.

Sonra, on.

On birde, Carnaday terlemeye başladı. Yumruklarını birbirine çarpıp Ay'a bakarak volta atıyordu.

Sonra aralık olan kapı açıldı ve özel dedektif içeri girdi.

"Ee?" diye endişeyle ciyakladı Carnaday.

Sıska adam sırıttı. "Zor olacağını söylediğini sanıyordum."

"Peki, değil miydi?"

"Hayır. Çocuk oyuncağıydı. Bir süre akıllılık etmeye kalktı ama sonra, ona altı numaralı rutinimle cevap verdim. Altı numaralı rutin hep işe yarar."

Carnaday, rahatlamayla birlikte bitkin hissetti. İlk kez, Farrow onun zekâsını küçümsediği için memnundu. Bu, o ahmağı gafil avlamasına yaramıştı. Muskayı verip büyüyü aktarmak için bir tebliğ memuru tutmak – bundan daha büyük bir şaka olabilir miydi? Göz ucuyla, tekrar, artık daha da yakın ve alçakta görünen Ay'a baktı ve ofisten çıkmak üzere kapıya yöneldi.

"Bir saniye."

Carnaday arkasını döndü. "Evet? Ne oldu?"

Dedektif gülümsedi ve büyücünün eline çabucak bir zarf tutuşturdu. "Faturanı unuttun. Şu beş banknotun faturası..."

"Ah..." Carnaday başıyla onayladı, arkasını döndü ve kapıya ulaşmadan kalbi sert, buz gibi bir düğüm olup kaskatı kesildi. Zarfı yırtıp açtı. İçindekilere baktı.

"Söylediğim gibi," dedi Bryan, omuz silkerek, "Ben her zaman herkes için çalışırım."

Pencerenin dışındaki Ay, yavaşça, imalı bir şekilde göz kırptı.

Hepsine Birden Sahip Olamazsınız

Otel odasına girip odanın kiracısına göz ucuyla baktıktan sonra, Doktor Lenardi, tüm hekimlerin ümidi kestiklerinde takındıkları o candan, neşeli tavrı takındı. Şatafatlı eşyalara göz gezdirdi: kalın, tüylü bir kilim, şömine, yüksek ses kaliteli bir gramofon ve içinden büyük bir şampanya şişesi çıkan, havluya sarılı buz kovasının karşısında, sönmek üzere olan bir tek mum. Sonra gülümsedi. Ellerini uzmanca bir edayla ovuşturdu. "Pekâlâ," dedi, "şikâyetiniz nedir?"

Yataktaki adam hafifçe inledi. "Kadınlar," dedi.

"Affedersiniz?"

"Kadınlar," diye tekrarladı adam, bitkince, neredeyse duyulmaz bir fısıltıyla.

Doktor Lenardi iç geçirdi. Kendini seller akan sokaktan, öfkeli bir kuzgun gibi küfürler ederek, söylenerek içeri atmıştı; fakat şimdi utanıyordu. Çünkü ömründe, acımaya bu kadar ani bir geçiş yaptığı başka bir an daha hatırlamıyordu. Neden? Belki tarifsiz bir halsizliğin getirdiği bitkinlik emarelerinden, adamın gözlerinde donuk bir parıltı yaratan mutlak acizliğinden ötürü... *Zavallıcık,* diye düşündü.

Bugünlerde karısıyla yaşadığı, zihninin neredeyse her köşesini kuşatmış bir külfete dönüşen sürtüşmeyi, kendi mutsuzluğunu tamamıyla unutup yatağa doğru çabucak yürüdü ve çantasının çıtçıtını açmaya koyuldu. "Beni anlayabiliyor musunuz?" diye, usulca sordu.

Adam başıyla onayladı.

"Pekiyi. Öyleyse, şunu söylemenizi istiyorum. Ağrınız var mı? Baş dönmesi? Bulantı?"

"Hayır." Adam ürperdi. "Yani, pek sayılmaz."

"Anladım." Doktor Lenardi, stetoskobunu düzleştirdi ve adamın göğsüne götürdü. "Hmmm," dedi ve çantadan bir dizi, farklı boylarda aygıtlar çıkarıp dikkatle bakmaya, hafifçe vurmaya, dürtmeye ve dinlemeye koyuldu.

Birkaç dakikanın sonunda her şeyi kaldırdı ve bir süre burnunu ovuşturarak oturdu. Nairobi'de, veba döneminde dahi hayatı bu kadar pamuk ipliğine bağlı, zindeliği ve direnci bu kadar vahim seviyelere düşmüş bir insan evladı görmemişti. "Söyleyin," dedi ansızın, "tabii, konuşabilecek haldeyseniz; kendinizi bu perişan hale getirmeyi nasıl becerdiniz, Bay..."

"Simms," dedi adam. "Edward Simms." Robdöşambrını çırpınan, kızıl bir deniz gibi dalgalandıran, nispeten şiddetli bir ürpertiye teslim oldu. Yüzü çizgi içinde ve bitaptı; elbette, zamanında etkileyici olan yüz hatları kurumaya ve çatlamaya yenik düşmüştü. Ne de olsa, yaşlı bir adamın yüzüydü. "Bakın, bu epey mühim bir soru; evet. Sanıyorum, saat yedi civarında oda servisini aradım. Halsizlik de o zaman baş gösterdi. Tüm kemiklerimde, felaket bir halsizlik..."

Doktor Lenardi, sehpanın üzerindeki iki boş şarap kadehine göz ucuyla baktı. "Evet. Devam edin."

"Hepsi bundan ibaret... Sanırım o sırada bayılmışım. Telefonu, asılı olduğu kancadan devirmiş olmalıyım." Adam yutkundu; beyaz, ipek fularının düğümü yükselip alçaldı. "Ben... İyi miyim?" diye mırıldandı.

"Bu," dedi Doktor Lenardi, şaşkınlığını gizlemek için herhangi bir çaba göstermeyerek, "müphem bir soru. Görünüşe göre sizde, göze çarpan herhangi bir sorun yok..."

"Çok şükür!"

"Öte yandan, Bay Simms, bana kalırsa –ki bu görüşümün dayanağı mesleğimde gece gündüz demeden geçirdiğim yirmi beş küsur yıldır– siz, genel anlamda, gördüğüm en yorgun insansınız. Sizde

herhangi bir sorun olmayabilir ama sizi temin ederim, iyi bir yanınız da yok. Yaşınızı sorabilir miyim?"

"Elbette," dedi Edward Simms. "Yirmi sekiz yaşındayım."

"Lütfen, ciddiyetinizi koruyun."

"Yaşım tam olarak yirmi sekiz, diyorum. Buyurun, sürücü ehliyetime bakın!"

Doktor Lenardi derin bir iç çekti. Kendini, hastanın daha çok *kırk* sekizine yakınmış gibi göründüğünü söylemekten güçbela alıkoydu. "Öyleyse," dedi, "kendinizi fevkalade hırpalamışsınız."

Simms adlı adam tuhaf bir tebessümle, "Mümkündür," dedi. Göz ucuyla saatine baktı ve beyhude bir çabayla doğrulmaya çalıştı. "Doktor Bey," dedi hatırı sayılır bir aceleyle, "sizi bu kadar meşgul ettiğim için özür dilerim. Artık gayet iyiyim. Yalnız, bana hafif bir uyarıcı, beni tekrar ayaklandıracak bir şey verirseniz, size minnettar kalırım."

"Beyefendi, ihtiyacınız olan şey bunun tam tersi. Sakinleştirici..."

"Hayır, hayır!" Simms yine saatine bakıyor, başını sallıyordu. "Anlamıyorsunuz. *Uyarıcı* bir ilaç almam, kesinlikle şart. Doktor..." Manalı, imalı bir ses tonu takındı. "Size genç bir hanımı beklediğimi söylesem, bu fikrinizi değiştirir miydi?"

Doktor Lenardi ansızın dikeldi. Gözlerini, kendini yataktan kaldıracak güce sahip değilmiş gibi görünen sıska genç adama dikip duyduklarını hazmetmeye çalıştı. Şampanyaya baktı. Sonra, adamın robdöşambrına...

"Şaka ediyorsunuz, Bay Simms."

"Hiç şakam yok. Tesadüfe bakın, ben de biliminsanıyım ve neye ihtiyacım olduğunu pekâlâ biliyorum. Gerekirse, istediğim şeyi *satın almaya* da razıyım. Fiyatını söyleyin. On dolar? Elli? Yüz?" Edward Simms uzandı ve berikinin yakasına yapıştı. "Ne olur," dedi çaresizce; bakışları hezeyandan alev alevdi. Gözleri bir mutabakat ışıltısı aradı, sonra kaşlarını çattı. "Size... bu konuda sizin yardımınıza *tam olarak* neden ihtiyacım olduğunu söyleyeceğim. Dinler misiniz?"

Doktor Lenardi olumsuz yanıt vermek üzereydi fakat duraksadı.

Aniden bu adamın tanıdık geldiğini fark etti. Tuhaf, tarifi zor bir şekilde tanıdık geliyordu.

Pekiyi, adam içini döksün; gariban içini döksün, belki rahatlayıp uyur, diye düşündü. "Pekâlâ, Bay Simms. Ama her halükârda, sonrasında sakinleştirici vermem gerekecek."

"Hayır, görürsünüz." Genç adam, yıkılan bir kule gibi yastığının üzerine geri devrildi. "Bu meseleyi, uzun zamandır kendime saklıyorum," diye fısıldadı, şimdiden mesafeli olan bir ses tonuyla, "Epey uzun zamandır... Nihayet, tam sona ermek üzereyken, birine anlatabilmek ne güzel..."

Doktor Lenardi, sandalyesini yatağa doğru yaklaştırdı.

Gözlüğünü çıkardı.

"Buyurun, Bay Simms. Dinliyorum."

Benim hastalığım, –diye söze girdi genç adam, boğuk bir sesle– güzel kadınlar; bunu artık biliyorum ama her zaman bilmiyordum. Yıllar önce, ben çok genç ve çok safken, hayat seksekten, misketlerden ve reçelli sandviçlerden ibaretken ve yetişkinlerin dünyasını hiç aklım almazken bir şeyi fark ettim; kızlar ve erkekler *farklıdır.* Bu farklılık beni rahatsız etse de sebebini güçlükle tahmin edebiliyordum. Ben bir şeydim, kızlar ise başka bir şeydi işte... Ama neydiler? *Nasıl* farklıydık? Ne açıdan?

Bu konuda düşünür, bu sorunu zihnimde evirip çevirirdim. Ve anlamsız gelirdi. Ama sonra, altın sarısı örgüleri olan, diğerlerinden daha göz alıcı, altı yaşında bir kız görünce haklı olduğumu anlardım.

Dallı budaklı bir sorundu fakat görünüşe göre, arkadaşlarımın zihnini kurcalamıyor veya canını sıkmıyordu, ben de ısrarla göz ardı etmeye çalıştım. Ama bu konuda pek başarılı değildim.

Çocukluk çağımı normal bir şekilde futbol, beyzbol gibi oyunlar oynayarak geçirirken, aklımın sürekli yoldan sapmaya teşne olduğunu gördüm. İleri doğru bir pas verirken veya yavaş bir vuruş için sopayı savururken göz ucuyla güzel bir kızın gülen yüzünü gördüğüm anda kaybolup giderdim.

Elbette, daha sonra anne babamın beni gönderdiği özel okullarda, daha önceki şüphelerimde haklı olduğumu gördüm; kızlarla erkekler arasında kesinlikle bir fark vardı ve bu belli belirsiz rahatsızlık hissi zamanla koyu bir meraka dönüştü. Fakat basmakalıp bilgiler merakımı gidermeye yetmiyordu: Bir şişenin içinde sonsuza dek kalırsa, nadir bir şarabın o güzel kokusuna varamazsınız. Bu yüzden, alt dönemden Bobbi adlı okul arkadaşım benden hoşlandığını açık ettiğinde sevinçten havalara uçtum. Büyüleyici bir yaratıktı: 86-61-91, işbirliğine hazır olduğu kadar çekici de... Ve yıldızları yakından gördük. O zaman emin oldum ki bu takıntımın sonuydu. Âdeta şişenin mantarı açılmıştı.

Aradan vakit geçti. Kendimi bu takıntılı meraktan alıkoymak için olsa gerek, hobilere gömüldüm; fen, matematik ve kimya –ve arada bir elektronik bilimi–; hepsine, canla başla sarılıyordum. Her şey yolundaydı.

Sonra, diğer günlerden hiçbir farkı olmayan bir gün, o korkunç dert yine baş gösterdi.

Bir devridaimi hareket deneyinde kullanmak üzere, bir top ince tel almak için nalburun yolunu tutmuştum. Aklımda bundan başka hiçbir düşünce olmadan karşıdan karşıya geçerken, durduk yere, bana doğru yürüdüğünü gördüm: Uzun boylu, incecik ama kıvrımlı hatları olan, bir tanrıça kadar görkemli; cildi beyaz mermer, saçıysa egzotik, cilalı bakır renginde bir kadın; 89-61-91.

O eski his geri dönmüştü! Anlayamıyordum. Tüm sorunlarımın çözüldüğünü sanıyordum. Bobbi'nin o keyifli yardımları sayesinde o his temelli köreldi sanmıştım. Ama şimdi...

Fevkalade rahatsız olmuştum. Fakat bu, harekete geçmemi engellemedi.

Vahşiliğe eşdeğer bir güdüyle peşi sıra koştum, kıza arkadan yetiştim ve daha neler olduğunu kendim bile anlayamadan teklifimi sundum. Fazla söze gerek yok; tüm tekliflerim şiddetle reddedildi ama ısrar ettim ve –detaylara girmeyeyim– çok geçmeden, Clara ile el ele tutuşacak duruma geldik.

Sanırım onu cezbeden, ona kıyasla deneyimsiz olmamdı. Ben

Dante, o ise dişi bir Vergilius'muş gibi, rehberlik rolünden amansızca keyif alıyor, hevesli fakat ümitsiz derecede acemice tökezlemelerimin çoğuna gülüyordu. Yönetme yeteneği konusunda ne kadar eksiği olursa olsun, Clara'nın titiz olduğunu söylemeden geçemeyeceğim. Keşfedilmemiş Ülke'ye bir yabancı olarak girmiştim ve onun sayesinde bir kâşif olmuştum.

Her açıdan olağanüstü keyifli, rüya gibi ve tatmin ediciydi.

Eğitimime Bobbi başlamış, Clara ise tamamlamıştı. Artık kesinlikle o hissiyattan kurtulduğumu, kendimi başka, daha az dünyevi olan meşgalelere adayabileceğimi hissediyordum.

Fakat–

Birkaç hafta sonra, çok tuhaf bir şey oldu. Clara'nın dairesine doğru giderken, sarışın, üniversiteli bir kızı göz ucuyla gördüm. O da diğerleri gibiydi: genç, koyu renk etek ve beyaz hırkadan oluşan üniformasını giymiş, yaklaşık 91-61-91... Fakat onda, karşısında donakalmama sebep olan, o esnada tarif edemediğim bir şey vardı. Belki kalçalarının salınışı, belki de saçlarının kaygısızca hoplayışı... Bilemiyordum. Bildiğim tek bir şey vardı: O hissiyat, bütün kudretiyle geri gelmişti.

Gözden kaybolana kadar peşinden gittim, sonra Clara'nın evine doğru devam ettim. Bütün akşam, tersliğin nerede olduğunu tespit etmeye çalıştım. Sonra, fevkalade uygunsuz bir anda, cevabı keşfettim.

Clara muhteşemdi, bana isteyebileceğim her şeyi sunuyordu ve ondan ölesiye hoşlanıyordum; yine de, o yabancıyı istiyordum.

Bu kahredici bir keşifti ve epey bir vicdan muhasebesi yapmama neden oldu.

Ama artık o üniversiteli kızdan başka bir şey düşünemiyordum yahu! Rüyalarıma giriyordu. Onu her yerde görüyordum. O beni asla, hiçbir zaman terk etmezdi.

Şunu söyleyeyim, yerini tespit etmek hiç kolay olmadı. Ama azmimin karşılığını aldım. Sonunda onu bir malt dükkânında, bir düzine futbolcu eşliğinde buldum.

Eunice'le, derler ya, çat pat görüşmeye başladık. Sanırım onu cezbeden, ona kıyasla daha deneyimli olmamdı. Gözlerden uzakta

piknik yerlerine gidiyor, fuarlara ve karnavallara katılıyorduk ve o sıralar, malum hissiyat ve Bobbi ile Clara'dan ayrılmamın verdiği üzüntü hafiflemişti.

Ta ki Carmen'i görene dek: 94-63-91...

Bu kadını ilgi yağmuruna tutup koca bir ayımı ve anne babamın parasının büyük bir kısmını harcamamın sonunda, nihayet, büyük bir gönülsüzlükle, benimle çıkmayı kabul etti. Fakat daha onun evinden dışarı adımımı atar atmaz, daracık bluzlu, bal rengi saçlı bir sarışının narin ayak bileklerini gördüm. Az kalsın aklımı kaçıracaktım. Carmen'le işimin bitmesini, o sarışının peşinden koşmayı iple çekiyordum!

Ve maalesef öyle de oldu.

Bir psikiyatr, durumumda pek sıradışı bir şey olmadığını söyleyerek –ki artık ben de derdimin ne olduğunu merak etmeye başlamıştım– korkularımı nispeten yatıştırdı. "Bu durum, orijinal bir Rembrandt tablosuna sahip olmak gibi," dedi. "Çok güzel. Bayılıyorsunuz. Başka hiçbir tablo sizi onun kadar tatmin etmiyor. Ama galeride başka tablolar da var ve güzelliğe karşı fevkalade hassas olduğunuzdan, onları görmezden gelemiyorsunuz. Bir Boticelli tablosunun yanından geçerken kalbiniz duruyor. Bir Van Gogh tablosunun karşısında dikiliyorsunuz. Yine içiniz içinize sığmıyor. Hoş bir Picasso tablosu görüyorsunuz..."

Kısa süre sonra, babam da benzer bir tanı koydu. "Oğlum," dedi, elini şefkatle omzuma koyarak, "Emin ol, ne hissettiğini biliyorum. Ve bu, korkunç bir şey... Ama lamı cimi yok: Hepsine birden sahip olamazsın."

Epey mantıklı gelmişti. O anda.

Elbette, o kabullenme ânını bekledim; tamamıyla olgunlaşıp bilinçaltımdaki bir hırs olduğunu tahmin ettiğim şeyin bariz imkânsızlığının farkına varıp diğer erkekler gibi, daha az tatmin edici bir anlaşmaya tamah edeceğim o ânı...

Maalesef hiçbir şey olmadı.

Sadece, sağlık durumum –bu şekilde adlandırabilirsek– kötüye gitti. Artık sürekli rahatsızlık çekiyordum, güzel kadınları gitgi-

de daha da sık görürken çektiğim, adını koyamadığım bir açlıktan mustariptim. Birisi, alay ederek, "Şunu sakın unutma, Simms'ciğim, sakın unutma: Hepsine birden sahip olamazsın!" dediğinde, tüylerim diken diken oluyordu.

Sonunda, böyle katlanılmaz bir gerilimin ortasında var olmaya devam edemeyeceğimden emin olduğumda, oturup durumu değerlendirdim.

Hepsine birden sahip olamazsın, diyorlar, diye düşündüm.

Sonra düşündüm: Neden olmasın?

Bu bir başlangıçtı. Öyle ki, diye düşündüm, bütün büyük atılımlar bu şekilde başlar. Bir adamın kendine şunu sormasıyla: *Neden olmasın?*

Yanıt bir çırpıda geldi diyemem. Zihnim neredeyse felç olana, her şey çok vahim görünene kadar düşündüm. Her şeyden önce, diyerek zihnimde tarttım; dünya üzerinde sayısız, binlerce, hatta belki milyonlarca güzel kadın var. Hepsinin yerini bulsam bile, her birinde aynı oranda başarılı olacağımın garantisi ne? O sıralar epey yakışıklı, epey çekici, epey zengindim fakat illaki inatçı numuneler çıkardı. Daha önce de çıkmıştı. Ayrıca, kur yapma, flört ve benzeri şeylerin sürelerini hesaba katarsak –ki bu kısmı önemli– ben daha ilkini hasat edemeden, *yeni bir mahsul* çıkacaktı! Matematiksel olarak, durum hiç parlak değildi.

Sonra, kederime son verecek bu tabancayı doldurduğum sırada kendime, ilk engelimi tespit etmeme yarayacak soruyu sordum.

Kendime, *güzel kadın* derken neyi kastettiğimi sordum. Bununla neyi ima ediyordum? Bu sahiden bu kadar tanımlanamaz bir şey miydi?

Beni cezbeden kadınları hatırladım ve onları dikkatle, aralarında bir bağlantı arayarak düşündüm. Bir bağlantı olmalıydı.

Ve vardı.

Şu deyişi duymuşsunuzdur, "Güzel olabilir ama tipim değil."

Bana en büyük ipucunu veren de bu oldu. Her erkek, belli bir kadın tipinden hoşlanır ve bu tipleri belirleyen, aşağı yukarı tutarlı karakteristik özellikler olmalıdır.

İşler iyiye gidiyordu. Bu bilgi, şüphesiz, deney alanının sandığımdan daha dar olduğunu gösteriyordu. Fakat üç soru daha kalmıştı ve önemsiz sayılmazlardı.

Bir Numara: Benim tipimde, tam olarak kaç kadın var?

İki Numara: Neredeler?

Üç Numara: Onlara nasıl ulaşırım?

Tahmin edeceğiniz üzere, bu soruları yanıtlamaya yarayacak bir yöntem yoktu. Fakat bununla eşdeğer karmaşıklıkta problemlerin, üniversitelerde ve laboratuvarlarda elektronik hesap makineleriyle çözüldüğünü biliyordum ve –ister inanç deyin ister çaresizlik, isterseniz de düpedüz saflık– bu işi çözecek bir makine yapılabileceğinden emindim.

Fakat böyle bir makine, koca bir servete mal olurdu ve elimde sadece, huzur içinde yatsınlar, annemle babamdan kalmış küçük bir servet vardı. Bundan dolayı, hayal gücüme sığınmak durumundaydım. Fakat gururla söylüyorum, bir süre sonra cevabı buldum.

Şehirdeki üniversitede, gelmiş geçmiş en büyük ve en çağdaş elektronik hesap makinelerinden biri vardı. Fevkalade karmaşık bir aygıttı ve önceki ilkel aygıtlardan hatırı sayılır derecede daha üstündü. Bana, gemici dansı dışında her şeyi yapabildiği, onun da üzerinde çalıştıkları söylendi. Keyfim yerine geldi, beni daha önce elektronik konusunda araştırmaya yapmaya iten şevke şükrederek derhal bu makinenin "eklentisi" olarak adlandırabileceğimiz şeyi inşa etme sorunu üzerine kafa yormaya başladım. Sayısız hafta geçti ve hüsran üstüne hüsran yaşadım fakat sonunda bir tek bu eklentiyi, memurların veya korumaların dikkatini çekmeden ana gövdeye yerleştirmenin bir yolunu bulmak kalmıştı. Karmaşık bir meseleydi fakat bir yolunu buldum.

O noktada, aradığım kadın tipini, en ince detayına kadar biliyordum: On sekizinden küçük veya kırkından büyük olmayacak, entelektüel potansiyel sahibi olacak, vesaire. Ve tüm bu özelliklerin tanımlarını bir dizi kasete, kod halinde işledim. Bu veriler, eklentime yüklenecekti, o da onları (komik hissettiğim bir anda Tedarikçi Bir olarak adlandırmayı seçtiğim) devasa hesap makinesine gönderecekti.

Verileri almasının üzerine, makinem ucube bir Noel ağacı gibi ışıldadı ve inlemeye başladı. Çıkardığı sesler, neredeyse ürkütücüydü ama birkaç saatin sonunda sesi ve hareketi kesildi, tepsiye bir liste düştü.

İç geçirerek sessizce şükrettim.

Tedarikçi Bir, verilerimi sindirmiş, aradığım kadın tipinin ortaya çıkmasının muhtemel olduğu coğrafi, iklimsel ve soysal etmenleri tam olarak saptamıştı.

Sayılarını ve konumlarını vermişti.

Beş yüz altmış üç tane vardı. Birçoğu Amerika'daydı, ki bu rastlantı sayılmazdı çünkü yabancı hatunlar, ne kadar egzotik ve *ilgi çekici* olsalar da nadiren bunun ötesine geçebiliyorlardı. Elbette, başta İsveç, İngiltere ve Fransa'da olmak üzere istisnalar vardı. Ayrıca listede, bir Tahitili, toplam dört Yangonlu ve bunun gibi şaşırtıcı tezatlıkta kalemler vardı fakat çoğu kendi kıtamın sınırları içindeydi.

Ne kadar sevindiğimi tahmin edebilirsiniz.

Projemin son adımına neredeyse gözü dönmüş bir halde atıldım. Fark ettim ki, *Tiffany's*'in adresini biliyor olmak, insanın gerdanına elmas kolyenin kendi kendine takılacağı anlamına gelmiyordu. İnsanın kolyeye parasının da yetmesi gerekiyordu. Veya usta bir hırsız olmak...

Böylece, bariz yanıtların tamamını ekarte ettim ve meseleyi su götürmez bir denklemle özetledim: Karşılıklı ilgi = Planın başarısı. Aksiliklere yer yoktu, koşullara bel bağlamak yoktu ve ne kadar kahredici olursa olsun, kesinlikle kendi cazibeme gerçeküstü bir inanç gütmek yoktu. Hayır: Gördüğünüz gibi, güçlüklerle tıka basa dolu olan bu sorunda, en azından tasarım aşamasında, kesinlikle emin olabileceğim dosdoğru bir yöntem olması şarttı.

Elbette, ihtiyacım olan şey bir afrodizyaktı. Fakat hangi biçimde? Parfüm? Mümkündü; fakat önceden kestirilmesi güç kusurları olabilirdi. Örneğin, aniden çıkan bir esinti, planımı olduğu gibi suya düşürebilirdi. Sözümona, "hedefi on ikiden vuracağımdan" emin olmalıydım; peki ya bu hedef kalabalığın içinde olursa...

Sonunda bir iksirde karar kıldım. İksirler, zamanında çok revaç-

taydı ve Ortaçağ edebiyatını dikkatle incelediğimde, bu işin bir tek kesin yolu olduğuna ikna oldum. Ayrıca, sözde Aşk İksiri'nin, dilekleri gerçekleştirmenin gerçek olmayan, efsanevi bir yolu olduğunu kanıksamış olmamıza karşın, hiç öyle bir şey olmadığına kanaat getirdim. Aslında, vitray gibi, unutulmuş bir zanaatmış.

Emin olun, bu zanaatı diriltmek kolay mesele değildi ama sanırım kimyanın da çocukluk aşklarımdan biri olduğundan bahsetmiştim. Bu yüzden, bir süre sonra, içeriğini tam olarak sayarak kendimi yormayacağım bir tür bitki çayı geliştirdiğimi ve bu harmanın iş gördüğünü söylediğimde şaşkına dönmeyeceğinizi düşünüyorum. Bir yudumu, en taşlaşmış kadın kalbinde dahi samimiyeti körüklemeye yeterdi. İki yudumuysa – her neyse, beni tatmin ettiğini söylesem, kâfi...

Ve itiraf etmeliyim ki, yaptığım deneylerdeki ilk başıboş denekleri de...

Fakat hâlâ yapılacak çok iş vardı. Alelacele harekete geçmek, felakete Davetiye çıkarmak olurdu ve sonunda hiçbir şey başaramazdım; çünkü çok sayıda *kızın*, sözümona, kozasından çıkıp *kadına* dönüşeceğine dair yadsınamaz bir gerçek söz konusuydu. Belirttiğim gibi, on sekiz yaşının altındakiler bana uymazdı ama çömelmiş, sıçrayarak yarışa atılmayı bekleyen on altılıkları ve on yedilikleri düşünsenize!

Bunun üzerine, bir program yaptım.

Tahmin edileceği üzere, olağanüstü emek isteyen bir programdı. Bana, vaka başına en fazla iki gün tanıyordu. Şansıma, üst üste bindirmemin ve aynı anda iki kişiyle birlikte olmamın mümkün olduğu belli bölgeler vardı; yoksa çuvallardım. Her halükârda yapılabilirdi. En azından, kâğıt üzerinde...

Artık, yapmam gerekenler belliydi.

Derler ya, kolları sıvadım ve derhal işe koyulup ertesi sabaha, Avrupa'ya giden bir uçakta yer ayırttım. Tedarikçi Bir'e göre, Françoise Simon adında, 93-63-91'lik büyüleyici bir esmer, Montauban'ın varoşlarında yaşıyordu. Evliydi, çocuğu yoktu ve nispeten güleç bir mizacı vardı. Elbette, tüm bu bilgileri makine sağlamamıştı, birkaç

özel dedektife bel bağlamam gerekmişti fakat bunların doğruluğundan emindim. Kadınların kocalarına veya benzer tanıdıklarına dair hiçbir şey bilmiyordum ama bunun bir önemi yoktu çünkü sistemim beklenmedik durumları kaldıracak derecede esnekti.

Doğrudan köye gittim, kır evini buldum ve iksiri içeren ufak şişenin yanımda olduğundan emin olarak kapıyı çaldım.

Kapıyı, üzerinde hoş bir bluz ve uzun etek olan, genç bir kadın açtı.

Tedarikçi Bir'in hiç şakası yokmuş! Normandiya'ya özgü, içten duruşunda, içimi eriten bir samimiyet, dürüstlük ve alev parıldıyordu.

İstifimi toplayıp Fransızca, en yakın otobüs durağına nasıl gidileceğini sordum.

O bölgede otobüs diye bir şey olmadığını söyledi ve ısınmak için içeri girmemi teklif etti.

"Kocanız evde yok mu?" diye, çekinerek sordum. Başını iki yana salladı. İçeri geçtim.

Françoise, yüzü kızararak, havadan sudan konuşmaya başladı ama aklında başka şeyler olduğunu görebiliyordum. Sigaramı yakmak için eğildiğinde, neredeyse kanının sıcaklığını hissedebiliyordum. "*Monsieur,*" dedi –aslında *Monsieur l'Americain*– "Bir kadeh brendi alır mısınız?" Hevesle başımı salladım ve içkiler koyulurken, onunkine bitki çayımdan bir damla eklemeyi başardım – Scylla'yı tutup Charybdis'in üstüne koymak gibi görünse de; veya o efsane her nasıl gelişiyorsa...*

İlk yudumun ardından Françoise, sergilediği son çekingenlik kırıntısını da kaybetti ve resmen odada hoplayıp zıplamaya başladı. Pek hazırlıklı değildim ama onu yakalamayı başardım ve kısa süre sonra giysi yağmuru başladı.

---

* Homeros, *Odysseia*'nın XII. bölümünde, Odysseus'un dar bir boğazdan gemiyle geçişini anlatır. Daracık boğazın her iki tarafında da korkunç canavarlar vardır. Bir tarafta Scylla, diğer tarafta Charybdis. Buradaki kullanımıysa, kadının zaten yüksek alkollü olan bir içkiyi, bitki çayından bir damlayla beraber içecek oluşunu vurgulamak. Benzer olan iki durumu birleştirmek ya da ikisini birden tercih etmek anlamına gelir. *–yhn*

Her şey olağanüstü zevkliydi. Fakat programım gönül eğlendirmeye izin vermiyordu. Ona muhteşem olduğunu söyledim, "*Merci beaucoup*" veya benzeri bir şeyler geveledim ve alelacele çıktım. Ağlamasından ve bacaklarıma yapışmasından, iksirin miktarında kesintiye gitmem gerektiğini anladım: Bir damlası bile oldukça kuvvetliydi!

Canhıraş yakarışları uçağa gidene kadar kulağımda çınladı.

Boulogne'a devam ettim ve orada Laurette adında, 96-63-93'lük, enfes bir yaratığı ziyaret ettim: Onunla da aynı derecede keyifli bir fasıl yaşadık. Şansıma, Laurette yalnız yaşıyordu ve bütün bunlar için bir saatten fazlası gerekmedi. Sonra tekrar çıkıp Paris'in yolunu tuttum.

Tedarikçi Bir, müthiş bir iş çıkarmıştı! Yabancı kalemleri aradan çıkarıp Amerika'ya döndüm ve niteliği şöyle dursun, sırf katılığıyla bile en azimli işçiyi kendine hayran bırakacak bir etkinlik programını uygulamaya koyuldum. Programa amansızca bağlı kaldım ve gururla söylüyorum, belirlenen sürenin aşıldığı durumların sayısı bir düzineyi geçmemiştir. Bunların sebebiyse, fevri hareketler, hiçbir erkeğin üzerinde hüküm kuramayacağı türden biyolojik bozgunlar, kadınların yakınlarıyla küçük sürtüşmeler ve benzeri durumlardı.

Elbette, aşk iksiri konusunda sorunlar çıktığı da oldu. Özellikle, ağzına içki sürmeyen Mildred C. vakasında; fakat bu gibi durumlar, değişik yollarla önlenebiliyordu. Örneğin, Mildred'ın sabah içtiği süte damlatmak gerekti. Hastalık hastası Josie F. vakasında ise, boğaz spreyinin içeriğine ekleme yapmak zorunda kaldım. Sıkça hüsrana uğradığım oluyordu ama hüsranım uzun sürmüyordu; o sıralar, hiçbir şey beni yolumdan kayda değer ölçüde saptıramıyordu.

Olağanüstü zengin bir damar olan California'nın altını üstüne getirdikten sonra, Birleşik Devletler'i bir uçtan bir uca kat etmeye koyuldum. Albuquerque, Boise, Snohomish, Portland, Oklahoma City, Chicago, Wheeling, Detroit – en bereketli yerler buralardı fakat bazıları haritada bile olmayan, yüzlerce minik, sapa güzergâh da epey bereketli çıktı. Uzun boylular, kısa boylular, esmerler, beyaz tenliler; gözlüklü entelektüel tipler, masum taşralı tipler; kızıllar, sa-

rışınlar, siyah saçlılar – hepsi, orağın karşısındaki buğday gibi patır patır döküldüler. Ardımda, hatırlamaya değer akşamlar ve paramparça olmuş itibarlar bıraktım. Doğru, bazıları epey akıl çeliciydi; yine de amansız, durmak bilmeyen bir tır gibi yoluma devam ettim. Dünyadaki hiçbir güç beni durduramazdı!

Fakat itiraf etmeliyim ki, bir süre sonra projenin verdiği heyecan bir nebze azaldı. Manevi yönden yorulduğumdan değil; fakat ne de olsa, insanoğlu, etten kemikten... Üç yüz yetmiş dört numaranın ardından, sanırım proje, içimden gelerek yaptığım neşeli bir uğraştan, bir hırs meselesine dönüştü. Açık konuşmak gerekirse, bu iş beni fiziksel anlamda tüketiyordu ve havlu atmaya çok yaklaştığım o anları düşündükçe tüylerim diken diken oluyor. Bu sürenin çoğunda yatakta olmama rağmen, çok az uyuyordum ve dört yüz numarayı geçtiğimde, hızla kilo vermeye başladığımı fark ettim. Etine dolgun, seksen dokuz kiloluk bir adamken, kendimi bir anda elli bir kilo buluverdim! Gözlerimdeki ışıltı sönmüştü. Sürekli bitkin hissediyordum. Her tarafım ağrımaya başlamıştı.

Ama Simmsler asla pes etmez. Bir işe başladıklarında bitirirler.

Devam ettim.

Günler geceleri kovaladı. Her bir fetih, olağanüstü bir irade gücü gerektiriyordu. Uyurgezer gibi dolanıyor, aklım beş karış havada, görevlerimi hallediyordum. Rakam ellinin altına düştüğü sıralarda, sürekli aldığım haplar, hormon takviyeleri ve diğer ilaçlarla ayakta kalır hale gelmiştim. Sona yaklaşırken çektiğim ruhani ve bedensel ıstırabı size tarif edemem. Mantıken, o zaman aşırı yorgunluktan çökmem gerekirdi; fakat her nasılsa, güçbela, devam etmeyi başardım.

Sonra, bir gün nefes nefese uzanırken, olağanüstü bir şeyin farkına vardım. On tane kalmıştı. On tane daha, sonra proje, başarıyla sona erecekti!

Bir deri bir kemik kalmama, yorgunluktan yığılıp kalmak üzere olmama rağmen, kuvvetimi son zerresine kadar toparladım ve devam ettim.

Indianapolisli, 99-58-39'luk Isabella R., yani on numara, görü-

nüşüm karşısında şaşkına dönmüş fakat iksirime yenik düşmüştü. Yirmi dakika geçmeden bana boyun eğdi.

Dubuquelu, ruhsatlı bir hemşire olan, 101-63-93'lük Dorothy S. ise bana bakmayı teklif etti ve bir anlamda baktı da. Ona bir gün gitti.

Old Lyme, Connecticut'tan, 104-61-99'luk stenograf Sondra epey zorladı.

Sonra sıra, eski Geliştirilmiş Bilyeli Rulman Güzeli ve 1953'te Ticari Fotoğrafçılar Birliği tarafından "En Çok Rötuş Yapmak İstediğimiz Kız" seçilen, 106-63-94'lük Ivy'ye geldi: İki gün sürdü.

Ardından, akıllara zarar 107-61-86'luk, doğma büyüme Bostonlu Gloria ve usta striptizci Emma Samuelson (sahne adıyla "Bomba Emma"); sonra Pearl, Sally ve Bertha. Ardından ateşli, sivri dilli, aydın görüşleri ve kusurlu niyetleri olan sahte entelektüel, Detroitli Natasha geldi. Tedarikçi Bir, kurnazca, ketum dış görünüşünün altında yatanları görüp onu listeye eklemişti. Hiç vakit kaybetmedim.

Ama isimlerinin bir önemi yok. Önemli olan tek şey, o isimlerin üzerini çizebilmemdi.

Ve bu noktada –bu kritik dönüm noktasında– bir kaza oldu. Tüm planlarımı neredeyse suya düşüren bir kaza...

Son iki kadının yaşadığı şehre doğru giderken, uçak hava muhalefetiyle karşılaştı. Pilot anons geçti: Diğer yolculara sadece huzursuz edici gelen fakat beni tarifsiz bir dehşete düşüren bir anons. Telsizle, uçağı küçük bir taşra havalimanına indirmesi ve havanın düzelmesini beklemesi önerilmişti.

Bitkin olmama karşın, bu haber beni derhal ayağa dikti ve boğazımdan bir öfke ve ümitsizlik feryadı söküldü: "Beklemek mi? Ben bekleyemem! Programa uygun bir şekilde, orada olmam lazım! Zaman... Hayati önem taşıyor ve... Planlarım... Onca plan..." Fakat bu gayret, bitap düşen bedenime fazla gelmişti. Bayıldım ve kısa süre sonra kendimi, kıymetli ve geri alınamayacak vaktimi, ismini öğrenmeye tenezzül etmediğim kasvetli bir şehirde, kasvetli bir otelde geçirirken buldum. Saatler. Paha biçilemez saatler! Size önemsiz mi geliyor, Doktor Bey? Evet, eminim geliyordur. Ama şunu anlayın ki,

görevimin sonuna yaklaştıkça, zaman unsuru daha da kritik bir hal aldı! Bunun gibi küçük bir aksaklıkla, en ufak bir gecikmeyle, bu planın hassas dengesi pekâlâ bozulabilirdi! On yedi yaşında kızlar reşit olup seferimde uğramam için elverişli hale gelebilirdi. Artık var oluş sebebim, takıntım, lanetim buydu.

Anlıyor musunuz? Öyle olsaydı; ben görevimi tamamlayamadan, o sayısı belirsiz kız filosu, kadınlığa adım atmış olsaydı, sil baştan başlamam gerekirdi! Sil baştan; düşünsenize, Doktor Bey! Şu halime bakın ve bunun ne anlama geleceğini öyle düşünün. Sil baştan... Bitmiş, tükenmiş, bitap düşmüş, ölmek üzere bir adam... Mümkün değil! Altı saat bekledim ama hava açılmadı. Trenleri sordum. Tren yoktu. Ve otobüsleri: Otobüsleri de sordum. Evet, bir otobüs vardı. Ama otobüs demeye bin şahit lazım... Komşu kente götürüyormuş, oradan başka bir otobüse geçecekmişim, sonra da, şansım varsa, oradan bir taksi tutup Greyhound İstasyonu'na gidecekmişim...

Kapalı havaya bir kez baktım ve o otobüse bindim. Otobüs demeye bin şahit lazımdı.

Ve yirmi sekiz saat sonra, haşatım çıkmış, sancıdan kıvranır halde, sırf azimle ve vitamin haplarıyla ayakta durarak son iki fethimi gerçekleştirmek üzere oraya ulaştım.

İlki, Beşinci Sokak'ta bir garsondu ve lokantaya girdiğimde hayretle nefesi kesildi.

"Ne alırsınız, bayım?" diye sordu, görünür bir şekilde bana bir bardak su vermekle acil servisi aramak arasında kalarak.

"Neleriniz var?" diye takıldım, gülmemeye özen göstererek. İlaçlar acımı dindiriyordu ve sadece güldüğümde canım acıyordu.

Gümüş çatal bıçağı yerine koymak için öne doğru eğildi ve Rushmore Dağı'nın eteklerindeki bir turist gibi hissettim. "Poşe yumurta," diye mırıldandım ve yemeğim bittiğinde, peçetemin altına bir yüz dolarlık banknotun yarısını sıkıştırarak bir not iliştirdim: "Diğer yarısı için, işten sonra benimle buluş." Belki kaba bir hamleydi fakat genelde işe yarardı.

Buluşup kokteyl içtik. Sonra otelime gittik. Zavallıcık, sanırım hayatında ilk kez güzel bir şampanya tadıyordu.

Gittiğinde uyumaya çalıştım ama uyuyamadım. Edison, ilk elektrikli ampulü açmadan birkaç saat önce nasıl hissetmiştir? Veya Shakespeare, *Hamlet*'i noktalamadan hemen önce? Tekrar tekrar, sadece zaferin o baş döndürücü tadını alabiliyordum. Bir tane kaldı, deyip duruyordum; sonra, ömrüm boyunca hiç durmadan hayalini kurduğum şey gerçekleşmiş olacak! Tatmin olacağım; listedeki bütün güzel kadınları –yani, bana güzel gelen kadınları– elde etmiş olacağım. Liste yapıldığında var olanların hepsini.

Hepsini.

Ertesi sabah, heyecandan gerekli ilaçları, hatta hayati önem taşıyan hormonları bile yanıma almayı ihmal ettiğimi fark ettim fakat bu canımı sıkmadı. Artık yapay takviyelere ihtiyacım yoktu. Bunun üzerine duş aldım, tıraş oldum, nispeten daha az ölümden dönmüş gibi görünmek için vatkalı takımlarımdan birini giydim ve otelden çıkış yaptım.

Sonra, heyecandan titreyerek Beş Yüz Altmış Üç Numara'nın hemen bitişiğindeki otele –şu anda bulunduğumuz otele– giriş yaptım ve hanımefendinin evinin yolunu tuttum. Kumtaşından, çok eski ve duvarlarını hafifçe yosun sarmış bir evdi. Bahçe kapısını açtım, ağır, meşe kapıya doğru yürüdüm ve kapıyı çaldım.

Kapıyı, diğer tüm kadınların kraliçesi, sahiden olağanüstü bir kadın açtı. Kısa, kıvırcık saçlı, Mona Lisa tebessümlü, mavi-yeşil, alev alev yanan gözleriyle; aşağı yukarı 109-63-91'lik bir kadın. Üzerine zarif, çiçekli bir ev elbisesi geçirmişti.

"Size," diye sordu, gırtlaktan, kontralto bir ses tonuyla, "nasıl yardımcı olabilirim?"

Bunun karşısında, gülümsememe hâkim olamadım. "Kool-Kola adlı yeni bir şirketin temsilcisiyim," dedim "ve size ürünümüzün bir numunesini getirdim. Bu, diyet bir gazoz fakat şekerli içecekler kadar canlı bir aroması var ve kabarcıklı. Tadına bakmak istemez miydiniz?" Gazoz şişesini açtım ve ona uzattım.

"Eh," dedi, "şuraya bırakırsanız, seve seve..."

"Lütfen," diye araya girdim; bu sefer kesinlikle bekleyemezdim. "Yorumunuzu almam gerekiyor ve daha uğramam gereken bir sürü ev var. Bir tadına baksanız? Yorum yapmanıza yetecek kadar..."

Başını bir yana devirdi, fazla ileri gitmiş olduğumdan korkuyordum; sonra güldü, omuz silkti ve şişeyi dudaklarına götürdü. Yuttu.

"Çok güzel," dedi; sonra neredeyse kendinden geçecekti. İşimi iki kat, hatta dört kat sağlama almak için dört damla damlatmıştım. Bu aşamada işimi şansa bırakamazdım. Artık hata payı kalmamıştı. Bu son kadınla, ya o gece birlikte olacaktım ya da sonsuza dek çuvallamış olacaktım.

Onu yakaladım ve girip giremeyeceğimi sordum. Hayır, dedi. Mümkün değildi; kocası evdeydi. Kendisinden yaşça epey büyük olduğunu, olağanüstü kıskanç biri olduğunu açıklayarak devam etti. "Neler yapacağını düşünmek bile istemiyorum..."

Ben de, "Öyleyse, pekâlâ. Gerekli ayarlamaları yapmak size düşüyor. Bu adreste bekliyor olacağım," dedim.

Sonra beni şap diye dudağımın ortasından öptü, başıyla onayladı ve fısıldadı: "Bu gece ne yapıp edip orada olacağım. Söz veriyorum!"

Otele döndüm ve günü titreyerek geçirdim. Beş buçukta robdöşambrımı giydim. Yedide oda servisini arayıp şampanya ve mum istedim.

Sonra bayıldım.

Gerisini biliyorsunuz...

Edward Simms, siroko rüzgârının karşısındaki bir çimen gibi titriyordu. Her bir sözcüğü sarf etmesi ayrı bir başarıymışçasına ağır ağır, üstüne basa basa konuşmuş; şimdiyse nefes nefese, sırtüstü uzanmıştı.

"Gücümü toplamamın," dedi, "niye önemli olduğunu anlamışsınızdır. Bu meselede biraz olsun geç kalırsam, her şey çöpe gitmiş olacak. Yeni mahsuller büyüyecek. Ve... anlıyor musunuz?"

Yüzünde nispeten sersem bir ifade olan Doktor Lenardi, "Evet," dedi, bir o kadar sersemlemiş bir sesle. "Evet, elbette."

"Peki, yapacak mısınız? Şimdi... Bir an önce..."

"Yapmak mı?" Yaşlı adam başını salladı ve gerçekliğe güçbela geri döndü. "Bay Simms, bakın, bana kalırsa, bundan böyle tüm dertlerinizden kurtulacaksınız. Evet, şu anda sahiden böyle düşünüyorum."

"Teşekkürler, bayım!"

"Rica ederim." Doktor Lenardi'nin yüzü hoşnut bir maskeye dönüştü. Ayağa kalktı, telefona doğru gitti ve siyah ahizeye doğru bir şeyler mırıldandı. Sonra geri dönüp siyah çantadan bir şırınga çıkardı. "Kolunuz, lütfen."

"Doktor Bey, bana inanıyorsunuz, değil mi? Epey akıl almaz bir hikâye olduğunu biliyorum fakat söylediklerimin kesinlikle doğru olduğuna inanmanız lazım."

"Sakin olun. Kolunuz."

Simms sol kolunu kaldırdı. "Sanırım bu," dedi bitkince, "şu uyarıcı..."

Hekim homurdandı. İğneyi tam olarak kalın damarın üzerinde duracak şekilde tuttu. "Şu işe bakın... Gereken ilaç için eczaneyi aramam gerekti ama göz açıp kapayıncaya kadar gelir. Bu sırada, bu, sakin kalmanızı sağlayacak. Ama önce, bu olağanüstü maceranızla ilgili son bir hususta beni bilgilendirirseniz, çok makbule geçer. Buna bilimsel merak diyelim..."

"Evet?"

"Şu beklediğiniz kadın... Şu, ah... Deneyi sonuçlandıracak olan... İsmini hatırlıyor musunuz?"

Edward Simms kaşlarını çattı ve konsantre oldu; sonra parmaklarını şaklattı. "Alice," dedi. "Alice Lenardi."

"Ah."

İlacı zerk etti.

Genç adam irkildi. Sonra uzun dakikalar boyunca sessiz kaldı. "Doktor..."

Kapı çaldı. Doktor Lenardi sandalyesinden sıçradı, odayı katetti ve elinde küçük bir paketle geri döndü. "Pekâlâ," dedi memnun bir ifadeyle, şişeyi karton kutudan çıkarıp içindekileri bir şarap kadehine dökerek. "Hepsini için."

Edward Simms meraklı bir ifadeyle gözlerini kırpıştırdı ve tuhaf sıvıyı mideye indirdi.

Bitirdiğinde, "Ne zaman tekrar zinde hissederim?" dedi.

"Ah, aşağı yukarı iki hafta içinde..."

Simms'in gözleri yuvalarından fırladı. "İ-iki hafta! Ama..."

"Bak," dedi Doktor Lenardi gülerek, "Seni bir yerden gözüm ısırmıştı ama emin olamamıştım. İnsan yaşlanınca böyle oluyor. Bazı şeylerden emin olamıyor. Evimize uğradığında, salondaydım, konuşmanızın bir kısmını duydum, seni göz ucuyla gördüm; o esnada pek üzerine düşmemiştim."

Şimdi, Simms'in gözleri yuvalarından sahiden fırlamak üzereydi. Bir deri bir kemik kalmış adam, yataktan kalkmak için mücadele verdi ve başaramadı.

"Elbette, Alice'le aranızda olanları uzun zamandır biliyordum – bu yüzden, bu sabah eve ansızın dönmeye özen gösterdim. Ha? Ah, Alice zekidir; hep öyleydi; ama... Ben de öyleyim." Hekim tekrar güldü. "İşin aslı, benimle evlendiğinde sadece elli yaşındaydım ve bir süre yürütebilirmişiz gibi geldi; ama şu anda, altmış iki yaşındayım, Alice ise sadece otuz beş... Ve hayatının baharındaki tüm kadınlar gibi sabırsızlanıyor. Antika, 'ihtiyar bir beyefendiye' bağlı kaldı. Güçlü, genç kollar arzuluyor – gerçi, seninkilerde pek derman kaldığı söylenemez." Doktor Lenardi iç geçirdi; sonra kaşlarını çattı. "Kaçamak buluşmalarınızdan haberim var, Simms. Kasabaya, sözde alışveriş yapmak için gidip gelişi, ikinizin de beni kandırmak amacıyla çevirdiğiniz gizli kapaklı, alçakça dolaplar!"

"Yanlışınız var!" Edward Simms, boğuluyormuş gibi bir ses çıkardı. "Yanlış anladınız. Karınızla, bu sabahtan önce hiç karşılaşmadım."

"Hadi oradan... Ben o kadar da yaşlanmadım. Saf da değilim!"

"Ama – Tanrı aşkına, ne olur söyleyin, sizce, şüphelerinizde haklı olsanız, size hikâyemi anlatır mıydım? Sizce..."

"Ne olur, beni aptal yerine koyma, Simms. Alice'e yakın olmak için, bilfiil yanımıza taşınmadan tutabileceğin en yakındaki odayı tuttun. Üzerinde durmamayı yeğlediğim sebeplerden, bünyen iflas

etti ve mahallede en yakındaki doktor ben olduğumdan elbette beni aradılar. Beni tanıyınca hızlı düşündün ve şüphesiz, seni deli sanıp söylediklerine itimat etmemem ümidiyle, bana bu hayal ürünü hikâyeyi anlattın. Rezil bir üçkâğıttı, evlat ve başarısız oldun."

Her zamankinden daha yaşlı görünen genç adam inledi. Gözkapakları ağırlaşıyordu. "Yemin ederim," diye fısıldadı, "söylediklerim, noktası virgülüne kadar gerçekti. Şahsi bir şey değildi; Karınıza kesinlikle göz dikmezdim. Benim gözümde, o sadece Beş Yüz Altmış Üç Numara'ydı..."

Doktor Lenardi gülümsedi. "İnandırıcı bir aktörsün," dedi. "Sahiden takdire şayan bir yetenek – sahneye çıksan yeridir! Elbette, ben sana inanmıyorum. Fakat Leo Lenardi öngörüsüz biridir, dedirtmem. Zerk ettiğim ilaç, çok güçlü bir yatıştırıcıydı; öte yandan, ağızdan aldığın ilaç..."

Artık dehşetin vücuda gelmiş, korkunun ete kemiğe bürünmüş hali olan Edward Simms kurbağa gibi gözlerle "Ağızdan aldığım ilaç..." diye cavladı.

"Eh," dedi yaşı adam, "seni birkaç hafta boyunca 'yedek kulübesinde tutacak' diyelim. Bu süre zarfında, hikâyende sahiden gerçeklik payı varsa, kayda değer sayıda kız, on sekizinci yaş gününü kutlayacak. Ve bunun üzerine, sanırım en baştan başlaman gerekecek. Fakat bunu yapacak durumda değilsin, değil mi?"

Doktor Lenardi, kapıdan gelen aceleci, çekingen, kadınsı vurma sesini tanıdı. Çantasını kaptı ve kalktı.

"Bakın, Bay Simms," dedi. "Doğruymuş. Hepsine birden sahip olamazsınız!"

Fritzchen

Burası, bir zamanlar hayal kurulacak bir yerdi. Sıcak kumların üzerinde sırtüstü yatıp sessizliği dinleyeceğiniz, uzak hayallerin gerçek gibi geldiği bir yer... Aklınıza gelebilecek her türlü sebepten, dünyanın en güzel yeri.

Ama uzun süredir böyle bir yer değildi. Şu anda, diye düşündü, burası tenha bir koydan ibaret: Geniş kısımlarından birinde, nehre doğru uzanan, küçük bir yarımada gibi kesilen bir kara parçası; gelgitlerin altında kaldığı gecelerden ötürü nemli ve gayritabii, çürüyen, yavaş yavaş suya batan, nehir tarafından yutulmaktan memnun, gri, sönük bir yer. Edna'nın söylediği gibi: Sadece tonla pis, ıslak kum... Artık hayal kurulacak bir yer değildi.

Bay Peldo yâd ederken, oturma şeklini değiştirdi ve iç geçirdi. Sönmüş purosunun içi boşalmış ucunu ağzından çıkardı, iğrenerek, bir fiskeyle fırlattı ve düştüğü yerde çamurun beyazlaşıp yayılmasını ve örümceklerin korku içinde, beceriksizce kaçışmasını izledi.

Örümcekler ona yılanlarını düşündürdü. Ve kısa süre sonra kendini, tavşanları, süs balıklarını ve sarkık kulaklı, yumuşak tüylü, çim gibi her yerde biten, mini minnacık yavru köpekleri düşünürken buldu – ve ekmek teknesini... Geçim kaynağını.

Edna'nın kulak tırmalayan sesinin yanından geldiğini duyduğunda neredeyse içi rahatlamıştı.

"Jake."

Şimdi bu gezinin ne kadar aptalca olduğuyla ilgili söylenip sinüslerini akıttığını ekleyecekti.

"Evet, Tavuğum, ne oldu?"

"Gidip Luther'la ilgilen."

Gidip Luther'la ilgilen. Sekiz yaşında bir çocuk kendi işini görebilmeli yahu.

"Pekâlâ. Nereye gitti?"

"Şu tarafa doğru gitti. Ağaçların o tarafa. Suya gitmeye kalkışacak veya kaybolacak diye endişeleniyorum."

Bay Peldo, bütün cüssesiyle doğrulurken hafifçe homurdandı. Ha gayret. Eh, fena değildi. Yakında hayat gailesine geri dönecek, o rezil hayvan dükkânını ve rezil hayatını düşünmesi gerekecekti. Ormanda şımarık bir çocuğun peşine düşmeyi yeğlerdi.

Yürümek güçtü. Elbette, birkaç metre ötede son bulacaktı, yine de, epey... heyecan vericiydi; ehemmiyetsiz, tadı kalmamış eski günleri yâd edercesine, heyecanlı... Sırılsıklam bir eğreltiotunu kenara itti, sonra ıslak iğnelerin hedefi olarak bir diğerini.

"Luther."

Bay Peldo, akıntıyı apaçık duyana kadar, birkaç metre daha devam etti. Dönemeçte karşısına yapraklardan bir duvar çıktı ve orada durup son heyecan kırıntısının da bedenini terk etmesini bekleyip sonra dinledi.

"Luther Hustle. Evladım."

Sadece su. Sese katılmak, sonra sesle birlikte okyanusa dökülmek için acele eden, canlı, azgın nehir suyu...

"Hey, Lut-herr."

Bay Peldo, ellerini çalıların arasına sokup ikiye ayırdı. Açtığı pencereden, gözlerini kısarak baktığında oğlunun sırtını görebiliyordu.

"Oğlum, baban seslendiğinde cevap vereceksin, tamam mı?"

Luther, ilgisizce etrafına baktı, kaşlarını çattı ve başını çevirdi. Çamurda oturmuş oynuyordu.

Bay Peldo tepeden tırnağa öfkeyle ürperdiğini hissetti. İleri doğru atılıp durdu ve gözlerini dikti.

"Ee?"

Sonra oğlunun oynadığı şeyi göz ucuyla gördü. Ama sadece göz ucuyla...

"Fritzchen!" diye, meydan okur bir ifadeyle bağırdı Luther, ellerini bir şeyin etrafında siper ederek. "Fritzchen – Sol'un kuşuna takacağım isim gibi."

Bay Peldo, gözlerinin kamaştığını hissetti ve ovuşturdu. "Elinde ne var?"

"Fritzchen, Fritzchen," diye inledi oğlan. Başka bir ses geldi. Bay Peldo'nun ömründe duymadığı gibi bir ses: tiz, inleyen, ahenksiz... Bir hayvanın acı çekerken çıkaracağı türden bir ses.

Bay Peldo, aşağıya doğru uzanıp sol baldırına bir piton gibi yapışan oğlunun ağzına bir tokat attı. Sonra, başparmağı ve işaretparmağıyla Luther'in burnunu sıkıca tutarak, onu sakladığı şeyi bırakmaya zorladı.

Çamura düştü ve debelenmeye başladı.

Bay Peldo'nun nefesi kesildi. Ona bir süre, öküzün trene baktığı gibi ağzı açık, gözleri belermiş halde, dik dik baktı.

Ağaçların arasından tiz bir ses ona seslendi: "Jake, bir sorun mu var? Cevap ver!"

Spor ceketini çıkarıp kıvranan yaratığın üzerine doğru attı. "Hayır, hayır, her şey yolunda... Sadece, oğlan yaramazlık ediyor. Merak etme!"

"Eh, çabuk olun! Hava kararıyor!"

Bay Peldo, Luther'ın atılmasını ayağıyla önledi.

"Onu nereden buldun?"

Luther cevap vermedi. Suratını asarak gözlerini yere dikti ve homurdandı. "O benim. Ben buldum. Senin olamaz."

"Nereden geldi?" diye ısrarla sordu Bay Peldo.

Luther'ın alt dudağı, şişmiş bir sosisi andırıyordu. Sonunda başparmağıyla nehir ağzını işaret etti.

"Konuşabilirsin!"

Luther sızlandı, tekrar kumun üstünde debelenen öbeğe erişmeye çalıştı, oturdu ve şöyle dedi: "Onu suda buldum. Sessizce yaklaşıp bakmadığı sırada kapıverdim. O artık benim ve asla senin..."

Ama kendine gelen Bay Peldo, ceketi çekip almış, gözlerini ona dikmişti.

Hayal kurulacak bir yer.

Saatte üç yüz kilometreyi aşabilen spor arabalar... Uçurumun kıyısında on banyolu şatolar... Bir sürü kıvrak, genç, akılsız, etine dolgun, hayal gücü sınırsız, sürekli erişilebilir olan, baştan çıkarıcı kadın...

"JAAAKE! Beni korkudan öldürmeye mi çalışıyorsun? Hava çok soğuk ve sinüslerim akmaya başladı!"

Luther, babasına baktı, sesli bir şekilde homurdandı ve ağaçlara doğru yürümeye başladı.

"Onun adı Fritzchen ve o benim!" diye seslendi koşarken. "Pekâlâ... Ödeşeceğiz! Sen görürsün!"

Bay Peldo, güdük kalmış, gelişmemiş bacakları yapış yapış zemine saplanarak aynı anda hareket ederken, küçük yaratığı hayranlıkla izledi. Hafifçe ürpererek ceketi tekrar üstüne serdi, toplayıp çuval şekline getirdi ve çalılıkların arasından yürümeye koyuldu.

Edna'nın burnu kızarmıştı. Fritzchen'i ona bir süreliğine göstermemeye karar verdi.

"Boş yok," dedi Sol yavaşça, gözlerini Bay Peldo'nun araya mesafe koyarak taşıdığı öbeğe dikerek. Sol, hayvanları pek sevmezdi. Yaşlıydı; zihni bir hendeğe düşmüş, hendek boyunca volta atan, köşeye sıkışmış bir babun gibi dönüp duruyordu. Çok yaşlıydı.

Bay Peldo, Edna ve Luther'ın arka taraftaki barakalara gitmesini bekledi, sonra "Kapuçini Bess'in yanına koy," dedi. "Bana sağlam bir kafes lazım... Çabuk ol, Sol, bütün gün elimde bununla, burada dikilemem."

"Yine mi başıboş?"

"Öyle... diyebiliriz."

Sol, omuz silkti ve sesi kulak tırmalayan küçük maymunu, oyma, tahtadan kafesinden papağan kubbesine nakletti.

Sonra arkasını dönüp ceket öbeğini iki eliyle masanın üstüne bastıran Bay Peldo'ya baktı. İçindeki şey her neyse, şiddetli kasılmalarla kıpırdıyordu ve hareketleri bir köpeğinkilere veya tavşanınkilere benzemiyordu. Ufacık sesler geliyordu.

"Bana yardım et," dedi Bay Peldo. Sol da öbeği, ceketle birlikte kafese sokmasına yardım etti. Kilitlediler.

"Ben doğru düzgün bir tane yapana kadar," dedi Bay Peldo, "bu idare eder. Beni iyi dinle, Sol, bu konuda hiç kimseye, katiyen bir şey söylemeyeceksin. Katiyen."

Sol cevap vermedi. Alnını çattı ve çanak şekline getirdiği elini kulağına götürdü.

"Beni iyi dinle," dedi Sol.

Bay Peldo, parmaklarını, üzerinde morumsu bir leke oluşmaya başlayan spor ceketin üzerinden çekti.

"On altı yıldır ilk defa oluyor," dedi Sol.

Kulakları sağır eden bir sessizlik hâsıl oldu. Sessiz hayvan dükkânı, heyecan dolu bir feveranla, sessizce inledi ve zangırdadı. Odadaki hayvanlar kılını bile kıpırdatmıyordu. Bay Peldo gözleriyle kafesleri bir bir taradı ve hayatında gördüğü en tuhaf ikinci şeyi gördü: kımıldamayan, sarmal halde veya yatay halde, hareketsiz olmalarına rağmen dinleyen yılanlar; uzak köşelere saklanmış, kamburunu çıkarmış maymunlar; burunları bile sessiz ve donmuş halde kalakalmış tavşanlar; temkinli, hızı azalan tekerlerinin tabanında büzüşüp kalmış beyaz fareler; korkmuş, dik dik bakan hayvanlar...

Bay Peldo'nun boğazındaki balgam söküldü.

Sonra tekrar sessizlik çöktü. Ama tam olarak sessiz sayılmazdı.

Sol hayvanları incelemeyi bitirdi ve kapuçinin kafesini işgal eden şeye döndü. Spor ceket, üzerindeki lekeden parıldıyordu ve karanlık kıvrımlarının arasından, eşeleme sesleri ve gırtlaktan, hafif hırıltılar geliyordu.

Sonra ceket düştü.

"Amanın, Jake!" dedi Sol.

Hayvanlar bağırmaya başlamıştı. Her biri, aynı anda...

"Kimseye tek bir kelime etmek yok, Sol! Söz ver."

Bay Peldo'nun gözleri bayram ediyordu. Dik dik bakıp tatmin olmuş hissediyordu.

"Bu da neyin nesi?" diye sordu Sol, velvelenin üzerine.

"Bir evcil hayvan," diye basitçe cevapladı Bay Peldo.

"Evcil hayvan, ha?"

"Ona özel bir kafes yapmamız gerekecek," dedi Bay Peldo, gözleri parıldayarak. "Eminim, bunun gibisi yoktur! Hayır, efendim. Beslenme meselesini düzgün halletmek için hakkında araştırma yapmamız gerekecek..."

"Araştırmayı sen yap." Sol'un gözleri yuvalarından fırlamıştı. Hava, kuşların haşince kanat çırpma sesiyle dolmuştu.

Bay Peldo düşüncelere dalmıştı. "Bu arada, Sol, sence bu ne olabilir?"

Yaşlı adam başını bir yana devirdi, gözlerini kısarak dikkatle baktı, spor ceketi çabucak kaptı ve yere bıraktı. Sertçe düştü ve pis su kokusu yaydı. Sol, omuz silkti.

"Bana sorarsan, balinayla," dedi, "atsineği kırması."

"Sence kıymetli midir?" Bay Peldo'nun aklına yeni fikirler geliyordu.

"Bilemem. Ama tipine bakılırsa muhtemelen değildir."

Velvele, yükselip kesik kesik gelen, kulak tırmalayan, çılgına dönmüş hayvanların etrafında çınlayan bir feryada dönüştü.

"Onu nereden buldun?"

"O bulmadı. Ben buldum." Luther, üzerinde pijamasıyla kaşlarını çatıyordu.

"Gidip yat. Git buradan."

"Fritzchen'i suda bulan benim. Beni seviyor."

"Çık!"

"Seni pis, kokuşmuş, rezil, adi hırsız!"

Sol parmaklarıyla kulaklarını tıkadı ve gözlerini kapadı.

Luther dudak büktü ve Fritzchen'in kafesine doğru ilerledi. Hüngürtü sesleri kesildi.

"Gidip seni kafese kapatmış. Evet. Ben seni yine serbest bırakacaktım." Oğlan, babasına dik dik baktı. "Bak, beni nasıl da seviyor." Luther yüzünü kafese dayadı ve dayadığı anda, küçük hayvan ağır ağır, çok sayıda bacağından dokunaca benzer sesler çıkararak ileri doğru yürüdü.

Bay Peldo ilgisiz görünüyordu. Saatinin ayar düğmesini inceliyordu. Olanları ne o ne de Sol gördü.

Luther ayağını yere vurup bağırdı. Yüzünün sağ tarafı, toplanan ve damlayan bir şeyle kaplanmıştı.

"Luther!" Bay Peldo'nun karısıydı. Odaya koşarak girdi ve kafese baktı. "Ah, seni iğrenç yaratık!" Oğlunun pembe kulağını kavrayarak koşar adım çıktı.

"Bu karı beni delirtecek," dedi Bay Peldo. Sonra, dükkânın yine sessiz olduğunu fark etti. Sol, ıslak ceketi Fritzchen'in kafesine fırlatmıştı. Sadece hüngürtü duyuluyordu.

"Çok tuhaf!"

Bay Peldo öne eğildi, ceketin ucunu kaldırdı ve yüzünü yaklaştırdı. Yanağını tutarak, olağanüstü bir hızla geri sıçradı.

Boğulan bir kedi yavrusunun mırıltısı gibi bir ses geliyordu.

Luther arka kapının aralığında duruyordu. Yüzü nefret ve hayretten buruşmuştu. "Ona iyi davrandığımda, sadece beni seviyordu! Şimdiyse seni seviyor, seni pis, kokuşmuş..."

"Bak, evlat, babanın sabrı taşmaya..."

"Madem öyle, pişman olacak."

Fritzchen, yine cıvıldamaya başladı.

Bay Peldo, akşam yemeğinin ardından dükkâna döndüğünde, tuhaf bir şeyle karşılaştı. Papağan Bess yan yatmış, ölmüştü.

Bunun dışında her şey normaldi. Hayvanlar ya uyanık ya da uykuluydu ama normallerdi. Fritzchen'in kafesinin üstü branda beziyle örtülüydü ve kafesten ses gelmiyordu.

Bay Peldo, Bess'i inceledi ve kuşun durumunu fark edince dehşete düştü. Sertleşmiş ve ele süngerimsi gelen, tuhaf, zehirli bir jöleye bulanmış halde yatıyordu. Jöle onu tamamen kaplamıştı. Dahası, uzun uzadıya inceleyince, Bess'in iç organlarına bir şey olduğu ortaya çıktı.

Yok olmuşlardı.

Hiç iz bırakmadan. Kemikleri bile... Bess, deri ve tüylerden ibaret kalmıştı.

Bay Peldo, Fritzchen'in kafesini son incelediğinde, yüzüne çarpan maddeyi anımsadı. Cinnet halinde brandayı kaldırdı. Ama Fritzchen oradaydı ve kafes hep olduğu gibi, sımsıkı kilitli duruyordu.

Ve papağan kubbesinden en az altı metre uzaktaydı.

Geri döndü ve kapuçinin ona soran gözlerle, dik dik baktığını gördü.

Elbette, Luther. Canavar çocuk. Şımarık velet. Hayal gücü hiç durmuyordu. Muhtemelen, şu muhabbet kuşunun içini dışına çıkarmaya çalışırken iğdiş ettiği seferki gibi, yine onun başının altından çıkmıştı.

Bay Peldo, hayvanların hâlâ Fritzchen'e alışamamış olmasından hoşnutsuzdu. Yine dırdır etmeye başladıklarından ışığı kapadı ve gözlerinin ay ışığına alışmasını bekledi. Ay ışığı, nehir kenarındaki küçük kasabalara çabucak vururdu.

Fritzchen uyuyor olmalıydı. Bir bebek anakonda gibi bükülmüş, bacakları incecik teller gibi kafesin zeminine yapışmış; narin, ufacık kuyruğunu kıvırıp ucu devasa ağzına girecek şekilde üstüne yatmıştı.

Bay Peldo hayvanı inceledi. Özellikle ağzını inceleyip bedeninin kalanına göre ne kadar büyük kaldığının farkına vardı.

Ama, diye düşünerek dikkatle baktı Bay Peldo; Fritzchen sahiden büyümüş olabilir miydi? Elbette hayır. Karnı daha şişkin görünüyordu fakat ince çekilmiş kıymadan köfte, bir tabak süt ve istiridyeler bir köşede, el sürülmemiş halde duruyordu. Ayrıca, bunların yanında duran yıkanma ve su içme kabına da dokunulmamıştı.

Sonra ilk kez fark etti: Ağzında diş yoktu. Gırtlağı varmış gibi görünmüyordu! Ve gösterişli, yeşil çanağıyla uzanan dikenli hortumu aslında burnu değildi çünkü burnu başka bir yerdeydi.

Fakat en tuhafı, Fritzchen büyümüştü. Hem de nasıl büyümüştü. Hiç şüphe yoktu.

Bay Peldo, saatler sonra, parıltılı servet hayalleri kurarak izlemeyi bıraktı. Münasip biriyle irtibata geçip bu keşfini yüz binlerce dolara satacaktı. Sonra Avrupa'ya kaçıp taşkınlığından bitap düşüp ölene dek her gece farklı bir kadınla oynaşacaktı.

***

Kısa bir süre sonra, bir cennet kuşu ile bir yavru dalmaçyalının gece öldüğünü haber veren Sol tarafından uyandırıldı. Biliyordu çünkü curcunayı ta sokağın karşısından duymuştu.

"Ah, kuçu kuçu ölmüş olamaz," dedi Edna. "Minik köpekçik!"

Meraklanan Luther yatakta dikeldi.

"Nasıl olmuş?" dedi Bay Peldo.

"Bilmiyorum. Ama pek iyi bir şekilde olmadığı kesin." Sol'un göz kapakları kapanmak üzereydi. "İç organları gitmiş."

Enda başını örtünün altına soktu.

"Fritzchen?"

"Sanırım. O yaratığa bir şey yapman şart. Çok yaramaz."

"Yoksa kaçmış mı?"

"Sıvışmış. Veya biri onu bırakmış. Kafesi sımsıkı kilitli, o da içinde feryat figan ağlıyor."

Bay Peldo yüzünü bir hışımla oğluna döndü, o da dilini çıkardı.

"Bak, genç adam, bu meselenin özünü öğreneceğiz. Eğer senin yaptığını..."

"Ufaklığın yaptığını sanmıyorum," dedi Sol.

"Nedenmiş?"

"Yani... O yaratık, dün senin kapıp getirdiğinin üç katı olmuş."

"Hayır.

"Bal gibi öyle... Karnı şişmiş, resmen patlamak üzere."

Bay Peldo kalktı ve eliyle kel kafasını ovuşturdu.

"Ama bak, Sol, kendisi çıkmadıysa ve... Luther, onu sen çıkarmadın, değil mi?"

"Hayır."

"...öyleyse, niye suçu onda arıyoruz? Belki de bir hastalık yayılıyordur."

"Ben biliyorum, ben biliyorum," diye şakıdı Luther, ayaklarını havada sallayarak. "Burnu uzayabiliyor."

"Rahat dur, oğlum."

"Ama uzayabiliyor! Gördüm. Fritzchen, plajda da yaptı – elimden bir an için bile ayrılmadan, ta suyun üzerindeki bir kuşu vurdu."

"Kuşa ne oldu, Luther?"

"Eh, Fritzchen'in içindeki şu maddeye yapıştı ve hiçbir şey yapamadı. Sonra, tepeden tırnağa kaplandığında, Fritzchen onu kendine doğru çekti, gagasını kırdı ve burnunu kuşun ağzına sokup..."

Bay Peldo, o bulamacın toplandığı yanağını tuttu. O anda hem Bay Peldo hem de Luther, bunu bir Saint Bernard'ın sıçrayıp patilerini uzatmasına, insanın yüzünü yalayıp dostane bir şekilde köpek salyasıyla kaplamasına eşdeğer bir sevgi gösterisi olduğunu düşünmüştü.

Luther bu yüzden sinirlenmişti.

Ama Fritzchen sevecenlik etmiyordu. Bunun işe yaramamasının tek sebebi, ya Fritzchen'in fazla küçük olması ya da onların fazla büyük olmasıydı.

Bay Peldo, Bess'in halini hatırladı.

Edna başını örtülerin altından çıkarıp, "Duyuyor musun? Komşular bizi öldürecek!" dedi.

Dükkândan gelen sesler gitgide daha güçlü, daha yüksek ve daha kaotik olmaya başlamıştı.

Bay Peldo holü koşarak kat etti ve elinde bir telefon rehberiyle döndü. "Al," dedi, rehberi karısına atarken, "tüm hayvanat bahçelerinin ve müzelerin numarasını bul."

"O benim, o benim!" diye ciyakladı Luther.

Yaşlı Sol, "Jake, bunu aklından çıkar. Acayip bir şey yakaladın, hepsi bu. En iyisi onu geldiği yere geri postalamak."

"Edna – şu numaraları bul, anladın mı? Eyaletteki tüm müzelerin numarasını... Ben hemen döneceğim."

Ağlama sesleri doruk noktasına ulaşmıştı.

Ve Luther ortadan kaybolmuştu.

Bay Peldo, robdöşambrını giyip dükkânın arka kapısına kadar uzanan kırağı kaplı çimleri çabucak koşarak aştı.

"Luther!"

Ufaklığın elinde bir kutu mutfak kibriti vardı, bir öbek kibriti elinde tutmuş, yakıp Fritzchen'in kafesine doğru fırlatıyordu. Yanan çubuklar düştü, acı bir haykırış duyuldu, sonra kibritler, nemli cildin üzerinde söndü.

"Luther!"

"Sana iyilik etmek istedim," diyordu Luther, "ama sen gidip *ona* yarandın! Madem öyle, sen şimdi görürsün!"

Bay Peldo oğlunu kapıdan dışarı attı.

Acı haykırışları, kesik kesik gelen bir ağlamaya dönüştü: Ahenksiz sayılmayacak, tuhaf bir ağlamaya.

Bay Peldo yaratığın kocaman, parıldayan, süt beyazı gözlerine baktı ve hortumun kıvrımları bir parti oyuncağı gibi açılıp kristal parlaklığında mor bir jöle fışkırtarak üzerine doğru geldiğinde, hızla yana çekildi.

Fritzchen ayakta duruyordu. O şey değişmişti. Daha önce antenler olmayan yerde antenler çıkmış, bacaklarının çoğunda pençeler gelişmiş, bir gün önce dişsiz olan ağzı, sivri, kahverengi iğnelerle dolmuştu. Fritzchen Bay Peldo onu ilk gördüğünde kırk santim boyundaydı. Şimdiyse seksen santimi aşmıştı.

Ama hâlâ vakit vardı. Her şeye vakit vardı.

Bay Peldo gözleri acıyıncaya kadar hayvana baktı; sonra yerdeki gazeteyi gördü. Gazete, buram buram yosun ve başka şeylerin kokusunu yayan, sıvı sabun ve jöleye benzer, yeşilimtırak bir maddeye bulanmıştı. Üzerinde, bir kuş ve küçük bir köpek yatıyordu.

Bir an için hüzünlendi. Fakat sonra, uzun süre önce hayalini kurduğu şeyleri ve şu anki durumunu düşündü ve bir yerlere telefon açmaya karar verdi.

Muhtemelen bir milyon dolar veya ona yakın bir şey ederdi. Onlar... bir yolunu bulup Fritzchen'i tahnit ederlerdi veya benzeri bir şey yaparlardı.

"Seni pis, kokuşmuş, rezil..."

Luther geri dönmüştü. Elinde gazyağına bulanmış, buruşturulmuş bir dergi ve çakmak gazı vardı. Dergi yanıyordu.

Maymunlar, tavşanlar, fareler, süs balıkları, kediler, kuşlar ve köpekler korkudan cırlıyorlardı. Ama Fritzchen cırlamadı.

Fritzchen sadece bir kez uludu. Veya böğürdü: Bu, görünüşe göre sırf ağzından değil, gövdesinin ortalarında bir yerden de ge-

len, boğuk bir sesti. Yeni bir ton, bir çaresizlik tonu taşıyan, tüyler ürpertici, kederli bir sesti. Bundan sonra, yaratık hiç ses çıkarmadı.

Bay Peldo kafese uzanana kadar, Luther tenekeden yanıcı sıvıyı fışkırtmıştı. Ateş harıl harıl yanıyordu.

"Sana söylemiştim," dedi Luther, hırçın bir ses tonuyla.

Alevler durulup dumanlar dağılıp ateş söndüğünde, kafeste çirkin bir şey kalmıştı. Hiç ses çıkarmayan, çirkin, kararmış bir şey.

Luther ağlamaya başladı.

Sonra durdu.

Bay Peldo da peşinden koşmayı kesti.

Kapı eşiğindeki Sol ve Edna da kıpırdamadı.

Hepsi dinledi.

Bu, samandan evlerle dolu bir köyü darmaduman eden, cinnet halindeki bir fil olabilirdi...

Veya sivri çeliğin acısıyla gözü kör olmuş, engin denizlerde tepinip çırpınan bir balina...

Veya canhıraş bir şekilde, evladının katillerinden öç almak için saldıran devasa bir şahin...

Evlatlarının katillerinden!

Hışırtı sesleri gitgide büyüyüp devasa bir sese dönüşmeden; camlar paramparça olup o devasa, kâbus gibi yaratık dükkâna dalmadan hemen önce, Bay Peldo, Fritzchen'in dinmeyen feryatlarının sebebini anlamıştı.

Bu feryatlar, kayıp bir yavrunun annesine yakarışlarıydı.

Baba, Babacığım

Bay Pollet'ye göre zaman bir otobandı: Üzerinde yolculuk edilmesini bekleyen, devasa, ışıltılı bir otoban... "Şüphesiz bu yol bariyerlerle," derdi, "ve baştan sona en düşük hızda bile girilmeyecek kadar keskin, aşırı tehlikeli virajlarla dolu. Yine de, çok zeki bir adamın bir gün bu yolu aşması beklenmedik bir şey değil."

Elbette, Bay Pollet, o adam olmayı umuyordu. Elli üç yıllık ömrünün otuz yedi yılını, amacından hiç şaşmadan, bıkmadan, usanmadan, neredeyse saplantı sayılacak bir inançla bu gayeye adamıştı. Hiç dostu yoktu. Tanıdıkları ise, tek tük... Karısı ondan korkuyordu. Bilim kulüplerinde hoş karşılanmıyordu: Çünkü "uzay-zaman süremi" ve "geçmiş gevreği" üzerine ipe sapa gelmez şeyler mırıldanmadığı sıralarda, insanları dürtüp onlara meşhur ve alabildiğine bezdirici sorusunu sorardı:

"Peki, siz ne dersiniz? Sizin görüşünüz nedir? Zamanda geriye gidip öz babamı öldürecek olsam... ne olurdu?"

"Bu, belki benim hüsnükuruntumdur," diye yanıtladı sorunun hedefindeki fizikçilerden biri, "ama bana kalırsa, aniden yok olurdunuz."

Diğer noksanlıklarının yanında, Bay Pollet, meselenin ince taraflarını kavrayabilmeye de kadir değildi. "Ya?" derdi, parmağıyla burnuna hafifçe vurarak, "öyle mi dersiniz? Acaba... İlginç bir teori ama nedense pek mümkün gelmedi. Yine de..."

Bu soru aklından çıkmıyordu. Aklında bu soruyla yatıyor, bu soruyla kalkıyor, onu günler boyunca, sürekli zihninde taşıyordu.

Hatta zaman makinesi üzerinde çalışıyor olmasının, bu mütemadi bilmeceyi çözmek istemesinden başka bir sebebi yoktu. Tarih

kesinlikle ilgisini çekmiyordu. Geçmiş çağları ziyaret etme fikri onu heyecanlandırmıyordu. Veya zaman bariyerini aşmayı başaran ilk adam olmanın getireceği şöhret onu aşırı derecede alakadar etmiyordu. Gelecek? Canını sıkıyordu.

Bay Pollet çok bir şey istemiyordu. Tek isteği, bu sorunun yanıtıydı.

Ne olurdu...?

Yazın sonlarında bir akşam, solgun yanaklı, bir tutam siyah saçı olan sıska adam, bodrumundaki laboratuvarda duran geniş, metal silindire sekiz yüz on üçüncü kez adımını attı, bir kolu çekti, bekledi ve sekiz yüz on üçüncü kez dışarı çıktı. Bir hüsran daha, diye içinden geçirdi Bay Pollet. Bir kez daha çuvalladık.

Bu bir azizi bile yıldırmaya yeterdi.

Normalde duygusal taşkınlıklara teslim olan bir adam değildi, yine de kendini dizginlenemez bir içgüdüye yenik düşerken buldu. Ayağını yere vurdu, yüksek sesle –ama beceriksizce– küfretti, ağır bir ayarlı anahtarı alıp zaman makinesine fırlattı.

Işık demetleri saçıldı.

Metal silindir hafifçe inlemeye başladı.

Bay Pollet bakakaldı. Bu mümkün olabilir miydi? İlerledi. Evet; su götürmez bir şekilde, onun bin defa uğraşıp zerre başarı kaydedemediği işi, anahtarın ağırlığı ve eğim açısı başarmıştı. O hassas denge nihayet kurulmuştu!

Kısacası, zaman makinesi kullanıma hazırdı.

Bilim, kazalardan payını almasa ne halde olurdu, diye düşünen Bay Pollet'nin gözleri parladı ve girmeye hazırlandı. Sonra duraksadı. Hayır: Metodik olarak yapılmalıydı. Bu iş kesinlikle şansa bırakılmamalıydı.

Üst kata çıktı, karısını bir kenara itti ve yatak odasındaki sandıktan silik bir fotoğraf çıkardı. Açık renk gözleri, çenesi köşeli, boylu poslu ve kıpkırmızı bir perçem saçı olan bir adamın, elle renklendirilmiş bir fotoğrafıydı.

"Baba," dedi Bay Pollet hürmetle, şipşak fotoğrafı cebine atıp mavi çelik rengi, 38'lik tabancayı doldururken.

Üstüne başına çekidüzen verdi, alt kata geri indi ve silindire girdi. Düğmeleri dikkatle ayarladıktan sonra ana kolu çekti.

Dişliler pır pır etti. Vızıltılar yükseldi. Makine tak tuk etti, dumanlar saçtı, tangırdadı, vınladı. Bay Pollet'nin başı döndü. Gözü kararacak gibi oldu. Karşı koydu.

Her şey tekrar sakinleşti.

Silindirden dışarı adım attı.

Manzara ona hemen tanıdık geldi: Burası, şüphesiz, Ohio Vadisi bölgesiydi. Gençliğini geçirdiği oyun parkı... Ama Bay Pollet'nin görevi, hisler yüzünden sekteye uğrayamazdı. Etrafa bakındı ve izlenmediğinden emin olduktan sonra zaman makinesini bir ağaç kümesine doğru yuvarlayıp iyice kilitledi.

Bir yonca tarlası boyunca yürümeye başladı ve kısa süre sonra, kasaba ufukta görününce, yaptığı hesapların doğruluğundan emin oldu. Middleton'daydı.

Peki, hangi zamandaydı? Bunu kontrol etmeliydi. Babasını, kendisi, yani oğul Pollet rahme·düştükten sonra öldürmesi işe yaramazdı: Yoksa neyi başarmış olacaktı?

Fotoğrafı bir kez daha çıkardı. Baba Pollet, sert mizaçlı bir adamdı. Onu katı disiplin yanlısı, her zaman soğuk, mesafeli ve saplantıya meyilli biri olarak, hayal meyal hatırlıyordu – fakat babasına dair daha fazlasını veya hiçbir detayı hatırlamıyordu. Ne de olsa, Baba Pollet, 1922'de vefat etmişti. O zaman sadece altı yaşındaydı.

Şaka gibi, diye düşündü Bay Pollet, yürümeye devam ederken; babam, oğlunun koca adam olduğunu görüp sonra onun tarafından katledilecek...

Sıskacık, pörsümüş, bir kilo sekiz yüz gramlık bir mumya olarak doğmuş olan Bay Pollet, hiçbir zaman dayanıklı biri olmanın tadını çıkaramamıştı. Yavaşlayıp yürümeye başladı.

Kasabanın kenarında durdu, silahının mekanizmasını, tutukluk yapmayacağından emin olmak için kontrol etti ve kalbinin hızla çarptığını hissetti. Ruhsuzca gülümsedi. Sonra Middleton, Ohio'nun ana caddesine girdi.

Millet pürtelaş sokaktaydı. Çocuklar çemberlerle, tuğlalarla oy-

nuyor, erkekler verandalarda oturuyor, kadınlar alışveriş yapıyordu. Bazıları garipseyerek Bay Pollet'ye baktı ve içlerinden sırık gibi, koyu renk saçlı bir adam gözlerini dikecek kadar ileri gitti; ama şüphesiz, bunun sebebi, kasabaya bir yabancı gelmiş olmasıydı.

Yabancı samimiyetle baş selamı verdi ve ana caddede ilerlemeye koyuldu. Bir eczanenin önünde durdu. Vitrinin iç tarafında bir takvim vardı.

Şöyle yazıyordu: *19 Şubat, 1916.*

Bay Pollet yüzünü ekşitti. Ucu ucuna, kıl payı yetişecekti. Ama hâlâ erkendi. Hatta varlığı, henüz babasın aklından bile geçmiyordu!

Elm Bulvarı'na doğru yürüdü, oradan sağa döndü ve üç sokak daha yürüdü. Köşedeki büyük, sarı eve geldiğinde durdu.

Hatıralar gelip geçti.

Eve doğru uzanan patikayı çıkmaya başladı. Ömründe hiç bu kadar heyecanlı, hiç bu kadar gergin olmamıştı.

Kapıyı çaldı.

Kapıyı, açık renk gözleri, çenesi köşeli, boylu poslu ve kıpkırmızı bir perçem saçı olan bir adam açtı. "Buyurun?"

"Bay James Agnew Pollet?"

"Doğrudur," dedi adam. Oğul Pollet, salonda oturan, zayıf, uzun boylu, epey açık tenli ve nispeten çekici kadını göz ucuyla gördü. Annesiydi. İçi cız etti.

"Bir şey mi satıyorsunuz?" diye sordu James Agnew Pollet, huysuzca.

"Pek sayılmaz," dedi Bay Pollet ve 38'liği çıkardı.

"Bu da ne demek..."

Tabanca bir kez gürledi. James Agnew Pollet'nin alnında küçük, derli toplu bir delik belirdi. Nefesi kesildi, geriye doğru devrildi ve hareketsiz yattı.

Salondan bir çığlık sesi geldi.

Bay Pollet tabancayı cebine attı, arkasını döndü ve sokak boyunca koştu. Koşarken, henüz kendisine hiçbir şey olmadığı gerçeğini sindirmeye çalıştı.

İnsanlar dönüp baktı. Daha önce ona dikkatle gözlerini diken adamı gördü fakat bu sefer adamın ağzı açık kalmıştı. Onda tanıdık gelen bir şey vardı...

Bay Pollet, tarla boyunca sıçrayıp tökezleyerek, nefes nefese koştu. Arabalar peşinden gelemezdi: Fazla ilkeldiler. İnsanlar gelebilirdi ama hâlâ şokun etkisindelerdi. Vakti vardı.

Ağaçlara doğru koştu, anahtarı kilide soktu ve silindirin içine girdi. Kapıyı kapadı. Geri dönüş kolunu çekti.

Gözü kararacak gibi oldu ama karartıya teslim olmadı.

Bir dakika sonra kapıyı tekrar açtı ve bodrumdaki laboratuvarına adım attı.

Karısı bekliyordu. Şaşkın ve korkmuş görünüyordu. "Yoksa – hallettin mi?" diye sordu.

Bay Pollet somurtarak, başıyla onayladı. Gördü ki, silah az önce ateşlendiğinden dolayı hâlâ sıcaktı.

"Onu öldürdüm," dedi. "Tam gözlerinin ortasına sıktım. Öldüğünü gördüm."

"Çok yazık!" dedi Bayan Pollet, beti benzi atarak. "Onu pek iyi tanımıyor olabilirsin, çocukken sana gaddarlık etmiş de olabilir ama insanın kendi babasını öldürmesi... Düpedüz insafsızlık!"

"Saçmalama," diye çıkıştı Bay Pollet. "Bu gayrişahsi bir hareketti: Tamamıyla bilimseldi. Onu öldürdüm ve – hiçbir şey olmadı. Hem de hiçbir şey..." Sırık gibi, koyu renk saçlı adam ayağını yere vurdu. "Anlıyor musun?" diye, hiddetle böğürdü. *"Hiçbir şey olmadı!"*

Uzanıp bir levye kaptı ve ağır demirle, narin aygıtlara var gücüyle vurup onları ve yapılmaları sırasında harcanan onca yılı, milyonlarca ufacık parçaya ayırdı. "Mümkün değil!" diye haykırdı. "Bir şeyler olması gerekiyordu!"

Bayan Pollet makineyi yok etmesini izledi. İşini bitirdiğinde, ona sordu: "O adamın – senin baban olduğundan emin misin?"

"Nasıl yani?" diye sordu, alçak sesle.

"Hiç," dedi karısı, "sadece, seni o fotoğraftaki haline hiç benzetemiyorum, işte. Çok eski. Belki fotoğraftakine benzeyen bir adam bulmuşsundur ve o aslında baban değildir. Belki de..."

"Sessiz ol," dedi Bay Pollet. "Düşünmem lazım."

Düşündü.

Bayan Pollet'nin gözleminin su götürmez gerçekliğini, kendisiyle fotoğraftaki adam arasındaki sayısız benzeşmezliği düşündü.

Özellikle de Middleton'da, ona dikkatle gözlerini diken, sırık gibi, solgun yanaklı, koyu renk saçlı adamı düşündü...

Bay Pollet levyeyi yere bıraktı. Bir daha asla yeniden inşa edemeyeceği makinenin enkazına baktı.

"Eh, ben düpedüz orospu çocuğuyum," dedi.

Ve bir anlamda, sahiden öyleydi.

Uluyan Adam*

O zamanların Almanya'sı, vadilerin, dağların ve hoyrat, kara derelerin aktığı bir diyardı; her şeyin topraktan upuzun ve dimdik yetiştiği, yemyeşil, verimli bir diyar. Orası gibi bir ülke daha yoktu. Operet askerleri gibi, yağmurluklu, bıyıklı sınır muhafızların sırıtarak sizi selamladığı Belçika sınırından adımınızı attığınızda bambaşka bir dünyaya girerdiniz. Burada çimler, bol bol ve kadife gibi yumuşacıktı; ulu, kalın ağaçlar belirirdi; az önce buram buram Fransız parfümü, şarabı ve sosları kokan hava dahi değişir, göllerin, çamların ve iri kayalıkların temiz, taze havası, ciğerlerinizi doldururdu. O esnada, sınırda bir an için duraksar, tepenizde daireler çizen şahinleri izleyip bir nebze korkarak, böyle bir şeyin nasıl olabileceğini düşünürdünüz. Bir dakikadan kısa sürede, küflü, fi tarihinden kalma bir odadan geçip görünmez bir kapıyı aşarak rüzgârların ve ışığın krallığına geçerdiniz. İnanılır gibi değildi! Avrupa'nın kalanı gibi, Belçika da, orada ayağınızın dibinde, görüş alanınızda, unutulmuş bir köşkteki silik bir duvar halısı gibi dururdu.

O esnada, Aziz Wulfran'dan, kilitli hücresinin taşlarını pençeleriyle kazıyan, gece yarıları feryat eden garibandan veya üşütük keşişlerden ve deli Başrahipten haberdar olmadan önce, bacaklarım ve zihnim, son bir dermanla güçlü kalıyordu ve yalnız kalmayı yeğliyordum. Bir süre sonra bu kısma geri döneceğim. Beraber bisiklet sürüp, hastalığı hissedip, düşüp ölümü teğet geçeceğiz. Ama ben yazar değil, sadece vahşi, ehlileştirilmemiş kelimeleri seven biriyim; gerçek bir girizgâh yapmalıyım.

---

* "Uluyan Adam" ("The Howling Man") 4 Kasım 1960'da *Alacakaranlık Kuşağı*'na uyarlandı. *–yhn*

Paris, gençliğimde beni çağırıyordu. Ben de bu çağrıya –hiçbiri bunu asla itiraf etmese dahi– üniversiteden yeni mezun olmuş birçok genç adamla aynı sebepten kulak verdim: Gizemli, güzel kadınlarla yatmak için. Boston'un güçbela ayakta tutulan harabelerinin arasında, katı, geleneksel bir yetiştirilme tarzına tabi olmam, bu gibi yetiştirme tarzlarının genelde sonuçlandığı gibi, hevesimi bileyerek sonuçlanmıştı. Geceleri gördüğüm, boncuklu hamamlara ve kıvırtan esmer hurilere dair akıllara durgunluk verici rüyalar, sonunda, ardında ya delilik ya da izzet-i nefis yatan, katlanılmaz bir raddeye gelmişti. İki seçenek de hoşuma gitmediğinden, ebeveynlerimi, yurt dışında bir yıl geçirmenin olgunluğuma tam olarak gereken miktarda baharat katacağına ikna ettim; onsuz, tamamen tatsız olmasa bile yavan kalacak bir balık türlüsüne eklenmiş bir tutam köri gibi... Maalesef, babam gözümdeki o haşin parıltıyı fark etti fakat kibarlık etti. Hovardalığın berbat sonuçlarını en ince detaylarıyla ve muazzam derecede etkileyici bir şekilde tarif etti; Avrupa'ya masumane gidip kendilerinden bir daha haber alınamayacak kadar beter bataklara düşen adamları anlatıp Ellington soyadını taşıdığımı daima hatırlamam için yalvararak beni azat etti. Paris'i, elbette, hayvanat bahçesinde doğmuş bir maymunun yağmur ormanlarını bulacağı kadar büyüleyici ve ürkütücü bulmuştum. Rahmetlilerin ve babamın hatırına, küçük bir tur attım, Tuileries ve Louvre'a uğrayıp Champs-Élysées'den Zafer Takı'na indim; sonra, gece çökünce, kendimi görkemli bir maceraya atılma ümidiyle Montmartre ve Pigalle Sokak'a attım. Son tahlilde, ne tahmin ettiğim kadar görkemli ne de dördüncü haftanın ardından, aman aman maceralı olduğu ortaya çıktı. Yine de, ardından gelen şey için önemliydi zira ardından yaşanacaklar, hoş, latif kızlar olmasa, şüphesiz yaşanmazdı.

Boston'un terbiyeli yaşam tarzı, insanı maalesef –psikolojik yönü hariç– vahşi hayata hazırlamıyormuş. Bilmünasebe, sağlığım bozuldu ve hevesimi bir güzel körelttikten sonra, görünüşe göre bana daha çok uyan münzevi kozaya geri çekilmekten pek de hoşnutsuz olmadım. Bir ay boyunca, bakir bir sessizlik içinde ve neredeyse tamamen hareketsiz, yatak döşek yattım. Ardından, şüphesiz son

bir isyan göstergesi olarak aklıma bir fikir geldi –geldi mi, yoksa yoğunlaşan günahlarım bunu, bozulmakta olan bir kuleden gelen bir sinyal gibi çekti mi?– ve tuhaf, Ellingtonlara yakışmayacak bir karar aldım. Avrupa'yı keşfe çıkacaktım. Fakat gözünün önünde değişen kültürlerin güzelliği ve çirkinliğinden, iri, güvenli bir otobüsün camdan siperleri ve İngilizce konuşulan bir oteldeki odasıyla yalıtılmış, güvenli hayatına devam eden, iri bir turist olarak değil. Hayır. Emniyetsiz bir rüzgâr, Yedi Diyar Çizmelerini giymiş bir yaprak, yuvasız bir kuş gibi gidip o kara, tuhaf diyarı, hayallerinin son demlerinde bir çocuğun gözünden görecektim. Bisikletle, perişan, yalnız ve arayış halinde gidecektim; tabii, bankada yüz bin doları ve Ellington, CarRuthers ve Blake'te kendisini bekleyen bir ortaklık mevkii olan birisi ne kadar perişan, yalnız ve arayış halinde olabilirse...

Öyle de oldu. New England kanı ve kasları, pedal çevirdiğim ilk gün mecalsiz kalsa da New England ruhu, kilometreler geride kaldıkça güçleniyordu. Zamanında çok hoş olan, şimdiyse çürümüş ve nispeten hırpani bir düşes çiçeğinin üzerinde ağır ağır ilerleyen bir karınca gibi, Avrupa'yı, bisikletle bir uçtan bir uca kat ettim. Yırtıcı dişleriyle kör yabandomuzu başlarının asılı olduğu lokantalarda akşam yemeği yedim; kasaba pansiyonlarında uyuyup küf kokularını soludum ve kızlar arada bir kapımı çalıp bir eksiğim olup olmadığını soruyordu ("Eh...") ve Paris'teki kızlardan daha iyilerdi fakat sebebini bir türlü anlayamıyordum. Önemi yoktu. Fransa'dan pedal çevirerek çıkıp Belçika'ya, oradan da ineklerin, ormanların, dağların, derelerin ve gülen insanların diyarı Almanya'ya vardım. (Kasten methiyeler düzüyorum çünkü buranın, o sıralar nasıl cennet gibi bir yer olduğunu hatırlamanın epey önemli olduğunu düşünüyorum.)

Orada dikilirken tuhaf görünüyordum. Sınır muhafızı, sorunumun ne olduğunu sordu, Bayan Finch'in bana aşıladığı Almanca ve Fransızcaya şükrederek "Hiç," diye yanıtladım ve en dar, en karanlık yola koyuldum. Ormanların, şehirlerin, kasabaların ve köylerin arasından geçen yılankavi yolda, hep en sapa yol ayrımlarını takip ettim. Mantıksızca, sanki bir hedefe doğru gidiyormuşum gibi pe-

dal çevirdim: Mossel Vadisi ilçesinden, zümrüt rengi, ıssız vadilere tırmandım.

Yılankavi nehir, yürürlükten kaldırılmaya yüz tutmuş bir feribotla, beni sık ağaçların olduğu bir ormana sürükledi. Ağaçlar bir anda etrafımı sardı. Hoş kokulu havayı ciğerlerime çekip durmaksızın pedal çevirdim ama içimde bir sıcaklık hasıl oldu. Başım ağrımaya başladı. Bitkin hissettim. Üç kilometre daha gittikten sonra vücudum ter içindeydi ve durmak zorunda kaldım. Zatürrenin belirtilerini bilirsiniz: İnsanın takati kesilir, titreme gelir; bir üşüme, bir terleme, art arda baş gösterir, sanrılar başlar. Bir süre boyunca nemli yaprakların üzerinde uzandım, sonra kendimi tekrar bisiklete binip sonu gelmeyen bir süre boyunca sürmeye zorladım. Nihayet, ufukta bir köy belirdi. Gri, dar sokaklı, dükkân kapılarına kadar parke taşlı bir on üçüncü yüzyıl köyü. Ben güçbela ilerlerken, rençper kılıklı birkaç yaşlı adam başını kaldırıp baktı. Beti benzi atmış, ihtiyar bir adam hariç hiçbir şey hatırlamıyorum. Bir de bitkinliğimin sinirlerimi ve kaslarımı asit gibi yaktığını. Ve araya girip düşüşümü yumuşatan o karartıyı.

İdrar ve saman kokularıyla uyandım. Ateşim düşmüştü ama kollarım ve bacaklarım kütük gibi olmuş, yerinden kalkmıyordu, başım fena halde zonkluyordu ve midemin tam ortasında kazılmış, bomboş, koca bir delik vardı. Uzunca bir süre kıpırdamadım veya gözlerimi açmadım. Nefes almak büyük çaba gerektiriyordu. Ama sonunda bilincim açıldı.

Ufacık bir odadaydım. Duvarlar ve tavan kaba, gri taştandı; yegâne, camsız pencere kemerliydi, zeminse sürülmemiş toprakla kaplıydı. Yatağım aslında bir yatak değil, darmadağın, büzüşük saman yığınının üzerine serilmiş bir battaniyeydi. Yanımda kaba bir masa; üzerinde bir maşrapa, altındaysa bir kova vardı. Masanın yanında bir tabure... Taburenin üzerindeyse, uyuyan; dazlak başı, dağ gibi cüppesinin üzerinden sarkmış bir keşiş...

İnlemiş olmalıyım ki, kırpık kafa sıçrayarak, nefes nefese kalktı. Aniden ortaya çıkan ve memnuniyetsizlikle bükülen dudaklarının köşelerinden iki gümüşi iz, parlayarak aşağı süzüldü. Mahmur gözlerini kırpıştırdı.

"Tanrı'nın sonsuz merhametiyle," diyerek iç geçirdi cüceye benzeyen ufak tefek adam. "İyileştiniz."

"Henüz değil," dedim. Beceriksizce, olanları hatırlamaya çalıştım; sonra sorular sordum.

"Ben Keşiş Christophorus. Burası, Aziz Wulfran Manastırı. Schwartzhof'un Belediye Başkanı Bay Barth, sizi buraya dokuz gün önce getirdi. Peder Jerome öleceğinizi söyledi, bir adamın öldüğünü daha önce hiç görmediğimden beni izlemem için gönderdi ve Peder Jerome, bir keşişin, bir adamın öldüğünü görmesini çok faydalı bulur. Ama görünüşe göre ölmeyeceksiniz." Kederle başını salladı.

"Hayal kırıklığınız," dedim, "yüreğimi dağlıyor. Fakat ümidi kesmeyin. Şu halimle pamuk ipliğine bağlıyım."

"Hayır," dedi Keşiş Chrisophorus, üzülerek. "İyileşeceksiniz. Vakit alacak. Ama iyileşeceksiniz."

"Yaptığınız bunca şeyin üstüne, benimki, ne nankörlük... Sizden nasıl özür dilesem?"

Gözlerini tekrar kırpıştırdı. Çocuksu bir masumiyetle, "Efendim?" dedi.

"Hiç." Battaniye, ateş, yiyecek bir şeyler, diye yakınıp sonra tekrar uyku kuyusuna düştüm. Önce, buhranlı bir rüyada, devasa, iki başlı yaratıklarla dolu ormanlar gördüm, sonra çığlık sesleri geldi.

Uyandım. Feryatlar sürüyordu: Bir imdat çağrısını andıran, korna gibi, tiz, kulak tırmalayan bir feryattı.

"Bu ses de ne?" diye sordum.

Keşiş, gülümsedi. "Ses mi? Ben ses duymuyorum," dedi.

Durdum. Başımla onayladım. "Demek hâlâ rüyadayım. Herhalde, bitene kadar bu sesleri daha bir hayli duyarım. Paris'ten bu kadar kötü halde ayrılmamalıydım."

"Hayır," dedi. "Paris'ten ayrılmamalıydınız."

İyileşmiş olmamı kabullenen Keşiş Christophorus nezaketinden, haddinden fazla üzerime titremeye başlamıştı. Hemşire gibi, kaşık kaşık kopkoyu çorbalar içirdi, soğuk kompresler uyguladı, teskin edici dualar mırıldandı ve kovayı pencereden aşağı boşalttı. Zaman

yavaş geçiyordu. Hastalığı yenmeye başladıkça, rüyaların canlılığı azalmaya başladı; ama geceleri gelen feryatların şiddeti azalmıyordu. Kulağıma hâlâ eskisi kadar dehşet ve yalnızlık dolu, güçlü ve gerçek geliyordu. Engel olmaya çalışıyordum ama bir türlü geçmiyordu. Peki, geçmek üzere olan hezeyanıma rağmen, nasıl bu kadar güçlü ve gerçek geliyordu? Keşiş Christophorus, çığlıkları duymuyordu. Gün ışığı yerini alacakaranlığın griliğine bırakırken çığlıklar başladığında, onu dikkatle izledim ama çığlıklara kulak asmıyordu; tabii eğer varlarsa... Eğer varlarsa!

"Rahat durun, evladım. O gürültüleri ateşiniz çıktığı için duyuyorsunuz. Gayet doğal. Sizce de gayet doğal değil mi? Uyuyun."

"Ama ateşim geçti! Dik oturuyorum. Dinleyin! Bana, *şunu* duymadığınızı mı söylemeye çalışıyorsunuz?"

"Sadece sizi duyuyorum, evladım."

Çığlıklar, on dördüncü gece şafağa kadar sürdü. Kesinlikle ömrümde duyduğum hiçbir sese benzemiyordu. Bir insan tarafından çıkarıldığına ve sürdürüldüğüne inanmak imkânsızdı, yine de hayvan sesi gibi gelmiyordu. Karanlıkta durup ellerimi yumruk haline getirerek dinledim ve bir anda şu ikisinden birinin doğru olması gerektiğine kanaat getirdim: Ya birisi veya bir şey bu dehşetli sesleri çıkıyordu ve Keşiş Christophorus yalan söylüyordu ya da... deliriyordum. Gaipten sesler duyacak, düz duvara tırmanıp köpükler saçacak kadar deliriyordum. Cevabı bulmam gerektiğini biliyordum. Kendi başıma...

Ulumaları yeni bir kulakla dinledim. Kapının altından gelen bu keskin ses, huysuz, isterik bir çocuğun feryatları gibi, operayı andıran bir notaya yükseliyor, diniyor, sonra devam ediyordu. Alçak sesle inledim, başımı battaniyelerle örttüm, samanları eşeledim, öksürdüm. Hiçbir şey değişmedi. Sesin somutluk, varlık emareleri hâlâ sürüyordu. Sonra çığlıkların yerini tespit etmeye çalıştım ve on beşinci gece, koridordan pek de uzak olmayan bir noktadan geldiğine kanaat getirdim.

"Manyakların duyduğu sesler, onlara epey gerçekçi gelir."

Biliyorum. Biliyorum!

Keşiş yanımdaydı, başından beri oradan ayrılmamış, Matins* saatinde bile, gece ibadetini durduğu yerde ediyordu. Titreyen, soprano sesiyle uzaktan gelen ilahilere katılıp haykırarak dua etti. Ama hiçbir şey aklını çelemiyordu. Yediğimiz yemek, diğer ihtiyaçlarımız gibi, bize getiriliyordu. İyileştiğimde Başrahip Peder Jerome'u görecektim. O zamana dek...

"Daha iyi hissediyorum, Keşiş Bey. Zahmet olacak ama bana manastırı gezdirebilir misiniz? Aziz Wulfran'ın bu küçük oda hariç hiçbir yerini görmedim."

"Manastır, bu küçük odaya benzer odalardan ibaret. Bizimkisi ihtimamlı bir cemaattir. Örneğin Fransiskenler, göz zevkine düşkünlüğe müsaade ederler; biz etmeyiz. Bu bize göre bir lükstür. Bizim yegâne, epey sıradışı bir görevimiz var. Görülecek bir şey yok."

"Ama eminim, Manastır epey eskidir."

"Evet, doğru."

"Ben de bir antika meraklısı olarak..."

"Bay Ellington..."

"Görmemi istemediğiniz şey nedir? Neden korkuyorsunuz, Keşiş Bey?"

"Bay Ellington? Dileğinizi yerine getirecek yetkiye sahip değilim. Gidecek kadar iyileştiğinizde, Peder Jerome, şüphesiz size memnuniyetle eşlik edecektir."

"Geldiğimden beri her gece duyduğum çığlıkları da memnuniyetle açıklar mı?"

"Dinlenin, evladım. Dinlenin."

Berbat, asap bozucu ciyaklama yine başladı ve kayadan duvarlardan yankılandı. Keşiş Christophorus kayıtsızca istavroz çıkardı ve yıpranmış taburenin üzerinde ihtiyar bir Hintli gibi oturdu. Beni sevdiğini biliyordum. En azından, nispeten... Muhabbet ettiğimizde epey iyi anlaşıyorduk. Fakat bu konuya gelince – *verboten.***

* Keşişlerin gece yarısından iki saat sonra başlayıp şafak sökene kadar sürdürdüğü bir Katolik ayini. *–çn*

** (Alm.) Yasak. *–yhn*

Gözlerimi kapadım. Üç yüze kadar saydım. Gözlerimi açtım.

İyi huylu keşiş uyumuştu. Alçak sesle dine küfrettim ama kıpırdamadı, ben de bacaklarımı saman yatağın kenarından sarkıtıp toprak zeminde, ağır tahta kapıya doğru süründüm. Orada, bir tek mum ışığının bile aydınlatmadığı odada, biraz dinlenip ulumalara kulak verdim; sonra Bostonlulara has bir temkinle, sürgüyü kaldırdım. Paslı menteşeler gıcırdadı ama Keşiş Christophorus yedinci uykusundaydı: Başı göğsüne iyice sarkmıştı.

Nefes nefese, kıyıya vurmuş bir balık kadar bitkin halde, tökezleyerek koridora çıktım. Çığlıklar akıl almaz derecede şiddetli geliyordu. İçgüdüsel olarak ellerimi kulaklarıma götürdüm ve insan bu feveranın ortasında nasıl uyuyabilir, diye düşündüm. Resmen feverandı. Zihnimde miydi? Hayır. Gerçekti. Manastır bu tiz çığlıklarla çınlıyordu. Gerçekliğini dişlerinizde hissedebilirdiniz.

Bir keşişin hücresini geçtim ve dinledim, sonra bir diğerini; sonra durdum. Önümde, meşeden veya çamdan, kalın bir kapı kilitli halde duruyordu. Çığlıklar kapının ardından geliyordu.

O tarifi imkânsız ümitsizlik ve biçare ıstırap feryatlarının karşısında tüylerim ürperdi ve bir an için geri dönmeyi düşündüm – odama değil, saman yatağıma değil, dış dünyaya geri dönmeyi. Ama görev bilinci beni alıkoydu. Derin bir nefes aldım, dar, parmaklıklı pencereye doğru yürüyüp içeri baktım.

Hücrede bir adam vardı. Dört ayağının üstünde, bir hayvan gibi daireler çizen, başını geriye atmış bir adam. Ay ışığında, yüzü göründü. Tarif edilemezdi – en azından, benim tarafımdan... Ölümden dönmüş birisi böyle görünebilirdi; bir Engizisyon gergisi, kazık veya kıskaç kurbanı: Yirminci yüzyılın üçüncü on yılındaki bir adamsa, katiyen böyle görünemezdi. Daha önce hiç iki göze bakıp bu denli bir kahır, bu kadar mahvolmuş, delirmiş birinin kahrını görmemiştim. Çırılçıplak, toprağın üzerinde emekledi, haykırdı, sıçrayarak dikildi ve kendini kaybetmiş halde kayadan duvarları tırmaladı.

Sonra beni gördü.

Çığlıklar kesildi. Gözlerini kırpıştırarak hücresinin köşesine çekildi. Sonra, gördüğü şeyden emin olamamış gibi, kapıya doğru yürüdü.

Almanca tıslayarak sordu: "Kimsiniz?"

"David Ellington," dedim. "Kilitli misiniz? Sizi neden hapsettiler?"

Başını salladı. "Ağır olun, ağır olun. Alman değil misiniz?"

"Hayır." Kendimi nasıl Aziz Wulfran'da bulduğumu anlattım.

"Ah!" Çıplak adam, titreyerek ve nasır tutmuş parmaklarıyla, parmaklıklara yapışarak şöyle dedi: "Beni dinleyin, çok az vaktimiz var. Onlar deli. Anladınız mı? Hepsi zırdeli. Köyde, hanımımla yatarken, çılgın başrahipleri eve dalıp bana ağır haçıyla vurdu. Burada uyandım. Beni kırbaçladılar. Yemek istedim ama vermediler. Giysilerimi aldılar. Beni bu leş gibi odaya attılar. Kapıyı kilitlediler."

"Neden?"

"Neden mi?" İnledi. "Keşke bilsem. En kötü yanı da bu... Beş yıldır mahpusum, dövüldüm, işkence gördüm, aç bırakıldım ve sebebi belli değil, bir kelime bile etmiyorlar, Bay Ellington! Doğru, ben günah işledim ama kim işlememiştir ki? Hanımımla, sessiz sedasız... Hanımımla, hayatımın aşkıyla baş başa... Ama Jerome denen, kafayı Tanrı'yla bozmuş zırdeli buna katlanamadı. Yardım edin!"

Nefesi yüzüme vurdu. Geriye doğru bir adım atıp düşünmeye çalıştım. Bu yüzyılda, bu kadar ürkütücü bir şey yaşanabileceğine inanamıyordum. Tabii Manastır, mahfuz, dünyanın kalanından uzak, zamansız bir yerdi. Burada ne isteseler gizlice yapabilirlerdi.

"Başrahiple konuşacağım."

"Hayır! Emin olun, içlerinde en deli olan o. Ona hiçbir şey söylemeyin."

"Peki size nasıl yardım edeceğim?"

Ağzını parmaklıklara yapıştırdı. "Bir tek yolu var. Jerome'un boynunda taşıdığı bir anahtar var. Kilide uyuyor. Eğer..."

"Bay Ellington!"

Arkamı döndüm ve dehşet dolu bir El Greco tablosundan fırlamış bir adamla yüz yüze geldim. Beyaz sakallı, kanca burunlu; gri, kırçıllı cüppesiyle bir imparator kadar görkemli görünen adam, karanlıktan çıkageldi. "Bay Ellington, yürüyecek kadar iyileştiğinizi bilmiyordum. Benimle gelin, lütfen."

Çıplak adam, isterik bir şekilde zırlamaya başladı. Kolumu sıkan

çelik gibi bir el hissettim. Koridorlar boyunca, horlama seslerinin yükseldiği hücreleri geçerken, zırlama seslerinin yankıları kesilirken, bir odaya doğru yürüdük.

"Aziz Wulfran'dan ayrılmanızı istemek durumundayım," dedi Başrahip. "Hasta bakımı konusunda gerekli tesislerden yoksunuz. Schwartzhof'ta gerekli ayarlamalar yapılacak ve..."

"Bir dakika," dedim. "Keşiş Christophorus'un ihtimamının hayatımı kurtardığı muhtemelen doğru olsa da –ki hepinize kesinlikle minnet borcum var– sizden, o hücredeki adamla ilgili bir açıklama istemek durumundayım."

"Hangi adam?" dedi Başrahip, usulca.

"Az önce yanından ayrıldığımız, her gece sabahlara kadar bağıran şu adam."

"Bağıran birisi yok, Bay Ellington."

Aniden çok bitkin hissettim, oturdum ve birkaç kez soluk alıp dinlendim. Sonra şöyle dedim: "Peder Jerome – siz osunuz, değil mi? Dinsiz biri olduğum söylenemez fakat aman aman dindar biri de sayılmam. Manastırlardan, burada neye izin olduğundan, neye olmadığından anlamam. Fakat bir adamı, rızası olmadan hapsedecek yetkiye sahip olduğunuzdan şüpheliyim."

"Kesinlikle doğru. Öyle bir yetkimiz yok."

"Peki, bunu neden yaptınız?"

Başrahip, gözlerini benden ayırmadı. Katı, inatçı bir ses tonuyla şöyle dedi: "Aziz Wulfran'da kimse hapsedilmemiştir."

"O aksini iddia ediyor."

"Kim aksini iddia ediyor?"

"Koridorun öbür ucundaki hücrede kalan adam..."

"Koridorun sonundaki hücrede kimse yok."

"Onunla konuştum!"

"Kimseyle konuşmuyordunuz."

Sesindeki ikna kabiliyeti beni şaşkına çevirdi ve bir an için sessiz kaldım. Sandalyenin kollarına sımsıkı tutundum.

"Hastasınız, Bay Ellington," dedi sakallı din adamı. "Hezeyandan mustariptiniz. Var olmayan şeyler duydunuz ve gördünüz."

"Orası doğru," dedim. "Ama o hücredeki –sesini şu anda da duyabildiğim!– adam, bunlardan biri değil."

Başrahip omuz silkti. "Rüyalar gerçek gibi görünebilir, evladım."

Baba hindi gibi sarkık boynunun etrafında, sakalıyla neredeyse gizlenmiş halde duran sırıma göz ucuyla baktım. "Dürüst adamlar, ikna edici yalancılar olamıyorlar," diye, ikna edici bir yalan söyledim. "Keşiş Christophorus'un, geceleri gelen feryatları inkâr ederken yere bakışında bir tuhaflık var. Sizse bana bakıyorsunuz fakat sesiniz kontrolünü yitiriyor. Sebebini bilmiyorum ama ikiniz de gerçeklere ulaşmamı engellemek konusunda epey heveslisiniz. Bu hem Hristiyanlığa sığmaz, hem de basit bir psikolojik yaklaşım. Şu anda sahiden epey meraklandım. Bari bana siz söyleyin, Peder; er geç öğreneceğim."

"Neyi kastediyorsunuz?"

"Dediğimi. Eminim polis Manastır'da mahpus bir adam olduğunu duyunca bununla epey ilgilenecektir."

"Size söylüyorum, *adam filan yok!*"

"Pekâlâ. Bu bahsi kapatalım."

"Bay Ellington..." Başrahip ellerini arkasına koydu. "O hücredeki adam, ah... Keşişlerden biri. Evet. Nöbetlerden... Ataklardan mustarip. Atak nedir, bilir misiniz? Böyle anlarda, zapt edilemez hale geliyor. Saldırgan. Tehlikeli! Onu hücresine kilitlemeye mecburuz ve anlayış göstereceğinizden eminim."

"Anlıyorum," dedim, "bana hâlâ yalan söylüyorsunuz. Cevap bu kadar basit olsaydı, ben hezeyan geçiriyormuşum gibi rol yapmak konusunda bu kadar ihtimam göstermezdiniz. Buna gerek kalmazdı. Belli ki bundan ötesi var ama bekleyebilirim. Schwartzhof'a gidelim mi?"

Peder Jerome sakalını ona meydan okumaya gelmiş tüylü bir iblismişçesine hiddetle çekiştirdi. "Sahiden polise gider miydiniz?" diye sordu.

"Ya siz?" dedim. "Benim yerimde olsanız?"

Bunu sakalını çekiştirip dazlak başını sallayarak uzunca bir süre düşündü; çığlıklarsa çok uzaktan geliyor, gerçekçiliğini koruyordu. Duvarları tırmalayan, pislik içindeki çıplak adamı düşündüm.

"Evet, Peder?"

"Bay Ellington, size karşı dürüst olmam gerektiğini görüyorum – ve bu çok üzücü," dedi. "İçimden gelen sesi dinleyip sizi en başta Manastır'a almayı reddetseydim... Ama seçme şansım yoktu. Bir ayağınız çukurdaydı. Müsait hekim yoktu. Ölüp giderdiniz. Öte yandan, belki öylesi daha iyi olurdu."

"İyileşmem birçok insanı hüsrana uğratmış gibi görünüyor," diye yorum yaptım. "Sizi temin ederim, kasten olmadı."

İhtiyar bu nükteme karşı kayıtsız kaldı. Ellerini cüppesinin karşılıklı kollarının içine sokuşturup büyük bir itinayla konuştu. "Koridorun sonundaki hücrede kimse yok, derken, doğruyu söylüyordum. Oturun, bayım! Lütfen! Şimdi." Gözlerini kapadı. "Hikâyenin ötesi var fakat bunu ne anlarsınız ne de buna inanırsınız. Sofistike birisiniz veya kendinizi öyle görüyorsunuz. Şüphesiz, buradaki yaşam şeklimizi ilkel görüyor ve..."

"Doğrusu, ben..."

"Doğrusu, görüyorsunuz. Zamane teorilerini biliyorum. Sözde, keşişler dışlanmış, sinir hastası, cinselliklerine ket vurmuş sapıklarmış. Dünyaya ayak uyduramadıkları için ellerini eteklerini çekerlermiş. Vesaire. Bunları bilmeme şaşırıyor musunuz? Evladım, bu teorileri bana, onları başlatan kişi anlattı!" Başını yukarı doğru kaldırdı ve sırım, daha çok ortaya çıktı. "Beş yıl önce, Bay Ellington, Aziz Wulfran'da hiç çığlık sesi yoktu. Burası, Kara Dağ bölgesinin ıssız bir köşesinde, gözden uzakta, sıradan, küçük bir manastırdı ve sakinlerinin işi, sadece Tanrı'ya hizmet etmek, durmaksızın dua ederek kurtarabildikleri ruhları kurtarmaktı. O sıralar, büyük savaştan kısa süre sonra, dünya kargaşanın ortasındaydı. Schwartzhof, bugün gördüğünüz gibi mutlu mesut bir köy değildi. Orası, evladım, günahkârların kol gezdiği bir ahlaksızlık ve fesatlık yuvası, gafillerin –ve kendilerinde güç bulamayan ihtiyatlı insanların da– düştüğü bir çukurdu. Tanrı'dan yoksun bir yer! Başıboş zinacılar sokakları arşınlıyordu. Kumar oynanıyordu. Hırsızlık ve cinayet, sarhoşluk ve kelimelere dökemeyeceğim kadar vahim başka günahlar... Bütün evrende, oradan daha beter bir batakhane bulamazdınız; Bay

Ellington! Üzülerek söylüyorum, Aziz Wulfran'daki başrahipler ve keşişler, yıllar yılı Schwartzhof'a yenik düştü. İyi yürekli, Tanrı sevgisine sahip iffetli adamlar, buraya gelip savaş verdiler fakat o melun ayartılara karşı galip gelemediler. Sonunda, Manastır'ın kapatılması gerektiğine karar verildi. Bunu duyduğumda bir öneri getirdim: 'Bu pes etmek değil midir?' dedim. 'Kötülüğün gücü karşısında boyun mu eğeceğiz? Yalvarırım, bir de ben deneyeyim. Tanrı'nın kelamını öyle bir duyurayım ki, bütün Schwartzhof işitsin ve işledikleri melunca günahları görüp tövbe etsinler!'"

İhtiyar, pencerenin önünde, zangırdayan bir karaltı halinde dikiliyordu. Elleri, hatırladıklarının hararetiyle birbirine kenetlenmişti. "Bana," dedi, "'Kendini, senden önce gelenlerden, onların başarısız olduğu konularda başarılı olacağını umacak kadar çok mu faziletli görüyorsun?' diye sordular. Öyle görmediğimi ama bir avantajım olduğunu söyledim. Ben tövbekârım. Daha önceleri kötü yoldaydım ve kötülüğün suretini bilirim. Dileğim gerçek oldu. Bir yıllığına. Sadece bir yıl. Bayram ettim, Bay Ellington. Buraya geldim ve bir gece, tebdili kıyafet, köyün sokaklarında dolaştım. Kötülüğün kokusu güçlüydü. Aşırı güçlü, diye düşündüm; ben ki, Fas'ın ara sokaklarında âlemler yapmış, Hong Kong'un, Paris'in, İspanya'nın batakhanelerine girip çıkmış adamım. Seks partileri aşırı terbiyesizce, ayyaşlar aşırı sarhoş, küfürler haddinden fazla, aşırı saygısızcaydı. Sanki dünyanın bütün kötülüğü damıtılıp burada toplanmış, sanki bir pagan kabilesinin şefi, gizli saklı, etrafında ayinler düzenliyormuş gibi..." Başrahip, başını salladı. "Roma'yı ve son günlerini düşündüm; Bizans'ı ve – Cennet Bahçesi'ni. Bunlar, karşıma çıkacak çok sayıda ipucunun ilkleriydi. Ne olduklarının önemi yok. Manastır'a geldim, rahip cüppemi kuşandım ve Schwartzhof'a geri döndüm. Dikkatleri üzerime çektim. Bazıları yuhaladı, bazıları kuyruğunu kıstırıp kaçtı, birisi 'Senin aptal Tanrı'n batsın!' diye bağırdı. Sonra karanlığın içinden bir el fırladı, omzuma dokundu ve şunu duydum: 'Söylesene, Peder, kayıp mı oldun?'"

Başrahip sımsıkı kenetlenmiş ellerini alnına götürdü ve hafifçe vurdu.

"Bay Ellington, pek iyi olmasa da şarabım var. Lütfen, biraz için."

Minnetle içtim. Sonra, rahip söze devam etti.

"Sıradan görünümlü bir adamla yüz yüze geldim. Hatta o kadar sıradandı ki, o esnada tanıdık geldi. 'Hayır,' dedim. 'ama siz kaybolmuşsunuz!' Pis bir kahkaha patlattı. 'Hepimiz kaybolmuş değil miyiz, Peder?' Sonra çok acayip bir şey söyledi. Karısının öldüğünü söyleyip onu yağla mesh etmem için yalvardı. 'Ne olur,' dedi, 'Tanrı aşkına!' Kafam karışmıştı. Alelacele evine gittik. Bir kadın yatakta, çırılçıplak uzanıyordu. 'Aklımda farklı bir yağla mesh etme ayini var,' diye fısıldadı, gülerek. 'Bundan başka türlüsünü anlamıyor, Peder. Başka türlüsü ona yaramıyor! Çok yazık! Onca ıstırabın içinde kıvranan, zavallı ruhuna yazık.. Ona asanı ver!' Sonra, kadın, kıvranarak, yalvararak, kollarını bana doğru uzattı; kıvrımlı, hisli, sıcacık..."

Peder Jerome ürperdi ve duraksadı. Koridordan gelen ciyaklama seslerinin gitgide arttığını düşündüm. "Uzatmayayım," dedi. "O anda emin oldum. Haçımı kaldırdım, öğrendiğim sözleri söyledim ve bitti. Şu anda yaptığı gibi çığlık attı ve dizlerinin üzerine yığıldı. Tanınmayı beklemiyordu, başka zaman olsa tanınmaması da gerekirdi. Fakat ben ömrümde, onu birçok kez, birçok surette görmüştüm. Onu Manastır'a getirdim. O hücreye kapattım. Her gün, zapt etmek için dualar ediyoruz. Evladım, şimdi neden gördüğünüz ve duyduğunuz şeylerden bahsetmemeniz gerektiğini anladınız mı?"

Rüyanın bitmesinden, gerçekliğin bir anda suratıma patlamasından korkarmış gibi başımı salladım. "Peder Jerome," dedim, "Neden bahsettiğinize dair en ufak bir fikrim yok. O adam kim?"

"Bunu da söylememi bekleyecek kadar aptal mısınız, Bay Ellington?"

"Evet!"

"Pekâlâ," dedi Başrahip. "O, Şeytan. Namı diğer Kara Melek, Aşmeday, Belial, Ahriman, Diabolus – Şeytan."

Ağzımı açtım.

"Şüphe ettiğinizi görüyorum. Çok kötü. Son beş yılda, dünyanın yaşadığı sükûneti düşünün, Bay Ellington. Refahı, mutluluğu... Bu ülkeyi, Almanya'yı düşünün. Burası gibi başka bir ülke var mı?

Şeytan'ı yakalayıp burada hapsettiğimizden beri ne bir büyük savaş ne de insanları kırıp geçiren salgınlar gördük; sadece insanoğlunun çekmeye mecbur olduğu çileler kaldı. Yalvarırım, söylediklerime inanın. Konuştuğunuz o yaratığın Şeytan'ın ta kendisi olduğuna tüm gücünüzle inanmaya çalışın. Şüpheciliğinize mani olun çünkü şüpheyi doğuran odur; o şüpheciliğin babasıdır, Bay Ellington! Onun planı, Tanrı'yı, Cennet'in tebaasının akıllarına şüphe salarak yenmekti!" Başrahip boğazını temizledi. "Elbette," dedi, "içinde Şeytan'dan bir parça taşıyan kimseyi, Aziz Wulfran'dan dışarı bırakamayız."

Gözlerimi ihtiyar softaya diktim ve sokaklarda sinsice dolaşıp günah aramasını; kendini bilmez zinacının yatağının başucunda, siniri tepesine çıkmış halde dikilmesini, Manastır'a yalvarıp yakararak Davet edişini, o ağır kapıyı kapatıp kilitleyişini ve dünyanın savaş sonrası geçici barış döneminden ötürü, bu sanrısına dört elle sarıldığını düşündüm. Bir din adamının, Şeytan'ı bizzat yakalamaktan daha büyük bir hayali olamazdı!

"Size inanıyorum," dedim.

"Sahiden mi?"

"Evet. Tereddüt etmemin tek sebebiyse, Şeytan'ın, evi olarak küçük bir Alman köyünü seçmiş olmasının az buçuk tuhaf gelmesiydi."

"O gezer," dedi Başrahip. "Schwartzhof onu, hoş bakirelerin sapıkları çektiği gibi çekti."

"Anlıyorum."

"Sahi mi? Evladım, sahi mi?"

"Evet. Yemin ederim. Dahası, onun tanıdık geldiğini düşündüm ama bir türlü çıkaramadım."

"Yalan mı söylüyorsunuz?"

"Peder, ben Bostonluyum."

"Bundan kimseye bahsetmeyeceğinize söz veriyor musunuz?"

"Söz veriyorum."

"Pekâlâ." İhtiyar, iç geçirdi. "Sanırım," dedi, "Manastır'a bir keşiş kardeşimiz olarak katılmayı düşünmezsiniz?"

"Bana inanın, Peder, bu ilahi çağrıya kimse benim kadar gıpta

edemez. Fakat buna layık değilim. Hayır, bu söz konusu bile olamaz. Öte yandan size, sırrınızın bende güvende olduğu konusunda söz veriyorum."

Çok yorgundu. Bunca yılın sonunda, ses mevhumu onun için tersine dönmüştü: Çığlıklar sessizliğe dönüşmüştü, aniden kesilmeleri ise gürültüye. Mahkûmun benimle sessizce konuşması, onu derin uykusundan uyandırmıştı. Şimdiyse bitkinlikle başını sallıyordu ve yapmam gereken şeyin pek de zor olmadığını fark ettim. Hatta yetkilileri çağırmaktan daha zor olmayacaktı.

Keşiş Christophorus'un hâlâ uyuduğu hücreme geri yürüdüm ve uzandım. İki saat geçti. Tekrar kalktım ve başrahibin odasına geri döndüm.

Kapısı kapalıydı ama kilitli değildi.

Menteşelerin gıcırtısını mahkûmun çığlıklarına denk getirerek, usulca açtım. Parmak uçlarımda içeri girdim. Peder Jerome, yatağında horul horul uyuyordu.

Yavaşça ve dikkatlice sırımı çekip aldım ve tekniğim beni de şaşkına çevirdi. Ellington soyundan kimse hiç soygun yapmamıştır. Fakat deneyimin ötesinde bir kuvvet, parmaklarıma hükmediyordu. Düğümü buldum. Açıp gevşettim.

Ilık, demir anahtar, kayıp avucumun içine düştü.

Başrahip kımıldandı, sonra durdu, ben de koridora çıktım.

Mahkûm beni gördüğünde, parmaklıklara hücum etti. "Sana yalan söylemiştir, bundan eminim!" diye, boğuk sesle fısıldadı. "O adi delinin sözünü dinleme!"

"Bağırmayı kesme," dedim.

"Ne?" Anahtarı gördü ve başıyla onayladı, sonra o berbat sesleri çıkardı. Başta kilidin paslandığını düşündüm ama metali yavaş yavaş esnettim ve bir süre sonra anahtar döndü.

Hâlâ tüyler ürpertici bir sesle uluyan adam, koridora adımını attı. Pençe haline getirdiği elini uzatıp omzuma değdirdiğinde bir an için korktum ama sonra geçti. "Hadi!" Dış kapıya, sonra da don tutmuş zeminde köye doğru delicesine koştuk.

Gece, her yer kapkaranlıktı.

Bacaklarıma muazzam bir ağrı saplandı. Boğazım kurudu. Kalbim yerinden sökülüp fırlayacakmış gibi hissettim. Ama koşmaya devam ettim.

"Bekle."

Sıcak basmaya başlamıştı.

"Bekle."

Bir dükkân sırasının önünde düştüm. Göğsüm sancıyla, kafam korkuyla doluydu: O deli adamların, tepedeki korkunç sığınaklarından paldır küldür ineceklerini biliyordum. Çıplak, kıllı adama feryat ettim: "Dur! Bana yardım et!"

"Sana yardım mı edeyim?" Bir defa, çığlıklardan çok daha korkunç, tiz bir sesle güldü, sonra arkasını dönüp aysız gecede ortadan kayboldu.

Ne yapıp edip bir kapı buldum.

Çıkardığım patırtı, tüfekli bir kasaba sakinini kapıya çıkardı. Polisler, sonunda gelip hikâyemi dinlediler. Ama elbette, hikâyem Peder Jerome ve manastırın keşişleri tarafından inkâr edildi.

"Bu zavallı seyyah, zatürreden dolayı gördüğü sanrılardan mustaripti. Aziz Wulfran'da uluyan adam filan yoktur. Hayır, hayır, katiyen yoktur! Bu, gülünç! Bay Ellington'ın canı bizimle kalmak isterse, memnuniyetle – Hayır mı? Pekâlâ. Maalesef, bir süre hezeyanlı bir dönem geçireceksiniz, evladım. Gördüğünüz şeyler çok gerçekçi olacak. Hem de nasıl. Düşündükçe, 'Şu işe bak!' diyeceksiniz; Şeytan'ı dünyaya saldıktan sonra başlayacak savaş –Ne savaşı mı? Savaşlar hep olmaz mı? Elbette!– kendi hatanız olduğunu düşüneceksiniz." Yaşlı gözleri, kınayan bir ifadeyle yanıp tutuşuyordu! Kanca burnu, sakallı başı, her bir kelimede öfkeyle zangırdıyordu! "Bu sefalete, ıstıraba ve ölüme sebep olduğunuzu düşüneceksiniz. Ve gecelerinizi uyanık, emniyetsiz, korkar halde geçireceksiniz. Ne kadar aptalca!"

Tanrı'nın Cücesi Christophorus ise dehşete düşmüş ve üzgün görünüyordu. Peder Jerome öfkeyle dışarı fırlayınca, bana: "Evladım, kendinizi suçlamayın. Onun kozu sizin zayıflığınızdı. O kapıyı açan şey şüpheydi. İçiniz rahat olsun: Onu ağlarımızla yakalayacağız ve bir gün..."

Bir gün, ne?

Başımı kaldırıp şafağın çevrelediği Aziz Wulfran Manastırı'na baktım ve o zamandan beri on birinci kez, ya gerçek değilse, diye düşünmeye başladım. Zatürre hezeyana yol açar; hezeyan, sanrıları körükler. Tüm bunları hayal etmiş olmam mümkün müydü?

Hayır. Boston'da, Ellington, CarRuthers ve Blake'te çalışıp gerdanım sarkarken, göbeğim şişerken, yüzüm kırışırken, göz altı torbalarım belirginleşirken ve para kazanırken bile bu cevabı kabul edemedim.

Keşişler deliydi, diye düşündüm. Veya uluyan adam deliydi. Veya bütün mesele bir şakadan ibaretti.

Çok uzun zaman önce ölülerin dirildiğini görmüş, bir lambanın cinini serbest bırakmış veya bir ejderhayla savaşmış olsa dahi aklı başında olan herkesin yapması gerektiği gibi günlük işlerime devam ettim.

Ama unutamadım. Braunau Am Inn'deki marangozun fotoğrafları gazetelerde çıkmaya başlayınca huzursuzluk baş gösterdi: Bu adamı önceden gördüğümü hissediyordum. Marangoz Polonya'yı fethedince, emin oldum. Ve dünya savaşa sürüklenince, şehirlerde taş üstünde taş kalmayınca ve ziyaret ettiğim o huzurlu ülke, nefretin ve ölümün kol gezdiği bir yere dönüşünce, her gece rüya gördüm.

Her gece rüya gördüm, ta ki bu haftaya kadar.

Bir kartpostal geldi. Almanya'dan. Bir tarafında Moselle Vadisi'nin bir resmi vardı; üzümlerle dolup taşan dağları ve bu üzümden yapılan şarap olan, koyu renk Moselle şarabı görünüyordu.

Kartpostalın arka tarafındaysa bir mesaj vardı. *"Keşiş Christophorus"* diye imzalanmıştı ve –defalarca okuduğum üzere– şöyle yazıyordu:

"İçiniz rahat etsin, evladım. Onu tekrar yanımıza aldık."

Klasik Bir Kaçamak

Sıranın o meseleye gelmesi epey vaktini aldı ama Ruth böyledir ve bu konuda, beklemek hariç, yapabileceğiniz hiçbir şey yoktur. Doğrudan yaklaşmak fayda etmez. Buna bir kez kalkışacak oldum, Hank'le evlendi. Ben de oturup kurulmasını izledim ve, "Keşke bu kadar güzel olmasaydı ulan," diyerek beklemek, bana olmam gerektiği gibi bir aile dostu değilmişim gibi hissettirdi.

Sonunda daha fazla dayanamadım. Kahvemi bitirdim, kalktım ve gitmeye yeltendim. Ama kolumdan yakaladı ve yüzüme, ta gözlerimin içine bakarak, "Dave, seninle bir konu hakkında konuşmam lazım," dedi. Sessiz kaldım. "Seninle Hank hakkında konuşmam lazım," dedi.

Elbette başta şaka yaptığını düşündüm. Böyle bir eşek şakasını yutturabileceği bir dönem olmuştu; ama kendime, onun artık *benim Ruth'um* olmadığını hatırlattım. Karşımdaki, Hank'in Ruth'uydu ve tamamıyla başka birisiydi. Bir ev hanımı... Ayakları yere basan, hesabını bilen, eşek şakaları yapmayacak türden birisi...

Buna rağmen, söylediklerine bir türlü inanamıyordum. Neredeyse bir yıldır yoktum –Şu Avrupa meselesi: Bir yandan kendime çekidüzen verip kafamı toplamak, bir yandan da kalleşçe bir dümen çevirmek için gitmiştim; o geziyi Ruth'la birlikte planlamıştık– ama bir yıl, pek uzun bir süre değildi. En azından, insanın karakterini tersine çevirmesine yetecek kadar uzun değildi. Yine de görünüşe göre olan buydu. Çünkü Ruth, bana Hank'le ayrılacaklarını, bunun sebebininse Hank'in artık kendisine sadık olmadığını söylüyordu. Bunu demeye getiriyordu.

Bunun ne kadar büyük bir şok olduğunu anlamanız için, adamı

tanımanız lazım. Yani, ona hiçbir zaman bayılmıyordum, milletin sandığı gibi sıkı dost değildik ama Hank Osterman'ı herkes kadar iyi tanırdım. Ve ona dair bildiğim en önemli şey, tamamen göründüğü gibi olduğuydu. Aklı başında, varlıklı bir vatandaş. Ağırbaşlı bir tip... Her açıdan Bay Sıradan. Ruth'u sevmesi hariç. Hatta belki, neredeyse benim sevdiğim kadar: Ve Ruth'a karşı böyle hisleriniz olduğunda, müfredat dışı aktiviteler ilginizi pek çekmez. Çekemez.

"Ne zaman öğrendin?" diye sordum. Ağlamaya hazırlanıyordu ama bu sorun değildi.

"Üç ay kadar önce," dedi. Sonra, bana hikâyeyi baştan sona anlattı. Klasik hikâye: Bir gece eve vaktinde gelmemiş, gitgide daha da huysuz ve ketum davranmaya başlamış, sonra da alışıldık adımları bir bir atmıştı. Ruth, Hank'i takip ettiği kısma gelince gözlerini kaçırdı.

Ona, boş verip devam etmesini söyledim.

"Eh..." Göz ucuyla saate baktı; üç buçuktu. Güvendeydik.

"Hadi," dedim.

Kendi kendine konuşmaya başladı. "Saat on küsürdü. Kıpır kıpırdı, dergi okuyormuş gibi yapıyordu ama görsen anlardın. Yani... Ben anladım. Bir terslik olduğunu anladım. Daha önce, Hank'in hep bu saatlerde uykusu gelirdi. O gün hiç uykusu yoktu. Bir sayfayı çevirip ona bakıyor, sonra başını kaldırıyordu –ve aslında belli bir şeye bakmıyordu– ve aklımı kaçıracağımı sandığım bir noktaya kadar bunu yapmaya devam etti. Sonra, yürüyüşe çıkacağını söyledi. 'Eşlik etmemi ister misin?' diye sorduğumda, hayır, dedi; gerginmiş, başı ağrıyormuş ve bir başına yürüyüşe çıkarsa kesin geçermiş. Sonra çıktı. Bu, yedinci veya sekizinci defa oluyordu ve o kadar tuhaf davranıyordu ki..."

"Meselenin aslını öğrenmeye karar verdin."

"Evet." Yüzünü bana döndü.

"Peki, mesele neymiş?"

"Onu yedi sokak boyunca takip ettim," dedi, "Riverside ile Alameda'nın kesiştiği yere kadar. O köşe başında durdu."

Güçlük çekiyordu, ben de ona biraz yardımcı oldum. "Şu âna dek heyecanlanacak bir şey yok."

"Öyle mi? Peki, şuna ne demeli? Oradaki otoparka girdi ve omzunun üzerinden bir suçlu gibi sağa sola bakındı. Sonra arka tarafta, gölgelerin arasında, kimsenin onu görmeyeceği bir yerdeki arabalardan birine bindi."

"Sonra?"

"Nereden bileyim?" Patladı. "Sence orada dikilip o rezilliği izlemek ister miyim?"

"Neden olmasın?"

"Ah, Dave, ne olursun! Sen beni çocuk mu sandın? Bu kadarı yetmez mi?"

Tüm bunların gerçek olamayacak kadar güzel olmasından hâlâ korkarak ocağa doğru yürüdüm, demliği aldım ve biraz daha kahve koydum. "Yani, aslında biriyle buluştuğunu görmedin, öyle mi?"

"Hayır," dedi. "Görmedim. Gerek kalmadı. Yani, ayan beyan ortada, değil mi? Sana resim göstermemi mi bekliyorsun?"

"Sakin ol."

"Resmen bir kadın var," dedi. "Bir kadınla görüşmesi dışında bir sebep göremiyorum, sen görebiliyor musun? Emin ol, bütün belirtiler ortada. Her biri." Bunu söylerken kaşlarını kaldırdı. "Aylardır bana yanaşmıyor," dedi ve bunun kafama girmesini bekledi. Girdi.

Alelacele konuyu değiştirdim. "Kaç defa peşinden gittin?" diye sordum.

"Beş veya altı..."

"Hep aynı şey mi oldu?"

"Bire bir aynısı."

Kahveyi bir yudumda mideye indirdim. Mesele dallanıp budaklanıyordu. Dikkatli olmalıydım. Ona, "Ne yapabileceğime bir bakayım," dedim.

"Ona söyleme..." Bana yaklaştı. "Anlatabildim mi?"

"Ağzımı bıçak açmaz," dedim ve arka kapıya yöneldim. "Sence, bu gece orada olur mu?"

Daha da yaklaştı. "Her gece orada..." Saçlarının kokusunu, kollarının yumuşaklığını anımsadım ve bir anda, hepsi gözümün önünde olunca kaçmak istedim.

"Dave," dedi, elime dokunarak. "Bu işin yürümesini istiyorum. Hank'le aram iyi olsun istiyorum. Sen onunla beraber büyüdün; belki sana söyler. Lütfen yardım et de şu işi çözelim."

"Elimden geleni yapacağım."

Beni şu çekimser buselerden biriyle öpmeye çalıştı ama kapıdan çıkmayı başardım.

Eve gittim, bir duş aldım ve çok sayıda meseleyi düşündüm. Örneğin, Ruth'un bana *aslında* ne söylediğini... Aradaki anlaşmazlığı gider, Dave. Elinden geleni yap. Olmayacak gibiyse seninle biraz daha konuşalım. Bunu kastetmiyor muydu?

Bana Hank'le ilgili söylediklerini düşündüm ve kesinlikle çok tuhaftı ama kötü hissettirmemişti. Hem de hiç.

Dört sokak öteye park ettim ve saatime baktım. Saat 10'a geliyordu ve Ruth epey vaktim olacağını söylemişti, ben de inip Riverside ile Alameda'nın kesiştiği köşeye doğru yürümeye başladım. Sokaklar sessiz sakindi. Yürüdüm ve meseleyi kavramaya çalıştım ama aklıma yatmıyordu. Başkası olsa, belki; ama her nedense, Hank'e bunu yediremiyordum.

Emin olduğum bir tek şey vardı: Dürüst olacaktım. Kendime, Ruth adamı seviyor ve bu işi çözebilirsem, çözeceğim, deyip durdum. Evet, yemin ederim, bunu yapacağım. Ruth'un hatırı için. Sonra tekrar aile dostları, canları, ciğerleri Dave olmaya devam edecektim.

Hadi oradan.

Hank'in o kızdan kopmasına yardım edecektim –ve basbayağı bir kız vardı; muhtemelen, beklendiği üzere, bir sekreterdi– sonra da uzaklaşacaktım. Ve uzak duracaktım.

Onu yolun karşısında gördüm. Karıştırıyor olmam imkânsızdı: ucuz bir takım, kambur omuzlar, çocukken bile aynı olan o yaşlı adam yürüyüşü...

"Selam, Hank!"

Hızla döndü ve ona, beni çıkaracak kadar yaklaşana dek gözlerini kırpıştırdı, sonra gülümseyip elini uzattı. Geçen hafta, eve dönüş

partisinde, geceyi onun evinde geçirdiğimde de kötü görünüyordu ama şu anda daha da beter haldeydi.

"Bu taraflarda ne işin var?" diye sordu.

Söyledim. "Seni arıyordum." Sonra ekledim: "Hank, seninle konuşmak istiyorum. Oturup bir şeyler içelim."

Başını iki yana salladı. "Hayır, sağ ol. İstemem, en azından şu anda." Göz ucuyla, omzunun üstünden, gergin bir şekilde köşe başına bakmaya devam ediyordu; ayan beyan ortadaydı.

Verip veriştirdim. "Akşamüstü Ruth'la görüştüm."

"Ya?" Jeton düşmemişti.

"Beni arayıp çağırdı. Bu yüzden sen işteyken uğradım."

Başını salladı ama kafasına girmediğini görebiliyordum.

"Bak, Hank," dedim, "Biz aşağı yukarı on beş yıldır dostuz. Diyorum ki, birbirimizle açık açık konuşacak samimiyetimiz var. Değil mi?"

"Eh, elbette," dedi. "Yani, tabii ulan. Elbette. Ama – yarın konuşsak olmaz mı, Dave? Belki öğle yemeğinde?"

Dönüp köşe başına yöneldi. Koluna yapıştım. "Niye? Acilen yetişmen gereken bir yer mi var?"

"Öyle de denilebilir, Dave. Sahiden. Yetişmem lazım."

Önünden yürüdüm. "Ruth, bana bir hikâye anlattı," dedim. "Şimdi bir de senden dinlemek istiyorum."

"Ne?" İlk defa aklını toplamış gibi görünüyordu. Gözlerindeki o donuk bakış geçmişti. "Nasıl yani?"

"Burada, sokağın ortasında mı konuşmak istiyorsun?"

"Evet," dedi. "Burada, sokağın ortasında, gayet uygun..."

Ona, Ruth'un bana söylediği her şeyi anlattım. Dikkatle, sözümü hiç kesmeden dinledi.

Bittiğinde gülümsedi.

"Ee?" Bıkmaya başlamıştım.

"Maalesef doğru," dedi. "Ruth'u aldattığım doğru."

Suratına bir tane patlatma arzum geçince kafamın karışık olduğunu fark ettim. "Sanırım şu anda seni bekliyordur."

Başıyla onayladı. "Her gece beni bekliyor."

Sadece "O kim?" diyebildim.

"Benimle gel," dedi. "Seni tanıştırayım."

Elbette hayır dedim ama ısrar etti, ben de hâlâ kabullenemeyerek köşe başına doğru peşinden gittim.

Hank döndü, sonra otoparka daldı. Karanlıktı, ne ipe dizilmiş ampuller ne de şaşaalı Noel ağacı süsleri vardı; doğru düzgün görünmeyen, park halinde araçlarla dolu, karanlık bir yerden ibaretti.

"Bunu hatırlıyor musun?" diye usulca sordu. "Kesinlikle muhteşem. Her gün yanından geçerdik – yüzlerce kez. Ve bir kez olsun başımızı çevirip bakmadık."

Gözlerimi karanlığa alıştırdım. Arabaların çoğunun antika modeller olduğunu gördüm; Chaplin ve Fields filmlerinin yeniden gösterimlerinde karşınıza çıkacak türden, hantal, köşeli arabalar. Reo, Auburn ve eski model Lincoln arabalar olduklarını tahmin ettim. Satıcının kulübesinde bir tabelada şöyle yazıyordu: SPRINGFIELD'IN ANTİKA OTOMOBİLLERİ.

Hiç değilse, orijinal bir kazıklama fikriydi.

Hank, beni fi tarihinden kalma arabaların arasında peşinden sürükledi. Bazıları pastan tupturuncu olmuş, yirmi, otuz yıllık hurda yığınlarıydı. Birkaçı sadece kaportadan ibaretti.

Küçük, ahşap kulübenin yanında durdu ve sırıttı. Sonra arabalardan birine yaslandı. "Hâlâ takdim etmemi istiyor musun?"

Başımla onayladım. Daha ne olabilirdi? Buraya kadar gelmiştim. Elbette, teşhir et de o tatsız an yaşansın.

Bir adım geri çekildi. Artık gözlerim iyice alışmıştı. "Pekâlâ," dedi. "Buraya gel."

Gittim. Arabanın etrafından dolaşıp kapısını açtı. "David, lütfen, Bayan Duesenberg'le tanış. Bayan Duesenberg, bu yakın dostum David Jenkinson."

Arabanın içine baktım.

Kimse yoktu.

"Anladın mı?" dedi Hank.

"Hayır," dedim ve hayatımda bu kadar içten konuşmamıştım.

Arabaya gözlerini dikmişti. Bir sigara yakmaya çalıştım ama et-

rafta polis olabileceğini açıklayarak elime vurup yere attı. Sessizce dikildik.

"Kadın yok mu?" dedim.

Başını iki yana salladı. "Kadın yok." Arabaya dokunmuyordu veya dayanmıyordu; sadece dimdik bakıyordu. Devasa bir şeydi. Lacivert veya siyahtı, Rolls-Royce gibi görünüyor, diye düşündüm ama daha spor. İçinde iki, olsa olsa üç kişilik yer vardı. Yirmi küsür yıllık, iri yarı, üstü açılabilen bir arabaydı.

"Bir yerde oturup konuşalım," dedim, neredeyse fısıldayarak.

"Yapamam," dedi. "Burada durmam lazım, Dave. Bak." Kapıyı tekrar açtı. "Şu deri döşemeye bir bak. Kokla. Birinci sınıf, bundan iyisini bulamazsın. Bir dokun ve ne kadar yumuşak, ne kadar kaliteli olduğunu gör. Hadi."

Elimi koltuğun üzerinde gezdirdim. Doğruya doğru, güzel bir deriydi.

"Düşünsene, çakısı olan bir çocuk, buna neler yapabilir," dedi Hank. "Yani, çocuklar nasıldır, bilirsin. Sinemalarda, eczanelerde koltukları deşerler. Neden bilmiyorum. Ama deşerler ve birisi *bunu* keşfetse neler olacağını düşündükçe..." Öfkeli ve sert bir ses tonu takındı. "Ve o aptallar kapısını kilitlemiyorlar!" Kulübeye doğru ters ters baktı ve yutkundu. "Biliyorum, onları bundan haberdar etmem gerektiğini söyleyeceksin. İster inan ister inanma, neredeyse söyleyecektim de... Ama sonra düşündüm ki, kilitli olsa, bir daha asla içinde oturamam. Bilmiyorum."

"Hank," dedim, "bir yere gidelim. Bence bir yere gitsek çok daha iyi olacak."

"Söyledim ya, gidemem. Konuşmak istiyorsan burada konuşalım."

İtiraz edecektim ama ses tonundan bunun hiç işe yaramayacağını anladım. "Pekiyi."

"Ama dışarıda olmaz," dedi. "Gel."

Arabaya bindim; Hank yanımda yerini aldı ve kapıyı kapadı.

"Bu arada, dikkatini direksiyona çekmek isterim," dedi. "Deri kaplı. Korna düğmesi de öyle. Şu el frenini görüyor musun?"

Krom kaplamaydı ve vites kolundan daha uzundu; bir istimbotta bulmayı bekleyeceğiniz türden bir şeydi.

Hank yine gülümsüyordu. Gösterge panelindeki küçük bir kolu gösterdi – bunun gibi, düzinelerce kol vardı. "Bu da fren ayarı," diye mırıldandı. "Bak? Frenleri, ne olursa olsun, her türlü yol şartına göre ayarlayabiliyorsun. Burada da altimetre var. Ne kadar yüksekte olduğunu gösteriyor. Şu küçük şeyse..."

"Hey."

Konuşmayı kesti. Bir süre sonra iç geçirip bana döndü. "Açıklayamıyorum, Dave," dedi. "Bu arabaya âşık oldum, hepsi bu. Açıklayamıyorum."

"Denesene."

"Mümkün değil. Bir anda oluverdi. Nasıl olduğunu anlatabilirim, orası kolay; ama sebebini söyleyemem."

"Ona da razıyım."

Arkasına yaslanıp gözlerini kapadı. "Eh, işten eve dönüyordum. Üç ay kadar önce olsa gerek. Otobüs, her zamanki gibi Riverside'da ilerliyordu. Camdan dışarı bakıyordum. Springfield'ı geçtiğimizde, antika arabalara baktım ve – onu gördüm."

"Bu arabayı gördün."

"Aynen öyle. Güneş hâlâ tepedeydi, gün ışığı, boyadan yansıyıp parıldadı ve o anda şöyle düşündüğümü hatırlıyorum: 'Aman Tanrım, ne güzel bir işçilik...' Elbette, üzerine pek düşmedim. Ama işin tuhafı, otobüs geçtikten sonra bile araba gözümün önünden gitmedi. Evde hâlâ gözümün önünden gitmiyordu; lacivertin o parıltısı..." Anımsarken dalıp gitti. Ama araya girecek halim yoktu. "Gözümün önünden gitmiyordu, Dave. Ertesi gün, otobüs önünden geçince, durdurup indim ve geri yürüdüm. Uzunca bir süre durup arabaya baktım –yani, markasını bile bilmiyordum!– ve bana bir şeyler olduğunu hissettim. Eskiden sana da olduğunu söylerdin: Aslında istemediğin ama bir yandan istediğin güzel bir kızı gördüğünde çektiğin şu ıstırap gibi... Sende buna yol açan şey, hep tablolar, oyunlar gibi şeyler oldu. Ama ben bunu ilk defa yaşıyordum ve neler olduğunu anlayamıyorum!"

"Devam et."

"Anlatacak pek bir şey yok," dedi. "Ertesi gün yine gelip satıcıya ne olduğunu sordum, Duesenberg, dedi. O gece tekrar gelip motora bakmaya karar verdim. O adam görmeme izin vermezdi. Otopark kapalıydı. İki yanında, birer koskoca Mercedes-Benz ile bir başına duruyordu. İlk defa yakından inceledim. Dokundum ve ne kadar muhteşem olduğunu gördüm."

Çenesi açılmıştı. Ömrümde duymadığım kadar çok konuşuyor, bana kapıyı açmak için cesaretini nasıl topladığını anlatıyordu. Karar verirken ne kadar ter döktüğünü: içine girmek veya girmemek. Sonra kütüphanelere ve kitabevlerine gidip arabayla alakalı eline geçen her şeyi nasıl okuduğunu...

"Büyüleyici bir şeydi," dedi, "sahiden, düpedüz büyüleyiciydi." Gözleri parlıyordu ve öyle olmasa bile, bana titriyormuş gibi geldi. "İşin aslı – Dave, dinle. Bu otomobil, şu anda içinde oturduğun bu araba, sence ne kadar hızlı gidiyordur?"

"Eh," dedim. "Arabalardan hiç anlamam."

"Tahmin et. Buyur."

"Yüz on?"

"Yüz on mu?" Güldü. "Dave, bu otomobil, havada karada iki yüz onu görür. Saatte tam iki yüz on kilometre. Ama elbette beni cezbeden şey bu değil," dedi aceleyle. "Yani, bu kadar hızlı giden bir sürü araba var."

"Öyleyse, nedir?"

"Her şeyi," dedi, çaresizce. "Krallara layık, randımanlı ve lüks görüntüsü ve... bir araya getiriliş şekli... Augie Duesenberg denen adamın hiç şakası yokmuş. Yani, bu arabanın, günümüzde montaj hattında yapılan arabalarla alakası yok. Sahiden yok, Dave. Bak – Benedict Kanyonu'nda baktığımız şu evi hatırlarsın; ayakları dizlerine kadar yere gömülüymüş gibi göründüğünü söylediğin büyük, taştan ev vardı ya? O evi hatırladın mı?"

"Evet."

"Bu da öyle... Bire bir aynı. Bu bir sanat eseri, Dave; benden söylemesi!" Sesi biraz yükseldi. "Briggs Cunningham denen adam, çıkıp

Le Mans'ı kazanan ilk Amerikan arabasının sahibi olmak istediğini söylüyor – kafayı yemiş. Bir Amerikan arabası, zaten Le Mans'ı kazandı. En azından, Fransa Grand Prix'ini. Hangi Amerikan arabası? Duesenberg. Evet. Dinle, motor toleranslarının kesinlikle Avrupa motorlarından aşağı kalır yanı yok. O sıralar, Indianapolis'teki Duesie motor fabrikasından başka hiçbir yerde tesisleri yokmuş! Yıllar yılı! Tanrım, Dave, ne yapmışlar, biliyor musun? Yanlarında motor teknisyeni bir adam varmış. Resmen sanatçıymış. Motorun tamamından tek başına o sorumluymuş. Arabayı bitirip piste çıkarıp tam gaz, yirmi dört saat kadar sürerlermiş. Sonra tekrar garaja çekerlermiş ve bu teknisyen arabayı söküp yıpranan bir şey var mı diye bakarmış. Tepeden tırnağa mükemmel değilse en baştan başlarlarmış. Yani, bu zihniyet geride kaldı, ebediyen bitti, anlıyor musun? Ve – Söylediklerim reklam gibi mi geliyor?"

"Biraz."

"Eh, her neyse... Hepsi doğru." Kapıyı açtı. "Şuraya bak: Üç menteşe. Veya şuraya, şu marşpiyeye. Bir dakika, insene..."

Tampona tüm gücümle yumruk attırdı. Sert ve sağlamdı. Sonra bana diğer kısımlarını göstermeye başladı: arka lambalar, özel lastikleriyle devasa tekerler, bagaj koltuğu... Onun peşinde, arabanın her yerine bakıp lafını bitmesini beklemek dışında yapabileceğim bir şey yoktu.

"Motora bir göz atalım mı?"

Göz attık.

"Dört yüz beygir, Dave. Unutma, 29 model."

Bana arabanın her santimini gösterip tarihini baştan sona anlatırken saatlerce konuşmuş olmalıyız. Ne kadar olağanüstü gelse de, gerçek olduğunu görebiliyordum. Bizim Hank bir araba yüzünden deli divane olmuştu ve Hank gibi insanlar genelde ömürlerini hiçbir şey için deli divane olmadan geçirdiklerinden kabullenmekte zorlanıyordu.

"Delirmiş olabilirim," dedi, "ama yapacak bir şey yok. Diyorum ya, arabadan uzak kaldığımda, resmen – kahroluyorum. Burada, böylece, kilitsiz yatarken, gecenin bir yarısı başına ne gelecek diye

düşünüp duruyorum. Birinin onu alacağı günü düşündükçe yüreğim ağzıma geliyor. Ayının biri, elindeki şeyin kıymetinden bihaber, iri yarı, puro içen ayının teki... Karşında, bugüne kadar üretilmiş en iyi otomobil duruyor. Gelmiş geçmiş en iyi araba. Öylece yatıyor." Yumruklarını sıkıyordu. "Şunu bilmeni istiyorum, aptal herifin biri gelip bunu satın alacak olursa onu öldürürüm. Yemin ederim, onu gebertirim."

Sakinleşmesini bekledim, sonra şöyle dedim: "Hank, dinle. Bu araba için o kadar yanıp tutuşuyorsan, senin için bu kadar kıymetliyse, parayı bastırıp al, olsun bitsin! Niye geceleri gizli saklı gelip bakıyorsun, niye bu kadar abartıyorsun?"

Güldü; hayatımda duyduğum en soğuk gülüştü. "Ne iyi akıl ettin," dedi. "Bu niye benim aklıma gelmedi ki? Gidip alayım, bitsin..."

"Ama istiyorsun, değil mi?"

"Elbette istiyorum. Maalesef, yedi bin beş yüz dolarım yok ve fiyatı bu. Beş yüz dolarım bile yok."

Bir süre sessizce oturduk. Bir süredir defettiğim düşünce, sonunda aklıma girdi ve girdiğinde, kapıyı açıp arabadan indim.

"Anlamıyorsun, değil mi?" dedi.

Ona anladığımı düşündüğümü söyledim.

"Öyleyse neden Ruth'a söylemediğimi anlıyorsundur. Ona ne diyeceğim? Bir arabaya âşık olduğumu mu söyleyeceğim?

"Hayır, bunu yapamazsın."

"Hem," dedi, "o bir kadın."

Evet, diye düşündüm; öyle, o bir kadın. Güzel ve arzulanacak bir kadın, ben de ona âşığım. Bir makine yığınına değil...

Otoparkın kenarına yürüdüm. Sonra, âdeta korkarak dönüş yoluna koyuldum. Üzerine çok düşünürsem yapmayacağımı biliyordum. Ve bu, elime geçen tek gerçek fırsattı.

"Planın nedir?" diye sordum.

"Planım yok," dedi.

"Sence zamanla geçecek mi?"

"Belki. Bilmiyorum. Daha önce hiç böyle bir şey yaşamamıştım. Sence bir doktora görünmeli miyim?"

"Hayır," dedim. "Sırf bir arabaya saplantın olduğunu öğrenmek için iki yüz dolar bayılacaksın. Benim de saplantılarım var. Kimin yok ki?" Derin bir nefes aldım. "Hank, her şey bir yana, sen bu arabayı ne kadar istiyorsun?"

Cevap vermedi.

"Ciddiyim. Bu arabaya sahip olmanın senin için ne demek olduğunu söyle."

"Sahip olmanın mı?"

"Aynen öyle."

Elleri direksiyona yapıştı. Aslında sorunun üzerine düşünmediği belli oluyordu. Ona çok fazla gelmişti.

"Demek istediğim, bunun tamamıyla sana ait olduğunu bilmek... Hank Osterman'ın arabası. Onu garajında tutup canın istediğinde onunla ilgilenebileceğini ve her sabah parlatabileceğini bilmek..." Yarasını biraz daha deştim. "Veya içinden her geldiğinde sürebilmek... Belki, sabahın erken saatlerinde..." Hank'in saat beşi ne kadar sevdiğini hatırladım. "Dışarı çıkarıp bir güzel gaza basmak... Şu yeni spor arabalardan birini gözüne kestirip yanına çekip altındaki arabayı şoförün gözünün içine sokmak..."

"Kes şunu."

"Veya sırf herkes baksın diye, şehir merkezine çekip park etmek."

"Ulan, Dave, kapa çeneni. Bunu dünyadaki her şeyden daha çok istiyorum. Bunu sana söylemedim mi?"

"Her şeyden çok mu?"

"Evet!"

'Tek bilmek istediğim buydu," dedim.

Onu arabada oturur halde bıraktım.

Kredi konusunda epey güçlük çektim ama bir yolu bulunuyor. Hank gibiler bunu bilmezler. Beş yüz isteyecek olsam, kulağımdan tuttukları gibi kapı dışarı ederlerdi; sekiz bin bulmaksa bambaşka bir meseleydi.

Hazır olduğunu öğrendiğimde, Ruth'u aradım ve sabırlı olmasını, her şeyin yoluna gireceğini söyledim. Bana hiçbir şeyin değiş-

mediğini söylediğinde, ona yanıldığını bildirdim. İşler çok yakında değişecekti.

Mükemmele yakın bir plandı.

Hank işteyken arabayı satın alacaktım. Sonra, öğle molasına çıktığında arabayla yanına gidip onu yakalayacaktım. Alışsın diye, birkaç sokak boyunca sürmesine izin verecektim. Zokayı iyice yutturacaktım.

Sonra ona bir teklif sunacaktım.

"Senindir, eski dostum Hank. Sadece senin. Fakat karşılığında isteyeceğim bir şey var ama buna nazaran pek bir şey sayılmaz. Araba karşılığında –uğrunda her şeyi vereceğini söylediğin bu arabanın karşılığında– Ruth'u istiyorum. Anlaştık mı?"

O kadar. İşe de yarardı: Biliyordum. İşe yarayacaktı. Elbette, er geç aklı yerine gelecekti ama iş işten geçmiş olacaktı. Ruth ve ben, başımızı alıp çok uzaklara gitmiş olacaktık.

Para, bankadan bir hafta önce, geçen pazartesi geldi. Ruth'u bir güzel oyalayıp sesini çıkarmamasını sağladığımdan koşulların uygun olduğunu biliyordum.

Açıldığında, Springfield'ın önündeydim. Bıyıklı ve aksanlı, kısa boylu satıcı, karşısında niyeti ciddi olan bir alıcı gördüğünde, neredeyse düşüp bayılacaktı. "Duesenberg mi? Evet, efendim; o hakiki klasiktir. Tyrone Power'da da bir benzeri varmış ama bunun durumunun yanında, solda sıfır kalır. Motoru baştan sona elden geçirildi, sadece sekiz yüz kilometrede ve şu gördüğünüz lastikler, yepyeni. Boyası da yeni, tabii orijinal renginde..."

Ona altı bin teklif ettim, havada kaptı. Sonra, bana vitesleri nasıl değiştireceğimi anlattı ve Duesenberg Sahipleri Kulübü'ne dair bir hikâyeyi, ne kadar nadir bir zevke sahip olduğumu ve bu gibi şeyleri dinlemek zorunda kaldım.

O laf kalabalığı yaparken arabaya bir göz attım. Boyası, güneşte parıldadı; doygun bir lacivertti. Daha önce doğru düzgün görmemiştim ve epey fiyakalı olduğu itiraf etmeliydim. Her parçası dökme

demirden yapılmış gibi görünüyordu. Çok fazla krom vardı ama her nasılsa, çiğ ve işe yaramaz değil, güzel görünüyordu.

Bir anda aklıma Hank geldi; geceleri gizli gizli çıkıp arabayı gözlemesi, üzerine titremesi, başına bir şey gelmesinden korkması... Bu eski hurda yığınına sahiden âşık olmalıydı. Belki de kendimi kandırmıyorumdur, diye düşündüm; belki de ona sahiden bir iyilik yapıyorumdur!

Nihayet, içine geçip marşa basmama izin verdi. Hemen çalıştı. Motor usul usul ama hissedilir bir güçle horuldamaya başladı. Satıcı gülümsüyordu. "Çok dikkatli olun," dedi. "Altınızdaki, bir safkan..."

Ona el salladım, birinci vitese aldım ve gaz pedalına dokundum.

Araba aklını kaçırmış gibi ileri fırladı. Koltuğa gömülmüş halde —o kadar büyüktü ki, insan içinde cüce gibi kalıyordu— çabucak frene bastım.

"Anlatabildim mi?" dedi satıcı.

Başımla onayladım, sonra daha temkinli bir şekilde yola koyuldum. Yıllardır araba sürüyordum ama takım taklavatı dağıtmadan gitmeye çalışırken yeniden acemi gibi hissettim.

Sonunda otobana çıkardığımda, laf olsun diye biraz daha gaz verdim. Motor bambaşka bir notada inledi, aniden hızlandı ve hız göstergesinde neredeyse yüz onla gittiğimi gördüm! Açık söyleyeyim, bu yavrunun motorunu boğabilmek için epey uğraşmak lazımdı.

Zavallı Hank, diye düşündüm: Tanrım, bu arabaya âşık ve daha sürmedi bile. Direksiyonun başına bir geçse, nelere kadir olduğunu bir görse...

Vadi sapağında, altında yarış arabası olan iki çocuk ukalalık etti. Sanırım, modifiyeli Fordlardı. Korna çalıp egzoz dumanları saçıp gürleyerek yanımdan geçtiler. Duesenberg'in gazına bastım ve inanın, ben daha üçüncü vitese geçmeyi düşünmeden, o oğlanlar arkamda gözden kaybolmuştu.

Muhteşem bir histi.

Elbette, arabayı o akşamüstü Hank'in ofisine götürmeyi planlamıştım. Her şey prova edilmiş ve hazırdı.

Ama ben, kilometrelerce ötede, açık otobana doğru gidiyordum. Satıcı süspansiyonla ilgili bir şeyler söylemişti ve birkaç viraja girmeyi denemek istiyordum – abartılı bir şey yapacağım yoktu. Hem, akşam gitsem de olurdu. O kadar acelesi yoktu. Emektarın nasıl tepki verdiğini görmek için birkaç viraja girip düz yolda biraz basacaktım.

Bu, haftalar önceydi. O zamandan beri Duesie'yi dağ yollarına soktum, Birinci Otoban boyunca sürdüm –orası nasıldır, bilirsiniz– ve laf olsun diye Beverly Hills'e götürdüm. Romanoff'un karşısına, yeni Detroit külüstürlerinin içindeki yeniyetmeler uzun uzun baksınlar diye park ettim. Sonra, Derby'nin önüne çektim ama nasıl güzel oldu. Parlatmak için birkaç saat harcamıştım ve orada resmen kral gibi hissettim; resmen, gerçek bir kral gibi...

Hank herhalde aklını kaçırıyordur –geri dönüp satıcıya hiçbir bilgi vermemesini tembihlemiştim– öte yandan, bu arabaya çok uzun bir süre sahip olacak, değil mi?

O zamana dek, neden biraz tadını çıkarmayayım ki? Gerçek bir sanat eseri... İnsan, sürekli tuhaf, yeni bir özelliğini keşfediyor; gizli bölmeler, fazladan eklenmiş anahtarlar, düğmeler, kollar... Kimbilir ne işe yarıyorlar? Ama bir işe yaradıkları kesin. Bu, o tür bir araba.

Muhtemelen Hank'e gelecek hafta, bir ara, o aklını kaçırmadan önce teslim ederim, sonra da Ruth'la ilişkimize kaldığımız yerden devam ederiz.

Ama önce, Duesie gerçekten iki yüz on basabiliyor mu, görmek istiyorum.

Basarsa zerre şaşırmam.

Ne de olsa, taş gibi araba.

Toplanma Yeri

Hafif kristal kokulu bir rüzgâr, nemli, serin güz esintisi dağlardan aşırttı. Dağlardan, ölü ağaçları hışırdatacağı, tabelaları gıcırdatacağı kasabaya doğru indi. Hatta kiliseye bile uğramıştı çünkü çan çalıyordu ve çanı çalacak kimse yoktu.

Avludaki insanlar, konuşmalarını kesip bu paslı müziği dinlediler.

Koca Jim Kroner da dinledi. Sonra boğazını temizleyip ellerini çırptı – kalın, nasır tutmuş ve iş yaparken kirlenmiş ellerini.

"Pekâlâ," dedi yüksek sesle. "Pekâlâ, artık yerleşelim." Gruptan ayrıldı ve arkasını döndü. "Liste kimde?"

"İşte burada, Jim," dedi bir kadın, elinde ince bir defterle öne çıkarak.

"Herkes burada mı?"

"Şu Alman hariç herkes burada; Bay Grunin... Grunger..."

Kroner gülümsedi; ellerini ağzının kenarına götürüp seslendi. "Grüninger... Barthold Grüninger?"

Bıyıklı, ufak tefek bir adam heyecanla seslendi: *"Ja, ja! ...s'war schwer den Friedhof zu finden."**

"Pekâlâ. Tek bilmek istediğimiz, burada olup olmadığınızdı." Kroner, sayfaları dikkatle inceledi. Sonra tulumunun arka cebine uzanıp güdük bir kalem çıkardı ve ucunu ağzına götürdü.

"Şimdi, başlamadan önce," dedi gruba, "bir sorusu, soracağı herhangi bir şeyi olan varsa söylesin." Kalabalığı oluşturan sessiz yüzlere baktı. "Kim olduğumu bilmeyen var mı? Yok mu?"

O anda, dağın eteklerine dağılan hızlı bir rüzgâr daha esti: Elbiseleri dalgalandırdı, nemli saçları uçurdu; kalaylı vazoları devirdi,

* (Alm.) "Evet, evet! Mezarlığı bulmak çok zor oldu." *–yhn*

ölü gülleri ve ortancaları, hortum şeklinde uçan bir toza çevirip pürüzlü mezar taşlarına çarptı. Artık temiz yağmur kokusu geçmişti çünkü rüzgâr, çürüyen canlıların kötü kokularını taşıyan tarlaların üzerinden seğirterek gelmişti.

Kroner defterde bir yere paraf attı. "Anderson," diye bağırdı. "Edward L."

Kroner gibi tulumlu bir adam öne çıktı.

"Andy, Skagit Vadisi'ne, Snohomish ve King ilçelerine, ayrıca Seattle'a ve geri kalan yerlere de sen bakmıştın, değil mi?"

"Evet, efendim."

"Durum nedir?"

"Hepsi ölmüş," dedi Anderson.

"Her yere baktın mı? Çok dikkatli baktın mı?"

"Evet, efendim. Tüm eyalette, yaşayan kimse yok."

Kroner başıyla onayladı ve bir paraf daha attı. "Tamamdır, Andy. Sıradaki: Avakian, Katina."

Yün etekli ve gri bluzlu bir kadın, kollarını sallayarak arka taraftan öne doğru geldi. Konuşmaya başladı.

Kroner, sopasını hafifçe yere vurdu. "Bir saniye, beni dinleyin millet," dedi. "Dilimizi bilmeyenler için söylüyorum, meseleyi biliyorsunuz: Size sorumu sorduğumda, evet demek için başınızı aşağı yukarı (böyle) veya hayır demek için iki yana (böyle) sallayın. Böylesi, pek iyi hatırlamayanlarımız için çok daha kolay olacaktır. Tamam mı?"

Bir süre boyunca mırıldanmalar ve fısıldayarak birbirine danışanların sesi duyuldu ve kısa bir süre boyunca avluda bir gürültü koptu. Avakian adlı kadın, başıyla onaylayıp duruyordu.

"Pekâlâ," dedi Kroner. "Evet, Bayan Avakian. Nerelere bakmıştınız? İran, Irak, Türkiye, Suriye... Hiç... yaşayan biriyle karşılaştınız mı?"

Kadın başını sallamayı kesti. "Hayır," dedi. "Hayır, hayır."

Kroner, isminin üzerine paraf attı. "Bir bakalım. Boleslavsky, Peter. Siz yerinize dönün, Bayan Avakian."

Açık renk şehir kıyafetleri giymiş bir adam, hızla ağaçların ortasındaki açıklığa doğru yürüdü. "Evet, efendim," dedi.

"Bize ne söyleyeceksin?"

Adam omuz silkti. "Söyleyeceğim şudur: New York'u ince eleyip sık dokuyarak taradım. Sonra Brooklyn'e ve Jersey'e uğradım. Sıfır. Her yer tamtakır."

"Doğru," dedi koyu tenli bir kadın titrek bir sesle. "Ben de oradaydım. Her yerde, şehrin her yerinde, sokaklarda sırf cesetler var; arabaların içine bile baktım, ofislere bile... Her yerde, herkes ölmüş."

"Chavez, Pietro. Baja California."

"Herkes ölmüş, *señor*."

"Ciodo, Ruggerio. Capri."

Caprili adam başını sertçe iki yana salladı.

"Denman, Charlotte. Amerika Birleşik Devletleri'nin güneyi..."

"Nalları dikmişler."

"Elgar, David S. ...

"Ferrazio, Ignatz...

"Goldfarb, Bernard...

"Halpern...

"Ives... Kranek... O'Brian..."

İsimler loş akşamüstü havasında silah sesi gibi patlıyor; herkes başını iki yana sallıyor, birçoğu "Hayır, hayır," diyordu.

Kroner işaretlemeyi kesti sonunda. Defteri kapadı ve koca, işçi ellerini açtı. Yusyuvarlak gözbebeklerini, titreyen dudakları, genç yüzleri gördü; korkmuş onca insanı gördü.

Bir kız ağlamaya başladı. Nemli toprağa kapaklanıp elleriyle yüzünü kapadı ve inleme sesleri çıkardı. Yaşlıca bir adam, elini kızın başına koydu. Yaşlı adam üzgün görünüyordu. Ama korkmuyordu. Sadece gençler korkuyormuş gibi görünüyordu.

"Sakin olun," dedi Kroner katı bir ses tonuyla. "Sakin olun. Şimdi, beni dinleyin. Hepinize aynı soruyu bir kez daha soracağım çünkü emin olmalıyız." Herkesin sessiz olmasını bekledi. "Pekâlâ. Hepimiz buradayız; her birimiz. Köşe bucak aradık. En ufak bir yaşam belirtisi bulan kimse var mı?"

İnsanlar sessizdi. Rüzgâr yine durduğundan çıt çıkmıyordu. Aşınmış telden çitin ardında, gri çayırlar, üzerlerine inek, at –ve tar-

lalardan birinde koyun– leşleri yayılmış halde uzanıyordu. Ne ölü hayvanların etrafında vızıldayan bir sinek ne de oyuklar açan kurtçuklar vardı. Ne de bir akbaba; gökte hiç kuş kalmamıştı. Ve zamanında milyonlarca gizli sesle titreşen, şarkılar söyleyen, çimlerin ve otların bittiği bakımsız tepelere, bütün topraklara, yıllar kadar, yıldızların duyulmaz hareketi kadar hareketsiz bir sessizlik çökmüştü.

Kroner insanları izledi. Cıvıl cıvıl işlemeli elbisesiyle bir genç kız; tenindeki parlak boyalar ve kabuk bağlamış yaralarla uzun boylu bir Afrikalı; haşin mizaçlı ama bu boz alacakaranlıkta o kadar da haşin görünmeyen bir İsveçli. Dünyanın dört bir yanından, uzunuyla, kısasıyla, genciyle, yaşlısıyla, çok dilli bir sessizlik içinde, bu kasaba toplanma yerinde, omuz omuza duran insanları izledi. Bu hep ıssız olan ve uzun zaman önce terk edilmiş toplantı yerinde – üç gün, üç gecede dünyayı kasıp kavuran gaz bombaları, hastalık ve uçan haşerelerden önce bile ıssız olan bu yerde. Metruk. Unutulmuş.

"Anlat bakalım, Jim," dedi ona defteri uzatan kadın. Kadın yeniydi.

Kroner listeyi tulumunun büyük cebine soktu.

"Söyle," dedi bir başkası. "Nasıl besleneceğiz? Ne yapacağız?"

"Bütün dünya öldü," diye sızlandı bir çocuk. "Ölüp gitti. Bütün dünya..."

*"Todo el mund..."**

"Mösyö Kroner, Mösyö Kroner, ne yapacağız?"

Kroner gülümsedi. "Yapmak mı?" Başını kaldırıp Ay'ın olanca soğukluğuyla çıktığı yere kadar erişmiş olan, havada boz bir battaniye gibi asılı duran zehirli buluta baktı. Sesi metindi ama canlılıktan yoksundu. "Bazılarımızın daha önce yaptığını yapacağız," dedi. "Geri dönüp bekleyeceğiz. Bu bir ilk olmayacak. Son da olmayacak."

Yaşlı gözleriyle, ufak tefek, kel bir adam iç geçirdi ve ekim ayının alacakaranlığında, sendeleyerek yürümeye başladı. Silueti, salına salına, ağaçların altında, ay ışığının erişmediği gölgelerin arasında kayboldu. Kroner konuşurken, birkaç kişi onun peşinden gitti.

"Yine aynı şeyi yapacağız ve muhtemelen yapmaya devam edece-

* (İsp.) "Bütün dünya..." *–yhn*

ğiz. Geri dönüp – uyuyacağız. Ve bekleyeceğiz. Sonra her şey baştan başlayacak; insanlar, şehirlerini kuracaklar –taze kanlı insanlar– ve sonra uyanacağız. Belki buna daha çok vardır. Ama o kadar da kötü değil; ortalık sessiz sakin, vakit geçiyor." On beş on altı yaşlarında, solgun yanaklı, kırmızı dudaklı küçük kızı kaldırdı. "Böyle yapma! Sonunda iştahını ne kadar toplamış olacaksın, düşünsene!"

Kız gülümsedi. Kroner kalabalığa dönüp ellerini salladı: gece yarısı kurulan piramitlerinin taşlarına ve tüfeklere dokunmaktan nasır tutmuş, et işleme tesislerinde ve kamyon duraklarında yaptığı gece mesailerinde su toplamış; savaş baltasının ve makineli tüfek mermilerinin etkisiyle çatlamış ama toprağın, üzerinde katman katman birikmediği kısımları beyaz ve kansız olan koca ellerini... Yaşlı, yıllardan bile yaşlı olan ellerini...

El sallarken, rüzgâr dağlardan topallayarak yine indi. Beyaz binanın kulesindeki ağır demir çanı çınlattı, tabelaları yine gıcırdattı, fi tarihinden kalma tozları yine kaldırdı ve ölü ağaçları yine hışırdattı.

Kroner havanın siyaha dönmesini izledi. Hışırtılarla, gıcırtılarla ve çırpıntılarla dolmasını dinledi. Bekledi; sonra el sallamayı kesti, iç geçirdi ve yürümeye başladı.

Asmaların ve sık çalıların olduğu bir yere doğru yürüdü. Orada bir an için durup uzun, koyu renk çimlerle; gizli, sıkış tıkış mezarlarla, mezar taşı işlemeleriyle ve gecenin nemli karanlığıyla gümüş rengine boyanmış, taşlaşmış çocuklarla dolu bu yere baktı; haçlaraysa bakmadı. İnsanlar gitmişti; hiç kimse yoktu.

Kroner çalı çırpıyı tekmeleyip dağıttı. Sonra tabuta girip kapağını kapadı.

Kısa süre sonra uykuya daldı.

Bir Leydiye Şarkı*

Seyahat danışmanı bizi uyarmıştı. Eski bir gemiydi, çok yaşlı ve yorgundu. Ve yavaştı. "Hatta," dedi görmediği yer kalmayan ve seyahate dair her şeyi bilen Bay Spierto, "suyun üzerinde bundan daha yavaş bir alet bulamazsınız. Le Havre'a on üç, Southampton'a on dört gün. Tabii o da ancak elverişli rüzgârlar olursa! Hayır; balayınızı onun üzerinde geçirmek isteyeceğinizden şüphem var. Ayrıca bu, karşı kıyıya yapacağı son yolculuk olacak. O antikayı bir ay içinde ıskartaya çıkaracaklar." Ve sanırım, yurtdışına ilk gezimiz için Leydi Anne'i seçmemizin sebebi buydu. Bir geminin son yolculuğunda yer almanın çekici bir yanı var, demişti Eileen; dokunaklı ve özel bir şey.

Veya sadece danışmanın bıyık altından gülmesiydi. Gülmemiş olsa bizi bundan caydırabilirdi ama –Katmandu ve masum, yer bilmez yurt bilmez Iowa'lılar konusunda uzman adamın– bıyık altından güleceği tuttu ve bu sinirimize dokundu. Neyse, birinci sınıftan iki kişilik yer ayırttık, evlendik ve New York uçağına atladık.

Limanda gördüğümüz şey bizi şaşkına çevirdi. Spierto'nun gemiyi dehşet içinde tasvir edişinin üzerine, bir kanoyla Uçan Hollandalı arasında bir şey bekliyorduk fakat Leydi Anne'e ilk bakışımızda, bize gayet sıradan bir transatlantik yolcu gemisi gibi geldi. İkimizin de filmler hariç transatlantik yolcu gemisi gördüğü yoktu ama öyle bir geminin nasıl görüneceğine kanaat getirmiştik ve bu da öyle görünüyordu. Upuzun, devasa bir gemiydi; parlak turuncu gövdesi, iki görkemli bacası vardı ve yirmi bin tonluk olmasına karşın göze neredeyse hafif, zarif geliyordu.

---

* "Bir Leydiye Şarkı" ("Song for a Lady"), 9 Mayıs 1963'te *Alacakaranlık Kuşağı*'na "Passage on the Lady Anne" ismiyle uyarlandı. *–yhn*

Sonra biraz daha yaklaştık. Ve Leydi Anne, bir sokak öteden iyi giyimli gibi görünen fakat yaklaştıkça darmadağın oluveren şu kadınlardan birine döndü. Gövdesindeki turuncu renk parlaktı ama boya değildi. Pastı. Pas, mantar gibi her santimine bulaşmış, her bir pencereden aşağı yol yol akmıştı ve demiri yiyip bitiriyordu.

Bir süre bu enkaza gözlerimizi diktik, sonra kararlılıkla, limandaki birkaç yaşlı insanın yanından geçtik ve sürme iskelenin önünde durduk. Söylenecek bir şey yoktu, bu yüzden Eileen, "Çok güzel bir gemi," dedi.

Tam cevap vermek üzereyken, bir ses şarlayıverdi: "Hayır!" Çantaları elinde, ince fakat kıpkızıl saçlı, yaşlıca bir adam arkamızda duruyordu. "Gemi değil," dedi, kızarak. "Hanım. Bu gemi, bir leydidir."

"Ah, kusura bakmayın." Karım başını saygıyla eğdi. "Öyleyse, leydi çok güzelmiş!"

"Hem de nasıl!" Adam kötü niyetle değil, öfkeyle değil ama büyük bir kuşkuyla gözlerini bize dikmeye devam etti. Sürme iskeleye doğru bir iki adım atıp durdu. "Birini mi yolcu ediyorsunuz?"

Hayır, dedim.

"Öyleyse ziyaretçisiniz."

"Hayır," dedim. "Yolcuyuz."

Yaşlı adamın gözleri yuvalarından fırladı. "Efendim?" dedi sanki az önce Rus ajanları olduğumuzu itiraf etmişim gibi. "Nesiniz?"

"Yolcuyuz," dedim tekrar.

"Olur mu?" dedi. "Hayır, hayır. Hiç sanmıyorum. Yanlışınız var. Bakın, bu, Leydi Anne. Bir karışıklık olmuş."

"Jack, lütfen!" Kalın gözlüklü, ufak tefek, tıknaz bir kadın sitem ederek başını salladı.

"Rahat dur," diye kadına çıkıştı yaşlı adam. Sesi heyecandan boru gibi çıkmaya başlamıştı. "Biletlerinize bakacak olursanız, genç adam, burada ciddi bir hata olduğunu fark edeceksiniz. Tekrar ediyorum, bu, Leydi Anne..."

"...ben de tekrar ediyorum," dedim pek sabırlı olmayan bir sesle, "biz de yolcuyuz." Fakat hareket etmedi, ben de biletleri cebimden çıkardığım gibi eline tutuşturuverdim.

Kâğıtlara uzunca bir süre baktı, sonra iç geçirerek geri verdi. "Özel parti," diye mırıldandı; "kısa bir gezi de denebilir. Uzun zaman önce planlanmıştı. Yabancılar! Ben..." Ve bir kelime daha etmeden arkasını dönüp sürme iskeleyi sert adımlarla katetmeye koyuldu. Ufak tefek, tıknaz kadın bize yapmacık, meraklı bir tebessümle bakarak peşinden gitti.

"Eh!" Eileen küçük bir tereddüdün ardından sırıttı. "Sanırım İngilizler bu şekilde 'Gemiye hoş geldiniz,' diyorlar."

"Boş ver." Elinden tuttum ve doğrudan kamaraya gittik. Tıpkı dost canlısı seyahat danışmanının önceden haber verdiği gibi küçüktü: Ranza vardı, yatağın biri altta, biri üstte; bir lavabo, taç şeklinde bir klozet. Ama pek sade sayılmazdı. Tavandan sarkan olağanüstü tombullukta melek heykelleri boş gözlerle bize bakıyordu; kapı pullu altın rengi boyayla kaplanmıştı ve işlemeli bir avize vardı. Kabaydı ama iyi kötü neşeliydi. Elbette, oda bunun yarısı kadar olsa, içeride birkaç tane de sıçan gezse bile bize neşeli gelecekti çünkü kimsenin sözünü dinlemeyip kendimizi bu rezilliğin içine atmıştık; öyle veya böyle önsezilerimizde haklı olduğumuzu kanıtlamak konusunda kararlıydık.

"Güzel," dedi Eileen yukarı doğru uzanıp meleğin göbeğini okşarken.

Onu öptüm ve o anda, o kadar da kötü olamayacağını hissettim. Tatilimizi bozmak için bir iki yaşlı, huysuz İngilizden ve delice tasarımlı bir lüks kamaradan fazlası lazımdı. Çok daha fazlası...

Maalesef, çok daha fazlası, hiç gecikmeden gelecekti.

Güvertede yürüyüşe çıktığımızda şaşırtıcı derecede çok sayıda yaşlı insanın tırabzanın kenarına dizildiğini gördük ama heyecanlıydık ve bir şekilde idrak edemedik. Güvertedeki yabancılara el salladık, hâlâ binmekte olan yolcuları izledik ve büyüyü hissetmeye başladık. Sonra kızıl saçlı, yaşlı beyefendinin bize doğru, hâlâ dik dik bakıp gözlerini kırpıştırarak, sallana sallana geldiğini gördüm. Merhum C. Aubrey Smith'i andırıyordu fakat daha yaşlı ve zayıftı. Kaşları onunki kadar düz ve gürdü.

"Baksanıza," dedi bastonuyla beni işaret ederek; "bu konuda sahiden ciddi değilsiniz, değil mi?"

"Hangi konuda?" dedim.

"Leydi Anne ile seyahat etmek konusunda... Sizi hoş karşılamadığımı sanmanızı hiç istemem, ama..."

"Ciddiyiz," dedi Eileen, aksi bir sesle.

"Olacak iş değil..." İhtiyar, dilini şaklattı. "Hem de Amerikanlar... Bu bir İngiliz gemisi... Ayrıca bu bir tür anma toplantısı ve..." Tüvit takımlı başka bir adama el etti. "Burgess! Buradayım!" Dostumuzdan daha da yaşlı olan adam, bastonuna dayanarak, tahta döşemeyi aşıp bize doğru geldi. "Burgess, sana bahsettiğim bunlardı. Biletleri var!"

"Hayır, hayır," dedi bastonlu adam. "Bunun feci bir yanlış anlaşılma olduğu ortada. Sinirlerine hâkim ol, McKenzie; hâlâ vaktimiz var. Pekâlâ..." Cingözce, çarpık bir tebessümle bize baktı. "Siz gençlerin, bunun –nasıl söylesem– hususi bir gezi olduğundan bihaber olduğunuz ortada. Anlatabildim mi? Davetli listesi belli. Kuşkusuz, bir aksilik olmuş ve size..."

"Bakın," dedim, "Bu meseleyi tekrar tekrar konuşmaktan bıkmaya başladım. Ne bir aksilik oldu ne de başka bir şey. Bu bizim gemimiz ve şuraya yazıyorum, bununla Avrupa'ya gideceğiz. Bu *hanımla*."

"Bu," dedi Burgess, "sahiden kötü haber."

Dönüp gitmeye yeltendim ama ihtiyarın parmakları koluma yapıştı. "Lütfen," dedi. "Bunun size tuhaf geldiğinin farkındayım, hem de çok tuhaf; ama aslında size yardımcı olmaya çalışıyoruz."

"Aynen öyle," dedi kızıl saçlı adam, McKenzie. "Bu gemiye dair," diye kasvetli bir sesle fısıldadı, "bilmediğiniz şeyler var."

"Örneğin," diye araya girdi Burgess; "altmış beş yaşının üstünde. Bu gemide ne havalandırma var ne de zamane imkânları... Ve karşı kıyıya ulaşması çok uzun sürecek."

"Ayrıca tehlikeli," dedi kızıl saçlı adam. "Hem de nasıl..."

İki ihtiyar bey, bastonlarıyla güvertenin öbür ucuna doğru yürümemizi işaret ettiler.

"Şu şezlonglara bakın. Baksanıza. Resmen antika. Üflesen uçacak. En sağlamı, bir bebeği bile taşımaz."

"Ve gördüğünüz gibi, battaniyeler de resmen paçavra. Lime lime olmuşlar."

"Şu merdivene bakın. Yazıklar olsun! Birazdan çökecek olsa kesinlikle şaşırmam."

"Ah, bizden söylemesi; Leydi Anne fi tarihinden kalma, paslı bir kovadan ibaret."

"Eminim, yolculuğa ne kadar elverişsiz olduğunu görüyorsunuzdur."

Bize baktılar.

Eileen sıcacık bir gülümsemeyle karşılık verdi. "İşin aslı," dedi, "bence bu, hayatımda gördüğüm en sevimli minik tekne. Sence de öyle değil mi, Alan?"

"Kesinlikle," dedim.

İhtiyarlar kulaklarına inanamayarak bakakaldılar; sonra Burgess şöyle dedi: "Sıkılırsınız."

"Biz asla sıkılmayız," dedi Eileen.

McKenzie, "Öyleyse, hasta olursunuz" dedi.

"Asla."

"Durun!" Burgess kaşlarını çatıyordu. "Vaktimizi boşa harcıyoruz. Bana bakın; neden düzinelerce doğru düzgün, modern gemi varken tutup da miadını doldurmuş bir gemiyle seyahat etmeye bu kadar meraklı olduğunuzu anlıyormuş gibi yapacak halim yok. Belki de tipik Amerikan inatçılığındandır. Belki de rahat batıyordur, huyunuz böyledir. Ha? Ne âlâ! Fakat bu inadınızın üstesinden gelmeniz konusunda ısrarcıyız."

Eileen ağzını açtı, sonra ihtiyarın avucunun içindeki bir tomar parayı görünce kapadı.

"Planınızdan vazgeçerseniz size biletleriniz için ödediğiniz meblağın iki katını vermeye hazırım," dedi.

Kısa bir sessizlik oldu.

"E?"

Eileen'e kısa bir bakış attım. "Mümkün değil," dedim.

"Üç katı?"

"Hayır."

"Pekâlâ. Aşırıya kaçmak zorunda kalacağım. Leydi Anne'den derhal ayrılırsanız size beş bin Amerikan dolarına tekabül eden bir meblağ vereceğim."

"Benden de," dedi McKenzie, "bir o kadar daha."

"Tam on bin dolar eder."

Eileen neredeyse gözyaşlarına boğulacaktı. "Bir milyon verseniz bile olmaz," dedi. "Siz beyefendilere bir şey söyleyeceğim: Bu gemiyi seçtiğimizden beri insanlar bizi caydırmak için elinden geleni yapıyor. Sebebini bilmiyorum ve umurumda da değil. Eğer küstah Amerikalıların İngiliz çayınıza mâni olmasından bu kadar korkuyorsanız..."

"Sevgili hanımefendi, biz..."

"...unutun gitsin. Size yaklaşmayacağız. Ama biletlerimizin parasını verdik ve bu bize, tam olarak sizin kadar Lady Anne'e binme hakkı verir! Şimdi buradan gidin ve bizi rahat bırakın!"

Konuşma sona erdi. Pruvaya geri yürüdük ve halatlar sökülüp römorklar bizi okyanusa doğru çekmeye başlayıncaya dek sessizce bekledik; sonra, yaşadığımız buhrandan bahsetmekten hâlâ kaçınarak geminin öbür tarafına doğru yürüdük. Geriye dönüp düşününce, orada da yaşlı insanlar –ve sadece yaşlı insanlar– olduğunu biliyorum fakat yine söylüyorum; o esnada bunu fark edemeyecek kadar yorgunduk ve maceranın çok başlarındaydık.

Hatta koridorun dolup taştığı yangın tatbikatına dek hiçbir şeyi idrak edememiştik. Görünürde hiç genç yoktu: Ne bir öğrenci ne de bir çocuk. Sadece yaşlı adamlar ve yaşlı kadınlar vardı, çoğu yürüyebiliyordu fakat bazıları bastonla ve koltuk değneğiyle yürüyordu, birkaçıysa tekerlekli sandalyedeydi. Ve tüvit takımların, pipoların, bıyıkların ve yün elbiselerin sayısına bakılırsa, birçoğu İngilizdi.

Ben Southampton'a varana dek geçecek iki haftayı ve on bin doları düşünürken, Eileen seslendi: "Bak."

Baktım. Doğrudan bize dönük, kırpılmadan bize bakan yüzlerce çift gözle karşı karşıya kaldım. Bize, yeni bir canlı türüymüşüz gibi dik dik bakıyorlardı.

"Merak etme," diye fısıldadım, pek güven telkin edemeyerek, "gemide akranımız olan birilerini buluruz. Bundan hiç şüphem yok."

Ve sahiden şüphem yoktu. Fakat her yere baktık ve durum her yerde aynıydı: yaşlı adamlar, yaşlı kadınlar. İngiliz. Sessiz. Dik dik bakıyorlardı.

Sonunda pes edip arayışımıza son verdik ve geminin yegâne umumi salonuna adımımızı attık. İsmi Kraliyet Salonu'ydu: Yüzlerce iskemle ve masası, küçük bir dans pisti, müzisyenler için bir sahnesi ve bir barı olan, büyük bir salondu. Hepsi, Titanic'te görmeyi umacağınız türden, rokoko tarzındaydı: solup grileşmiş morlar, yeşiller ve altın varaklar. İnsanlar iskemlelerde oturuyordu; hiçbiri ne bir şey okuyor ne kart oynuyor ne de konuşuyordu. Ellerini kavuşturmuş, öylece oturuyorlardı. Yıpranmış halının üzerinde, parmak uçlarımızda bara doğru gittik ve görevli dededen iki duble viski istedik; sonra iki tane daha söyledik.

"Bu akşam *Housie-Housie* varmış," dedi Eileen, bir karatahtayı göstererek. "Yani, İngiliz bingosu... Ama sanırım, biz Davetli değiliz."

"Boş versene," dedim. Önce birbirimize, sonra kır ve kelleşen başlar denizine doğru baktık –ki bazıları çoktan ikindi uykusuna dalmıştı– sonra da tekrar birbirimize baktık; ve gururla söylüyorum, ikimiz de gözyaşlarına boğulmamayı başardık.

İçkilerimiz bitince Kraliyet Salonu'ndan usulca çıktık ve öğle yemeği sırasına girdik. Lokanta, İmparatorluk tarzındaydı; ipekler eskilikten ve tozdan kokuyordu, duvar kilimleri solmuştu. Kulağa neşeli geldiği için Baloncuk ve Gıcırtı adlı bir şey sipariş ettik ama hiç neşeli değildi. Ha keza, bizi çevreleyen lokanta sakinleri de. Özellikle de yalnız oturanlar. Hepsinde bir kasavet havası vardı ve yemek boyunca bazıları gözlerini kaçırarak, bazıları açık açık, bize dik dik baktılar.

Sonunda yemeye çalışmaktan vazgeçip Kraliyet Salonu'na geri kaçtık; gidilecek başka neresi vardı ki?

Baş dalgaları sakindi. Biri hariç... Kızıldı ve girdiğimizde sallanıp ve sıçradı.

Bay Dost Canlısı'nın gözleri fıldır fıldırdı. "Kusura bakmayın,"

dedi. "Canınızı sıkmak istemem. Ama karım, Bayan McKenzie –ki kendisi şurada– ah... Kabalık ettiğimi söyledi. Büyük kabalık. Ve sanırım size bir özür borçluyum."

"Öyle mi?" diye sordum.

"Tabii ya! Ama daha önemli bir mesele var. Aslında çok iyi bir haber..." Moruğu böyle neşeyle gülümserken görmek tuhaftı; çatık kaşları, demirbaşmış gibi gelmişti. "Bay Burgess'le bütün meseleyi en başından konuştuk," dedi "ve aslında gemiden ayrılmanıza gerek olmadığına karar verdik."

"Bakın," dedim bir nebze buruk bir ifadeyle, "bu sahiden iyi haber. Biz de geri yüzmek zorunda kalacağız diye korkuyorduk. O kadar endişelendik ki..."

"Sahi mi?" Bay McKenzie başını bir tarafa doğru devirdi. "Kusura bakmayın, evladım. Fark ettiğinizden eminim; hepimiz, her birimiz çok endişelendik. Bir *yabancının* Leydi'ye binmek isteyeceği, aklımızın ucundan geçmezdi. Yani deyim yerindeyse bu gemi aslında bir yük gemisi ve Kaptan Protheroe'ya göre en son yeni bir yolcu bindiğinde 48 yazıymış. Anlıyorsunuzdur ama siz orasını boş verin. O mesele çözüldü."

"Çözülen nedir?" diye sordu karım.

"Eh, her şey," dedi ihtiyar imalı bir şekilde. "Gelin, Bayan McKenzie'yle ve benimle bir çay içmeden bırakmayız. Leydi'de değişmeyen tek şey, o. Hâlâ okyanusun üzerinde, en iyi çaya sahip olan gemi. Ne dersin, canım?"

Ufak tefek, tıknaz kadın başıyla onayladı.

İlk kez tanışıyormuşuz gibi, kendimizi takdim ettik. Burgess adlı adam elini uzatıp elimi gerçek bir samimiyetle sıktı, ki bu büyük bir şoktu. Sessiz, beyaz tenli bir kadın olan karısı gülümsedi. Bir süre fincanına baktı ve şöyle dedi: "Ian, eminim, Bay McKenzie ile bu sabahki tavırlarınız Ransome çiftini merakta bırakmıştır."

"Ha?" Burgess öksürdü. "Ah, tabii. Ama artık sorun yok, Cynthia. Sana söylemiştim."

"Yine de..."

"Belki ben yardımcı olabilirim," dedi şu âna dek hiç konuşma-

mış olan Bayan McKenzie. Sesi sıcacık, yumuşacıktı fakat tuhaf bir şekilde buyurgandı. Eileen'e baktı. "Ama önce bize neden Leydi Anne'i seçtiğinizi söylemelisiniz."

Eileen söyledi.

Bayan McKenzie'nin tebessümü, çehresini değiştirdi, yılların etkisini silip götürdü ve kadın âdeta güzelleşti. "Canım," dedi, "çok haklısınız. Leydi çok özeldir. Bana kalırsa, senin de, kocanın da hayal ettiğinden çok daha özel. Bakın, bu gemi, Jack'le evlendiğimizde bindiğimiz gemi – yani elli altı yıl evvel."

"Elli beş," dedi kızıl saçlı adam. Çayından bir yudum aldı ve fincanı usulca bıraktı. "Ama o sıralar şahane bir şeydi. Gemiyi kastediyorum!"

"Jack, lütfen."

Eileen, McKenzie'ye baktı ve ifadesiz bir sesle: "Bize bu gemi için 'paslı bir kovadan ibaret' dememiş miydiniz?"

"Gemi değil. Leydi." Burgess'in yüzü kızardı. "İkimizin de başına yıldırım düşseymiş," dedi. "Külliyen yalan. Bayan Ransome, iyi dinleyin: Leydi Anne bu denizleri aşmış, gelmiş geçmiş en güzel gemidir. Eskiden, filonun kraliçesiydi."

"Ve epey sıradışıdır," diye ekledi McKenzie. "Türünün tek örneği olduğuna inanıyorum. Anlayacağınız, onun uzmanlık alanı balayı çiftleridir. O zamanlar yükü buydu: Genç âşıklar. Evet. Bu yüzden, burada oluşunuz bana –nasıl desem– ironik geliyor. Ha? Hayır, öyle değil. İronik değil. Sally, aradığım şu kelime ne yahu?"

"Sevimli," dedi karısı gülümseyerek.

"Hayır, hayır. Neyse, sözün kısası... Su üstünde, tam teşekküllü bir balayı süiti diyebiliriz. Üzerinde sadece genç, evli çiftler görürdünüz. Deli dolu, gözleri parıldayan gençler... Hey gidi günler... Ama komikti. Yetişkin ve görmüş geçirmiş gibi, evliliğe çoktan alışmış gibi davranmaya çalışan onca çocuk; her biri de bir fare kadar ürkek... Hatırlar mısın, Burgess?"

"Tabii. Elbette, bu sadece birkaç gün sürerdi, McKenzie. Leydi Anne, onlara birbirlerini tanımaları için zaman verirdi." İhtiyar güldü. "Bilge bir gemiydi. Bu işlerden anlardı."

Bayan McKenzie gözlerini devirdi fakat utançtan olmadığını düşündüm. "Neyse," dedi, "elbette, gayriresmi olduğunu söylemeye bile ne hacet; ama bu, o sıralar geminin sahiplerinin idare şekliymiş gibi görünüyordu. Her şey gençlere hitap edecek şekilde ayarlanmıştı. Başkaları için geminin biraz abes kaçacağını düşünüyorum. Aşkın kendine has bir bakış açısı vardır; insan her şeyi destansı görür. Hiçbir şey fazla şatafatlı, fazla şaşaalı veya fazla dramatik gelmez. Zevksiz bir şeyi hoş bir şeye dönüştürür; tıpkı çocukların yaptığı gibi..." Yaşlı kadın gözlerini kaldırdı. "Bir gemicilik şirketi, bu denli bir vizyonu nereden edindi hiç bilmiyorum. Ama Leydi Anne'i büyülü bir gondola çevirmişlerdi ve tüm âşıkların geçtiği o mutluluk ve saf, tatlı ıstırap dönemini alıp bu ânı, kelimelere sığmayacak kadar keyifli iki haftaya yaymayı başarmışlardı..."

Kızıl saçlı McKenzie boğazını yüksek sesle temizledi. "Aynen öyle," dedi yüzünde kaçamak bir tebessüm olan karısına bakarak. "Aynen öyle. Eminim, meseleyi anlamışlardır, canım. Yapış yapış detaylara girmeye gerek yok."

"Ama," dedi karısı, "Yapış yapış hissediyorum."

"Ha? Ah..." Eline hafifçe vurdu. "Elbette. Yine de..."

Burgess piposunu ağzından çıkardı. "Kısacası," dedi, "bu emektar mavnanın üzerinde çok güzel saatler geçirdik. İnsanın unutmayacağı türden saatler. Leydi'yi... hizmetten alacaklarını... duyduğumuzda da ona son gidiş gelişinde katılmak, her nedense doğru geldi. Ve sanırım bu, gemide niçin bu kadar yaşlı insan olduğunu açıklıyordur. Aslında, birçoğu aynı sebepten burada... Şurada, mışıl mışıl uyuyan Boshier-Jones ve karısı: Şu kel adam. Zamanında mühendisti ve işinde ustaydı. Şu sütunun az ilerisindeki Whiteaway çifti... İlk yolculukta da buradalardı. Yazar Innes Champion: Şu anda pek belli olmasa da eskiden çok âlem adamdı. Adam dul kaldı. Eşi, 29'da vefat etti. Onlar da balaylarını Leydi'de geçirmişler. Sözde, bizimkinden daha iyi geçmiş: Pervane düşmüş –ki bu durumda, 1906 yılına tekabül ediyor olmalı– ve tamir etmeleri dört gün sürmüş. En azından öyle diyor. Ama berbat bir yalancıdır. Şu tekerlekli sandalyedeki adamı tanımadın, değil mi, McKenzie?"

"Brabham. Hali vakti yerinde ama bir ayağı çukurda; anlatabildim mi? Epey titriyor, bocalıyor. Yine de iyi adamdır."

"Yalnız mı?"

"Maalesef öyle."

Bayan McKenzie soğumuş çayından bir yudum aldı ve şöyle dedi: "Umarım bakış açımızı biraz daha iyi anlamışsınızdır, Bayan Ransome. Ve umarım, arada sırada gözlerimizi size ve kocanıza diktiğimiz için bizi bağışlarsınız. Büyük kabalık ama aslında size bakarken, sizden çok kendimizi, elli yıl önceki halimizi görüyoruz. Kulağa aptalca mı geliyor?"

Eileen bir şey söylemeye kalkıştı ama başaramadı. Başını iki yana salladı.

"Bir şey daha var," dedi Bayan McKenzie. "Birbirinize sahiden âşıksınız, değil mi?"

"Evet," dedim. "Hem de çok."

"Şahane. Bu sabah sizi gördüğümde Jack'e söylemiştim. Ama elbette, asıl mesele bu değildi. Plan, aklımdan çıkıvermiş."

"Sally!" McKenzie kaşlarını çattı. "Sözlerine dikkat et."

Yaşlı kadın elini ağzına götürdü ve sessizce oturduk. Sonra Burgess şöyle dedi: "Sanırım, erkeklerin bir puro molası verme vakti geldi. İzninizle."

Bara doğru yürüdük ve Burgess, beni etraftaki insanlarla tanıştırdı. "Van Vlyman, bu, Bay Ransome. Amerikan ama iyi çocuk... Endişelenecek bir şey yok." "Sanders, genç Ransome; el sıkışın. O ve eşi, balayındalarmış. Leydi Anne'i seçmişler! Hayır, hayır, beni dinle; mesele çözüldü." "Fairman, hadi, uyan; bu bey..."

Bu adamların samimiyeti aniden yüreğimi ısıttı ve bir süre sonra büyülü bir şekilde otuz iki yaşında değilmişim de onca yılın bilgeliğiyle, yetmiş iki yaşındaymışım gibi hissettim.

Sanders adlı adam ısrarla, hepimize içki ısmarladı ve kadehini kaldırdı. "Gelmiş geçmiş en güzel, en hoş, en mutlu gemiye!" dedi ve içkilerimizi ağırbaşlılıkla yudumladık.

"Çok yazık," dedi birisi.

"Hayır!" Kalıplı eski albay Van Vlyman yumruğunu cilalı mauna

indirdi. "Yazık değil! Suç. Papyonlu, ufak tefek, aptal adamların işlediği, rezil, ahlaksızca bir suç!"

"Sakin ol, Van Vlyman. Küplere binecek bir şey yok."

"Yok, tabii!" diye gürledi yaşlı asker. "Tabii, sakin olayım! Tanrı aşkına, hepiniz gerçeği göremeyecek kadar ihtiyarladınız mı? O kadar mı safsınız? Leydi'yi niye ıskartaya çıkardıklarını bilmiyor musunuz?"

Sanders omuz silkti. "Ömrü, faydasını aştı."

"Fayda mı? Kime, ne faydası yahu? Saçmalık! Tamam mı? O, bu denizlerin en iyi gemisi." Van Vlyman kaygıyla somurttu. "Biraz yavaş olabilir ama sana sorarım, Sanders; kimin hesabıyla? Senin mi? Benim mi? Okyanusu on üç on dört günde aşmak, aklı başında olana yeter de artar. Ama sorun, artık aklı başında olmayanlarda. Meselenin özü bu... Bakın, insanlar gevşemeyi unutmuş. Hakiki lüksün tadını çıkarmayı unutmuşlar. Bugünlerde varsa yoksa hız. Çabucak halletmek! Neden? Niye bu kadar acele ediyorlar?" Gözlerini bana dikti. "Bu acele ne yahu?"

Burgess üzgün görünüyordu. "Van Vlyman, sence de biraz..."

"Aksine, dünyanın şu anda içinde bulunduğu ahvalle ilgili bir gözlemde bulunuyorum. Ayrıca bu utanç verici kararın arkasındaki gerçek sebebin altını çizmeye çalışıyorum."

"Neymiş?"

"Şüphesiz, Komünistlerin başının altından çıkan bir komplo," diye açıkladı albay.

"Ah, ne olur, Van Vlyman..."

"Gözünüz mü yok? Hepiniz mi ihtiyarladınız? Leydi Anne, belli bir hayat tarzını temsil ettiği için bu kadere mahkûm edildi. Yemin ederim bu, bugünlerde peydahladıkları zırvalıklardan çok daha iyi bir yaşam tarzı ve buna katlanamıyorlar. Sadece bir gemi değil diyorum; eski usullerin de temsilcisi. O, zarafet, adabı muaşeret ve geleneğin ta kendisi. Görmüyor musunuz? O, İmparatorluk'un ta kendisi!"

İhtiyarların gözleri parlıyordu.

"Artık," dedi alçak sesle, "kutsal denen bir şey kalmadı. İblisler

kapıya dayandılar ve bizler, onlarla savaşamayacak kadar yaşlıyız. Leydi'nin kendisi gibi fazla yaşlı ve bitkiniz. Biz, madalyaları paslanmış, kılıçları kırılmış, taş kesilip acınası heykellere dönmüş, boş boş dururken; vandallar, kalelerimizi panayır gösterilerine çeviriyor, yollarımızın kenarına sabun reklamları koyuyorlar ve –durun! Vakit yaklaştı!– kıllı ellerini uzatıp Kraliçe'yi tahtından aşağı çekiyorlar. Leydi'yi ıskartaya çıkarmak, ha? Hayır. Peki, İngiltere'yi ıskartaya çıkarmalarını nasıl önleyeceğiz?"

Yaşlı adamlar birkaç dakika sus pus durdular, sonra arkalarını dönüp dağıldılar ve McKenzie, fısıldayarak şöyle dedi: "Zavallıcık. Bunu karısıyla birlikte planlamıştı, sonra kadının öleceği tuttu."

Burgess, başıyla onayladı. "Eh, bu akşam biraz kart oynarız, keyfi yerine gelir."

Birer kadeh daha içtik; sonra Eileen'le ben, McKenzie'lerle akşam yemeği yedik ve kamaramıza çekildik.

Bayan McKenzie haklıydı. Aşkın kendine has bir bakış açısı vardı: Alçıdan melekler ve altın varaklı kapı hiç de zevksiz gelmiyordu, hatta gecenin geç saatlerinde, ay ışığı, kapkara okyanusu şerit şerit boyarken, bana buradan daha güzel bir oda olamazmış gibi geliyordu.

Ardından gelen on iki gün uyuşuk, sonsuz bir rüya gibiydi. Önceleri alışmakta güçlük çektik. İnsan, ömrünün çoğunu şehirde geçirince boş vaktin yaratıcılığı körükleyebilecek bir şey olabileceğini unutuyor. Rahatlamakta utanılacak bir şey olmadığını unutuyor. Ama Leydi Anne bize iyi geliyordu. Bize vakit tanıyordu; hem de bolca vakit. Dördüncü gün, kıpırdanmayı bırakıp evlendiğim kadını tanımanın tadını çıkarmaya başladım. Eileen'le konuştuk, seviştik ve fi tarihinden kalma güvertede birlikte dolaştık, asla bitmemesini diledik; bir gün biteceğini ama o günün uzun bir süre sonra geleceğini bilmenin güvenini yaşıyorduk.

Diğer yolcuların yetmişli, seksenli yaşlarında olduğunu da unutmuştuk. Artık bir önemi yoktu. Onlar da bizim gibi evli çiftlerdi ve yadsınamaz bir şekilde onlar da balaylarındaydılar. İki kez, gece yarısından epey sonra, üst güvertede McKenzie'yi ve eşini gafil av-

ladık ve Burgess'ler el ele tutuşmayı neredeyse hiç bırakmadılar. Yalnız kadınlar ve erkekler efkârlı görünseler de her nasılsa mutsuz görünmüyorlardı. İhtiyar albay Van Vlyman'ın bile siniri geçmişti. Onu arada bir güvertede, gözlerini Atlantik'e dikmiş, hayal kurarak otururken görüyorduk.

Sonra, on ikinci gün sinsice, bizi gafil avlayarak geliverdi ve havada karanın kokusu hâsıl oldu. Ufukta Cherbourg'un gri sırtlarını görebiliyorduk ve saatlerin nasıl uçup gittiğini anlamaya çalışıyorduk.

McKenzie, Kraliyet Salonu'nda önümüzü kesti. Yüzünde belli belirsiz, tuhaf bir ifade vardı. "Eh," dedi, "neredeyse bitti. Eminim, seviniyorsunuzdur."

"Hayır," dedim. "Pek sayılmaz."

Bundan memnun oldu. "Demek, Leydi size yaramış."

"Yaradı," dedi Eileen; iki hafta önce tanıdığımdan farklı, daha yumuşak, daha kadınsı bir Eileen.

"Öyleyse, bu akşamki baloya geliyorsunuz, değil mi?"

"Hayatta kaçırmayız."

"Fevkalade! Ah... Bir mesele var. Valizlerinizi topladınız mı?"

"Hayır. Yani, limana yarın gece yanaşılacak diye..."

"Doğru. Yine de toplamaktan zarar gelmez," dedi McKenzie. "Baloda görüşürüz!"

Birçoğu gibi, onun da söylediği şeylerin çoğu kulağa epey tuhaf geliyordu ve hiçbir şey ifade etmiyordu. Dışarı çıktık, tırabzanların yanında durup hepsi eski mürettebattan olan yaşlı gemicilerin gemiyi temizlemesini izledik. Bugün, fazladan emek veriyormuş gibi görünüyorlardı: En ufak kiri söküyor, tırabzanları sert, telden fırçalarla kazıyor, etrafı toparlıyorlardı.

Sekizde kamaramıza döndük, üstümüzü değiştirip akşama hazırlandık ve dokuz buçukta Kraliyet Salonu'nda diğerlerine katıldık.

Olağanüstü, küçük bir orkestra fi tarihinden kalma valslar, fokstrot şarkıları çalıyorlardı ve dans pisti, dans eden çiftlerle doluydu. Birkaç içki içip o çiftlerin arasına katıldık. Bir süre Eileen'le, sonra neredeyse gemideki tüm kadınlarla dans ettim. Herkes yine mut-

lu görünüyordu. Eileen, tükürükler saçarak bu dansı bilmediğini söyleyen Albay Van Vlyman'la rumba yapmaya çalışıyordu, Bayan McKenzie ise bana 1896'da öğrendiği dans adımlarını öğretiyordu. Biraz daha içtik, biraz daha dans ettik, gülüp eğlendik; sonra, saat gece yarısını gösterdiğinde, orkestra ayağa kalkıp *Auld Lang Syne* çaldı, insanlar el ele tutuşup sessizce ayakta durdular.

McKenzie ile Burgess yanımıza geldi ve Burgess şöyle dedi: "Bay Ransome, Bayan Ransome: Kaptanımızla tanışmanızı istiyoruz. Kaptan Protheroe. Başından beri Leydi'nin kaptanıdır, değil mi, bayım?"

Akıl almaz derecede yaşlı, üzerinde muntazam bir mavi üniforma olan adam başıyla onayladı. Saçları incecik ve beyaz, gözleri berraktı.

"Kaptan, epey sıradışı bir adamdır," dedi Burgess. "Bu işlerden anlar. Tıpkı bizler gibi – fakat onun eşi, bu gemi. Yine de Cynthia'mı onun Leydi Anne'i sevdiğinden daha çok sevdiğimden şüphe ederim."

Kaptan gülümsedi ve doğrudan bize baktı. "Keyifli bir yolculuk geçirdiniz mi?" diye sordu kuvvetli bir sesle.

"Evet, efendim," dedim. "Bu yolculuğun parçası olduğumuz için minnettarız."

"Sahi mi? Eh, ne güzel..."

Bir sessizlik oldu, ansızın tuhaf bir gerçeğin farkına vardım. Motorların çok aşağılardan gelen titreşimi durmuştu. Gemi durmuştu.

Kaptan Protheroe'nun tebessümü, bütün yüzüne yayıldı. "Hem de çok güzel," dedi. "Bay McKenzie'nin bana daha önce söylediği gibi, gemide oluşunuz –affınıza sığınarak bu kelimeyi kullanıyorum– epey sembolik oldu. Bizim için bir son, sizin içinse başlangıç, ha?" Koltuktan kalktı. "Pekâlâ. Maalesef, size veda etmem gerekiyor. Konumunuzu telsizle bildirdik ve çekeceğiniz zahmet, birkaç saatten fazla sürmez."

"Efendim?" dedim.

Burgess öksürdü. "Bilmiyorlar," dedi. "Böylesi daha iyi olur diye düşündük."

"Ya? Ah, ne kadar aptalım. Elbette." Kaptan Protheroe berrak gözlerini yine bize çevirdi. "Zahmet olmazsa," dedi, "eşyalarınızı toplayabilir misiniz?"

"Eşyalarımızı toplamak mı?" diye alık alık, papağan gibi tekrar ettim. "Neden?"

"Çünkü," dedi, "sizi gemiden indireceğiz."

Eileen koluma yapıştı ama ikimiz de söyleyecek bir şey bulamadık. Geminin hareketsizliğinin ve odadaki insanların gözlerini bize diktiğinin bilincindeydim.

"Çok üzülerek söylüyorum ama acele etmenizi isteyeceğim," dedi kaptan, "epey geç oluyor. Kurtarma teknesi çoktan yola çıktı. Beni, ah... Anlıyor musunuz?"

"Hayır," dedim usulca, "anlamıyoruz. Biz inene dek hiçbir yere gitmiyor musunuz?"

Kaptan Protheroe dimdik durdu ve McKenzie'ye göz ucuyla keskin bir bakış attı. "Açıkçası," dedi, "buna hazırlıklı olduğunu sanıyordum."

McKenzie omuz silkti. "Onları endişelendirmek istemedim."

"Tabii. Ve şu anda uzun açıklamalara vaktimiz olmadığından, her şey altüst oldu."

"Bu durumda," dedi Burgess, "onları bırakıp gidelim." Gözleri parıldıyordu. "Er geç anlayacaklarından eminim."

Kaptan başıyla onayladı. "Affedersiniz," deyip odadan dışarı çıktı ve kısa bir süre sonra elinde bir tabancayla geri döndü. Sonra tabancayı bana doğrultarak şöyle dedi: "Kusura bakmayın ama söylediklerimizi yapmanız konusunda ısrarcıyım. McKenzie, şunu al ve Ransome çiftinin on dakika içinde hazır olmasını sağla."

McKenzie başını salladı, tabancayı tehditkâr bir ifadeyle savurdu. "Benimle gelin," dedi. "Ve sakın çok üzülme, evladım."

Bizi ite kaka kamaramıza götürdü ve çantalarımızı toplayana kadar tabancayı salladı. Bu yeni rolü, epey hoşuna gitmiş gibi görünüyordu.

"Şimdi can yeleklerinizi de alıp beni izleyin."

Neredeyse gemideki herkesin toplandığı filika istasyonuna döndük.

"Filikayı indirin!" diye haykırdı kaptan; işe yaramaz görünen, beyaz cankurtaran botu, yan taraftan indirildi.

"Pekâlâ, şimdi lütfen şu merdivenden inin..."

"Tanrı aşkına," dedim. "Bu..."

"Merdivenden inin, Bay Ransome. Ve dikkatli olun!"

Hafifçe sallanan cankurtaran botuna doğru, güçbela indik ve halatı çekmelerini izledik.

McKenzie'lerin, Burgess'ların, Van Blyman'ın, Sanders'ın ve Kaptan Protheroe'nun tırabzan boyunca dizilmiş, el salladıklarını görebiliyorduk. Onları hiç bu kadar keyifli, bu kadar mutlu görmemiştik.

"Merak etmeyin," diye seslendi içlerinden biri, "sizi kısa süre içinde alacaklar. Orada epey su ve yiyecek var; bir de fener. Bütün eşyalarınızı aldığınızdan emin misiniz?"

Geminin motorunun tekrar çalıştığını duydum ve aptalca şeyler haykırmaya başladım ama Leydi Anne bizden uzaklaşmaya başlamıştı. Tırabzan boyunca dizilmiş, birbirlerine çok yakın duran yaşlı insanlar, el sallıyor, gülümsüyor ve bize sesleniyorlardı: "Hoşça kalın! Hoşça kalın!"

"Geri dönün!" diye bağırdım, bir türlü tüm bunların gerçekten yaşandığına ikna olmayarak. "Kahretsin, buraya dönün!" Sonra Eileen omzuma dokundu, orada oturup uzaklaşan sesleri dinledik ve devasa, kapkara gövdenin, geceṇin içinde süzülerek yok olmasını izledik.

Bir anda ortalık çok sessiz, çok sakin oldu. Sadece cankurtaran botuna vuran suyun sesi geliyordu.

Bekledik. Eileen, gözbebekleri kocaman olmuş, eli benim elime sımsıkı kenetlenmiş halde, karanlığa dimdik bakıyordu.

"Şş," dedi.

Birkaç dakika daha, sessizce, sallanarak oturduk; sonra başta yumuşak ve yankılı gelen ama gitgide yaklaşan bir ses duyduk.

"Alan!"

Patlama sesi, ansızın, bir hışımla, yıldırım gibi gümbürdedi ve altımızdaki su çırpınmaya başladı.

Sonra aynı anilikle, tekrar sessizlik çöktü.

Uzakta, geminin yandığını görebiliyordum. Isısını hissedebiliyordum. Fakat sadece kıç tarafı alev almıştı; gerisi olduğu gibi duruyordu – ve tuhaf bir şekilde, patlamadan kimsenin zarar görmediğinden emindim.

Eileen'le birbirimize sarılıp Leydi Anne'in yavaş yavaş, nazikçe ve amaçlandığı üzere yan yatmasını izledik. Sonu gelmeyecekmiş gibi görünen bir süre boyunca dengede kaldı, sonra kapkara gövdesi, dalgaların altına doğru olağanüstü bir hızla kayarak, devasa bir iğne kadifeye saplanıyormuş gibi çabucak ve kolayca battı.

On beş dakikadan uzun sürmemiştir. Sonra deniz, gemi ve insan denen mevhumların ortaya çıkmasından önce olduğu kadar sakin ve boş kaldı.

Cankurtaran botunda bir saat daha bekledik ve Eileen'e üşüyüp üşümediğini sorduğumda, hayır, dedi. Okyanusta rüzgâr esiyordu ama karım ömründe hiç bu kadar sıcak hissetmediğini söyledi.

Kan Kardeş

"Pekâlâ," dedi psikiyatr not defterinden başını kaldırıp bakarak; "ölü olduğunuzu ilk ne zaman keşfettiniz?"

"Ölü değil," dedi koyu renk takım elbiseli, soluk tenli adam. "Yaşayan ölü."

"Üzgünüm."

"Konudan şaşmamaya çalışın. Ölü olsaydım, halim vaktim yerinde olurdu. Ama sorun da burada. Ölemiyorum."

"Neden?"

"Çünkü hayatta değilim."

"Anladım." Psikiyatr çabucak bir not aldı. "Bakın, Bay Smith, baştan başlamanızı ve bana hikâyenin tamamını anlatmanızı istiyorum."

Soluk tenli adam başını iki yana salladı. "Saati yirmi beş dolara," dedi, "dalga mı geçiyorsunuz? Pelerinimi ayda bir temizletmeye bile zar zor gücüm yetiyor."

"Ben de size onu sormak istiyordum. Onu neden giyiyorsunuz?"

"Hiç pelerinsiz vampir diye bir şey duydunuz mu? Bu, kılığın bir parçası, hepsi bu... Neden öyle ben de bilmiyorum!"

"Sakinleşin."

"Sakinleşecekmişim! Keşke yapabilsem. Size söylüyorum, Doktor Bey, resmen kafayı sıyırıyorum. Şuna bakın!" Kendine Smith diyen adam ellerini uzattı. Tir tir titreyen, beyaz bir bulanıklık olarak görünüyorlardı. "Bir de şuna bakın!" Alt gözkapaklarını aşağı çekti ve damarlardan oluşmuş girift bir dantel ortaya çıktı. "Bana inanın," dedi kendini kanepeye atarken, "birkaç gün daha böyle devam ederse tımarhanelik olacağım!"

Psikiyatr, masasından maun ağacından yapılmış bir mektup açа-

cağı aldı ve avucunun içine hafifçe vurdu. "O sözcüğü," dedi, "kullanmaktan kaçınmaya gayret ederseniz çok makbule geçer."

"Pekâlâ," dedi solgun adam. "Ama siz bir yıl boyunca kanla beslenerek hayatta kalın, bakalım ne kadar kibar olabiliyorsunuz. Yani..."

"Başından, Bay Smith."

"Bir kızla tanıştım. Dorcas. Ve beni ısırdı."

"Evet?"

"O kadar. Isırması yeterli oldu işte."

Psikiyatr gözlüğünü çıkardı ve gözlerini ovuşturdu. "Anladığım kadarıyla," dedi, "vampir olduğunuzu düşünüyorsunuz."

"Hayır," dedi Smith. "Ben insan olduğumu düşünüyorum ama vampirim. Sıkıntı da burada... Görünüşe göre alışamıyorum."

"Nasıl yani?"

"Örneğin saatler. Eskiden çok sıradan alışkanlıklarım vardı. Dokuzdan beşe çalışırdım, eve gelir, belki biraz televizyon izlerdim; onda yatar, altı buçukta kalkardım. Şimdi..." Başını hızla iki yana salladı. "Vampirler nasıldır bilirsiniz."

"Bilmiyormuşum gibi yapalım," dedi psikiyatr sakinleştirici bir sesle. "Söyleyin. Nasıllar?"

"Dediğim gibi, saatler. Her şey altüst oldu. Bu yüzden sizden bu kadar geç bir saate randevu aldım. Bakın, gündüz uyumam, gece çalışmam gerekiyor."

"Neden?"

"Orasını bilmiyorum. Dorcas'a, yani beni ısıran kıza sordum, sorup soruşturacağını söyledi ama görünüşe göre kimse işin aslını bilmiyor."

"Dorcas," dedi psikiyatr dudaklarını büzerek. "Sıradışı bir isim."

"Emin olun, Dorcas Schultz, sıradışı bir kız. Manyağın teki. Şu gece geç saatte yayınlanan televizyon programında çıkıyor. Şu eski korku filmlerini gösterdikleri program var ya?" Smith, pelerinindeki bir lekeyi tırnağıyla kazıdı. "Belki de onu tanıyorsunuzdur. Sizi o önerdi."

"Mümkündür. Ama size dönelim. Saatlerden bahsediyordunuz."

Smith ellerini ovuşturdu. "Sonumu o saatler getirecek," dedi.

"Gece vardiyasında, sekiz işte çalıştım. Tam sekiz! Ve her birini kaybettim!"

"Bunu açıklamak ister misiniz?"

"Açıklayacak bir şey yok. Bir türlü uyanık kalamıyorum, hepsi bu. Yani her gece –yani her gün, gündüzleri– saatlerce dönüp duruyorum ve sonunda uykuya daldığımda tak diye alacakaranlık oluyor ve tabuttan çıkmam gerekiyor."

"Tabut mu?"

"Evet. O da işin bir başka cilvesi... Yarasaya dönünce yataklara veda edip tabuta geçmek gerekiyor. Bu, hem hastalıklı hem de delicesine pahalı bir şey." Smith öfkeyle başını salladı. "Önce gidip o aptal kutuyu satın almak gerekiyor. Ortalama bir tabutun fiyatını biliyor musunuz?"

"Eh..." diye söze girdi psikiyatr.

"Ateş pahası! O kadar abartmışlar ki... Resmen dolandırıcılık! Nispeten düzgün bir tabut dediniz mi, en aşağı beş yüz kâğıt. Ama bu, sırf en başta çıkan masraf... Sonra nakliyesi, temizlik faturaları var."

"Bakın..."

"Her ay yetmiş beş ila yüz dolar. Hem de her ay."

"Maalesef, ben..."

"Bir de mezarlık toprağı var! Tabutta yattığım yetmezmiş gibi, bir de etrafını aile kabristanından alınmış toprakla çevirmek gerekiyormuş. Size soruyorum, bugünlerde kimin aile kabristanı var? Sizin var mı?"

"Hayır, ama..."

"Evet. Peki, ne yapmak lazım? Gidip satın almak. Sonra eve birkaç kilo toprak getirip tabutun etrafına yaymak lazım... Gece uyandığımda toprağa bulanmış oluyorum." Smith öfkeyle dilini şaklattı. "Bari pijama giyebilseydim ama yok, kurallara göre hep tam teşekküllü giyinilecek. Hiç bu kadar çılgınca bir şey duydunuz mu? Ayakkabılarımı bile çıkaramıyorum yahu!" Volta atmaya başladı. "Bir de kan lekeleri meselesi var."

Psikiyatr defterini alçalttı, gözlüğünü geri taktı ve meraksız sayılmayan gözlerle hastasına baktı.

"Ayda yirmi tane beyaz gömlek atıyorum," diye devam etti Smith. "Gömleğin tanesi iki buçuk dolar olsa bile epey para eder. Herhalde, kendinize 'Neden daha dikkatli değil?' diye soruyorsunuzdur. Bakın, uğraşıyorum. Ama bu iş bir kâse domates çorbası içmeye benzemiyor." Solgun adam ürperdi veya ürperiyormuş gibi göründü. "O da ayrı mesele. Beslenme. Eskiden de bifteğimi hep çiğ severdim ama bu kadarı saçmalık! Kahvaltıda kan, öğle yemeğinde kan, akşam yemeğinde kan... Ah... düşüncesi bile midemi bulandırıyor!" Smith kendini yine kanepenin üzerine attı ve gözlerini kapadı. "En çok da monotonluk dokunuyor," dedi, "şikâyetçi olunacak başka bir sürü şey olsa bile... Anlatabildim mi?"

"Eh," dedi psikiyatr, boğazını temizleyerek, "Ben..."

"İğrenç bir şey! Ve kan bulmak için çevirdiğim onca dalavere... Canınız her hamburger istediğinde birini soymanız gerektiğini düşünün. Yani, farz edelim. Benim durumum öyle. Plazma depolamaya çalıştım ama o da kötünün iyisi. Birkaç gece içtikten sonra kaç kere yemin etmiş olursam olayım illa gerçeğinin peşine düşüyorum."

"Gerçeğinin mi?"

"Bahsetmek istemiyorum," dedi Smith başını duvara çevirerek. "Aslında çok hassas bir insanım, anlatabiliyor muyum? Uysal. Nazik. Şiddetten asla hazzetmemişimdir. Çocukken bile. Ama şimdi..." Sinirleri bozularak hüngürdedi, sıçrayarak ayağa kalktı ve volta atmaya devam etti. "Sizce insanları ısırmak hoşuma mı gidiyor? Sizce ne kadar iğrenç bir şey olduğunu bilmiyor muyum? Ama size söylüyorum, karşı koyamıyorum! Birkaç gecede bir korkunç bir dürtü hâsıl oluyor..."

"Evet?"

"Benden nefret edeceksiniz."

"Hayır, Bay Smith."

"Evet, edeceksiniz. Herkes ediyor. Vampirlerden herkes nefret eder." Solgun adam cebinden geniş, ipekten bir mendil çıkardı ve aniden döktüğü gözyaşlarını sildi. "Bu adil değil," dedi gözyaşlarına boğularak. "Ne de olsa, olduğumuz şeye dönüşmeyi biz istemedik, değil mi? Kimse burasını düşünmüyor."

"Hakir görüldüğünüzü mü düşünüyorsunuz?"

"Tabii ulan," dedi Smith. "Neden biliyor musunuz? Size söyleyeyim. Çünkü hakir görülüyorum. İşte bu yüzden... Bir vampire dair iyi bir şey söylendiğini hiç duydunuz mu? Ömrünüzde bir kez olsun... Hayır. Neden? Çünkü insanlar bizden nefret ediyor. Ama size daha da aptalca bir şey söyleyeyim. Bizden korkuyorlar da!" Solgun adam haşince, neşesiz bir kahkaha patlattı. "Bizden," dedi, "yeryüzündeki en çaresiz yaratıklardan! Bizi yere yıkmak için hiçbir şeye gerek yok. Tıraş olmaya çalışırken boğazımızı kesmezsek –ayna meselesini bilirsiniz: Yansımamız yok– alt kat komşumuz sarımsaklı bir şey pişiriyor diye nalları dikme şansımız oluyor. Veya bize biraz akan su getirin ve neler olduğunu görün. Cavlağı çekiveririz. Veya gümüş mermiler. *Günışığı*, yahu! O aptal tabuta, şafağa kadar dönemezsem pat diye geberip giderim. Diyelim ki bir gece dışarıdayım, saat mevhumunu yitirmişim, saatime bakıyorum ve on dakikam kaldığını görüyorum. Ne yapacağım? Aklı başında bir vampir yarasaya dönüşüp uçar. Ben yapamam. Neden biliyor musunuz?"

Psikiyatr başını iki yana salladı.

"Çünkü o çirkin yaratıklara katlanamıyorum. Dönüşmek şöyle dursun birine bakınca bile midem bulanıyor. Bir de kıyafetleri çıkarmakla uğraşmak filan lazım... Bir taksi çevirip trafik olmaması için dua ediyorum. Bir de şunlar var." İlk kez gülümsedi ve iki sivri kesici diş, ortaya çıktı. "Sizce, dişlerimiz çürümeye başlayınca bize ne olur? Soldakine beş altı defa dolgu yaptırmam gerekti. Dişçi, 'Aklın varsa hepsini çektirip düzgün bir protez yaptır,' diyor. Tabii. Birinin boğazını bir çift takma dişle parçaladığımı gözünüzün önüne getirsenize. Bir de şu tahta kazık meselesi var. Bu, zamanında bir tür sırmış. Ama artık, o rezil filmler yüzünden bu şakadan bütün dünya haberdar. Size sorarım, Doktor Bey, mahalledeki herkes sizi yakalayıp kalbinize bir tahta parçası saplamak için yanıp tutuşurken nasıl uyuyabilirsiniz? Ha? Bakın, mesele hastalıksa, o insanların durumu sahiden çok kötü!" Yine ürperdi. "Size şu haç teranelerini de anlatayım ama açıkçası düşündüğümde bile geriliyorum. Baksanıza... Eskiden her pazar gittiğim kiliseden kaçınmak için yolumu üç sokak

uzatmam gerekiyor. Ama sakın sırf kiliseler tesir ediyor sanmayın. Hayır, her şey olabilir. Parmaklarınızla haç çizseniz terlemeye başlarım. Bir bıçağın üzerine bir çatal koysanız, pencereden atlarım herhalde. Peki, o zaman ne olur? Kaldırımın üzerine pekmezim akar, değil mi? Peki, ölür müyüm? Kesinlikle hayır. Doktor Bey, dinleyin! Bana yardım etmelisiniz! Yardım etmezseniz kafayı sıyıracağımdan eminim!"

Psikiyatr, not defterini kapattı ve gülümsedi. "Bay Smith," dedi, "belki duyduğunuzda şaşıracaksınız ama sizinki, nispeten basit bir sorun... Ve nispeten basit bir çözümü var."

"Sahi mi?" diye sordu solgun adam.

"Neme lazım," dedi psikiyatr. "Şu kanepeye uzanın. İşte böyle. Gözlerinizi kapatın. Sakinleşin. Pekâlâ." Psikiyatr sandalyesinden kalktı ve masasına doğru yürüdü. "Epey nadir bir sendrom olmasına karşın," dedi, "çok büyük bir zorlukla karşılaşacağımızı sanmıyorum." Masanın üzerinden bir şey aldı ve geri döndü. "Bu esasında, alışma ve doğru düşünme meselesi. Biraz gevşeyebildiniz mi?"

Smith gevşediğini söyledi.

"Pekâlâ," dedi psikiyatr. "Şimdi tedaviye başlayalım." Bu cümlesiyle birlikte kolunu havaya kaldırdı, bir süre havada tuttu ve aşağı savurarak, maun mektup açacağını sapına kadar Bay Smith'in kalbine gömdü.

Birkaç saniye sonra bir telefon numarası çeviriyordu.

"Dorcas orada mı?" diye sordu, boynundaki iki dairesel izi dalgın dalgın kaşıyarak. "Nişanlısı deyin."

Kendi Suretinde*

"Bekledim, bayım," dedi yaşlı kadın. "Tam otuz yıl; evet, efendim." Üzerine hastane koridorları, defter arasında kurutulmuş eğreltiotu ve toz kokusu sinmişti; yıllar onu harap etmişti. Parıldayan gözleri dışında hiçbir şey kalmamıştı geriye.

Uzun boylu genç adam gülümsemiyordu. Elleri neredeyse yumruk şekli almıştı fakat parmakları gevşekti.

"Ömrüm boyunca, küçük bir kız olduğum günlerden bu yana... Düşünebiliyor musunuz? Sonra çat kapı geldi. Ben ütü yaparken... Bir pazar günü, ütü yaparken, çok şükür geldi."

"Ne geldi?" dedi adam çünkü bir şey söylemesi şarttı; dönüp gidemezdi veya duymazlıktan gelemezdi.

"Ne olacak, Yüce Tanrı'nın o tatlı nefesi," dedi yaşlı kadın. "Bir elektrik şoku gibi... Bana vahiy geldi. Tanrı'ya ve onun amellerine şükürler olsun, bayım."

Adam çabucak gözlerini kaçırdı. İstasyon tenhaydı. Zemin haşince parıldıyordu ve bu yüzden hareket varmış gibi görünüyordu ama hareket yoktu. Ses de yoktu; trenin kilometrelerce uzaktan gelen gürlemesi ve yaşlı kadının durmadan fısıldaması hariç.

Lütfen, hanımefendi!

"Bayım, merak ediyorum, bana söyler misiniz?"

Genç adam cevap vermedi. *Lütfen!*

"Kitabı okur musunuz?" Başını bir yana devirdi, kamburunu çıkardı ve gülümsedi.

"O hangi kitapmış, hanımefendi?"

---

* "Kendi Suretinde" ("In His Image"), 3 Ocak 1963 yılında *Alacakaranlık Kuşağı*'na uyarlandı. *–yhn*

"Eh," gözlerini kırpıştırdı, "elbette, *kutsal* kitap."

Adam parmaklarını sıkıca kavuşturdu. "Evet," dedi kadına. "Sürekli."

Kadın başıyla onayladı ve bir elini kaldırdı. İncecikti ve cildi şeffaftı. "Şu anda doğruyu söylediğinizden emin misiniz? Yerin bir kilometre altında olabiliriz ama O her sözü duyar."

"Gerçeği söylüyorum."

Kadın ansızın öne doğru uzandı. Yüzü, sivri kemiklerden, kurumuş bir ciltten ve ufak, beyaz saç öbeklerinden ibaretti. "Pekâlâ," dedi. "Pekâlâ." Gülüşü değişti. Sonra neredeyse tıslayarak: "Levililer: Beşinci Bölüm; İkinci Ayet!"

İnsanlar nerede!

"E?" Kadın dilini şaklattı. "Evet, bayım?"

Genç adam banktan kalkıp platformun kenarına doğru yürüdü. İki yön de kapkaranlıktı. Orada durdu, karanlığı izledi ve trenin gitgide artan gümbürtüsünü dinledi.

Gelmesi lazım. Yakında gelmesi lazım!

Yaşlı kadının ayakkabıları betonun üzerinde çınladı. Çelimsiz ve ufacık görünüyordu. Omuzlarının üzerinde, kıvrılmış halde duran turuncu bir tilki postu vardı; başı kadının çenesinin altındaydı ve gözleri kurnazlıktan boncuk boncuktu.

Tren!

"Bir kişi bilmeden, kirli sayılan herhangi bir şeye, yabanıl, evcil ya da küçük bir hayvan leşine dokunursa bu durum ondan saklanmış olsa dahi kirlenir ve suçlu sayılır."

"Uzak durun."

"Bayım," dedi yaşlı kadın. Uzanıp genç adamın koluna dokundu. Kolu da tıpkı bedeninin kalanı gibi sert ve epey kaslıydı.

Kolunu çekti. "Beni rahat bırakın!"

"Onun sonsuz sevgisini istiyorsunuz, değil mi?"

"Hayır! Kahretsin, hayır," diye bağırdı. "Lütfen, hanımefendi, benden uzaklaşın."

"O kuzularını affeder, bayım. Belki geç kalmış olmaktan korkuyorsunuzdur ama yanılıyorsunuz." Genç adamın önüne geçti. "Hepimiz onun kuzularıyız..."

Sözleri gitgide artan boğuk gürültünün içinde kayboldu.

Jess!

Tek far belirdi; muazzam, keskin ışığıyla kör edici bir daire...

Yaşlı kadının elleri zangırdıyordu. Gözlüğünün kalın camlarının ardından gözlerini kırpıştırdı ve çatlak dudaklarını açıp kapadı.

İlk vagon belirdi.

Genç adam hızla arkasını döndü. İstasyon hâlâ tenhaydı. Kulak tırmalayan bir sesle çınlıyor, titriyordu ve alev alev, acı dolu kıymıklar saçıyordu.

Yaşlı kadın konuşmayı kesmişti.

Öylece durmuş, gülümsüyordu.

Genç adam geriye doğru bir adım attı ve ellerini yaşlı kadının omuzlarına koydu.

Kadının gözleri yuvalarından fırladı.

Adam bekledi; sonra Ekspres karanlığın içinden, tonlarca siyah metalden cüssesi rayların üzerinde sarsılarak ve zangırdayarak fırladığında, kadının omuzlarını bıraktı ve itti.

Yaşlı kadın platformun kenarından düştü.

"Hoşça kal, Walter!"

Tren onu havada kaptı, ön farının üzerinde dümdüz etti ve kısa bir süre için koca bir güveymiş gibi havada tuttu. Sonra kadın yere düştü.

Genç adam arkasını dönüp merdivenleri koşar adım tırmandı.

Dışarıda, sokaklar kalabalıktı.

Kapı, gölgeden ibaret bir kız tarafından, zincirinin izin verdiği kadar açıldı.

Peter Nolan ellerini arkasına koydu ve gülümsedi. "Hanımefendi," dedi, "bakın, ben Küçük Dağsıçanları'nın üyesiyim..."

"Neyin?"

"...ve hakiki çevirmeli oyuncak daktilomu almak için tek yapmam gereken, bir abonelik daha satmak. Ne dersiniz?"

"Hayır," dedi kız ve kapıyı kapadı.

Sonra tekrar açtı. "Selam, Pete."

"Selam." İçeri girdi. Dairenin havası sıcak ve boğuktu. Kapalı

perdelerin arasından günün ilk ışıklarını görebiliyordu. "Hazır mısın?" diye sordu.

"Hazır ve nazırım," dedi kız. "Hüsrana mı uğradın?"

"Sadece biraz şaşırdım." Elini kızın ensesine koydu ve hafifçe kendine doğru çekti. Onu öptü.

"Pete! Sana aşamadığım bazı hudutlarım olduğunu söylemiştim."

"Evlenmemizden sonrasını bekleyecektim ama sonra 'Ne olacak?' dedim." Kızın burnuna dokundu.

Kız çırpınıp adamın kollarından kurtuldu. "Niye bu kadar geciktin?"

"Ne, programımızın üç dakika mı gerisinde kaldım?"

"Yaklaştın. Sadece yarım saat farkla ıskaladın."

Adam kanepeye doğru yürüdü, uzandı ve teatral bir ifadeyle inledi. "Sana şu güneş saatinden kurtulmanı söyleyip duruyorum!"

"Pekâlâ, demek uyuyakaldın," dedi kız. "Tanrı biliyor, altıda çıkmak benim fikrim değildi."

Adam bir sigara yaktı. "Uyuyakalmadım. Dört buçukta otelden çıktım, metroya bindim, metrodan indim ve doğrudan buraya geldim. Dolayısıyla..."

"Dolayısıyla, sen delisin. Şu anda altıyı beş geçiyor."

Adam doğruldu, paltosunun kolunu sıyırdı ve küçük bir Benrus saate baktı.

"Sen hiç merak etme, canım," dedi genç kız, adamın dizine hafifçe vurarak. "Şimdi öğrenmiş olmaktan memnunum."

Genç kız havayı kokladı. "Yandık."

"'Yandık' mı?"

"Sanırım yanık kokusu alıyorum." Odanın öbür ucuna koştu ve mutfağa girdi. "Yanında yemek götürmek istediğini söylemiştin, değil mi?"

"Tabii."

"Ben de fırında tavuk yaptım. Sandviç yapabiliriz."

Adam kalktı ve mutfağa girdi. "Sen," dedi, "inanılır gibi değilsin."

Kız arkasını dönmedi.

Adam buzdolabına dayandı. "Seni anlıyorum," dedi. "Gerçek olamayacak kadar güzel geliyor."

"Hayır." Jess tavukla oyalanıyordu. "Sadece mutluyum – anlıyor musun? Ve bu devirde, bu bir kızın tüylerinin ürpermesi için yeterli."

Çalışmasını izledi ve bir süre sustu. Sonra, "Belki de fikrini değiştirmen gerekiyordur," dedi.

Kız elini adamın ağzına bastırmaya çalıştı.

"Ciddiyim. Ne halt ettiğinin sahiden farkında mısın?"

"Elbette farkındayım. Ben –yirmi sekizinde, aklı başında bir kız kurusu– tam olarak yedi gündür tanıdığım bir adamla evlenmek amacıyla, ismini bile duymadığım bir kasabaya kaçacağım. Bunda ne tuhaflık var?"

"Ciddiyim, Jess. Beni biraz daha tanımana filan gerek yok mu?"

"Nasıl yani? İsminin Peter Nolan olduğunu biliyorum. Coeurville, New York'ta, gül çalıları ve ağaçlarla çevrili büyük, beyaz bir evde yaşadığını biliyorum. Bir bomba üzerine bilimsel araştırmalar yaptığını..."

"Bomba değil," dedi gülümseyerek. "Bir bilgisayar. Elektronik mühendisliği. Bak, beni şimdiden romantik bir gözle görmeye başlamışsın."

"Araya girme. New York'u, sırf bundan aldığın hastalıklı keyif için ziyaret ediyorsun ve şu anda Chesterfield Otel'de kalıyorsun. Ayda beş yüz dolar kazanıyorsun ama hiçbir birikimin yok – bu da bana, sana dair merak ettiğimden daha çok şey anlatıyor. Ama... bitireyim! Hovarda mizacının yanı sıra nispeten zeki –ve nispeten yakışıklı– birisin, küçük köpeklere ve seyyar satıcılara karşı naziksin ama insanlığın geri kalanına karşı soğuk davranıyorsun. Basie'yi Bach'a, *Grandma Moses*'ı* Van Gogh'a tercih ediyorsun ve Faulkner denen mahluk konusunda henüz kararını vermiş değilsin. Hepsinden öte yalnızsın ve bir yetmiş boyunda, siyah saçlı ve Jessica ismine cevap veren bir kadına çaresizce muhtaçsın." Nefes verdi. "Atladığım önemli bir şey var mı? Elbette, geçmişte birlikte olduğun çok sayıda gizemli kadını hesaba katmıyorum."

* Anna Mary Robertson Moses; "Grandma Moses" mahlasıyla bilinen Amerikalı halk sanatçısı ve ressam. *–çn*

Adam hasır sepeti aldı. "Pekâlâ, dedi. "Beni su götürmez bir şekilde tanımışsın."

"Bu durumda, –sen benim hakkımda sorular sormaya başlamadan önce– hemen gidelim..."

Adam, genç kızı sertçe öpüp ona sarıldı.

"Coeurville'i seveceksin, Jess," dedi. "Seveceğini biliyorum."

"Benimle evlenmeyi düşünüyorsan umarım severim! O kasabayı zorlu bir rekabet bekliyor."

"Güzel kasabadır."

Kız sepeti aldı ve adamın valizleri toplamasını bekledi. "Şimdiden evimi özledim," diye mırıldandı, "uzak kalalı iki hafta bile olmadı."

"Görürsün," dedi. "Müthiş bir yerdir."

Kız başıyla onaylayıp daireye göz gezdirdi. Sonra kapıyı kapadı ve kilitledi.

"Hadi," dedi. "Gidip şu işi resmiyete dökelim."

Yangın!

Çürümüş perdenin üzerinde önce parlayan bir yaprak, sonra iki yaprak, sonra üç; sonra perde düşüyor, yapraklar alev alev, sapsarı bir sarmaşığa dönüşüyor, duvara yayılıyor, zemini kaplıyor, tüm masaların ve iskemlelerin üzerinde, büyüyor–

"Walter!"

–alevlerden oluşmuş bir orman, aç... Ve bandajlı adam sessizce, hareketsiz ve sessiz, yem olmayı bekliyor...

Peter Nolan gözlerini çabucak açtı. Rüyası bir süre zihninde kaldı, sonra uçup gitti.

"Kâbuslar görüyorsun," dedi Jess. "Çığlıklar, seğirmeler, sayıklamalar. Bana bunlardan bahsetmemiştin."

Rüya bitmişti. Hatırlamaya çalıştı ama gitmişti. "Pastırmadan olsa gerek," dedi esneyerek ve kafatasının içindeki sıcaklığın belli belirsiz farkına vararak. "Pastırma bana pek yaramıyor."

"Bence sana çok fena dokunuyor." Kız ıslık çaldı. "Peki, sorabilir miyim; Walter kim?"

"Kim kim?"

"Walter diye bağırıp durdun."

"Eh," dedi, "sanırım şu an sana söylemenin hiç sırası değil ama... O benim kardeşim olur."

"Ne?"

"Evet. Onu kilerde saklıyoruz. Hakkında düşünmeyi pek sevmem."

"Pete."

"Walter diye birini tanımıyorum."

"Sahi mi?"

"En azından aklıma gelmiyor. Belki de o baba sembolüdür... Yoksa anne sembolü mü oluyor?"

"Muhtemelen," dedi Jess, "seks sembolüdür. Walter senin bastırılmış libidon ve bir türlü yerinde duramıyor."

Otoban hafifçe kıvrıldı ve yabani otların bittiği devasa bir arsanın etrafından seğirtti. Arsanın öbür ucunda, çiftlik evleri, dağınık at sürüleri ve açık havada küçük ve parlak görünen geniş gölgelik ağaçlar vardı. Roketlerin gümbürtüsü, uzakta uğulduyordu.

Peter Nolan gerindi ve yine esnedi. "Ben geçeyim mi?"

"İstersen." Jess arabayı durdurdu ve yer değiştirdiler.

"Bu arada," dedi kız, "şu taşra cennetine ne kadar yolumuz kaldı?"

"Eh..." Sayfiyeyi gözleriyle taradı. "Bilmem gerekirdi ama genellikle geceleri gelirim..."

"Her neyse, güzel kasabaymış," dedi.

"En güzelidir." Adam gözlerini kıstı, ön cama doğru eğildi. "Nerede olduğumuzu biliyorum. Şu dağınık çay ağzını görüyor musun?"

"Evet."

"Çocukken orada oynardım. Evden her kaçtığımda, en fazla buraya kadar ulaşabilirdim. Suyu buz gibidir."

"Hey gidi Dağınık Çay!"

Adam, kızı koluyla dürttü. "Şu büyük şehirli havalarını bırak. Sana Coeurville'in her santimetrekaresini gösterme niyetindeyim ve buraya bayılacaksın."

"Hayhay," dedi kız uykulu bir sesle.

"Şurada da Yalnız Porsuk Patikası var. Kızlarla oynaşmak için bire bir."

"Sen nereden biliyorsun?

"Oynaşma çevrelerinde," dedi, "bana Elektrot diye hitap ederlerdi."

Kız, adama kedi gibi sürtündü. "Bahse girerim kasabanın en tanınmış simasısındır."

"En iyilerden biriydim," diye itiraf etti. Sonra, "Başını omzuma koy – olsa olsa bir saatimiz kaldı."

Kız gözlerini kapadı. Yorgun, bitkin bir sesle fısıldadı: "Pete Nolan, seninkiler, dünyanın en sivri, en kemikli, en acayip omuzları."

Adam kolunu kıza sardı ve yola, bir süre sessizce devam ettiler. Adam, işler yolunda, diye düşündü. Her şey, olabileceği kadar iyi... Daha iyi olsaydı aklımı kaçırırdım.

Jess'le sadece bir hafta önce nasıl tanıştıklarını düşündü. Gecenin geç bir saatiydi ve bir yere yürüyordu... Nereye? Bir yere. Ve trafik ışığı kırmızıya döndüğünde yolun ortasındaydı. Sonra bir şey oldu – ne olduğunu veya nasıl olduğunu bilmiyordu. Belki de şoktandır. Neyse; kendini bir anda, başının bir metre yanında bir araba tamponuyla, sırtüstü yatarken buldu. Ve Jess, yüzü bembeyaz olmuş, titreyerek orada duruyordu. *"Yaralandınız mı, bayım?" "Bana tekeriniz bile değmedi." "Bu durumda, mazur gör, dostum; senin yüzünden sinirlerim boşandı." "Bir içkiye ne dersin?" "Bir içki, hiç fena olmaz."*

Arsanın sonunda, çimenliklere, küçük evlere ve taze meyve tezgâhlarına ulaştılar.

Peter Nolan ayağını gazdan hafifçe çekti. Bir tabelanın yanından geçtiler: Coeurville, New York'a giriyorsunuz – Nüfus: 3,550.

Sonra evlerin sayısı arttı, kısa süre sonra dükkânlar ve pansiyonlar belirdi.

"Benim tarlalarım," diye gürledi. "Göz alabildiğine!"

Çok küçük bir kasabaydı ve çimenli tepelerin arasında sıkışan, kaldırımlardan fırlayan devasa kavakların gölgesinde kalan yolları çok dardı. Sokakları tertemizdi. Sokakların üzerinde, bir fuara dair kızıl ve yeşillerle bezeli bir afiş esintiyle hafifçe dalgalanıyordu. Çok sayıda kadının yanında birkaç tane yaşlı adam vardı.

Peter Nolan güçlü türbinlerden gazı keserek, saatte yüz seksen üç kilometre hızdan çabucak altmış dörde düştü. İç geçirdi. "İşte, New Brunswick," diyerek işaret etti. "Dondurmacı ve dergi dükkânı var. Oradan sigara da alabilirsin, tabii yirmi bir yaşından büyük olduğunu kanıtlayabilirsen – Bay Van Brooks bu konuda çok katıdır."

"Fazla sorun yaşayacağımı sanmıyorum."

"Şu tarafta, bizim alışveriş yaptığımız Foodbag market var. Hırdavatçı da sağ tarafta, şu anda göremiyorsun. Ve..."

Gözlerini kıstı.

Köşedeki geniş, kırmızı ofis binasına baktı.

"Hadi, neden duruyorsun?"

Başını neredeyse fark edilmeyecek şekilde salladı. "...kütüphane de Elm Sokağı'nda. Şu tarafta..."

Coeurville'de, kırmızı bir ofis binası mı?

Bunu zihninde bir yere oturtmaya çalışırken, bir giyim dükkânı, arabanın camının dışında yavaşça süzüldü. Helmer Erkek Giyim. Geniş bir cam vitrin; sarı, plastik tente, alabildiğine sıradan ve kesinlikle tuhaf olmayan bir dükkân – fakat Helmer Erkek Giyim dükkânı diye bir yer olduğunu anımsayamıyordu.

Ona yepyeni gelmişti.

Kardeşim, sen epey gözü açık birisin. Çok çalışıyorsun...

Kasaba yansa haberin olmaz.

Yansa...

"Pete, senden bir ricam olacak."

"Tabii."

"Milletle buluşmadan önce çabucak bir tek atalım, ha? Bir tek atıp kalkalım."

"Mümkün değil," dedi. "İçki almak için Temple'a gitmek lazım. Altı kilometre mesafede..."

"Sanırım biraz geride, ana caddede bir bar gördüm."

"Coeurville'de mi? Mümkün değil." Somurttu ve içinde bir huzursuzluk hâsıl olduğunu hissetti. "Kahveye ne dersin?"

"Olur."

Arabayı emniyet şeridine çekip motoru durdurdu. *Yansa...*

"Hey."

Manifaturacının, sinema salonunun ve eczanenin önünden yürüyerek geçtiler.

Ve küçük bir otelin lobisine girdiler.

"Pete, canını sıkan nedir?"

Yüzündeki somurtkan ifadeyi sildi. "Hiç. Sadece damat gerilimi..."

"Belki de bir an önce evlensek daha iyi olur," dedi Jess. Tenha lobiye baktı. Karanlık ve küflüydü. "Burada mı kahve içmek istiyorsun?" dedi şüpheyle.

"Sokağın aşağısında," dedi birisi. Jess arkasını döndü ve mavi takımlı, cana yakın bir yaşlı adamla karşı karşıya geldi. Adam bir masanın arkasında, ayakta duruyordu. "Dört yandaki dükkân... Kelsey Kafe."

Peter Nolan adama doğru yürüdü. "Burası Kraliyet, değil mi?" diye sordu ve burası elbette Kraliyet, diye düşündü. Ne aptalca bir soru...

"Aynen öyle, bayım."

Aynen öyle, bayım. Bu eski kurt da kimin nesi?

"Kahve dükkânını kapattınız mı?"

"Hayır. Burada hiçbir zaman kahve dükkânı yoktu. Sadece otel."

Gerginlik arttı. "Bu kesinlikle çok ilginç," dedi adama, burada beş yüzü aşkın kez öğle yemeği yediğini hatırlayarak.

Bıyık altından güldü ve lobinin öbür ucuna yürüdü. Aynı görünüyordu. Toz bile aynı görünüyordu. Masaya döndü. "Bu bir eşek şakası mı?"

Yaşlı adam geriye doğru bir adım attı. "Efendim?"

Jess güldü. "Hadi," dedi, "muhtemelen burayı erkeklere özel seks partileri için kullanıyorlardır."

"Ama..."

Peter Nolan, dışarıda, gündüz gözüyle binaya dikkatle baktı.

"Buradaydı," dedi, tuğla duvarı işaret ederek. "En azından bana öyle geliyor. Yoksa – Kelsey Kafe mi dedi?"

"Öyle dedi."

"Ömrümde hiç Kelsey Kafe diye bir yer duymadım." Başını çevirdi, sokağın iki ucuna doğru dikkatle baktı. Aynıydı ama bir şekilde aynı değildi.

"Doğru kasabada olduğumuzdan emin misin, Pete'ciğim?" dedi Jess. "Siz biliminsanları ne kadar dalgınsınızdır bilirim."

"Elbette eminim."

"Bak, bana çıkışma..."

"Bak, Jess – eve gidip orada bir şeyler içelim. Sanırım biraz keyfim kaçtı. Tamam mı?"

"Pekiyi."

Arabaya döndüler.

"Uzakta mı?"

"Birkaç sokak ötede..." Gerginliğin arttığını hissediyordu. Evlerin yanından geçtikçe daha da arttı. Kırmızı binayı, Jess'in gördüğünü söylediği barı düşündü: Bir de üstüne şu saçma kahve dükkânı meselesi... Elbette küçük bir karışıklık olmalıydı. Kendi gerginliği de üzerine tuz biber ekmişti.

Hayır. Bir terslik vardı. Biliyordu ve bu tersliği dört bir yanında hissedebiliyordu.

"Burası, değil mi?" dedi Jess. Geniş, güdük, beyaz bir eve bakıyordu.

"Evet." Evin tanıdık gelmesi, Peter'ın keyfini yerine getirdi. İçindeki his akıp gitti. "Müstakbel eviniz, Bayan Lang." Arabayı durdurdu.

"Çok güzel, Pete... Sahiden."

Peter, arabadan indi.

"Önce ben girsem daha iyi olur," dedi. "Yoksa Mildred Teyze'nin yüreğine iner."

"Ona yazdığını sanıyordum."

"Yazdım ama göndermeyi..." Mektubu paltosunun iç cebinden çıkardı ve sırıttı.

"Tanrım, bir de kahve dükkânlarını unuttuğun için endişeleniyorsun!"

Sundurmayı geçip kapıyı açmaya çalıştı.

Kilitliydi.

Cebinden bir anahtar çıkarıp deliğe soktu. Anahtar kapıyı açmadı.

O his, midesini bulandırarak geri döndü. Anahtarı önce bir yöne, sonra tersine çevirdi ve karıştırmadığından emin olmak için anahtarlığı inceledi.

Kapı açıldı.

"Ne var?" Koca, kızıl suratlı şişman bir adam, karşısında dikilmiş, ona bakıyordu.

Peter Nolan göz ucuyla kapı numarasına baktı: 515. Sonra gözlerini tekrar adama çevirdi. "Siz kimsiniz?"

Şişman adam bir gözünü kapadı. Muhtemelen Mildred'ın eski bir dostuydu – Mildred'ın bir sürü çatlak arkadaşı vardı. Veya belki de tesisatçıydı. "Bakın, benim adım, Nolan. Burada yaşıyorum. Evin sahibiyim."

Şişman adam çenesini kaşıdı. Hiçbir şey demedi.

"Mildred nerede?"

"Kim?"

"Mildred Nolan! Hem, siz burada ne halt ediyorsunuz?"

"Sizi ilgilendirmez," dedi yaşlı adam, "ama işe bak, burada yaşıyorum. Dokuz yıldır burada yaşıyorum, bu evi Gerald Butler'dan satın aldım ve kapı gibi tapum var. Burada Mildred diye birisi yok ve sizi ömrüm boyunca hiç görmedim." Kapıyı kapatmaya yeltendi. "Yanlış eve geldiniz!"

"Bak, birader, başına çok fena iş açacaksın. Ciddiyim. Şimdi şu kapıyı aç da..."

Şişman adam kapıyı alelacele kapadı.

Peter Nolan arabaya doğru geri yürüdü. Arkasını dönüp gözlerini dikti.

"Ne oldu?" diye sordu Jess.

Peter eve baktı. Daha önce hiç görmediği perdelere, yeni beyaz boyaya ve yeşil paspasa... Kilide uymayan anahtarı düşündü.

"Pete."

Kahretsin, neler oluyordu? Burası pekâlâ onun eviydi, bundan şüphe etmiyordu. Hiç şüphesi yoktu. Hiç.

Jess'e baktı, ağzını açtı, kapadı ve çabucak sokağın karşısına yürüdü.

Kahverengi bungalovun merdivenlerini çıkıp kapıyı çaldı.

"Bayan Cook! Hey, Jennie!"

Genç bir kız pencerede belirdi. "Kime bakmıştınız?" dedi.

"Bayan Cook'a. Onunla konuşmam lazım."

Kız dirseklerinin üzerine dayandı. "Bayan Cook öldü," dedi. "Bilmiyor muydunuz?"

"Ne dediniz?"

"Üç yıl önce. Chicago'lu kuzeni değilsiniz, değil mi?"

"Hayır," dedi şaşkın şaşkın. "Hayır, değilim. Üzgünüm." Yavaşça sokağın karşısına geri yürüdü ve arabaya bindi.

Jess kaşlarını çatmış, Pete'in yüzünü inceliyordu. "Ne oldu, Pete?" dedi. "Sence, beni de haberdar etsen iyi olmaz mı?"

"Ben..." Parmaklarını saçının arasından geçirdi. "Şuradaki çocuk, Bayan Cook'un üç yıl önce öldüğünü iddia ediyor."

"Ne olmuş?"

"New York'a doğru yola çıkmadan önce Bayan Cook'la öğle yemeği yedim. Bir buçuk hafta önce."

Uzun bir süredir, konuşmadan araba sürüyordu, gözlerini doğrudan yola dikmişti, elleri direksiyonu sımsıkı kavrıyordu. Takometrenin ibresi, tehlike işaretinin üzerinde duruyordu.

Jess kapıya yakın oturuyordu. Genelde suratında oynaşan tebessüm gitmişti. Tıpkı her şeyin farklı göründüğü gibi, o da farklı görünüyordu ve artık on altı on yedi yaşlarında birinin görünümüne sahip değildi.

Peter Nolan için gerginlik, artık kırılma noktasına gelinceye dek bükülmüş çelikten bir boru gibiydi. Her an kırılabileceğinden emindi. Çünkü artık şüpheye yer kalmamıştı; sadece bilmek, kesinlikle bilmek vardı. Evinden –artık kime ait olduğundan emin olmadığı *o evden*– belediye binasına gelmişlerdi. Fred Dickey meseleyi açıklığa kavuşturacak, doğru düzgün açıklayacaktı. Eski dostu Fred... Fakat eski dostu Fred onu tanımadı. Şerif bürosundaki Bert Zangwill de

öyle. Zamanında ona hikâyeler anlatan, onun kahramanı olan Bert! Ve diğerleri, ömrü boyunca tanıdığı arkadaşları – hepsi ölmüştü, uzaklara gitmişti veya onu hatırlamaktan acizlerdi...

Ama tamamen aciz değil. En tuhaf yanı da buydu. Gözlerini dikip ona selam verecekmiş gibi görünmeleri, sonra başlarını sallama biçimleri...

Jess'in suratının son iki saatte nasıl değiştiğini, gözlerinin nasıl değiştiğini, ona nasıl baktığını, aşırı bariz bir şekilde belli olan şüphesini ve merakını hatırladıkça çığlık atacakmış gibi oluyordu.

Tanrım, belki de deliyimdir, diye düşündü; belki sahiden deliyimdir. Öyleyse... Hayır, ulan! Burası Coeurville, burası benim evim ve burayı avucumun içi gibi biliyorum. Şuradaki ağacı, yanından geçtiğimiz çilek çalısını, her şeyi... Biliyorum!

Jess ensesini ovuşturuyordu. "Pete..."

"Evet?"

"Bir süre önce, kasabadayken bir şey söylemiştin... Coeurville, yirmi yıl yaşlanmış gibi, demiştin. Değil mi?"

"Doğru. Yirmi yıl – bir buçuk haftada."

"Belki öyle değildir," dedi.

"Nasıl yani?"

"Tam olarak emin değilim – kulağa klişe gelecek ama... Demek istediğim, ya doğruysa? Ya yirmi yıl sahiden geçip gittiyse?"

"*Rip van Winkle*?"

Kız omuz silkti. "Eh, neden olmasın? En azından bu da bir ihtimal..."

"Hayır," dedi. "Bunu düşündüm ama mantıklı gelmiyor. Birçok sebepten. Birincisi; bu durumda en az kırk beş yaşında olmam gerekir, tabii buradan on yaşında ayrılmadıysam. Bunun imkânı yok çünkü liseye ve üniversiteye burada gittim. Ve bu," dedi gergin bir ifadeyle iç geçirerek, "bizi işin en acayip kısmına getiriyor. Coeurville Lisesi'ne gittiğime dair herhangi bir kayıt yoktu. Hatırladın mı?"

Kız başıyla onayladı.

"Ve okuduğum üniversite, koskoca Coeurville Üniversitesi, ger-

çek bile değil. Hiç var olmamış." Arabayla, kampüsün olması gereken, var olduğu, var olduğundan emin olduğu yerdeki el değmemiş, çimenlik arsaya gittiklerinde göğsüne oturan o hissi düşündü. "Peki ya Mildred?"

Jess hafifçe ürperdi.

"Mildred, Bahçe Kulübü'nün başkanıydı," diye devam etti. "Kasabada, hep burayı ziyarete gelmiş bir kongre üyesi muamelesi görürdü. Onu herkes tanırdı. Ama şimdi, Mildred Nolan'ın Coeurville, New York'ta yaşadığını gösteren tek bir delil bile yok."

"Pekâlâ, demek ki tutmadı. Sadece bir fikirdi."

Yemiş bahçeleri, yerini bir kez daha tarlalara bıraktı; kızıl kahverengi ve koyu renk, neredeyse siyah, yeşil... Peter Nolan, dar, mıcırlı bir yola saptı, sertçe hız kesti ve tarlaların arasında kıvrılan yola saptı.

Bir virajda frene bastı ve kayarak durdu.

"Burada bekle," dedi.

Arabadan indi, mezarlığın paslı, tel kapısından geçti. Küçük bir yerdi ve çok eskiydi. Mezar taşlarının üzerinde, şişman çocukların, parşömenlerin veya filigranlı haçların olduğu, her biri yıllar içinde pislenmiş oyma süslemeler vardı.

Bakımsız çim tepeleri boyunca, mezarlığın doğu ucuna doğru yürüdü. Çitlerin ötesinde, zengin çimler, çıt çıkarmadan otlayan süt inekleri ve üzerinden demir bir köprüyle geçilen karanlık bir akarsu vardı.

Peter Nolan iki mermer mezar taşına yaklaştı ve her adımında, tam olarak aynı yerde durmuş, o pis yağmurun altında, annesinin tabutunu, hiç tanımadığı babasının yanı başına indirmelerini izlerken hissettiği üzüntüyü hatırlıyordu.

Bu anısı, canlı ve güçlüydü. Şu anda emin olduğu tek şey buydu.

Diz çöktü ve mezar taşlarının üzerindeki ikiz yazılara baktı.

Ve içindeki çelikten gerginlik borusunun kırılıp patlayarak milyonlarca kor parçaya bölündüğünü hissetti.

Mezar taşlarında şöyle yazıyordu:

MARY F. CUMMINGS
1883-1931
Ve
WALTER B. CUMMINGS, BABA
1879-1909

Gökyüzü kıpkızıl bir lekeye dönmüştü. Jess pedala sertçe basıyor, 220 civarında seyrediyordu. Dudakları kurumuştu.

"Kısa süre sonra evde olacağız," dedi usulca, "o zaman her şey yoluna girecek. Hadi, biraz daha uyu. Dinlen."

Hız şeridi, dar otobanla birleşti ve trafik seyrelip yok oldu. Ahırlar ve çiftlik evleri, pencerenin dışında bulanık bir karaltı halinde geçip gidiyordu.

Peter Nolan hiç kıpırdamadan oturuyordu. Ellerini, dizlerine kenetlemişti.

Acının ne zaman yok olup ne zaman geri geleceği; ne zaman artıp ne zaman azalacağı belli olmuyordu. Bütün gücüyle karşı koyuyordu. Ama acısı dinmiyordu. Yaptığı hiçbir şey, acısını ondan uzak tutamıyordu.

Anılar zihnini teğet geçiyordu, o da sürekli onlara uzanıyordu.

Yangın. Bandajlı bir adam. Bir ev.

Uzanıyordu ve bazen çok yaklaşıyordu ama sürekli elinden kaçırıyordu. Hayır. Bunun için uzanmaktan fazlası lazımdı. Ama ne? Ve niçin?

Araba bir benzin istasyonuna girdi ve Peter aniden beliren parlaklığın karşısında gözlerini yumdu.

Jess ne yapmaya çalışıyordu; onu kör etmeye mi?

Hem kim olduğunu sanıyordu da ona emirler yağdırıyordu?

Jess'e baktı. Jess gülümsedi.

Sonra, Jess'in doktor sözcüğünü kullandığını anımsadı. Neden? Onu iyileştirmek için mi, yoksa – ondan sessiz sedasız kurtulmak için mi?

Elbette. Doktor arkadaşlarından biri, ona bir iğne saplayacaktı

ve işi oldubittiye getirecekti. Sebebinin önemi yok. Kadınların kendilerine has sebepleri vardır.

Gökyüzü neredeyse tamamen kararana kadar bekledi ve sonra şöyle dedi: "Jess, lütfen arabayı durdurur musun?"

Yolun kenarındaki toprak boşluğa çekti. "Kusacak mısın?"

"Evet," dedi. "Bir dakikaya dönerim. Pek iyi hissetmiyorum."

Peter arabadan indi, sığ hendeğin üzerinden sıçradı ve yoğun yeşilliğin arasına daldı.

Ayakkabısı yere sürtündü. Öne eğildi, yeri yokladı ve parmaklarını iri, sivri bir taş parçasının üzerinde kenetledi.

Güzel. Doktor neymiş, şimdi görürsün.

"Jess!" diye seslendi. "Bana yardım eder misin?"

Kısa bir duraksama. Sonra metal kapının açılma ve çarparak kapanma sesi, ardından çalılıkların arasından gelen hareket sesi...

Jess ona doğru yürüdü ve koluna dokundu.

"Daha iyi misin?" diye sordu.

"Evet."

Jess, gözlerini Peter'ın eline çevirdi.

Peter taşı kaldırdı, havada tutarak ve gözlerini dikerek durdu; sonra dönüp taşı arkasındaki çalılığa doğru fırlattı.

"Ne oldu, Pete?"

"Başparmağımı çarptım." Jess'e doğru ilerledi ve sarılıp kendine doğru çekti. "Başparmağımı şu taşa çarptım." Acı geçiyordu. Zihnini, geriye sadece dans eden bir siyahlık kalıncaya dek, alevden bir çarşaf gibi yırtıp geçmişti. Şimdi de gidiyordu.

Jess parmaklarını usulca Peter'ın yüzüne götürdü. "Arabaya dön," dedi.

Peter ellerini üzerinden çekti.

"Hadi, Pete."

"Pekâlâ. Sen önden git, ben de iki dakikaya geliyorum."

Jess, ona çaresizce baktı ve geri yürüdü. Kız gittikten sonra, Peter Nolan, kapı sesini yine duyduğunda gözlerini kapadı. Acının geri dönmesini bekledi ama geri dönmedi. Zihninde hızla uçuşan anıla-

ra tutunmaya çalıştı ama kavrayamıyordu. Yaşlı bir kadına dair bir şey, bir trene dair bir şey; onlar, yangın ve–

Ansızın, taşı neden eline aldığını fark etti.

Jess'i öldürmek istemişti.

Neden?

Parmaklarını yumruk şekline getirdi ve bir ağaca, tekrar tekrar vurdu.

Sonra durdu. Ay, kara bir tepenin ardından belirdi ve etrafa ışık saçtı – soğuk, yumuşak, berrak bir ışık.

Peter Nolan ellerine baktı. Ellerini çevirip arkalarına baktı.

Beyaz ve kuruydular.

Ağaç kabuğu, derisinden küçük parçalar yolmuş, lime lime etmişti ama kan yoktu.

Dikkatle, bir deri parçasını, bileğinin yedi santim üzerine kadar çekti ve gözlerini ışığa alıştırdı.

Deri parçasının altında, damarlar, kıkırdak ve kemik olması gereken yerde, yüzlerce ufacık, esnek, eklemli ve parıldayan çubuk; dönen, son derece küçük yaylar ve açık sarı tel parçaları vardı.

Kol saatine uzun bir süre baktı. Sonra yırtılan kısmın üzerine bir mendil sardı ve arabaya geri döndü.

Jess bekliyordu. "Daha iyi misin?" diye sordu, az önceki samimi, korkusuz ses tonuyla.

"Daha iyiyim," dedi. Her şey geri dönüyordu. Tık sesiyle yerine oturan röleler gibi. Her şey.

Başını arkaya devirdi. "Dairene doğru sür," dedi, ifadesizce. "Sana söylediğimde beni indir, sonra da dairene doğru sürüp beni bekle."

Jess hiçbir şey demedi. Marşa bastı.

Kısa süre sonra şehrin dışına ulaşmışlardı.

Yay çizen garaj yolunu tırmandı ve bir süre durup eve baktı. İri, dallı budaklı ve çirkindi: bir parça 1860'lar, bir parça 1960'lar; kiremit ve ahşap, alınlıklı pencereler, sahte sütunlar. Rengi griydi. Zama-

nında beyaz boyalı olan yerler, şimdi bu griliğe bürünmüştü. Yıllar içinde şişmiş, kabarcıklı ve kanserli suntaları, ufalanmış çiviler bir arada tutuyordu.

Makine oyması kapıya doğru yürüdü.

Tokmak derin bir ses çıkardı.

Bekledi, tekrar çaldı.

Kapı açıldı.

"Merhaba, Walter."

Yüzü bandajlı, uzun boylu adam iç geçirdi. "Pete," dedi, elini uzatarak. "Seni bekliyordum."

Peter Nolan, uzun adamla birlikte geniş odaya doğru yürüdü.

Bu odada, her biri yırtık pırtık ve yıpranmış yüzlerce kitap, çoğu antika olan birkaç parça ağır mobilya, süslü mektup açacakları, koyu renk, dantelli perdeler vardı.

"Otur," dedi uzun adam. "Şuraya geç." Küçük bir büfeye doğru yürüdü ve bir kadehe viski doldurdu. "Coeurville'e gittin, değil mi?"

"Evet. Bana anlat, Walter."

"Ama zaten biliyorsun. Yoksa buraya nasıl gelebilirdin?"

"Anlatmanı söyledim. Lütfen."

Uzun adam duraksadı, sonra omuz silkti. "Pekâlâ." Elini uzatıp alnındaki yapışkan bandın üst katmanlarını söktü.

Bandaj düştü.

Peter Nolan gözlerini kendisinin bire bir kopyasına dikti. Sol gözünün hemen altından ağzına kadar uzanan dikişli yara hariç, bu yüz, kendi yüzünün aynadaki yansıması gibiydi.

"Gördüğün gibi, beni şu makasla neredeyse kör ediyordun."

"En başından başla, Walter."

"Ama bu zaten başı," dedi uzun adam. Sonra, "Pekâlâ. Senin adın Peter Nolan – bunu biliyorsun."

"Evet."

"Ve sekiz gün önce doğduğunu biliyorsun. Doğumu ben yaptım: Doktor W. B. Cummings. Ben, senin hem annenim hem de babanım – ve atalarının her biriyim, tabii ilk hesap makinesini saymazsak."

"Sarhoşsun."

"Doğru. Dut gibi sarhoşum. Zurna gibi sarhoşum. Bana katılmak ister misin? Gayet mümkün; ve seni temin ederim, akşamdan kalmazsın..."

"Senden tek istediğim bu süslü kelimeleri bir kenara bırakıp bana işin aslını anlatman."

Uzun adam kadehini öne doğru eğdi. "Coeurville'e gitmişsin ve Peter Nolan'ın orada hiç yaşamadığını öğrenmişsin. Ayrıca son zamanlarda tuhaf davrandığını da biliyorsun. Ve eline sarılmış mendile bakılırsa o meseleyi de bildiğini farz ediyorum. Bildiğin bunca şeyin üzerine ben sana ne anlatabilirim?"

"Ben kimim?" Sıcaklık yine baş gösteriyordu.

"Sen kimsesin," dedi uzun adam. "Sen, hiç kimsesin."

"Kes şunu, Walter."

"Taktığım bu saat kim? Bana bunu sor. Mutfaktaki buzdolabı kim? Anlamıyor musun?" Adamın gözleri bir an için ışıldadı. "Sen bir makinesin, Pete."

Anılar, daha somut bir hal aldı. Belirginleştiler.

Ama tam olarak değil. Eksik parçalar vardı.

"Devam et."

Uzun adam, robdöşambrının yakasını, tıraşsız boğazına doğru çekip kavuşturdu. Kendi kendine konuşuyormuş gibi görünüyordu.

"Aslında, uzun zaman önce doğdun," dedi. "Kafamın içinde. Her çocuğun hayalleri vardır, değil mi? Benimki de sendin. Diğerleri, dondurmadan dağları, FBI'a girip başarı kaydetmeyi, Mars'a gitmeyi düşlerlerdi; hayallerini değiştirdiler ve sonunda unuttular. Ben unutmadım. Ben, hep bir tek şeyi düşündüm ve bir tek şeyi arzuladım: *Mükemmel* bir yapay insan. Sadece bir robot değil, bir insanın kopyası." Güldü. "Zararsızdı – ve bir çocuğa göre aşırı büyük bir hayal sayılmazdı. Yetişkin oldum – ve ben, hayalimi unutmadım."

Peter Nolan mektup açacaklarından birini aldı. Sağlam ve keskindi.

"Pekâlâ," dedi uzun adam, "Seni ben yaptım. Yeterince açık oldu mu? Uzun yıllar aldı, tonla para gitti ve bahsetmek istemediğim ka-

dar çok kez hüsrana uğradım. Ama sabırlıydım. Araştırdım, okudum, deneyler yaptım. Önceden de bir adam yapmıştım –onun da adı Peter Nolan'dı; bu ismi seviyorum, sebebi yok– ama o bir hiçti. Üstünkörüydü. Ben de tekrar, sil baştan başladım, insan bedeninin fiziksel bileşenlerini, her çeşit malzemeyi kullanarak taklit ettim. Bana yardım edenler oldu ama ne için olduğunu bilmiyorlardı. Bazıları, benim asla çözemeyeceğim sorunları çözdüler. Ama – anlamıyor musun? Ben, adamıma beyin gibi çalışan bir beyin vermek istedim; hisler ve zekâ..." Kadehi tekrar doldurdu, bir yudum daha içti. "Tüm bunları... hayal ettim. Elbette zekâ en zor kısmıydı. Ne kadar zor olduğunu tahmin bile edemezsin. Adamımın anıları olması gerekiyordu, muhakeme gücü olması gerekiyordu –soyut muhakeme gücü– bir geçmişi, bir kişiliği... milyonlarca girift faseta, milyonlarcasıyla çarpılıp zekâyı oluşturacaktı. Tüm bunları sıfırdan icat etmeye kalksam sonsuza dek sürerdi. Ben de çalışıp cevabı buldum. Kendimi kullanacaktım. Belli hücrelere, belli müdahalelerde bulundum. Kendi anılarımı o hücrelere aktardım. Hünerimin birazını... Bilgimin birazını... Kendimden ufak tefek parçaları... Uzun zaman aldı. Çok uzun zaman..."

Bir süre sessiz kaldılar. Peter Nolan mektup açacağını aldı ve sıcağa karşı mücadele verdi.

"Mükemmel olduğunu hissediyordum," diye devam etti uzun adam. "Ama emin olmalıydım. On yıl önce olsa varlığın imkânsız olurdu ama plastik cerrahideki keşifler sayesinde sadece düşük bir ihtimale dönüştü. Plastiğim, *bana* insan eti gibi geldi ve mekanik parçaları, dokunulduğunda bire bir insan kemiğiymiş gibi gelecek şekilde toparladım ama son bir sınav daha vardı: Kalabalığın arasına karışmana izin vermek ve insanların tepkisini yakından gözlemlemek. Bana dair anılarını ve gerçek yapını zihninden tamamen çıkardım veya çıkarmaya çalıştım. Sen artık, paralı iznini New York'ta geçiren, araştırmacı biliminsanı Peter Nolan'dın..."

"Coeurville'de mi yaşıyordun?" Soru ağzından fırlayıverdi.

"Elbette. Geçmişin olarak, sana kasabaya dair anılarımı verdim.

Herhalde bazıları epey kusurlu ve noksandır – Coeurville'den uzun yıllar önce ayrıldım. Oraya gitmek büyük bir deneyim olmuştur..."

"Öyleydi." Peter Nolan gözlerini kapadı. "Peki ya üniversite?"

"Kurmaca. Sana bir iş vermeliydim."

"Ya Mildred Teyze?"

"Hayal ürünü. Tanıdığım tüm yaşlı kadınları bir kişide birleştirdim. Onunla olan ilişkini büyük bir dikkatle işledim, sanırım bu pek de şart değildi. Bu arada, üzülerek söylüyorum, kadınların gönlünü fethetmen de hayal ürünüydü." Paketi sallayarak bir sigara çıkardı. "Aşağı yukarı bu kadar," dedi. "Kalan boşlukları sen doldurabilirsin. En azından, geçen haftaya kadarını..."

"Geçen hafta ne oldu?"

Uzun adam başını iki yana salladı. "Keşke bilsem," dedi. "Bir terslik çıktı; mekanik bir şey... Anlayamadım. Bana bir makasla saldırdın ve seni durduramadım. Bildiğin gibi, o zamandan beri seni bulamıyordum."

"Benim sorunum ne?"

"Emin değilim. Ama bak, Pete. Sen, bensin. Bildiğin, hissettiğin veya düşündüğün her şey benden bir parçayı yansıtıyor. Walter Cummings. Öldürmeyi dilediysen –gazeteleri okudum, haberim var; kondüktör seni göz ucuyla görmüş– bu, benim de öldürmeyi dileyen bir parçam olduğu anlamına gelir. Bana ait bir öldürme güdüsü, sende meydana çıkmış. Herkesin içinde vardır. Yani hepimizin intihar etme, katil, tecavüzcü veya hırsız olma potansiyeli vardır. Paranoya, şizofreni veya daha kötü şeylerin tohumları hepimizin içinde bir yerlerde yatar – doğduğumuz andan, öldüğümüz âna dek. Ama –işin tuhafı da bu– normalsek korunuyoruz. Kendimize mâni olarak korunuyoruz. Bu güdülerin kontrolden çıkmasına asla şans tanımamış oluyoruz. Alt katta sürekli gevezelik eden kadını öldürmek isteyebiliriz veya yeri gelir intihar etmek isteyebiliriz ama genelde yapmıyoruz."

"E?"

"E'si, Pete; görünüşe göre benim *tohumlarım*, fark ettiğimden daha çok gelişmiş. Senin içinde gelişmişler. Sana kendimden par-

çalar verirken –kasten olmasa da– gizli psikozlarımı da vermişim. Büyük psikozlar. Yüzeye çıkacak kadar büyük..."

Uzun bir sessizlik oldu.

"Daha da açıkça söylemek gerekirse," dedi uzun adam, "sen delisin."

Peter Nolan kanepeden kalktı ve pencereye doğru yürüdü. Gece, ölü ağaçların dallarını itiyor, kıpırdatıyor, çekiyordu.

"Peki, onarılmam mümkün mü?"

Uzun adam omuz silkti.

Sıcaklık artık daha da hızlı damlıyor, eriyip acıya karışıyordu. Helezonlar, parlak noktalar ve acı. "Mümkün mü?"

"Bilmiyorum."

"Neden bilmiyorsun?"

"Çünkü... İtiraf etmekten ne kadar nefret etsem de başarında şansın büyük bir rolü vardı." Adam, Peter Nolan'ın elindeki mektup açacağına baktı. "Sadece beceri yetmedi. Daha önce birçok kez hüsrana uğramıştım, anlamam gerekirdi ama anlayamadım. Takıntılıydım."

"Ne söylüyorsun?"

"Senin bir kaza olduğunu. Ben, elinde makineli tüfek olan kör bir adamdım, Pete. Durmadan ateş edip şarjörü tekrar tekrar doldurdum, yine ateş ettim ve nihayet hedefi vurdum ama tam ortasından değil. Bir daha o kadar yaklaşabilir miyim onu bile bilmiyorum."

Peter Nolan acıyla savaştı, yaşlı bir kadının karanlık raylara doğru düştüğü bir imgeye sıkıca sarıldı.

Uzun adam ruhsuzca gülümsedi. "Ama hayat hikâyem her adımda böyleydi: Uzun bir hüsranlar dizisi. Kendime yapay bir insan yapmak istediğimi söyledim ama sanırım asıl hedefim, sadece başka bir Walter Cummings yaratmaktı; utangaçlıktan, düş kırıklığından yoksun – Jekyll ve Hyde'ın tersi. Olmayı dilediğim her şeyin birleşimi. 'Gerçek' ben..."

Peter Nolan döndü. "Buraya seni öldürmeye geldim," dedi.

Uzun adam başıyla onayladı.

"Seni öldürüp evi ateşe verecektim."

"Biliyorum: Kendim de bunu yapmayı istedim. Senin yerinde olsam ben de öyle yapardım."

"Bir kız var, Walter."

Uzun adam kaşlarını kaldırdı; sonra usulca, bir öncekiyle, yeni bir sigara yaktı.

"Biliyor mu?" dedi.

"Hayır. Onu Coeurville'e götürdüm; orada evlenecektik ve muhtemelen deli olduğumu düşünüyordur ama bilmiyor. Bana âşık."

"Güzel mi?"

"Hem güzel hem de zeki. Ve yalnız – bu senin anlayabileceğin bir şey olmalı. Kendisi ve benim için, birlikte geçireceğimiz güzel bir ömür planladı."

"Bu... çok kötü," dedi uzun adam. Parmak uçlarını şakaklarına bastırdı. "Gerçekten üzgünüm, Pete."

"İsmi, Jessica Lang. Namus konusunda köhne görüşleri var; hiç anlamamasının sebebi de bu olsa gerek," dedi Peter Nolan, sandalyenin kenarına sıkıca tutunarak. "Düşünsene, ne büyük bir mevzu olurdu."

"Hayır," dedi uzun adam. "Sen mükemmelsin. Gayet güzel olup biterdi, tabii bakireyse. Tuhaf gelirdi ama her zaman tuhaf gelir. En azından öyle olduğunu duydum."

Acı, uçları ateşten iğneler gibi bir saplanıp bir çıkıyordu.

Uzun adam oturduğu kanepe kolçağından kalktı. "Eh," dedi, "ne yapacağız?"

"Beni kesinlikle onaramaz mısın?"

"Hayır."

"Öldürmeme engel olamıyorsun. Yaşlanmamı da sağlayamıyorsun, daima böyle kalacağım. Ben deliyim ve işler çığırından çıkıncaya dek deli kalacağım, sonra da öleceğim. Öyle mi?"

"Üzgünüm, Pete. Senin, benim olamadığım her şey olmanı istemiştim; işin aslı bu. Bilseydim..."

Peter Nolan ellerini uzattı. "Bir gün öğrenirdi," dedi.

"Evet. Öğrenirdi."

"Anlardı veya onu öldürürdüm... Bu gece neredeyse öldürüyordum. Jess'i öldürebilirim."

"Öldürebilirsin."

İkisi de çok uzun bir süre sessiz kaldı. Rüzgâr, evin gevşek pencerelerini ve panjurlarını dövdü.

Sessizce durmuş, dinliyorlardı.

Sonra Peter Nolan şöyle dedi: "Bunu düzeltmek istiyor musun, Walter?"

Uzun adam yumruklarını sıktı. "Bunu yapmak için her şeyimi verirdim."

"Doğru mu söylüyorsun?"

"Evet."

"Öyleyse beni dikkatle dinle. Başka bir Peter Nolan yapacaksın..."

"Ne?"

"Aynen öyle. Bir ben daha inşa edeceksin ve bu sefer doğru düzgün olacak. Ve bunu bu gece yapacaksın. Bu Peter Nolan, Jess'le evlenecek ve ömründe ilk kez mutlu olacak."

Uzun adam dik dik baktı.

Gözlerinde yavaş yavaş, anladığına dair bir parıltı belirdi.

"Bu, şu anda yapabileceğin bir şey, değil mi?"

"Sanırım."

"Öyleyse ben bu mektup açacağını göğsüne saplamadan evvel işe koyulalım."

"Pete..."

"Hadi."

Birlikte, koridoru aştılar ve uzun merdivenden, alt kattaki laboratuvara doğru indiler.

Saatler sonra, biri, ofise döndü.

Kapı, gölgeden ibaret bir kız tarafından zincirinin izin verdiği kadar açıldı.

Uzun adam ellerini arkasına koydu ve gülümsedi. "Hanımefendi," dedi, "bakın, ben Küçük Dağsıçanları'nın üyesiyim..."

"Pete, çabuk içeri gir. Meraktan öldüm."

Uzun adam daireye girdi. Bir an durdu, sonra kızı kollarının arasına alıp onu öptü. Kız çekildi. "Şimdi, ben delirmeden evvel," dedi, "lütfen, neler olduğunu anlatır mısın?"

Uzun adam gülümsedi. "Sana neler olduğunu anlatacağım," diye söz verdi. "Ama burada konuşmayalım."

"İyi olduğunu bilmek istiyorum," dedi Jess, ona bakarak. "Yüzündeki şu yara neyin nesi?"

"Ben iyiyim," dedi uzun adam. "Hadi, çıkıp bir şeyler içelim. Paltonu al."

Jess dolaba doğru yürüdü, bir ceket çıkardı ve üzerine geçirdi.

Daireden çıktılar.

Soğuk, gri ay, sokaklara ışık saçıyordu.

"Pete, bir terslik var. Bundan eminim."

"Hayır," dedi uzun adam. "Tam aksine... İlk defa bir şeyler doğru gidiyor." Kızın kolunu tuttu, ona baktı, gülümsediğini gördü ve konuşmayı kesti.

Bir bara girdiler.

Masada, sipariş verdikten sonra kız için bir sigara yaktı. Sonra kendine de bir tane yaktı. Çakmağın ateşini uzun bir süre yüzünün önünde tuttu ve işaretparmağını alevin içinden geçirirken kızın bağırdığını duydu. Sıcak bir acı, içine tesir etti. Parmağını çekti, çakmağın kapağını kapattı ve kıza sırıttı.

"Parmağını neden yaktın, Pete? Kasten yaptın..."

Güldü. "Engel olamadım. Kendime bir şeyi kanıtlamalıydım."

"Ne?"

Hâlâ gülerek omuz silkti. "Etten ve kandan olduğumdan, plastik bir kâbusun bir parçası olmadığımdan emin olmalıydım..."

"Anlamıyorum, Pete."

"Gerek yok, tatlım. Hem de hiç. Her şey yolunda... Geçmiş geride kaldı ve ömrümde ilk kez geleceği iple çekiyorum. Bir anlamda sanırım birbirimizi ilk kez görüyoruz. Ve benim gördüklerim çok güzel."

Garson içkilerini getirdi. Adam kadehini kaldırdı; yanık parma-

ğını, kızın da öyle yapmasını işaret ederek oynattı ve şerefine içmeyi teklif etti.

Barın kapısının önünde, üzerinde kirli, beyaz bir yağmurluk olan, gazeteler taşıyan yaşlı bir adam ileri geri yürüyordu.

"Metrodaki katil hâlâ firarda!" diye bağırdı yaşlı adam.

Sesi, rüzgârda kaybolup giden bir fısıltıydı.

Canavar Şov

"Kıyak mı?" diye sordu Koca Adam gergince, ağzına fiskesiyle bir tablet atarak.

"Kıyak," diye yanıtladı Resmi Televizyon Yapım Koordinatörü. "Nefis ve fevkalade... Söz veriyorum, bayılacaksınız."

"Sözünü geri veriyorum. Sözler anlamsızdır. Önemli olan resimler. Çaktın mı?"

"Çaktım tabii," dedi Resmi Koordinatör ve küçük bir iğneyi kalın bir damara soktu. "Beni dinle, BP; endişelenecek bir şey yok. Ortalıkta otuz, depoda altmış kameramız var. Her oyuncunun iki dublörü var. Hatta dublörlerin bile dublörleri var. Hiçbir şey ters gidemez. İşler tıkırında..."

Koca Adam bir sandalyeye yığıldı ve bir mendil çıkarıp boynunun etrafında ritmik bir şekilde ileri geri oynattı. "Bilmiyorum," dedi. "Endişeliyim."

"Senin yapman gereken şey, BP," dedi Resmi Koordinatör, "biraz sakinleşmek."

Koca Adam, öğürerek, duvardaki bir resmi düşürdü. "Sakinleşmek mi?" diye bağırdı. "Gelmiş geçmiş en büyük televizyon yapımının başındayız, gelmiş bana sakinleş diyor!"

"BP, şunu dinle. Her şey tıkırında... A'dan Z'ye. Katiyetle ve kesinkes hata yapamayız."

"Bilemiyorum," dedi Koca Adam başını iki yana sallayarak.

Resmi Koordinatör akikten yapılmış bir kutudan kırmızı bir tablet çıkarıp ağzına attı. "Patron, beni iki dakika dinle. Dinle. Gözlerini kapa. Şimdi: Artık Dünya'nın En Büyük Televizyon Stüdyosunun Şefi ve Yapım Amiri değilsin..."

Koca Adam hafifçe ürperdi.

"Bundan böyle, M.S. 1976'nın Bay Sıradan Dünya Ailesi'sin. Çaktın mı?"

"Çaktım, çaktım."

"Tamam. Taksitlerinin üçte ikisi ödenmiş, 150 ekran, düz ve duvar modeli bir televizyonunun karşısındasın. Atletinle duruyorsun. Hanımın sana bir bira koymuş ve Peynirli Kroketlerini kemiriyorsun. Veya Çikolat-O. Bir de bakmışsın, sekize iki var. Kumandayı kaptığın gibi kanalı değiştiriyorsun; tabii başka bir kanalda duracak kadar ahmaksan, ki OBC'deki rezil, aptal herifler sağ olsun, belki o kadar ahmaksındır. Ama yakında bitecek! Çünkü altı aydır bunu duyuyorsun. Ekranlarda gösterilecek, gelmiş geçmiş en büyük, en muazzam, en büyüleyici, en pahalı yapım. En büyük demiş miydim? En muazzam demiş miydim? En büyüleyici demiş miydim? Babalık, bu harbiden canavar gibi bir şov! Peki, adını ne koyduk? Doğal olarak: *Canavar Şov!* 'HERKES İZLİYOR OLACAK – PEKİ YA SEN?' Bu sözcükler, Bay Sıradan Dünya Ailesi, beynine damgalanmış. Bu sözcükleri her yerde görmüşsün: reklam panolarında, broşürlerde, uçakların havaya yazdığı yazılarda, dergi reklamlarında, on beş dakikalık günlük reklamlarda... Ve her yerde duymuşsun: otobüslerde, uçaklarda, arabalarda; çocuklarının ağzından..."

"Ben de onu diyecektim," diye araya girdi Koca Adam, "çocuklara erişmek çok iyi bir hamleydi."

"Peki ya papağanlar?"

"Papağanlar da iyi hamleydi."

"Yüzüm kızardı, BP. Ama bana kulak ver: Pekâlâ. Hazır mısın?"

"Devam et bakalım. Kulak kesildim."

"Tamam. Sekize bir var. Heyecandan titriyorsun. Tıpkı dünyanın dört bir yanındaki herkes gibi... Barlarda, sinema salonlarında, evlerinde... Bazıları eğimli doksan ekran televizyonlarının, bazıları mütevazı kırk ekran televizyonlarının; hatta bazıları –polisler filan– sadece bilek ekranlarının başında... Ama hepsi, seninle beraber: Bunu biliyorsun. Şunu gözünde canlandır, BP: Dünyanın her yerinde, her şey duruyor, herkes ekranlarına bakıyor, bekliyor, bekliyor..."

"Peki ya rakiplerimiz?

Resmi Koordinatör ellerini ceplerine soktu ve bir tür dans figürü yaptı. "BP, amcacığım, rakip filan yok!" Ağzını yayarak sırıttı. "Sürprizim de buydu."

Koca Adam gözlerini açtı. Sandalyenin kollarına yapıştı. "Nasıl, nasıl yani?"

"Ne sen sor ne de ben söyleyeyim," diyerek sırıttı Resmi Koordinatör. "Canım, kendi çanlarına ot tıkadılar. Bizimle aşık atmamayı seçtiler. Millete, gösterdikleri sıradan teraneler yerine bizim şovumuzun yavrusunu gösterecekler ki bunun karşılığında eşek yüküyle para aldım. Vay anacığım..."

"Dur bakayım," dedi Koca Adam sinsice gülümseyerek, "umarım OBC'deki oğlanları hırpalamamışsındır."

"Yalanım yok, amcacığım. Hayır. Düpedüz pes ettiler. Saat sekiz, bizimdir!" Resmi Koordinatör ellerini çırptı. "Hem onları kim suçlayabilir? Canavar Şov'da olmayan bir şey bulan olursa gelip suratıma tükürsün. Şunu dinle: İki saatlik reklam derlemesiyle başlayıp 57 sponsorumuzun ürünlerini tanıtacağız: General Türbin, İyi Uyu Kapsülleri, Sakız Gevrekler, Ferah Feza TV Mobilyaları serisi, vesaire... Peki, bunlar sıradan reklamlar mı? Yo. Onları da şovun tıpkısının aynısı gibi görünecek şekilde coşturduk. Çakozladın mı?"

"Tabii."

"Pekiyi. Sonra, sıra şovda... Ne şov ama! Sana soruyorum, Bay Sıradan Dünya Ailesi; gece, bitap düşmüşsün ve emektar yatağına kıvrılmaya hazırsın. Ağzına, üzerine düşünmen gereken bir ton terane tıkılmasını mı istersin, yoksa yuvarlak şeyler izlemek mi?"

Koca Adam eliyle heybetli bir çember çizdi.

"Peki, en yuvarlak şey nedir? Uzun, karmaşık ve sündürülmüş bir şey mi? Hayır. Varyete: İşte en yuvarlak şey budur. Biz de bu yüzden varyete şov yapıyoruz. Bomba gibi bir başlangıcımız var; yarım saatlik eğitimli köpek gösterisi. Sonra on beş dakika boyunca eski Vahşi Batı filmlerinden görüntüler; son dokunuş olarak, araya iliştirilmiş, bir İngiliz polisiyesinden bir makara. Sonra bir saat boyunca güreş; erkekli kadınlı. Kulaklar?"

"Apaçık."

"Bu daha başlangıç, BP. Suratlarına, yirmi dakikalık, taşralı ağzıyla sunulmuş ikinci el araba reklamlarını yapıştıracağız. Sonra dövüşün hakkını vermeye başlayacağız. Rahip Vincent Bell'in *Sapına Kadar Yaşamak* programıyla bir sağ kroşe; *Jill Jackson, Jet Hanım* adlı yeni pespembe dizinin ilk bölümüyle bir sol yumruk; *Kime Ne* ile çenelerine bir aparkat – durmak yok, onlara düşünme fırsatı tanımayacağız! Ardından suratlarına ve vücutlarına inen şimşekli, yıldırımlı bir bora: *Şef Gaston Escargot'nun Aşçılık Okulu! Tomerist, Özel Operasyon! Turbo Takviyeli Hurda Araba Yarışının On Yıllık Özeti! Waterloo Köprüsü* adlı eski filmin yeni müzikal uyarlaması; yeni adıyla *Londra'nın Kızı!*" Resmi Koordinatör saydıkça keyifleniyordu: Gözleri apaçık, alt dudağı nemliydi. "Keyifler yerinde mi?"

Koca Adam başıyla onayladı. "Bay Sıradan Dünya Ailesi olarak konuşuyorum," dedi, "Biraz ilgimi çekmeye başladı. Yapıştır."

"Eh, artık başlarını döndürdük, çaktın mı? Tamam. Bir el kremi reklamıyla soluk alıyoruz; *voodoo* dans rutini, anladın mı? Otuz dakika. Sonra çat! Suratlarının ortasına!"

"Ne yapıyoruz, ne yapıyoruz?" diye sordu Koca Adam.

"Günlerini gösteriyoruz. BAM!" Resmi Koordinatör esrimiş bir halde damarına iğne soktu ve patladı: "Emektar balyozu çekiyoruz. Suratlarına indiriyoruz. Dünyanın en iyi *yirmi* komedyeni sahnede, en meşhur esprilerini yapıyorlar; *hem de aynı anda!*"

Manalı bir duraksama oldu.

Sonra Koca Adam sandalyesinden fırladı, kıllı elini uzatıp usulca Resmi Koordinatör'ün omzuna koydu. "Bir mesele var," dedi samimi bir endişeyle.

"Evet?" dedi Resmi Koordinatör sesi titreyerek.

"Bunlar yeterli olacak mı?"

"BP, bence yeter. Sahiden, gerçekten yeteceğini düşünüyorum." Koordinatör ağzına çabucak üç tablet attı ve yüzünü ekşitti.

"Öyleyse," dedi Koca Adam, "Epey gurur duymamız gerektiğini hissediyorum. Ve emin ol, epey de alçakgönüllüyüz. Çünkü dünya halkına en çok istedikleri ve ihtiyaç duydukları şeyi sunuyoruz: Eğ-

lence." Usulca göz kırptı. "Hem kendimiz de üç beş dirhem indiriyoruz. Çakozladın mı?"

Resmi Koordinatör yanağından akan keyif gözyaşını eliyle sildi. "Patron," dedi vakur bir ses tonuyla; "Sana söz veriyorum. Söz veriyorum, dünyadaki herkes bu gece Canavar Şov'u izleyecek. Bu, kimsenin unutmayacağı bir deneyim olacak. Hatta haddimi aşarak söylüyorum, dünya tarihinin en önemli anı olacak!"

Koca Adam, Koordinatör'ün etten dolmalarını sıktı ve güldü. "Gazla," dedi. "İyi iş çıkardın. Şimdi, toz ol; zihnimi dinlendirmem lazım."

Koordinatör başıyla onayladı, perçemini çekiştirdi ve kurşungeçirmez, kayan kapıdan çıktı.

Sıkıca kapandığında, Koca Adam gidip kilitledi; sonra cebinden, üzerinde üç düğme olan düz bir disk çıkardı. Düğmelerle oynadı.

Bir uğultu başladı.

"Planladığım gibi," dedi Koca Adam, üç düğmeli diski cebine geri koydu.

Yüzü ifadeden yoksundu. Krom rengi bara gidip kendine bir tek viski koyarken, belki ağzının köşelerinde bir keyif emaresi vardı, belki de yoktu. Kadehi eğdi, yuttu, hıçkırdı, kadehi bıraktı ve ofis içi telsizine yumruk attı. "Bayan Dovecoat," dedi, "lütfen, beni iyi dinleyin. Şu andan şovun başlangıcına kadar kimseyle görüşmeyeceğim. Tamam mı?"

"Tamam," derken Bayan Dovecoat'un sesi çatladı.

Koca Adam sandalyede sessizce, kıpırdamadan, bir barakuda kadar ifadesiz bir şekilde dört buçuk saat boyunca oturdu.

Sekize on kala masasındaki on yedi kolu çekti ve on yedi kez "Buyurun," dendiğini duydu.

"Rapor verin!" diye kükredi.

"Fevkalade, efendim," diye, âdeta meleklerden oluşan, akordu bozuk korodan cevap geldi.

"Emin misiniz?"

"Katiyetle ve kesinkes..."

"Her şey yolunda mı?"

"Hazır ve nazırız."

"Fena değil, beyler."

"Kırbacı şaklatın, yola koyulalım."

"Kulaklarınızı dört açın. *Reyting?*"

"Yüzde yüz."

"%100, yüzde yüz mü?"

"%100, yüzde yüz, %100!"

"Tamam. Beyler: Başlayın."

Koca Adam tüm kolları kapattı ve kapaklı bir masa düğmesine dokundu. Odanın üç duvarı ışıldadı ve kıvrılıp mükemmel eğimde bir ekrana dönüştüler; ardından görüntü berraklaştı. On beş metrelik bir adamın görüntüsü belirdi. Gülümsüyordu ve devasa bir bardağa dört yüz litre bira döküyordu.

"...tat tomurcuklarınızı hazırlayın, millet; dünyanın en sevdiği harmanla, keyfinize keyif katın: Kayalık Dağ! Evet! Kesinlikle öyle! Kayalık Dağ, dedim! Ve..."

Kısa süre sonra, dev adam yok oldu ve tekinsiz bir sessizlik oldu.

Ardından, bin trompetin sesinin üzerine, 70 tane tek tek seçilmiş, programın adını yazacak şekilde dizilmiş kızdan oluşan koro belirdi:

CANAVAR
ŞOV

Koca Adam bir süre, sunucu sahneye çıkıncaya dek bekledi, sonra kapaklı düğmeye bastı ve duvarlar tekrar duvar haline geldi.

Üç düğmeli diski çıkardı. "Şimdi," dedi ve sandalyeye gömüldü.

Saatler geçti ama hiç kıpırdamadı.

Sonunda, kurşungeçirmez kayan kapı sertçe çalındı.

Koca Adam kapıya gitti ve temkinli bir şekilde açtı. Eşikte, hiç burnu olmayan, yapış yapış derili sekiz lavanta rengi yaratık vardı.

"E?" dedi Koca Adam. "Nasıl geçti?"

Yaratıklar arasından, diğerlerinden daha lavanta rengi olan biri

öne çıktı. "Fevkalade," dedi. "Hatta mükemmel. Dünya halkının tamamı öldü. Senin sayende, Volshak."

"Saçmalama," dedi Koca Adam, hiç burnu olmayan, yapış yapış derili, lavanta rengi bir yaratığa dönüşürken. "Bana tapılmasından gına geldi. Kendimi, işini yapmaya çalışan bir memur olarak görmeyi yeğliyorum."

"Volshak, Volshak," diye tısladı yaratık, "bu kadar alçakgönüllü olman çok dokunaklı ve ırkımızın itibarını yüceltiyorsun ama lamı cimi yok. Sen bir kahramansın. En ufak bir mukavemetle karşılaşsak başarısız olurduk. Az sayıda silahımız vardı, bir avuç savaşçımız vardı – açıkçası, neredeyse Büyük Uçurum'a düşmeye hazırdık. Ama körfezler bozguna uğramış işgalcilerle dolu olmasına rağmen, sözümona, içine girip oturacak bir çukurumuz bile yoktu. Ama şimdi, günışığının keyfini sürüp bir tek uzvumuzu bile kaybetmeden, yeni bir dünyaya yayılmanın getirdiği nimetlerin tadını çıkarabiliriz." Yaratık, kemiksiz dokunaçlarından birini ileri doğru uzattı. "Nasıl başardın? Volshak, Dünya'daki tüm insanları aynı anda uykuya daldırmayı nasıl başardın?"

Ama Volshak'ın yüzü kızarıyordu. Hortumsuz yüzünü duvara çevirdi ve hafif, gururlu bir sesle mırıldandı: "Kolay oldu."

Güzel İnsanlar

Mary, sessizce oturup yakışıklı adamın bacaklarının havaya uçmasını izledi; devasa gemi, alev alev yanan gecenin ortasında parçalanıp darmadağın olmaya başlarken, izlemeye devam etti. İnsanlar ve insanların organları, enkazın arasından süzüle süzüle, korkunç sessizliğe doğru yükselirken, hafifçe kıpırdandı. Meteor yağmuru, insanların üstüne yağarken, her şeyin ortasında delikler açarak uçarken, etleri yırtıp kemikleri parçalarken, Mary gözlerini kapadı.

"Anne."

Bayan Cuberle gözlerini dergisinden kaldırdı.

"Daha çok bekleyecek miyiz?"

"Sanmıyorum, neden?"

Mary bir şey söylemek yerine duvarda hareket eden görüntülere baktı.

"Ah, demek ondan..." Bayan Cuberle güldü ve başını salladı. "O emektar film... Sen de benim gibi bir dergi oku, Mary. Hepimiz onu bir milyon defa izledik."

"Açık kalması şart mı, anne?"

"Eh, görünüşe göre kimse izlemiyor. Doktorun kapatmamı sorun edeceğini hiç sanmıyorum."

Bayan Cuberle kanepeden kalktı ve duvara doğru yürüdü. Küçük bir düğmeyi kapattı ve duvardaki hareket, titreşerek, ışıldayarak kesildi.

Mary gözlerini açtı.

"Açıkçası," dedi Bayan Cuberle yanındaki kadına, "insan başka bir şey bulmaya çalışırlar sanıyor. Oldu olacak bir müzeye gidip Mars'a ilk inişi izleyelim. Mayorka Felaketi'ni – sahiden!"

Kadın gözlerini dergi sayfasından ayırmadan cevap verdi: "Doktorun fikriydi. Psikolojik."

Bayan Cuberle ağzını açtı ve başını, bilmiş bir tavırla, aşağı yukarı salladı. "Öyle veya böyle, bir sebebi olduğunu anlamalıydım. Yine de, bunu kim izliyor ki?"

"Çocuklar izliyor. Onları düşündürüyor, hallerine şükretmelerini filan sağlıyormuş."

"Ah. Elbette. Evet."

"Psikolojik."

Mary bir dergi alıp sayfalarına göz gezdirdi. Sırf erkeklerin ve kadınların fotoğrafları vardı. Annesine ve odadaki diğerlerine benzeyen kadınlar; ince, bronzlaşmış, endamlı, güzel kadınlar; iri kaslı ve parlak saçlı erkekler. Hepsi birbirine benzeyen, her biri mükemmel ve güzel olan kadınlar ve erkekler. Dergiyi kapadı ve kendisine sorulacak soruları nasıl cevaplayacağını düşündü.

"Anne..."

"Yahu, yine ne var? İki dakika rahat duramıyor musun?"

"Ama üç saattir buradayız."

Bayan Cuberle genzinden güldü.

"Sahiden, mecbur muyum?"

"Aptallık etme, Mary. Bana söylediğin o korkunç şeylerin üstüne elbette mecbursun."

Transparan, beyaz üniformalı, yanık tenli bir kadın bekleme odasına geldi.

"Cuberle. Bayan Zena Cuberle?"

"Evet."

"Doktor Bey sizi bekliyor."

Bayan Cuberle, Mary'nin elinden tuttu ve hemşirenin arkasından, uzun bir koridor boyunca yürüdüler.

Yirmilerinin ortasındaymış gibi görünen bir adam bakışlarını masadan kaldırdı. Gülümsedi ve yapışık iki sandalyeyi işaret etti.

"Bak sen..."

"Doktor Hortel, ben..."

***

Doktor parmaklarını şaklattı.

"Biliyorum tabii ki. Kızınız. Eh, derdinizi anlıyorum. Bugünlerde onun gibi çok vaka geliyor, vaktimin çoğunu onlar alıyor."

"Öyle mi?" diye sordu Bayan Cuberle. "Açıkçası sinirimi bozmaya başlamıştı."

"Sinirinizi bozmaya mı? Hm. Hiç hoş değil. Öte yandan, insanların siniri bozulmasaydı psikiyatrlar işsiz kalırdı, ha? Mayorka Felaketi'ne dönerdi. Ama emin olun daha fazlasını söylemenize gerek yok."

Yakışıklı yüzünü Mary'ye çevirdi. "Küçük kız, kaç yaşındasın?"

"On sekiz, bayım."

"Ah, epey de sabırsızmış. Elbette bu yaşlarda doğaldır. İsmin nedir?"

"Mary."

"Büyüleyici! Ve çok sıradışı... Pekâlâ, Mary, sorununu anladığımı söyleyeyim – hem de derinlemesine anlıyorum."

Bayan Cuberle gülümsedi ve yeleğinin üstündeki metal işlemeleri düzeltti.

"Hanımefendi, bugünlerde onun gibi kaç tanesi olduğunu aklınız almaz. Bazen, bu durum zihinlerinden besleniyor ve onları fiziksel, hatta zihinsel olarak etkiliyor. Tuhaf davranmalarına, olağandışı, beklenmedik şeyler söylemelerine yol açıyor. Hiç unutmam, küçük bir kız vardı; dikkati o kadar dağınıktı ki bütün gün kara kara düşünmekten başka hiçbir şey yapmıyordu. Düşünebiliyor musunuz?"

"Mary de öyle yapıyor. Sonunda, bana söylediğinde, Doktor Bey, sandım ki aklını... bilirsiniz."

"O kadar kötü, ha? Maalesef bir an önce yeniden ıslahat programına başlamamız gerekecek, yoksa hepsi böyle olacak. Sanırım ertesi gün bunu Senatör'e tavsiye edeceğim."

"Tam olarak anlayamadım, Doktor Bey."

"Kısacası, Bayan Cuberle, çocukların adamakıllı terbiye edilmesi gerekiyor. Adamakıllı. Bu meselelerin kıymeti hiç bilinmiyor ve çocuk zihni, her nedense, sonunda mantıklı bir açıklama olmadığında bazı şeyleri kabullenmeyi reddediyor. Çocuklar fazla entelektüel

oldu –ki size hatırlatmama gerek olmadığından eminim– bu tehlikeli bir şey."

"Evet ama bunun konumuzla ne ilgisi..."

"Mary, zamane çocuklarından on altı, on yedi, on sekiz yaşlarında olanların yarısı gibi şiddetle içine kapanık hissediyor. Bedeninin Dönüşüm için yeterli miktarda geliştiğini hissediyor –ki elbette henüz o kadar gelişmemiş– ve belirli olsa da muğlak bir tarihe dek beklemesini mecbur kılan karmaşık sebepleri idrak edemiyor. Mary, size, dört bir yanındaki kadınlara, resimlere; ardından aynaya bakıyor. Bir tarafta bedenin, yüzün, uzuvların, pigmentasyonun, endamın, duruşun o safi mükemmelliğini; öbür tarafta kendisini görüyor ve ödü kopuyor. Öyle değil mi? Elbette. Kendisine soruyor: 'Ben neden gudubet, dengesiz, aşırı iri, aşırı minyonum; tiksindirici cilt patlamalıyla, kötü planlanmış organik tertiplerle donanmışım?' Kısacası, Mary bir canavar olmaktan bıkmış ve neredeyse herkesin çoktan eriştiği bir şeye erişmek konusunda aşırı geriliyor."

"Ama..." dedi Bayan Cuberle.

"Bu kadarını şüphesiz anlıyorsunuzdur. Bak, Mary, senin itiraz ettiğin şey toplumun sana ve senin gibi diğerlerine, on dokuzuna kadar beklemek konusunda ikna edici, mantıklı bir açıklama sunmaması. Bu iş böyle olagelmiş ve sen sebebini bilmek istiyorsun! Bu kadar basit... Teknik olmayan bir açıklama yetmiyor. Zamane çocuğu, gerçekleri, somut teknik verileri, her bir sorusunun yanıtını istiyor. Ve bu, ikinizin de görebileceği üzere kökten bir ıslahat gerektiriyor."

"Ama..." dedi Mary.

"Çocuk, üzgün, asabi, gergin; tuhaf, garip, sıradışı davranıyor, sizi telaşlandırıyor ve kendini hasta ediyor çünkü bu, bizim kıt kabul ettirme becerilerimizin ötesinde bir iş. Size söylüyorum, bize gereken şey eğitim konusunda kökten bir reform. Bu da icraat gerektirir. İcraat gerektirir, Bayan Cuberle. Bakın, siz Mary'yi hiç merak etmeyin; sen de merak etme, evladım. Sana birkaç hap yazacağım ve..."

"Hayır, hayır, Doktor Bey! Meseleyi karıştırdınız," diye haykırdı Bayan Cuberle.

"Affedersiniz, hanımefendi?"

"Demek istediğim, yanlış anladınız. Ona söyle, Mary. Doktor Bey'e, bana söylediklerini söyle."

Mary sandalyede huzursuzca kıpırdandı.

"Ben... istemiyorum."

Doktorun düzgün çenesi bir karış açıldı.

"Lütfen, tekrar eder misin?"

"Dedim ki, dönüşümü istemiyorum."

"Ama bu imkânsız... Hayatımda böyle bir şey duymadım. Küçük kız, şaka ediyor olmalısın."

Mary başını olumsuz anlamda salladı.

"Bakın, Doktor Bey. Nesi olabilir?" Bayan Cuberle kalktı ve volta atmaya başladı.

Doktor dilini şaklattı ve küçük bir dolaptan, düğmelerle, kadranlarla ve kabloyla kaplı, siyah bir kutu çıkardı. Siyah kıskaçları, Mary'nin başına sabitledi.

"Olamaz, yoksa... yani, bu mümkün mü?"

"Yakında göreceğiz." Doktor birkaç kadranı çevirdi ve kutunun ortasındaki tek ampulü inceledi. Yanıp sönmedi. Kıskaçları çıkardı.

"Olacak iş değil," dedi doktor. "Kızınız gayet aklıselim, Bayan Cuberle."

"Öyleyse nesi var?"

"Belki yalan söylüyordur. Henüz o etmeni tamamıyla ekarte etmiş değiliz; bazı organizmalarda aradan kaçabiliyor."

Daha fazla tahlil. Daha fazla makine ve daha fazla negatif sonuçlar.

Mary ayağını yerdeki bir çembere bastırdı. Doktor ellerini omzuna koyduğunda, keyifle başını kaldırıp baktı.

"Küçük kız," dedi yakışıklı adam, "bize sahiden bu bedeni tercih ettiğini mi söylemeye çalışıyorsun?"

"Bunu seviyorum. Bu... anlatması güç ama ben buyum ve bu halimi seviyorum. Belki görünüşümü değil ama kendim oluşumu."

"Aynaya bakıp kendini gördüğünde, sonra da... mesela annene baktığında memnun olabiliyor musun?"

"Evet, bayım." Mary sebeplerini düşündü; bulanık, muğlaklardı ama kesinlikle varlardı. Belki de sebebini söylemişti. Hayır. Sadece bir kısmını...

"Bayan Cuberle," dedi doktor, "kocanızın Mary ile uzun bir konuşma yapmasını öneriyorum."

"Kocam öldü. Ganymede olayında."

"Ah, muhteşem. Roketçiydi, ha? Çok ilginç organizmalardır. Öyle ya da böyle, roketçilerin başına hep bir şeyler geliyormuş gibi görünüyor." Doktor yanağını kaşıdı. "Böyle şeyler söylemeye ne zaman başladı?" diye sordu.

"Ah, epey oluyor. Eskiden, hâlâ bebek olduğu içindir diyordum. Ama bu sıralar, bu kadar az vakit kalmışken, sizi görsem iyi olur diye düşündüm."

"Elbette, evet. Çok akıllıca, ah – peki, tuhaf şeyler de yapıyor mu?"

"Eh, bir gece onu ikinci katta buldum. Yerde yatıyordu ve ne yaptığını sorduğumda uyumaya çalıştığını söyledi."

Mary irkildi. Annesi bunu öğrendiği için, bir anlamda, üzgündü.

"*Uyku* mu dediniz?"

"Doğrudur."

"Peki, bu nereden kulağına çalınmış olabilir?"

"Hiçbir fikrim yok."

"Mary, artık kimsenin uyumadığını bilmiyor musun? Artık, o ziyandan ibaret olan bilinçsizlik halinin üstesinden geldiğimizden beri zavallı atalarımızdan gani gani daha uzun bir ömrümüz olduğunu bilmiyor musun? Evladım, sen sahiden uyudun mu? Artık kimse nasıl yapılacağını bilmiyor."

"Hayır, bayım ama neredeyse uyuyordum."

Doktor derin bir nefes aldı.

"İnsanların tamamıyla unuttuğu bir şeyi yapmaya nasıl kalkışabilirsin?"

"Kitapta anlatıldığı kadarıyla, kulağa hoş geliyordu, hepsi bu.

"Kitap mı? Kitap mı? Dairenizde kitaplar mı var, hanımefendi?"

"Olabilir. Uzun zamandır temizlik yapmadım."

"Bu sahiden çok tuhaf... Kitap görmeyeli yıllar oldu. 17'den beri görmedim."

Mary kıpırdanmaya ve gerilerek dik dik bakmaya başladı.

"Ama teypler varken neden kitap okumaya uğraşasın ki? Onları nereden buldun?"

"Babamdan. Onları babasından almış, dedem de kendi babasından... Teyplerden daha iyi olduklarını söyledi ve haklıymış."

Bayan Cuberle'ün yüzü kızardı.

"Kocam biraz tuhaftı, Doktor Hortel. Ona ne dersem diyeyim bazı şeyleri muhafaza ederdi. Gördüğüm kadarıyla, sonunda saklamış."

Kaslı, siyah saçlı doktor, başka bir dolaba doğru yürüdü ve raftan bir şişe seçti. Şişeden iki büyük hap çıkarıp yuttu.

"Uyku... Kitaplar... Dönüşümü istememek... Bayan Cuberle, sevgili hanımefendi, durum vahim. Psikiyatrınızı değiştirirseniz çok makbule geçer. Çok meşgulüm ve, ah... Bu epey uzmanlık gerektiren bir konu... Merkezkubbe'yi öneririm. Orada bir sürü uzman hekim var. Güle güle."

Doktor döndü, geniş bir koltuğa oturdu ve kollarını kavuşturdu. Mary, onu izledi ve basit beyanların neden bir şeyleri bu denli değiştirdiğini merak etti. Fakat doktor, oturduğu koltuktan kıpırdamadı.

"Pekâlâ!" dedi Bayan Cuberle ve odadan hızla çıktı.

Mary aynalı duvardaki yansımasını inceledi. Yere oturdu ve kendine farklı açılardan baktı: profilden, tam karşıdan, boydan; çıplak, giyinik. Sonra dergiyi alıp inceledi. İç geçirdi.

"Ayna, ayna, söyle bana..." Bu sözcükler, aklına ve dudaklarına bir tereddütle gelmişti. Bunları okumadığını hatırladı. Babası söylemişti veya kendi deyimiyle "alıntılamıştı." Ama bunlar da bir kitapta geçen satırlardı... "Benden güzeli var mı..."

Annesinin bir fotoğrafı şifonyerin üzerinde duruyordu ve Mary, onu inceledi. Tam olarak doğru yerlerden boğumlu, ince uzun, kadınsı boynuna uzun uzadıya baktı. Pürüzsüz, lekesiz, kırışıksız ve yaşsız, altın rengi bir ten... Koyu kahverengi gözler, ince, sivri kaşlar ve uzun, siyah kirpikler... Eşit şekilde düzenlendiğinden, yüzünün iki yarısı bire bir eşleşiyordu. Neşesiz dudaklar, altının üzerinde eflatun bir parıltı; bembeyaz, düzgün, parıldayan dişler.

Anne; güzel, dönüşmüş anne. Tekrar aynaya döndü.

"...bu dünyada?"

Hatlarının ne bir endamı ne de bir zarafeti olan, mükemmeliyetten uzak, nispeten etine dolgun, genç bir kadının görüntüsü... Deliklerle, yanaklarında çiller, alnında kırmızı patlamalarla dolu, lekeli bir cilt. Ter; biçimsiz bir bedene doğru, biçimsiz omuzların üzerinden dökülen biçimsiz saçlar... Dönüşümden önce, hepsinin olduğu gibi...

Önceden *hepsi* mi böyle görünüyordu? Annesi bile mi?

Mary dikkatle düşündü; babasının ve dedesinin tam olarak ne dediğini, dönüşümün neden kötü bir şey olduğunu söylediklerini ve onlara neden o kadar yürekten inandığını ve katıldığını hatırlamaya çalıştı. Pek mantıklı gelmese de haklılardı. Haklılardı! Ve bir gün, tam olarak anlayacaktı.

Bayan Cuberle kapıyı hiddetle çarptı ve Mary sıçrayarak ayağa kalktı.

"Açıkçası, faturalar, tüm pencereleri kapalı bırakmanı gerektirecek kadar yüksek gelmiyor. Bütün katı dolaştım ve bir pencere bile açık değil. İnsanları görmek bile istemiyor musun?"

"Hayır. Düşünüyordum."

"Bak, buna bir son vermelisin. Buna hemen bir son vermelisin. Mary, bu aralar sana neler oluyor, yahu?"

"Ben..."

"Doktor Hortel'i nasıl da üzdün. Artık benimle görüşmüyor bile ve sarsıntılarım içinden çıkılmaz bir hal aldı – migren ağrıları da cabası. Doktor Wagoner denen korkunç adamla görüşmem gerekecek."

Bayan Cuberle kanepeye oturdu ve dikkatle bacak bacak üstüne attı.

"Hem yerde ne işin vardı?"

"Uyumaya çalışıyordum."

"Öyle konuşmayı kesmelisin! Neden öyle aptalca bir şey yapmak isteyesin ki?"

"Kitaplar..."

"O korkunç şeyleri okumamalısın."

"Anne..."

"Daire teyplerle dolu! Dolu, yahu! Ne istersen var!"

Mary alt dudağını öne çıkardı. "Ama ben savaşlara, kolonileşmeye ve siyasete dair şeyler duymak istemiyorum!"

"Şimdi dönüşümü istemediğine dair o aptalca fikirlere nereden kapıldığını anladım. Tabii ya..."

Bayan Cuberle çabucak kalktı, kitapları köşeden ve dolaptan aldı ve kollarını onlarla doldurdu. Odanın her tarafına baktı ve eski, narin fasikülleri bir bir topladı.

Hepsini odadan dışarı taşıyıp asansöre attı. Bir düğmeye bastı ve kapılar kapandı.

"Böyle yapacağını düşünmüştüm," dedi Mary usulca, "bu yüzden iyi olanların çoğunu sakladım. Onları asla bulamayacağın bir yere!" Nefesi hızlanmıştı ve kalbi küt küt atıyordu.

Bayan Cuberle ipekten bir mendili gözlerine sürdü.

"Ben bunu hak edecek ne yaptım bilmiyorum!"

"Neyi hak edecek, anne? Bu kadar yanlış olacak ne yapıyorum ki?" Mary'nin zihni, küçük, karmaşık bir akıntı gibi çırpınıyordu.

"Ne mi?" diye haykırdı Bayan Cuberle "Ne mi? Sence insanların seni gösterip bir mutantın annesi olduğumu söylemesini istiyor muyum?" Sesi ansızın yumuşadı ve rica eder bir ton takındı. "Yoksa fikrini değiştirdin mi, canım?"

"Hayır." *Kelimelere dökülmeyi iple çeken, muğlak sebepler.*

"Sahiden, hiç acımıyor. Sadece biraz deri alıyorlar ve biraz ekliyorlar, haplar verip elektronik tedavi gibi şeyler yapıyorlar. Bir haftadan uzun sürmüyor."

"Hayır." *Sebepler.*

"Arkadaşın Shala'ya bak; Dönüşüme önümüzdeki ay girecek. O bile artık neredeyse güzel."

"Anne, umurumda değil..."

"Kemikler konusunda endişeleniyorsan emin ol acımıyor. Bir iğne yapıyorlar, uyandığında her şey doğru şekle getirilmiş oluyor. Her şey, kişiliğine uyacak biçimde..."

"Umurumda değil, umurumda değil."

"Ama neden?"

"Ben, kendimi olduğum gibi seviyorum." *Neredeyse, neredeyse tam olarak... Ama tamamı değil. Yine de bir kısmı; babamın ve dedemin kastettiği şeyin bir kısmı...*

Bayan Cuberle bir pencereyi açtı ve sonra tekrar kapadı. Hıçkırarak ağladı. "Ama çok çirkinsin, canım! Doktor Hortel'in dediği gibi. Fabrikadaki Bay Willmes'in de... Birilerine, senin ömründe gördüğü en çirkin kız olduğunu düşündüğünü söylemiş. Dönüşümünü geçirdiğinde, şükredeceğini söylemiş."

"Babam güzel olduğumu söylerdi."

"Bak, canım, sahiden... Senin de gözün görüyor."

"Babam, gerçek güzelliğin fiziksel güzellikten öte bir şey olduğunu söylerdi. Bunun gibi birçok şey söylerdi ve kitapları okuduğumda ben de öyle hissediyorum. Sanırım diğer herkes gibi görünmek istemiyorum, hepsi bu."

"Ama babanın da dönüşüme uğradığının farkındasın, değil mi?"

Mary ayağını hiddetle yere vurdu. "Bana bir şans daha tanısalar yapmayacağını söyledi. Bana, kendisinden daha güçlü olmam gerektiğini söyledi."

"Bu senin yanına kalmayacak, genç hanım. Ne de olsa ben senin annenim."

Tuvalette bir ampulün ışığı titreşti ve Bayan Cuberle dolaba doğru tereddütle yürüdü. Küçük bir karton kutu çıkardı.

"Öğle yemeği vakti..."

Mary başıyla onayladı. Bu, kitapların bahsettiği, teyplerin bahsetmediği bir diğer şeydi. Öğle yemeği eskiden çok özel bir şeymiş gibi

görünüyordu; veya en azından farklı... Kitaplar, insanların bir sürü şeyi tuhaf şekillerde ağızlarına sokup bu şeyleri çiğnemelerinden bahsediyordu. Bir şekilde, tadını çıkarmalarından... Tuhaf ve muhteşem...

"Ve artık işe hazırlansan iyi olur."

Mary, yeşilimtırak kapsülün boğazından aşağı kaymasına izin verdi.

"Pekiyi, anne."

Ofis, sessiz sakin ve gölgesizdi. Duvarlar sabit bir ışıltı yayıyor, ışığı tüm çalışma masalarına eşit dağıtıyordu. Ne sıcak ne de soğuktu.

Mary cetveli sıkıca tuttu ve kalemin metal kenar boyunca rahatlıkla kayarak ilerlemesine izin verdi. Yeni siyah çizgiler, küçük ve kesindi. Başını yana devirdi, yanındaki notları, üzerinde çalıştığı planla karşılaştırdı. Güzel insanların ona eskisinden daha kaçamak bakışlar attığını fark etti ve çizgilerini çekerken bunun üzerine düşündü.

Uzun boylu bir adam, ofisin arka tarafındaki masasından kalktı ve koridoru aşıp Mary'nin masasına doğru yürüdü. Çalışmasını inceledi ve gözlerini temkinli bir şekilde Mary'nin yüzünden ayırıp eskize doğru kaydırdı.

Mary etrafına baktı.

"Aferin," dedi adam.

"Teşekkürler, Bay Willmes."

"Dralich'in şikâyetçi olacağı hiçbir şey yok. O vinç, şehrin tamamını taşır."

"Çok iyi bir alaşım, efendim."

"Evet. Baksana, evlat, bir dakikan var mı?"

"Evet, efendim."

"Mullinson'ın ofisine geçelim."

İri yarı, yakışıklı adam, küçük bir hücreden hallice odaya doğru, önden gitti. Bir sandalyeyi işaret etti ve masalardan birinin kenarına oturdu.

"Evlat, ben hiçbir zaman lafı geveleyen biri olmadım. Birisi, geçenlerde beni arayıp senin Dönüşüm'ü istemediğine dair çılgınca bir hikâye anlattı."

Mary gözünü kaçırdı, sonra çabucak adamın gözlerine baktı. "Çılgınca bir hikâye değil, Bay Willmes," dedi. "Doğru. Bu halde kalmak istiyorum."

Adam gözlerini dikti, sonra utanarak öksürdü.

"Hadi oradan – affedersin, evlat, ama... Pek anlayamadım. Sen mutant değilsin, orasını biliyorum. Şey de değilsin..."

"Deli mi? Hayır; Doktor Hortel'e sorabilirsiniz."

Adam gerginlikle güldü. "Eh... Bak, hâlâ acemisin ama tertemiz iş çıkarıyorsun. Birçok iyi sonuç, istasyonlardan gelen çok sayıda iyi yorum... Ama bu, Bay Poole'un hoşuna gitmeyecek."

"Biliyorum. Neyi kastettiğinizi anlıyorum, Bay Willmes. Ama hiçbir şey fikrimi değiştiremez."

"Daha ömrünün yarısına gelmeden yaşlanmış olacaksın!"

Evet, olacaktı. Yaşlı; ihtiyarlar gibi, kırışmış ve kırılgan, doğru düzgün hareket edemez halde. Yaşlı.

"Bunu size anlatmak çok güç... Ama işimi yaptığım sürece bunun neden fark ettiğini anlamış değilim."

"Sakın beni yanlış anlama, evlat. Ben sorun etmiyorum. Ama bildiğin gibi, Interplan'i ben yönetmiyorum. Sadece burada çalışıyorum. Bay Poole işleyişin düzgün olmasını sever ve bunu sağlamak benim görevim. Ve herkes öğrendiği anda, işleyiş düzgün olmayacak. Başımıza büyük işler açılacak, anladın mı? Hanımlar sorular sormaya, konuşmaya başlayacaklar. Ofiste, bir mutantla aynı mertebede olmak – kusura bakma."

"Öyleyse, istifamı kabul eder misiniz, Bay Willmes?"

"Fikrini değiştirmeyeceğinden emin misin?"

"Evet, efendim. Buna uzun süre önce karar verdim.

"Öyleyse üzgünüm, Mary. Bu şekilde çalışmaya devam etsen on ila yirmi yıl içinde asteroidlerden birinde kadroya girebilirdin. Ama... Fikrini değiştirecek olursan burada her zaman işin hazır. Yoksa sana mart ayına kadar mühlet. Ve laf aramızda, umarım o zamana dek kararını değiştirirsin."

Mary koridordan geri yürüdü, sıra sıra masaları geçti. Erkekleri ve kadınları geçti. Yakışıklı, manken erkekleri ve güzel, mükemmel

kadınları; mükemmel, her biri mükemmel, her biri birbirine benzeyen... Birbirine tıpatıp benzeyen...

Tekrar oturdu ve cetvelle kalemi eline aldı.

Mary asansöre adımını attı ve birkaç yüz metre aşağı indi. İkinci katta bir düğmeye bastı ve asansör durdu. Bir düğmeye daha bastığında kapılar açıldı, bir başkasına bastığında dairesinin kapısı açıldı.

Bayan Cuberle televizyonun karşısında yere oturmuştu, kederliydi ve gözleri kıpkırmızıydı. Sarı saçları hafifçe dağılmıştı ve birkaç perçem alnının üzerine sarkmıştı.

"Bana söylemene gerek yok. Seni kimse işe almaz."

Mary, annesinin yanına oturdu.

"Gidip Bay Willmes'e söylememiş olsaydın..."

"Eh, belki o aklını başına getirebilir, diye düşünmüştüm."

Televizyondan gelen sesler yükseldi. Bayan Cuberle, kanalı birkaç kez değiştirdi ve sonunda kapattı.

"Bugün neler yaptın, anne?" Mary umutla gülümsedi.

"Artık ne yapabilirim? Artık kimse gelmiyor bile! Herkes mutant olduğunu düşünüyor."

"Anne!"

"Sirklerde olman gerektiğini söylüyorlar."

Mary başka bir odaya geçti. Bayan Cuberle ellerini ovuşturup ağlayarak peşinden gitti: "Mutant, mutant! Şimdi nasıl yaşayacağız? Şimdi para nereden gelecek? Şimdi sıra beni kovmalarına geldi!"

"Kimse öyle bir şey yapmaz."

"Bu gezegendeki başka kimse Dönüşüm'ü reddetmedi. Tüm mutantlar, bunu yapabilmeyi diliyor. Ve sen, her şey önüne serilmişken, reddediyorsun. Çirkin olmayı *istiyorsun!*"

Mary, kollarını annesinin omuzlarına sardı.

"Keşke açıklayabilsem; açıklamak için çok uğraştım. Mesele ne kimsenin canını sıkmak istemem ne de babamın veya dedemin bunu yapmamı istemesi..."

Bayan Cuberle elini yeleğinin cebine soktu ve mor bir hap çıkardı. Hapı yuttu.

Mektup bacadan geldiğinde, Bayan Cuberle kapmak için koştu. Bir defa sessizce okudu, sonra gülümsedi.

"Ah," dedi, "cevap vermeyecekler diye çok korkmuştum. Ama bu işi hemen halledeceğiz!"

Mektubu Mary'ye verdi. Şöyle yazıyordu:

Bayan Zena Cuberle
451-D Dairesi
2. ve 3. Katlar
Şehir

Saygıdeğer Hanımefendi,

3 Ara. 36'da yazdığınız mektuba cevaben: Şikâyetinizi dikkatle inceledik ve meselenin belli başlı, kati tedbirler gerektirdiğine kanaat getirdik. Açıkçası bu tür bir şikâyetin gelme ihtimali birimimizce hiç öngörülemiyordu ve bundan ötürü, an itibariyle, kesin talimatlar veremiyoruz.

Fakat meselenin sıradışı niteliği uyarınca, Merkezkubbe'de, 8. Kat 16. Daire'de, 3 Ocak 37'de, saat tam 23'te bir görüşme ayarladık. Doktor Hortel'e katılma yönergesi verildi. Bahsi geçen şahsı getireceksiniz.

Saygılar,
F. Birimi

Mary, kâğıdın çırpınarak yere düşmesine izin verdi. Asansöre doğru sessizce yürüdü ve 3. Kat düğmesine bastı. Asansör durduğunda koşarak çıktı ve ağlayarak odasına gitti.

Düşündü, anımsadı, zihninde çözmeye ve anlamlandırmaya çalıştı. Babası söylemişti, dedesi söylemişti, kitaplar söylemişti. Evet. Kitaplar söylemişti.

Gözleri yanana kadar okudu ve gözleri daha fazla okuyamayacak kadar yandı. Sonra Mary, usulca, farkına varmadan uykuya daldı.

Ama pek huzurlu bir uyku değildi.

***

"Bayanlar ve baylar," dedi genç görünümlü, klasik giyimli adam, "bu sorun, öyle kolayca çözülmez. Doktor Hortel, Mary Cuberle'ün kesinlikle deli olmadığına şehadet etmektedir ve Doktorlar Monagh, Prynn ve Fedders da bu ifadeyi teyit etmektedir. Doktor Prynn, insan organizmasının, artık kasıtlı yalancılık gibi bir tavrı yaratacak veya sürdürecek yapıya sahip olmadığını öne sürmektedir. Dahası, Mary Cuberle'ün bünyesinde, Dönüşüm esnasında zorluk çıkaracağı öngörülen herhangi bir durum olmadığı aşikârdır. Tüm bu ifadeleri destekleyen geçerli deliller vardır. Yine de..." adam iç geçirdi "...Haber Teypleri, Foto Hizmetleri; tüm haber organları, bu sorunu evrenin tamamına yaymış olsa da, bu reddedişle karşı karşıyayız. Dahası, bu skandal haddini o kadar aşmış, terbiyesizlik seviyesine ulaşmıştır ki, sonucunda, aralarında çocuğun annesi Bayan Zena Cuberle'ün de bulunduğu çok sayıda insana kahredici bir duygusal stres yüklemiştir. Size sorarım, bunun üzerine, ne yapmak gerekir?"

Mary, metal masaya baktı.

"Bu dava ile çok fazla vakit geçirdik; hayati önem teşkil eden birçok acil vakıayı geciktirdik."

Güzel insanlardan oluşan sıralardan gelen uğultu yükseldi. Bayan Cuberle, gergin gergin oturuyor, ayağı sekiyor, saçlarını tarıyordu.

"Bütün dünya bekliyor," diye devam etti adam. "Mary Cuberle, sana fikrini değiştirmen için sayısız şans sunuldu."

Mary, "Biliyorum. Ama istemiyorum," dedi.

Güzel insanlar, Mary'ye bakıp güldüler. Bazıları başlarını iki yana salladı.

Cüppeli adam, şaşkınlıkla ellerini havaya kaldırdı.

"Küçük kız, nasıl bir meseleye yol açtığının farkında mısın? Onca huzursuzluk, onca kaybedilmiş vakit? Ne yaptığını tam olarak anlıyor musun? Eminim biliyorsundur; seni Mutant Kolonisine gönderebiliriz..."

"Bunu nasıl yapabilirsiniz?" diye sordu Mary.

"Eh, eminim yapabiliriz... Bu ince bir mesele. Sen burada otur-

muş sürekli aynı şeyi söylerken, galaksilerarası meseleler askıda kalıyor. Ve bana kalırsa, yargı sürecinde bunu yasaklayan bazı ibareler var. Yapma, sevgili anneciğinin mutluluğu senin için hiçbir şey ifade etmiyor mu? Veya devlete, güneş sisteminin tamamına karşı sorumlulukların?"

Arka sıralardan sıska, yumuşak sesli bir kadın yüksek sesle haykırdı: "Bir şey yapın!"

Yüksek taburede oturan adam kolunu kaldırdı.

"Böyle yapmayın. Sorun sıradışı olsa dahi riayet etmeliyiz."

Kadın oturdu, genzinden güldü; adam yine Mary'ye döndü.

"Evladım, elimdeki bu dilekçede, tüm Dünya İstasyonlarını temsilen, iki bin kişinin imzası var. Tüm hususlardan haberdar edildiler ve dilekçeyi gönüllü olarak ibraz ettiler. Bu mesele alabildiğine sıradışı ve buna mecbur kalmamayı dilerdim ama dilekçe, sıkı tedbirler alınmasını şart koşuyor."

Bir uğultu yükseldi.

"Dilekçe, son kez reddetmenin ardından, dönüşümü kanunen, mecburi olarak kabul etmeni ve yasama organının onayıyla, bu şartın evrensel geçerliliğinin sağlanıp gelecekte de bağlayıcı kılınmasını şart koşuyor."

Mary'nin gözleri yuvalarından fırladı; konuşmadan önce ayakta dikilip bir süre duraksadı.

"Neden?" diye sordu.

Cüppeli adam, bir elini saçlarının arasından geçirdi.

Kalabalığın içinden başka bir ses: "Dilekçeyi imzalayın, Senatör!"

Tüm sesler: "İmzalayın! İmzalayın!"

"Ama neden?" Mary ağlamaya başladı. Sesler bir an için durdu.

"Çünkü... çünkü... ya bu fikir başkalarının da aklına gelirse? O zaman bize ne olur, küçük kız? Asırlar önce olduğumuz çirkin, zayıf, şişman, sağlıksız görünen ırka geri döneriz! İstisna olamaz."

"Belki de zamanında kendilerini o kadar çirkin görmemişlerdir!"

Uğultu yeniden başladı ve coşkulu bir yaygara koptu.

"Mesele bu değil," diye haykırdı cüppeli adam, "biat etmen *şart!*"

Ve sesler, adam bir kalem alıp masasındaki kâğıtları imzalayana dek "Evet!" diye, yüksek sesle haykırdı.

Kalabalık; alkışlar; bağırışlar.

Bayan Cuberle, Mary'nin başını hafifçe okşadı.

"Ha şöyle!" dedi neşeyle, "şimdi her şey yoluna girecek. Görürsün, Maryciğim."

Dönüşüm Tesisi bütün bir katı kaplıyor, birimleri çok geniş bir alana yayılıyordu. Her zaman doluydu; ne imzalanacak bir şey, ne ödenecek para vardı ve insanlar sürekli sırada bekliyordu.

Ama bugün, insanlar kenara çekilmişlerdi. Kapıların dışından bakan birçok insan, dört bir yana yerleştirilmiş televizyon kameraları ve her köşede bir teyp makinesi vardı. Doluydu ama her zaman olduğu kadar hareketli değildi.

Dönüşüm Tesisi feci sessizdi.

Mary insanların yanından yürürken, annesi ve arkasındaki adamlar onu takip ediyordu. Tıpkı odasından, açık pencerelerden baktığı gibi, o da insanlara baktı. Farklı değildi. İnsanlar güzeldi, mükemmeldi, en küçük bir noksanları yoktu. Gençler hariç; kendisi gibi gençler, kanepelere yerleşmiş, mahcup, utangaç ve hevesli görünüyorlardı.

Ama elbette gençler sayılmıyordu.

Onca güzel insan... Kendilerinin olmayan bedenlerden, dik dik bakan onca çirkin insan... Kendileri için yapılmış bacaklarla yürüyor, yapay seslerle gülüyor, biçimli ve şekil verilmiş kollarla işaret ediyorlardı.

Mary kışkırtmalara rağmen yavaşça yürüdü. Gözlerinde, *kendi* gözlerinde, gitgide artan bir kafa karışıklığı vardı; engin, çok engin bir hayret.

Gözlerini aşağı çevirip kendi bedenine, sonra onu yansıtan duvarlara baktı. Kendi eti, kendi kemikleri; hepsi kendine ait, kimse tarafından imal edilmemiş, kendisi veya tanımadığı birisi tarafından yapılmamış... Düzleştirildiklerinde sırıtan iki melek suratına dönü-

şen, eğri büğrü dizkapakları; yağlı iç uyluklarının o tanıdık sürtünmesi... Şişman, biçimsiz, düzensiz Mary. Ama *Mary*.

Elbette. Elbette! Babası bunu kastetmişti; dedesi ve kitaplar bunu kastediyordu. Kitapları okusalar, o sözcükleri, o güzel, mantık dışı sözleri, tüm bunlardan fazlasını, çok daha fazlasını ifade eden o sözcükleri bir duysalar anlayacakları şeyleri...

"Bu insanlar nerede?" dedi Mary yarı kendine, yarı duyanlara. "*Onlara* ne olmuş; bu yapay yaratıklar, *kendilerini* özlemiyorlar mı?"

Ansızın durdu.

"Evet! İşte, sebebi *bu*... Onlar kendilerini unutmuşlar!"

Balık etli bir kadın öne çıktı ve Mary'nin elinden tuttu. Kadının cildine koyu renk verilmişti. Narin, ritmik çizgiler halinde yontulmuş ve biçim verilmiş kemikler, elektrikli makinelerle yaratılmış endam; yapay, imal edilmiş...

"Pekâlâ, genç hanım. Başlayalım mı?"

Mary'yi geniş, kıvrımlı bir deri koltuğa götürdüler.

Makine, uzun, gümüş bir direğin tepesinden aşağı indi. Ufacık ampuller parlayarak açıldı ve hücreler tıkırdamaya başladı. İnsanlar gözlerini dikti. Yavaş yavaş, makinenin ekranında bir resim belirdi. Ampuller Mary'ye çevrildi, sonra kendilerine doğru döndüler. Çarklar dönüyor, düğmeler tıkırdıyordu.

Resim tamamlanmıştı.

"Görmek ister misin?"

Mary gözlerini sımsıkı yumdu.

"Sahiden çok güzel." Kadın kalabalığa döndü. "Evet, enkazdan kurtarılacak o kadar çok şey var ki şaşırırsınız. Hem de çok. Burun kalacak –ve bana kalırsa– dirseklerini değiştirmeye hiç gerek yok."

Bayan Cuberle, Mary'ye baktı ve sırıttı.

"Bak, sandığın kadar kötü değilmiş, değil mi?" dedi.

Güzel insanlar baktılar. Kameralar ona çevrildi, teypler döndü.

"Şimdi, müsaadenizi isteyeceğiz. Sadece makinelere izin var."

Sadece makineler.

İnsanlar homurdanarak, tek sıra halinde çıktılar.

Mary odaları aynadan gördü. Odalardaki şeyleri, giden yüzleri ve bedenleri, kadını, makineleri ve etrafta durmuş, ayarlamalar, hazırlıklar yapan yaşlı genç adamları...

Sonra ekrandaki resme baktı.

Orta boyda bir kadın, ona geri baktı. Kıvrımlı bir bedeni, ince bacakları olan bir kadın; önü kabartılmış, kısa kesilmiş, gümüşi saçlar; dolgun, şuh dudaklar, küçük göğüsler, düz bir karın, lekesiz bir cilt...

Daha önce kimsenin görmediği, tuhaf bir kadın...

Hemşire, Mary'nin giysilerini çıkarmaya başladı.

"Geoff," dedi kadın, "gelip şuna bakar mısın? Yıllardır bu kadar kötüsünü görememiştim. Herhangi bir parçasının kalabilmesine hayret ediyorum."

Yakışıklı adam ellerini ceplerine soktu ve dilini şaklattı.

"Epey kötüymüş."

"Rahat dur, evladım. Gürültü yapmayı kes. Hiçbir yerinin acımayacağını sen de çok iyi biliyorsun."

"Ama bana ne yapacaksınız?"

"Hepsi sana açıklandı."

"Hayır, hayır – *asıl bana!*"

"Iskartaları mı kastediyorsun? Hep ne yapılıyorsa... Tam olarak bilmiyorum. Birisi hallediyor."

"Ben, beni istiyorum!" diye haykırdı Mary. "Onu değil!" Ekrandaki resmi gösterdi.

Koltuk, loş bir odaya taşındı. Mary çıplaktı ve adamlar onu kaldırıp masaya yatırdılar. Yüzeyi, siyah filmli cam gibiydi. Tepesinde, gölgelerin içinde, koca bir makine asılı duruyordu.

Kayışlar. Uzuvları çekip esneten mengeneler. Resmin olduğu ekran, içeri getirildi. Kadınlar ve erkekler; ama artık çoğunluk kadındı. Doktor Hortel, bir köşede, bacak bacak üstüne atıp oturmuş, başını sallıyordu.

Mary, mekanik aletlerin uğultusunun sesini bastıracak kadar haykırmaya, avazı çıktığı kadar bağırmaya başladı.

"Şşş. Tanrım, bu ne yaygara! Seni bekleyen o mesleği, sahip olacağın dostları ve her şeyin ne kadar hoş olacağını düşünsene. Artık hiç derdin kalmayacak."

Koca makine inledi ve karanlığın içinden aşağı indi.

"Kendimi nerede bulacağım?" diye haykırdı Mary. "*Bana* ne olacak?"

Uzun bir iğne sert ete girdi ve güzel insanlar masanın etrafında toplandılar.

Sonra koca makineyi açtılar.

Bedava Toprak

Hiçbir kümes hayvanı bu kadar mevta görünmemişti. Kemikleri, tabağın kenarında çıra gibi üst üste dizilmişti; lokantanın yumuşak ışığının altında, beyaz, kuru ve çıplak görünüyordu. Sadece kemikler vardı; etin her bir parçası, her bir lifi itinayla yolunmuştu. Bunun dışında tabak, geniş, pırıl pırıl bir düzlükten ibaretti.

Diğer daha küçük tabaklar ve kâseler de bir o kadar bakir görünüyordu. Birbirlerinin üzerinden göz kamaştırıcı biçimde parıldıyorlardı. Ve hepsi, et sularıyla lekelenmemiş, üzerine kahve damlamamış, ekmek kırıntılarından, sigara külünden ve tırnak altı kirinden nasibini almamış, kar beyaz masa örtüsünün üzerine yerleştirilmiş, soluk bir krema rengindeydi.

Bu kalıntıların bir zamanlar bir akşam yemeği olduğunun tek kanıtı, ölü kuşun kemikleri ve tatlı kâsesinin tabanına ürkekçe tutunan, sertleşmiş, benek benek kırmızı jöle lekeleriydi.

Pek ufak tefek bir adam sayılmayacak Bay Aorta hafifçe geğirdi, geldiğinde sandalyede bulduğu gazeteyi katladı, yeleğini inceleyip üzerinde yemek kalıntısı olup olmadığına baktı, sonra da çabucak kasaya doğru yürüdü.

Yaşlı kadın, adisyonuna göz gezdirdi.

"Evet, efendim," dedi.

"Pekâlâ," dedi Bay Aorta ve pantolonunun arka cebinden iri, siyah bir cüzdan çıkardı. İki ön dişinin arasındaki boşluktan Meryem'in Yedi Sevinci'ni ıslıkla çalarak, kayıtsızca açtı.

Melodi ansızın kesildi. Bay Aorta endişeli görünüyordu. Cüzdanının içine dikkatle baktı, sonra içindekileri çıkarmaya başladı; sonunda içindeki her şey ortalığa yayılmıştı.

Somurttu.

"Bir sorun mu var, bayım?"

"Ah, bir sorun olduğu..." dedi şişman adam, "...söylenemez." Cüzdan açıkça boş olmasına rağmen gözleri iki yana çekip ayırdı, baş aşağı tuttu, sudan korkan ve ansızın havada donakalmış bir yarasa gibi görünecek şekilde sallamaya devam etti.

Bay Aorta, halsiz, yılgın bir tebessümle, on dört cebini tek tek boşaltmaya koyuldu. Bir süre sonra tezgâhın üstünde ıvır zıvırdan bir dağ oluştu.

"Eh!" dedi sabırsızca. "Bu ne saçmalık! Ne rezillik! Ne olmuş, biliyor musunuz? Karım çekip gitmiş ve bana para bırakmayı unutmuş! Uf! Bakın, benim adım, James Brockelhurst: Pliofilm Şirketi'ndenim. Genelde dışarıda yemek yemem ve – alın, hayır, ısrar ediyorum. Bu durum, sizin için olduğu kadar benim için de utanç verici. Kimliğimi bırakmak konusunda *ısrarcıyım*. Rehin alırsanız yarın akşam bu saatlerde dönüp hesabımı öderim."

Bay Aorta kartı kasiyerin eline tutuşturdu, başını salladı, tezgâhın üstündekileri ceplerine tıkıştırdı, kutudan bir kürdan kapıp lokantadan ayrıldı.

Halinden epey memnundu – bu, karşılığında hiçbir şey vermeden elde edilen bir şeye karşı, istisnasız verdiği tepkiydi. Sorunsuz hallolmuştu ve çok da nefis bir yemekti!

Arada bir, bonmarşe vitrinlerindeki kıyafetsiz mankenlere hovarda bakışlar atarak, tramvay durağına doğru sallana sallana yürüdü.

Haddinden uzun süren el yordamıyla tramvay jetonu arayışı numarası her zamanki gibi verimli sonuçlandı. (Kalabalığın arasına karış, şaşkın görün, göze çarpma, ceplerini ısrarla karıştırarak kondüktörün görüş açısını teğet geç – sonra, uzaktaki bir koltuğa geçip gazete oku.) Bay Aorta dört yıl içinde yaptığı seyahatlerde toplam 211,20 dolar kâr ettiğini hesaplamıştı.

Gazetedeki fi tarihinden kalma sarı sayfalar, içindeki sıcacık huzur hissini sarsamadı. Eğlence sayfalarına kısaca göz attı, sonra ödülü binlerce doları bulan güncel bulmacanın üzerinde çalışma-

ya koyuldu. Hiçbir şey karşılığında binlerce dolar. Avantadan. Bay Aorta bulmacalara bayılırdı.

Fakat o kadar küçük puntoyla yazılmıştı ki okunmuyordu.

Bay Aorta koltuğunun yanında ayakta duran yaşlı kadına göz ucuyla baktı; sonra kadının gözlerini bir yorgunluk yakarışı ve imalı bakışlar bürüdüğünden, tekrar çengel bulmacanın karelerine odaklandı.

Gördüğü şeyin karşısında kalbi küt küt attı. Burası, kasabanın her gün geçtiği bir kısmı olduğundan, daha önce fark etmemiş olması şaşılacak şeydi, tabii saygısızca "Ölüm Mangası" olarak anılan bu yerde etrafa bakmak için genelde pek teşvik bulamazdı: Kasvetli bir yığın morg, krematoryum, kül vazolarının dizildiği duvarlar ve benzeri yerler, beş sokaklık bir alana sıkıştırılmıştı.

Dur işaretine asıldı, tramvayın arkasına alelacele koştu ve çıkış basamağını indirdi. Birkaç dakika sonra gördüğü şeyin yanına ulaşmıştı.

Doğru hecelenmiş olmasına karşın elle, abartısızca yazılmış bir tabelaydı. Beyaz boya şişip çatladığından, paslı çiviler, yüzeyi boyunca kirli, turuncu lekeler akıttığından, yeni olmadığı anlaşılıyordu.

Tabelada şöyle yazıyordu:

BEDAVA TOPRAK
İÇERİYE BAŞVURUN
Lilyvale
Mezarlığı

Ve suntadan bir duvarın küften yeşermiş yüzeyine iliştirilmişti.

Bay Aorta tanıdık bir duyguya yenik düştüğünü hissediyordu. Metabolizmasına tuhaf ve muhteşem şeyler yapan, sihirli bir kelime olan BEDAVA sözcüğüyle her karşılaştığında, böyle olurdu.

Bedava. Bedavanın anlamı, özü neydi? Elbette, bir şeyi bedelsiz elde etmek... Ve bir şeyi bedelsiz elde etmek, Bay Aorta'nın bu fani dünyadaki en büyük zevkiydi.

Bedava teklif edilen şeyin toprak olduğu gerçeği, hiç canını sıkmadı. Böyle şeylerin üzerine kısaca düşünmekten ötesine nadiren geçerdi; hiçbir şeyin işe yaramaz olmadığı kanısındaydı.

Tabelaya dair daha az göze çarpan diğer meseleleri güçbela idrak etti: toprağın neden sunulduğu, mezarlıktan alınmış bedava toprağın mantıken nereden gelebileceği, vesaire. Bu minvalde, yalnızca üzerine fikir yürütmek istemediği sebeplerden ötürü toprağın muhtemel zenginliği üzerine düşündü.

Bay Aorta'nın yegâne tereddüdünün altında şu sorunlar yatıyordu: Bu, altında bir şeyler satın almasını gerektirecek bir bityeniği olmayan, dürüstçe bir teklif miydi? Eve götürebileceği miktara dair bir sınır var mıydı? Eğer yoksa, en iyi nakliye yolu hangisi olurdu?

Ufak sorunlardı; hepsi çözülebilirdi.

Bay Aorta, içinden tebessümü andıran bir şey yaptı, etrafına baktı ve sonunda, Lilyvale Mezarlığı'nın girişini buldu.

Bir zamanlar bir sicim fabrikasına, bir döşeme atölyesine ve bir kadın ayakkabısı mağazasına ev sahipliği yapmış olan bu metruk arsa, artık –civarda bataklık olmadığından– rüzgâr yolu üzerindeki bacaların bolluğuna yorulabilecek, kasvetli bir sisle kaplı halde uzanıyordu. Başlarına haçlar, levhalar ve alacakaranlıkta gri ve hüzünlü bir şekilde yükselen taşlar dikilmiş, kabartılı tepecikleriyle, tarifi alabildiğine keyifli olan fakat maalesef tarif edilmeyecek bir yerdi çünkü o akşam nasıl göründüğünün, şişman adamla ve adamın başına geleceklerle pek ilgisi yoktu.

Tek önemli husus, buranın toprağın altında sırtüstü yatan, çürümekte olan ve çürümüş ölü insanlarla dolu bir yer oluşuydu.

Bay Aorta, diğer her şeyin yanında zamanı da ziyan etmekten tiksindiğinden acele etti. Kısa süre sonra muhatap şahısla karşılaştı ve aralarında şöyle bir konuşma geçti:

"Bedava toprak teklif ettiğinizi gördüm."

"Doğrudur."

"Bir kişi ne kadar alabiliyor?"

"Ne kadar isterse..."

"Hangi günlerde?"

"Her gün; büyük ihtimalle sürekli tazesi bulunur."

Bay Aorta, az önce ömürlük bir mirasa konmuş veya dolgun bir mevduat hesabı elde etmiş birisinin yapacağı bir şekilde iç geçirdi. Ardından, gelecek cumartesiye randevu aldı ve makbul düşüncelere dalıp gitmek üzere evinin yolunu tuttu.

O gece, dokuza çeyrek kala, toprağın değerlendirilebileceği şahane bir yöntem keşfetti.

En yabani otlar hariç her şeye itici gelen, topak topak, aşıboyasından bozma topraktan oluşan çorak arka bahçesi. Bir zamanlar, iyi günlerinde, orada bir ağaç bitmişti ve banliyö kuşlarının sığınağı olmuştu fakat sonra kuşlar, Bay Aorta'nın o eve taşındığı döneme tekabül etmesi dışında herhangi bir makul sebebi olmadan, ortadan yok olmuştu ve ağaç, çirkin, kara kuru bir şeye dönüşmüştü.

Bu bahçede hiçbir çocuk oynamıyordu.

Bu durum, Bay Aorta'nın ilgisini çekmişti. Kimbilir, belki bir şeyler yetiştirilebilirdi! Uzun zaman önce, bir girişimcilik firmasına tohum numunesi istediğine dair bir mektup yazmıştı ve bir orduyu doyuracak kadar tohum almıştı. Fakat ilk deneylerinin meyvesi, dermansızlığa kurban gidip içi geçen, sert, işe yaramaz tomurcuklar olmuştu. Bay Aorta bu projeyi rafa kaldırmıştı. Ama artık...

Joseph William Santucci adlı komşusu, yıldırma çabalarına karşı ayak direyemedi. Eski Reo kamyonunu ödünç verdi ve birkaç saat sonra, ilk toprak yığını getirilip kürekle, düzgün bir tümsek şeklinde boşaltıldı. Bu tümsek, tutkusu işin verdiği yorgunluğu fazlasıyla telafi eden Bay Aorta'ya hoş görünüyordu. Ardından ikinci posta, üçüncüsü, dördüncüsü geldi ve son posta da yığıldığında, ortalık bir kömür kovası gibi simsiyah olmuştu.

Bay Aorta kamyonu iade etti ve dermansız fakat nahoş olmayan bir uykuya daldı.

Ertesi günün müjdecisi, kilise çanlarının uzaktan gelen çınlaması ve Bay Aorta'nın taşınmış mezarlık toprağını düzleştiren, dağıtan ve sert

zeminle harmanlayan küreğinin çıkardığı çın çın sesleri oldu. Bu yeni toprağın karasal bir görünümü vardı; esmer görünüyordu, kara ve ketumdu: Güneş epey ısıtıyor olmasına rağmen hiç kuru değildi.

Kısa süre sonra, bahçenin büyük bir kısmı kaplandı ve Bay Aorta oturma odasına döndü.

Radyoyu, popüler bir şarkıyı teşhis etmek için tam zamanında açtı, keşfini bir kartpostala not aldı ve bu zahmeti karşılığında ya bir tost makinesi ya da naylon bahçe hortumu seti alacağından emin bir şekilde postaladı.

Sonra, içlerinde ayrı ayrı şu ürünler olan dört paket hazırladı: yarısı eksik bir teneke vitamin hapı, yarım teneke kahve, yarısı dolu bir şişe leke çıkarıcı ve yarısından çoğu eksik olan bir kutu toz sabun. Her birinin üzerine, hiç memnun kalmadığını ifade ettiği aksi bir mektup iliştirerek, bu ürünleri, kendisine para iadesi garantisiyle satış yapan şirketlere postaladı.

Akşam yemeği vakti gelmişti ve Bay Aorta'nın gözleri beklenti içinde parıldıyordu. Ançüez, sardalye, mantar, havyar, zeytin ve arpacık soğanı gibi çeşitli leziz yiyeceklerden oluşan öğününü yemek üzere masaya oturdu. Fakat bu tür yiyecekleri tercih etmesinin zevke dayalı herhangi bir sebebi yoktu; tek gözettiği, meşgul kasiyerlerin dikkatini çekmeden cebe atılabilecek kadar küçük paketlerde satılıyor olmalarıydı.

Bay Aorta önündeki tabakları, bir kedinin onları yalamaya tenezzül bile etmeyeceği hale getirene dek silip süpürdü; boş tenekeler de yeni ve pırıl pırıl görünüyordu, hatta kapakları yanardöner bir ışıltıyla parıldıyordu.

Bay Aorta, çek defterinin bakiyesine göz ucuyla baktı, edepsizce sırıttı ve arka pencereden dışarı bakmaya gitti.

Ay, bahçenin üzerine soğuk bir ışık düşürüyordu. Işınları, Bay Aorta'nın bedava taşlarla inşa edip huysuzca, artık kara olan toprağın üzerine fırlattığı yüksek çitlerin arasından süzülüyordu.

Bay Aorta bir süre düşündü, çek defterini kaldırdı ve bahçe tohumlarını içeren kutuları çıkardı.

Yeni gibilerdi.

***

Joseph William Santucci'nin kamyonu, o günden itibaren beş hafta boyunca her cumartesi ödünç alındı. İyi yürekli adam, komşusu her seferinde daha çok, daha da çok toprakla dönerken merakla izledi ve karısına, meselenin ne kadar tuhaf olduğunu düşündüğünü birkaç kez söyledi ama kadın, Bay Aorta'dan bahsetmeye bile katlanamıyordu.

"Bizi düpedüz soydu," dedi. "Bak! Senin eski giysilerini giyiyor, benim şekerimi, baharatlarımı kullanıyor ve aklına ne gelirse, ödünç alıyor! Ödünç almak mı dedim? Çalıyor demek istemiştim. Yıllardır! O adamın herhangi bir şeye para ödediğini görmedim! Bu adam nerede çalışıyor da bu kadar az para kazanıyor?"

Bay Aorta'nın günlük mesaisinin, şehir merkezinde, gözünde koyu renk güneş gözlükleriyle, önünde eğri büğrü bir tenekeyle oturmaktan ibaret olduğunu ne Bay ne de Bayan Santucci biliyordu. İkisi de önünden defalarca geçip ona bozukluk vermiş olmasına rağmen bu kurnazca kılık değişikliğini fark edememişlerdi. Kılık değiştirirken kullandığı malzemelerin hepsi, tren garındaki ücretsiz bir kilitli dolapta saklanıyordu.

"Al işte, çatlak herif yine geliyor!" diye sızlandı Bayan Santucci.

Tohumları ekme vakti gelip çatmıştı ve Bay Aorta, kütüphanedeki çok sayıda kitaptan fikir aldıktan sonra, bu işe ince eleyip sık dokuyarak girişmişti. Sakızkabakları, zengin, kara toprağa düzgün sıralar halinde ekilmişti: ayrıca bezelyeler, mısırlar, fasulyeler, soğanlar, pancarlar, raventler, kuşkonmazlar, sutereleri ve çok daha fazlası. Sıralar dolduğunda, Bay Aorta'nın elinde fazladan paketler kaldı; gülümsedi ve çilek tohumlarını, karpuz tohumlarını ve paketinin üzerinde açıkça tarif edilmemiş tohumları serpti. Kısa süre sonra kâğıt paketlerin hepsi boşalmıştı.

Birkaç gün geçmiş, bir posta daha toprak almak için mezarlığa gitme vakti yaklaşmıştı ki Bay Aorta tuhaf bir şey fark etti.

Kara toprak, ufacık filizler vermeye başlamıştı. Daha yakından incelediğinde bir şeylerin büyümeye başladığını gördü. Hem de alt katmanda.

İşin aslı, Bay Aorta'nın bahçıvanlığa dair bilgisi kısıtlıydı. Elbette bu durumu tuhaf bulmuştu ama paniğe kapılmamıştı. Bir şeylerin büyüdüğünü gördü ve önemli kısmı da buydu. Yemeğe dönüşecek şeyler.

Talihine şükredip alelacele Lilyvale'e gitti orada bir hayal kırıklığıyla karşılaştı: Son zamanlarda pek fazla insan ölmemişti. Alabileceği az miktarda toprak vardı; olsa olsa bir kamyon dolusu.

Ne yapalım, diye düşündü; işler bayram üstü illaki düzelir, dedi ve olan kadarını evine götürdü.

Toprağı eklemesi, bahçenin büyümesine büyük ölçüde katkı sağladı. Fidanlar ve tomurcuklar yükseldi ve hiç de iç karartıcı olmayan bir hızla büyüdüler.

Ertesi cumartesiye kadar içi içine sığmadı çünkü toprak, bitkilerine bir tür gübre gibi tesir ediyordu – bedava erzak, daha fazlasını istiyordu.

Ama ertesi cumartesi hezimete uğradı. Bir kürek toprak bile yoktu. Ve bahçe kurumaya başlıyordu...

Bay Aorta, (hepsi Uriah Gringsby adına fatura edilen) her türden yeni toprağı ve akla gelebilecek her cinsten gübreyi denemesinin sonucunda sarsıcı bir kanıya vardı. Hiçbiri işe yaramıyordu. Gani gani besin vadeden bahçesi, harap olmuş, neredeyse eski haline dönmüştü. Ve Bay Aorta buna boyun eğemezdi çünkü bu projeye hatırı sayılır miktarda emek vermişti ve bu emek ziyan olamazdı. Bu iş, diğer girişimlerini derinden etkilemişti.

O da çaresizlikten doğan bir temkinle, bir gece mezar taşlarının olduğu gri, sessiz yere girdi, yeni kazılmış ama boş mezarları tespit etti ve iki metrelik derinliklerine yarım metre daha ekledi. Gözü bu denli bir farklılığı aramayan kimsenin fark edemeyeceği şekilde kazdı.

Defalarca gidip gelmesi de cabasıydı: Sonunda, Bay Santucci'nin bir sokak öteye park edilmiş kamyonunun dörtte birinin dolduğunu söylemek kâfiydi.

Ertesi sabah, bahçenin yeniden doğuşuna tanık oldu.

***

Böyle sürüp gitti. Alınacak toprak olduğunda, Bay Aorta müteşekkir oluyordu; toprak olmadığındaysa – eh, yokluğunu kimse fark etmiyordu. Bahçe gitgide büyüyordu, ta ki–

Neredeyse bir gecede, her şey açmıştı! Kısa süre önce kara kuru bir bostan olan yer, çeşit çeşit bitkilerin ve sebzelerin bittiği bir cennete dönmüştü. Mısırlar, dikenli, yeşil dış yapraklarının arasından sarı sarı sarkıyor; bezelyeler yarı açılmış kabukların arasından yemyeşil beliriyor, diğer muhteşem erzaklar, yaşam dolu, görülmeye değer bir zindelikle parlıyorlardı. Bir uçtan bir uca, sıralar dolusu!

Bay Aorta coşkudan neredeyse yere yığılacaktı.

Ânı yaşayan ve konserveleme zanaatı konusunda beceriksiz olan Bay Aorta ne yapması gerektiğini biliyordu.

Mahsulleri sistemli bir şekilde toplamak epey vakit aldı ama sabırla, sonunda bahçeyi otlar, yapraklar ve diğer yenilemez parçalardan ibaret kalacak şekilde hasat etti.

Temizledi. Soydu. Ayıkladı. Pişirdi. Kaynattı. Bedava erzakın tamamını aldı, masaların ve sandalyelerin üzerine geometrik bir şekilde yığdı ve bunu yapmaya, hepsi yenmeye hazır oluncaya dek devam etti.

Sonra başladı. Kerevizle başladı –alfabetik sırayla gitmeye karar vermişti– ve kuşkonmazları, maydanozları, pancarları, raventleri, her birini tüketene kadar yedi; su içmek için duraksadı, sonra en ufak zerresini bile ziyan etmemeye dikkat ederek, suțeresine gelene dek yemeye devam etti. Sonunda karnına ağrılar girmişti ama bu tatlı bir ağrıydı; derin bir nefes aldı ve yavaşça çiğneyerek, yiyecekleri son kırıntısına kadar mideye indirdi.

Tabaklar şişmiş kar taneleri gibi bembeyaz, ışıl ışıl parıldıyordu. Hepsi bitmişti.

Bay Aorta, âdeta cinsel bir haz hissetti – bir diğer deyişle doymuştu... Şimdilik. Geğiremiyordu bile.

Zihnine mutlu düşünceler hücum etti: En büyük iki tutkusu tatmin olmuştu; *Everyman** oyununun kısa bir süreye sıkıştırılmış hali

* 15. yüzyılda yazılmış moralite oyunu. Eserde, insanlara ahlaklı olmalarını öğüt-

gibi, hayatın anlamı sembolik olarak canlandırılmıştı. Bu adam sadece bu iki şeyi düşünüyordu.

Pencereden bakmaya yeltendi.

Gördüğü şey, siyahlığın ortasında parlak bir benekti. Küçük, bahçenin uzak ucunda bir yerlerde, soluk fakat göze çarpan bir benek.

Katran çukurundan çıkan bir brontozorun gayretiyle, Bay Aorta sandalyesinden kalktı, kapıya doğru yürüdü ve talan edilmiş bahçesine çıktı. Kabukların, koçanların ve asmaların oluşturduğu sarkık garabetlerin arasından hantal hantal yürüdü.

Benek kaybolmuş gibi görünüyordu ve gözlerini kısıp ay ışığına alıştırmaya çalışarak dört bir yana dikkatle baktı.

Sonra onu gördü. Beyaz, yapraklı bir şey, bir bitki, belki de sadece bir çiçekti ama kesinlikle oradaydı ve tek kalan şey oydu.

Bay Aorta, onun toprakta, ölü ağacın çok yakınındaki sığ bir çukurun tabanında durduğunu gördüğünde şaşırdı. Bahçesinde böyle bir deliğin ne ara açılmış olabileceğini hatırlayamıyordu ama mahalleli çocuklar şaka yapmadan duramıyorlardı. İyi ki yiyecekleri zamanında toplamıştı!

Bay Aorta küçük çukurun kenarına gelip eğildi ve elini aşağıya, parlayan bitkiye doğru uzattı. Bitki, dokunmasına bir şekilde karşı koydu. Biraz daha eğildi, ardından biraz daha; yine de o şeye parmaklarını süremiyordu.

Bay Aorta çevik bir adam değildi. Fakat tuhaf bir yerde bırakılmış son, ufacık bir noktayı kapatmaya çalışan bir ressamın hırsıyla, bir santim daha öne uzandı ve güm! Çukurun kenarından yuvarlandı ve olağanüstü ıslak bir gümbürtüyle yere düştü. Al başına belayı; şimdi bir de güçbela tırmanarak rezil olacaktı. Ama bitki... Çukurun zeminine baktı, aradı, taradı ama ortalıkta bitki yoktu. Sonra başını kaldırdı ve iki şeyin karşısında şaşkına döndü: Bir numara, çukur sandığından daha derindi; iki numara; bitki, tepesinde, çukurun az önce kendisinin durduğu kenarında, rüzgârla savruluyordu.

Bay Aorta'nın karnındaki ağrılar gitgide kötüleşiyordu. Hareket

---

leme amacıyla çok sayıda sembol ve alegori kullanılmıştır. *–yhn*

ettikçe ağrısı artıyordu. Kaburgalarında ve göğsünde katlanılmaz bir baskı hissetmeye başladı.

Çukurun tepesinin erişemeyeceği bir yükseklikte olduğunu fark ettiğinde beyaz bitkinin tamamını ay ışığında gördü. El gibi görünüyordu; koca bir insan eli, mumlu, kaskatı ve yere bağlı. Rüzgâr bitkiye çarpıp hafifçe hareket ettirdi ve toprak öbeklerinin Bay Aorta'nın yüzüne düşmesine sebep oldu.

Bir an düşündü, içinde bulunduğu durumu değerlendirdi ve tırmanmaya başladı. Ama ağrılar o kadar şiddetliydi ki kıvranarak düştü.

Rüzgâr tekrar esti ve çukura daha da çok toprak silkelendi: Kısa süre sonra tuhaf bitki toprağa bir ileri, bir geri giderek sürtünmeye, toprak gitgide daha da ağır düşmeye başladı. Gitgide daha da ağır, daha da ağır...

O âna kadar çığlık atma fırsatı bulamamış olan Bay Aorta çığlık attı. Kimsenin duymamış olduğu gerçeğine rağmen epey başarılıydı.

Toprak düşüyordu ve Bay Aorta dizlerine kadar nemli toprağa gömülmüştü. Çıkmaya çalıştı fakat yapamadı.

Toprak, ay ışığında ve rüzgârda, büyük beyaz bitkiden aşağı doğru, saçıla saçıla düştü.

Bir süre sonra, Bay Aorta'nın çığlıkları boğuk bir hal aldı.

Çok makul bir sebepten...

Ardından, kısa süre sonra, bahçe alabildiğine sessiz ve sakindi.

Bay Aorta'yı, Bay Joseph William Santucci ve eşi buldu. Birkaç masanın önünde, yerde yatıyordu. Masalarda çok sayıda tabak vardı. Masaların üzerindeki tabaklar tertemizdi ve parıldıyorlardı.

Bay Aorta'nın karnı, kemer tokasını patlatacak, düğmelerini koparacak, düğmesini zorla açacak kadar şişmişti. Bir büyük beyaz balinanın durgun, ıssız sulardan merakla yükselişini andırıyordu.

"Ölesiye yemiş," dedi Bayan Santucci, karmaşık bir fıkranın son cümlesini kurarcasına.

Bay Santucci aşağı doğru uzandı ve şişman adamın ölü dudak-

larından ufacık bir toprak topağı aldı. Onu inceledi. Ve aklına bir fikir geldi...

Bu fikri zihninden defetmeye çalıştı ama doktorlar Bay Aorta'nın midesinde kilolarca toprak olduğunu –ve kayda değer başka hiçbir şey olmadığını– keşfettiklerinde, neredeyse bir hafta boyunca Bay Santucci'nin gözüne uyku girmedi.

Bay Aorta'nın cesedini, etrafı saran otlar dışında boş ve metruk olan arka bahçede, mahzun, ölü ağacın ve taştan çitin yanından taşıdılar.

İyi niyetlerinden, hiçbir hazırlık yapılmamasına rağmen ona düzgün bir cenaze düzenlediler.

Sonra onu, küften yeşermiş suntadan duvarı olan bir yere defnettiler: Duvara çivilenmiş küçük bir tabela vardı.

Ve rüzgâr tamamen bedava esti.

Sihirli Adam

Bir eylül gecesi, berrak ay ışığındaki çayır, sessiz, serin ve göl renginde uzanıyordu. Toz, üzerini dolgun bir kürk gibi kaplamıştı ve temizlenmiş arsanın üzerinde, sadece gece rüzgârının esme ve iç çekmesi ile kurtların –hep kurt sesleri gelirdi– göklere yalnızlıklarını haykırışları duyuluyordu: Bunun dışında, ezeli, uçsuz bucaksız bir sessizlik hâkimdi.

Doktor Silk gözüne uyku girmesi için uğraşırken bunu düşündü. Kilometrelerle, terle ve yakıcı güneşle dolu, uzun bir gün olmuştu ve Tanrı biliyordu; Obadiah gibi uyuması ve ertesi güne hazırlanmak için dinlenmesi lazımdı. Yoksa gece niye yaratılmış olabilirdi? Yine de tamamen ayıktı. Düşünüyordu.

Yaşlı adam, bıçak gibi keskin, kırılgan uyluğuyla, ince, samandan döşeğinde destekleyici bir yumuşaklık aradı. Sonunda, nevresimlerin yere kaydığını hissettikten sonra bıyık altından güldü, bacaklarını samandan döşeğin kenarından sarkıttı ve bir süre ensesini ovuşturarak oturdu.

"Bir derdin mi var, doktor?" Obadiah'nın sesi biraz telaşlıydı; ayılıp ayılmadığını ayırt etmek imkânsızdı. "Hasta mısın?"

"Derdim yok," dedi Doktor Silk başını iki yana sallayarak. "Sadece temiz hava almam lazım."

"Dikkat et de üşütme."

"Dikkat ederim."

At arabası dışında gece serindi. Doktor Silk el oyması piposunu çıkardı, at arabasının merdivenlerine oturdu ve bir süre rüzgârı izledi. Çayır boyunca seğirtmesini, toz kaldırmasını, küçük, gri danslar etmesini izledi ve bu gibi gecelerde birçok kez yaptığı gibi etrafını

saran, gözün görmediği bir sihirle var olan, görünmez yaşamı düşünmeye başladı.

Sihir. Bu sözcüğü aklında tuttu, gülümsedi ve at arabasına göz gezdirdi. Renkleri artık solmuştu ama ay ışığında alev alev parlıyorlardı: kırmızılar, sarılar, turuncular ve açık yeşiller. İri puntolu, kıl testeresiyle işlenerek öne çıkarılmış harflerle şöyle yazıyordu:

SİHİRLİ ADAM
Gözlerinizin Önünde Vuku Bulan Mucizeler!

Doktor Silk yine iyi hissetmeye başlamıştı... Aylar sonra. Aylar geçmiş olmalıydı. Soğuğu unuttu, piposundan bir nefes çekti ve yarının gözlerinin önünde şekillenmesine müsaade etti.

Bu, içini ısıttı.

Çünkü harikulade bir şey olacaktı: Yarın, Doktor Silk –hayır; Micah Jackson– yürürken sağı solu gıcırdayan, burnunu çeken, hapşıran, tıksıran ve etrafta at arabasıyla gezen, genelde yalnız ve bitkin olan; erik gibi kuruyup kırışmış yaşlı kemik torbası; ahmak, aksi, astımlı ihtiyar, yok olacaktı. *Allakazam!* Micah Jackson yok olacaktı. Ve yerine brokar yelekli ve gece yarısı kadar kara bir silindir şapkası ve takımı olan, zarif bir beyefendi gelecekti: *Sihirli Adam, Doktor Silk – Prens, İmparator; Gizemlerin, Harikaların ve Mucizelerin Müsebbibi.*

Parmakları, belli belirsiz, görünmez bir bozuk parayı yok etti: Arkasına yaslandı ve çocukları düşündü. Körpecik yüzlerini ve fal taşı gibi açılmış meraklı gözlerini. Bir süre sonra piposu söndü ama o fark etmedi...

Sonra şafak, yavaşça, soğuk ışığını çölün üzerine sererek söktü. Deri rengi tonlarında toz, araba sanki bir saatliğine toprağın altından çıkarılmış, unutulmuş bir lahitmişçesine, at arabasının tekerlerinin ve hâlâ uyumakta olan katırların etrafında yüksek tepecikler oluşturmuştu. Doktor Silk, çapaklanmış gözkapaklarını kırpıştırdı ve sahiden dalıp gitti mi diye düşündü. Öyle görünmüyordu. Ama her halükârda gayet iyi hissediyordu.

"Obadiah!" Saat çok erkendi. Ufukta, çok alçakta, zar gibi, gerçek dışı görünen ve göz açıp kapayıncaya dek kaybolmaya hazır olan Ay'ı görebiliyordu. Çıt çıkmıyordu. "Obadiah!" Kemiklerine giren ağrıdan esneyerek kurtuldu ve merdivenlerden çıktı. "Niyetin bütün gün uyumak mı?"

İhtiyar zencinin gözleri açıldı; yüzünü gümüşi bir ışıltı kapladı. "Günaydın," dedi belli belirsiz.

"Günaydın. Kahvaltıya ne dersin?"

"Kahvaltı mı istiyorsun?" Genelde Doktor Silk'e bir kadeh elma şırası yeterdi. Yumuşak yiyecekleri sevmezdi ve halihazırda sağı solu kırılmış, çatlak kaplamalarına daha da çok zarar verecek her şeyden korkardı.

"Elbette! Kahve, fasulye, belki birkaç çörek..."

"Hayhay. Çörek." Obadiah çabucak giyindi ve ortalığı didik didik aramaya başladı. "Epey yaklaşmış olmalıyız."

"Harekete geçersek," dedi Doktor Silk, "öğleden sonra Two Forks'a varmış oluruz: Bana sorarsan üç dört civarı."

"Peki ya ilaç?" Obadiah, duvara bağlanmış boş şişeleri işaret etti. Etiketlerinde şöyle yazıyordu: DOKTOR SILK'TEN, *MUCİZOL* – BAŞ AĞRISINA, MİDE KRAMPLARINA, ANJİNE, BAŞ DÖNMESİNE VE DİĞER HASTALIKLARA DEVA.

"Eh, hemen karıştırıp hazırlayıveririm."

Zenci duraksadı. "Two Forks'a geçen gidişimizde, insanlara ilaçtan tonla satmamış mıydık?"

"Sattık tabii," dedi Doktor Silk. Somurttu. "Obadiah, sana kaç defa söyleyeceğim? Mucizol'ün içinde zararlı hiçbir şey yok. Millet onlara şifa olacağını düşünürse her şey kadar bunda da şifa bulmaları mümkün."

"Hayhay." Obadiah merdivenlerden sendeleyerek indi. "Ama bu güzel günlerden birinde," diye homurdandı, "tepeden tırnağa katran ve tüye bulanmış halde koşturacağız. Görürsün..."

Doktor Silk güldü. Köşede duran büyük, pirinç işlemeli sandığa doğru yürüdü ve kapağını kaldırdı.

İçinden bir şeyler çıkarmaya başladı.

Önce renkli, şeffaf, gazlı bez kadar hafif, renkli kumaştan kareler çıktı. Bunları daha küçük bir kutuya aktardı. Ardından, sandıktan yay gibi açılan sürüngenler ve parlak, altın rengi halkalar çıktı; sonra kart desteleri, lastik şişeler, koparılmış eller ve hoş bir melodi çıkarabilen, telsiz bir banço. Mucize ardına mucize... Bir halatı kesebilecek kadar keskin ama bir çocuğun yumuşak tenini bile çizemeyecek bir bıçak; konuşabilen ve nazikçe rica ederseniz arada bir konuşan tahtadan haydut, namı diğer Kara Ben; bir bastonun tepesinde biten gül çalısı – Pandora'nın kutusundan fırlamış tüm mucizeler ve dahası, art arda dikkatle sıralandı, yerleştirildi ve hazırlandı.

Burada işi bittiğinde, Doktor Silk sert bir fırça aldı ve bir askılığa astığı siyah takımı temizlemeye koyuldu. Tozlar uçuştu; ihtiyar, küfürler etti ve ardından kahvaltı vakti gelmişti.

"Katırlara koşum tak, Obadiah!"

"Ama daha yemeğini yemedin."

"Yolda yerim. Koşum tak!"

Sonra, un gibi yumuşak çölün üzerinde, inleye inleye, tıngır mıngır yola koyuldular. Doktor Silk yemeği konusunda söylendi, Mucizol şişelerini doldurdu, sonra biraz daha söylendi; sonunda, artık sabredemiyordu.

Kirli, yün pantolonunu ve kareli gömleğini üzerinden çıkardı. Sarsılan aynanın karşısına geçti. Bıyıklarını, pala gibi keskin, şeytani ve sert oluncaya kadar, balmumuyla düzeltti.

"Obadiah, yavaş ulan! Yavaş!"

Dar, siyah takımını kuşandı. Üzerinde hafif, yosun yeşili bir ışıltı olan brokar yeleğini giydi.

Tekrar aynaya baktı –*Ha şöyle, doktor; kim demiş yakışıklı değilsin diye?*– ve iç geçirdi.

Sonra, takımını kırıştırmamak için dik oturarak, sıkıca tutunup at arabasının duvarına yapışmış halde derin uykuya daldı.

"...Sihirli Adam! Sihirli Adam!"

"Nerede?"

"İşte, orada! Bu tarafa doğru geliyor, görmüyor musun?"

"Bu o, sahiden o – geri döndü!"

"Anne, bak! Doktor Silk!"

Pinekleyen ihtiyarlar, yırtık pırtık hasır kaplı iskemlelerinde doğruldular; etine dolgun kadınlar başlarını çevirip çocuklarını tutmaya çalıştılar; etraftaki herkes kapılardan çıktı, pencerelerden baktı ve her ne yapıyorlarsa bıraktılar.

"Hadi bakalım, yine başlıyoruz!"

Ve aniden, sokakta havlayan köpeklerden, bağırıp koşturan çocuklardan oluşan bir yaygara koptu.

"Buraya gel, James, beni dinliyor musun?"

Tanıdık at arabası gitgide yaklaşırken, herkes izledi. Ve düşündüler: Sahiden koca bir yıl geçmiş mi? Sahiden mi?

Sık, beyaz saçlı siyah beyefendi Obadiah, dimdik, ifadesizce oturmuştu ve ilk seferki gibi görünüyordu. Ve Doktor Silk –bir kral, bir Şark hükümdarı, bir şeytan ve bir tanrı gibi– koşturan insanlara gizemli bir tebessümle bakıyordu.

"Selam, ne zaman olacak?" diye haykırdı genç bir kız.

Ve diğerleri: "Gösteri ne zaman?" "Bize ne zaman sihir yapacaksın?" "Bu akşam – bu akşam olacak, değil mi?"

Doktor Silk gülümsedi ve kasabayı aşıp kenarındaki açıklığa ulaşana dek bekledi; sonra Obadiah'ya başıyla işaret verdi, Obadiah fren takozlarını gıcırdatarak yerleştirdi ve kolları karton afişlerle dolu halde, alelacele aşağı indi.

"Şunlardan birine bakayım." Toplaşan kalabalığın içinden bir adam öne çıktı.

"Ne yazıyor, Bay Fritch?"

"Bu akşam," diye yüksek sesle okudu adam, "saat sekizde. Hepimizin Davetli olduğu yazıyor; gösteriyi dünyanın en büyük – aman yarabbim, bu da ne?"

"Hokkabaz," diyerek yardımcı oldu Doktor Silk. "Sihirbaz."

Adam kaşlarını çattı ve devam etti. "Daha önce insan gözünün görmediği mucizeler gerçekleşecek. Hepsi yepyeni. Mucizelere tanık olun. Tılsımlı gül çalısını görün. Yoktan var olan tavşanları gö-

rün. Muhteşem kart gizemini görün..." Adam okumayı kesti. "Bu akşam mı?"

"Bu akşam. Tam sekizde."

"Yuppi!" Çocuklar, kuduz köpek yavruları gibi at arabasının etrafında koşturmaya başladı.

Kahverengi çiller suratına vahşi bir patlama gibi yayılmış bir oğlan tırmanıp seslendi: "Hey, nerelerdeydiniz?"

"Geziyordum, evlat."

"Mesela, nereleri?"

Doktor Silk aşağı atladı ve konuşmaya başladı. Kalabalık, ortadan ikiye yarılıp bir koridor oluşturdu: Yetişkinler şaşkına dönmüş, heyecanla mırıldanırken, çocuklar Sihirli Adam'la birlikte gittiler – yaşı daha büyük, daha cesur olanlar ve geçen yılı hatırlayanlar yanından; daha küçük yaşta olanlarsa ürkekçe peşlerinden gidiyordu. Obadiah olduğu yerde kaldı. Tüm afişler asıldığında sahneyi gizlice kuracaktı.

"Mesela, nereye gittiniz?"

"Ah," dedi Doktor Silk kayıtsızca ama herkesin duyacağı kadar yüksek sesle; "mesela Çin'e."

"Çin!"

"Fransa, Paris'e ve Londra'ya da..."

"Sahi mi?"

"Peki ya Mısır?" diye seslendi arka taraftan bir ses: Yüzü kızaramayacak kadar heyecanlı olan, sıska, garip bir çocuk.

"Herhalde," deyip güldü Doktor Silk. "Mısır'ı es geçmiş olabileceğimi düşünmüyorsunuz, değil mi?"

"Peki ya Almanya? Oraya da gittiniz mi?"

"Tabii ya."

"Ama yamyamların olduğu Afriki'ye* hiç gitmemişsinizdir!"

"İşte o konuda yanılıyorsun, genç adam. Benim en yakın dostlarımdan bazıları yamyamdır."

"Yanınızdaki adam da yamyam mı?"

* Yazar, kasten yanlış yazarak çocukların dilini ve bilgisizliğini vurguluyor. *–yhn*

"Obadiah mı? Eh..." Doktor Silk ansızın durdu. "Bunun yayılmasını istemiyorum ama..." Çocuklar nefesini tutarken, kamburunu çıkarıp dört bir yana baktı. "Sır saklayabilir misiniz?"

Düzinelerce küçük baş ciddiyetle aşağı yukarı sallandı.

"Eh, benimki, zamanında... hayır; söylemesem daha iyi olur."

"Söyleyin!"

"Hayır. Korkup evinize kaçarsınız. Gidip babalarınıza anlatırsınız, onlar da gösteriye gelmenize izin vermez."

"Hayır, bayım! Bir kelime bile etmeyiz."

Bir çayır köpeğinden pek de büyük olmayan bir çocuk, Doktor Silk'in siyah pantolonunu çekiştirdi ve tiz, cırtlak bir sesle şöyle dedi:

"Yemin ederim!"

Sihirli Adam iç geçirdi ve çömeldi. Kollarını, yakınındaki sıska omuzlara attı. "Pekâlâ. Şimdi anladınız; sizden başkası olsa söylemezdim... Bakın, yanımdaki o ihtiyar, zamanında Sandviç Adası'nın en vahşi, en gaddar yamyamıydı."

"Sandviç Adası mı? Orası neresi?"

"Evladım, artık okullarda coğrafya öğretmiyorlar mı? Afrika'nın derinliklerinde, Hint Okyanusu'nun yanı başında..."

"Ah..."

"Bir gün, oradan geçiyorduk ve bir de baktık, gemimiz kelle avcılarının saldırısına uğramış. Neler neler oldu bir bilseniz... Aranızda kelle avcılarının saldırısına uğrayan var mı?"

Hiç kimse tek kelime etmedi.

"Boyları iki metreyi aşıyordu, suratları katran karasıydı ve çirkinlerdi. Geceleri, insanı kan ter içinde uyandıracak kadar çirkin... Hiç ses çıkarmadan güverteye sıvışıp bizi gafil avladılar. Hiç şansımız yoktu. O iblislerin, bir savuruşta bir tırabzanı dilimleyecek özel kılıçları vardı; bizimse sadece yumruklarımız... Hem de sayıca üstünlerdi; on bire bir. Millet, o gün epey gerildim derken hiç utanmıyorum. Gözümü nereye çevirsem daha birkaç dakika önce konuştuğum insanların kelleleri havada uçuyordu. Kaptanın bağırmaya başladığını duydum; 'Uzak durun, sizi işe yaramaz barbarlar–' ama

sözünü asla bitiremedi çünkü kelle avcılarından biri sinsice yaklaşıp başını bir savuruşta kesiverdi. Elimde silah olmadığından havada yakaladım..."

"Neyi havada yakaladınız, Doktor Silk?" dedi titrek bir ses.

"Kaptanın başını. Saçından yakaladım ve sallamaya başladım. Şansıma, Kaptan Ruyker Felemenkliydi ve Felemenklilerin başlarının kaya gibi sert olduğu bilinen bir gerçektir. Kaptanla ben, iblislerden altı yedi tanesini pataklayarak ilerledik –iskele tarafından denize döktük– ama sonra tırabzana ulaştığımda bunun fayda etmeyeceğini gördüm. Gidiciydim. Hepiniz, timsahın ne olduğunu biliyor musunuz?"

"Evet, bayım."

"Eh, okyanus timsah kaynıyordu. Atlayıp yüzerek kaçmaya kalkışsam, iki dakika içinde yem olurdum. Geri de dönemezdim çünkü orada duruyorlardı; kelle avcıları, kudurmuş eşekarıları gibi kılıçlarını çekmiş, üzerime yürüyorlardı. Öyle ya da böyle, birinin akşam yemeği olacaktım."

Pötikare elbiseli bir kız fısıldadı: "Neden sihir kullanmadınız?"

Doktor Silk başını iki yana salladı. "Bu adil olmazdı," dedi. "Değil mi?"

"Sanırım olmazdı," dedi kız, iç geçirerek.

Doktor Silk homurdanmamaya özen göstererek dikeldi. Yusyuvarlak gözlü, beyaz yanaklı bir oğlan sordu: "Peki, sonra ne yaptınız?"

"Eh, timsahlarla yamyamlar arasında kalınca, aklı olan yamyamları seçer. Ben de öyle yaptım. 'Gelin,' dedim. 'İkişer üçer gelin, dövüşelim!' Ama dinlemediler. Üzerime gelmeye devam ettiler. Sonra, gözlerimi kapadığımda, bir kılıcın boğazımı fermuar gibi açtığını hissetmek üzereyken, beni şaşırttılar. Beni bütün halinde yakalayıp bir kanoya attılar ve Amazon boyunca, Sandviç Adası denen yere doğru kürek çektik. Hepsi orada yaşıyormuş. Eh, oraya vardım ve bir de baktım, o kelle avcıları beni bir kazana koymuş – kocaman, eski bir kazan, koca bir tencere gibi paslı, demirden... Ellerim bağlı olduğundan, onlar suyu doldurup birkaç elma, öbek öbek havuç

ve on baş kadar marul atarken izlemek dışında hiçbir şey yapamadım..."

"Peki, niyetleri neydi, Doktor Silk?"

"Bu aptalca bir soru, evlat." Doktor Silk'in sesi alçalıp dehşetli bir hırıltıya döndü. "Niyetleri, beni diri diri pişirmekti."

Bir kız ellerini dudaklarına götürdü. Yaşı büyük oğlanlardan bazıları gergin gergin kıkırdadı, sonra yine sessizliğe büründüler.

Şimdi hepsi yürüyordu. Verandalardaki yetişkinler onlara karışmıyordu çünkü Doktor Silk'i tanıyorlardı ve çocuklar için ne anlam ifade ettiğini biliyorlardı. İçten içe, birçoğu o kalabalığa katılıp o muhteşem hikâyeleri dinlemek istiyordu ama elbette bu yakışık almazdı.

Two Forks Besi'yi ve Tahıl Dükkânı'nı ufak adımlarla, neredeyse hiç kıpırdamadan geçerken, Doktor Silk ve peşindeki tören alayı, okumuş insanların aklına Fareli Köyün Kavalcısı'nı getiriyordu.

"Sonra ne oldu, bayım?"

"Eh, tahmin edersiniz ki o noktada epey kötü hissetmeye başlamıştım. Alevler çatırdıyordu, su kaynıyordu ve o iki metrelik kara iblisler, kamburları çıkmış, kıçlarının üzerine oturmuş, bekliyorlardı. Öylece bekliyorlardı."

"Bağırdınız mı?"

"Fayda etmezdi ki. Beni kim duyacaktı?"

"Amanın."

"O esnada biraz terlemeye başladım ve kendimi masanın üzerinde, ağzıma elma tıkılmış halde sere serpe uzanırken görebiliyordum; derken tüyler ürpertici bir çığlık sesi geldi. Böyle..." Doktor Silk ellerini ağzının önünde kavuşturdu ve baykuş sesi gibi veya çakal sesi gibi boğuk bir nida çıkardı – "*Uvuuu!* 'O da ne?' dedim ama üzgün görünüyorlardı ve cevap vermiyorlardı. Sonra adanın öbür ucunda, suyun üzerinde, renkli kayalardan yapılmış kocaman bir kale olduğunu gördüm."

"Ses de oradan mı geliyormuş?"

"Tabii. Durmuyordu da. *Uvuuu! Uvuuu!* Tüylerim ürpermişti. Ama etrafımda sular bir yahni gibi fokur fokur kaynarken, bu ko-

nuda endişelenmemin mantıklı olmadığını düşündüm. Sonunda yapılacak hiçbir şey kalmamıştı; bir şey hariç..."

"Onları sihirledin!"

"Sadece biraz. Ellerimin ve ayaklarımın etrafındaki halatları yok edecek sihirli sözcükleri söyledim ve bir saniye içinde, kazandan çıkıverdim. Ama bir görseniz, nasıl koşuyorum! Üzerimden havuçlar, marullar filan dökerek, yarım metre kadar önlerinden koşuyordum. Aranızda koşarken mızraklardan sakınmaya çalışan birileri var mı?"

Yoktu.

"Kolay değildi. O çubukların, kulağımın olsa olsa iki santim yanından ıslık çalarak geçtiğini hissedebiliyordum. Tam işim bitmiş gibi görünüyordu ki mızraklardan biri gömleğime girdi; atan tüm kuvvetiyle atmış olmalı ki ayaklarımı yerden kesti ve beni adanın ta öbür ucuna bir kuş gibi taşıdı. Zamanında atlamamış olsam muhtemelen beni –cumburlop– okyanusa düşürürdü. Ama atladım ve tam kalenin kapısının önüne indim. O anda feryatları duydum. Ses az öncekinden daha yüksek geliyordu; ben de apar topar içeri girdim, kapıyı son anda çarparak kapattım ve araştırmaya koyuldum."

"Kale perili miydi?"

Doktor Silk yüzünü buruşturdu. "Evladım, perili olduğunu söyleyebilirdim ama bu bir yalan olurdu."

"Sıradan bir kale miydi?"

"Alabildiğine sıradandı; duvardaki bir sürü büzülmüş kafa hariç. Birçok koridor aştım ve sonra bir de baktım, Sandviç Adası'nın kralı oracıkta, öylece uzanıyor. Ender, tropikal bir hastalıktan mustarip olduğunu bir bakışta anladım; insanın ayak parmaklarının düşmesene sebep olan türden bir hastalık. Ve bağırmasına. Duysanız, yavrusunu yuvasına çağırmaya çalışan bir yabandomuzu sanırdınız. Oracıkta durdum. Arka kapıdan kaçıp özgürlüğüme kavuşma fırsatı bulmuştum ama yapamadım."

"Nedenmiş?" diye sordu çilli oğlan.

"Kral yüzünden. Bir adama yardım etmeye çalışmadan asla ölüme terk edemezsiniz, değil mi?"

"Ama o kelle avcıları sizi ha yakaladı ha yakalayacak!"

"Bu, yüzleşmem gereken bir riskti. Çabucak harekete geçip heybemi karıştırdım ve özel bir ilaç şişesi çıkardım. Kapının parçalandığını duyabiliyordum, ben de şişenin boynunu duvarda kırdım, kralın ağzını açtım ve hepsini ağzına boca ettim. Ne oldu, biliyor musunuz?"

"Ne?"

"O yamyamlar içeri daldığında, yöneticileri, doğduğu günkü kadar iyi haldeydi, ayağa kalkıyordu. Elbette, bu durum tavırlarını çabucak değiştirdi. Elimi sıkmak istediler ama Kaptan Ruyker'e ve gemideki dostlarıma yaptıklarından sonra reddettim. Dediler ki, yine de hakkımı vermelilermiş. Kral kısa bir süre düşündü ve sonunda oğlunu bana köle olarak vermeye karar verdi."

"Obadiah?"

"Ta kendisi. O günden beri ikimizden daha samimi bir çift dostu arasanız bulamazsınız."

Tutulan nefeslerin aniden verilme sesi duyuldu.

"Peki, hiç şeye kalkışıyor mu..." Pötikare elbiseli kız dehşete kapılmıştı.

Doktor Silk gülümsedi. "1840'taki o günden beri sadece iki defa oldu. Ama emin olun, kelleleri geri götürüp özür dilemesini sağladım. Bence artık merak edilecek bir şey yok."

Sokağın aşağısında, kolları afişlerle dolu, bir bardan çıkan Obadiah durdu ve ağzı kulaklarına vararak sırıttı: Kapkara yüzünün ortasında, ışıltılı, beyaz bir hilal parladı. El salladı.

Çocuklar tir tir titredi.

"Eh," dedi Doktor Silk, "siz şimdi gidin, çocuklar. Akşam görüşürüz."

"Bize göstereceğiniz yeni sihirler var mı?"

"Ah, bir sürü yeni sihir var, evlat. Sen dur."

"Orada olacağız. Kesin."

Çocuklar dağılıp dakikaları saymak üzere evlerine koşarken, toz toprak, cılız, yüne sarılı bacakların üzerine kar gibi yağdı.

Doktor Silk güldü, omuzlarını düzeltti ve bir kral edasıyla Wild Silver Bar'a doğru yürüdü. Kanat kapılar sessizce önce içeri, sonra

dışarı doğru sallandı. Meşeden, lekeli bara doğru ilerledi, "Elma şırası, lütfen," dedi ve bozuk para bulmak için ceplerini karıştırmaya başladı.

Barmen kadehi önüne koydu. "Müesseseden," dedi.

"Çok teşekkürler."

"Sihirbazsınız."

"Evet."

"Geçen yıl, Two Forks'a uğradığınızda sizi izlemiştim. Ondan önceki yıl da..." Barmen izbandut gibi bir adamdı: Topak topak olmuş siyah kıllar, kollarını, başını, parmaklarının üstünü ve burnunun ucunu, çamura bulanmış bir çakal postu gibi kaplıyordu. Böyle bir adamın gülümsediğini görmek tuhaftı. Fakat şu anda gülümsüyordu ve Doktor Silk bir an için Sihirli Adam değil de Micah Jackson içeri girmiş olsa işlerin nasıl gelişeceğini düşündü.

"Bu akşam gösteri yapacaksınız, değil mi?"

"Evet, aynen öyle... Umarım gelebilirsiniz."

"Yerime bakacak birini bulabilirsem," dedi barmen, "kesin gelirim." Barın bir ucunda oturan sıska bir adama doğru gitti ve Doktor Silk izleyip dinlerken, Micah Jackson adında, yalnız, pörsümüş, hiçbir şeyi umursayamayacak kadar bitkin, koşamayacak kadar yaşlı, ölümün kendisine yetişmesine hazır bir ihtiyarın varlığını unuttu.

Bardaki adamların gözleri ona kilitlenmişti. Başkan gelmiş olsa bakacakları gibi; fakat dahası, ona sırf saygıyla bakmıyorlardı. Hepsi yetişkindi, yıllar, bazılarının yüzlerini çizgi içinde bırakmıştı, bazıları sendeleyen dedelerdi; yine de şu anda gözleri, çocukların gözlerinden çok mu farklıydı? Geniş bar aynasından gözlerini inceledi.

Evet, saygı vardı; belki biraz da korku ve sevgi – kesinlikle, gani gani sevgi vardı.

"Neden?" diye düşündü her zaman yaptığı gibi. Onları illüzyonlarla kandırabilen bir adam olduğu için miydi? Sırf sıradan bir şapkanın içinden güvercinler uçurmayı bildiği için miydi?

Elma şırasının kalanını mideye indirdi ve sorusunun cevabının bu olmamasını umdu. İçki boğazını ısıttı. Belki de, diye düşündü;

yılın bir gecesi, hayatlarına, küçük de olsa samimi bir mucize kattığı içindi...

Sonra bu küçük, bitap kasabayı çevreleyen çayırı hatırladı. Ve elma şırası, dönüp adamlara bir şeyler söylemek istemesine sebep oldu. Beni beklemenize gerek yok, demek istedi. Gözlerinizi açın yeter: Havada sihir var. Bana bir ağaç gösterin, size dünyadaki hiçbir sihirbazın asla yapamayacağı bir numara göstereyim. Çizmelerinizin altındaki toprak, insanı geceleri ayakta tutacak bir bilmece: Toprak olmadan önce neydi? Dağ mı? Ve güneş! Gözlerinizi sarı toptan ayırmayın – bir var; bir yok. Nereye gidiyor? Ve neden? Bir taş, bir tepe, bir göl – işte, numara diye bunlara denir, beyler! Alın size sihir. Ben, bunların nasıl yapıldığını öğrenmek için neler verirdim. Evet, efendim; neler neler...

Ama bunların hiçbirini söylemedi. Bunun yerine bir içki daha sipariş etti, uzandı ve sakince, ufak tefek bir adamın yeleğinden bir buket çıkardı. Adam geriye sıçradı ve gözlerini dikti.

"Çeneni kapalı tutsan iyi olur, Jeff," dedi barmen göz kırparak, "yoksa oradan, görmek istemediğin başka bir şey çıkarır!"

Adam ağzını kapadı ve herkes güldü.

Bu işaretin üzerine etrafında toplandılar. "Bir numara daha yap, hadi. Tavşan çıkar."

Doktor Silk buketi yok etti ve havadan, bir gümüş sikke hâsıl etti.

"Tavşan çıkar!"

"Beyler, bazı numaraları akşama saklamam lazım. Sihirbazların da karnını doyurması lazım..."

"Öyle mi? Ben de canın her istediğinde sihirle bir biftek ortaya çıkarabilirsin sanıyordum!"

"Eh, orası öyle... Ama her nedense tadı pek güzel olmuyor. Ama seçme şansım olmayan bir olay hatırlıyorum. Rusya'da oldu ve on yedi gün, on yedi gece boyunca böcek hariç hiçbir şey yememiştim..."

Barmen kalın camdan bir bardağı yavaşça silerek öne doğru eğildi. "Rusya'da mıydın?"

"Tabii ya," dedi Doktor Silk. "Orada iyi bir dostum var – ateş

etmek konusunda benimle aşık atabilecek tek adam. Bir keresinde, elli adım öteden bir böceğin kanatlarını vurmuştu. Ve... eh, işler kesat olduğunda küçük bir gezintiye çıkıp onu ziyaret ederim. Elbette beni her gördüğünde sevinir çünkü Doktor Silk olmasa muhtemelen *hâlâ* o bayrak direğinin tepesinde oturuyor olurdu..."

Bardaki herkes gruba katılmıştı. Doktor Silk etrafına baktı, bir nefes aldı ve konuşmaya başladı.

Ona inanacaklarını biliyordu. Sonuçta, havadan gül var edebilen bir adamın sözünden nasıl şüphe edebilirsiniz?

Obadiah zilleri çaldı; kalabalık sus pus oldu; Doktor Silk at arabasından sahneye kadar uzanan perdeli tünelden yürüdü.

Usulca eğilerek selam verdi. Bu ufacık Kansas kasabasında, âdeta başka bir dünyadan gelmiş bir yaratıktı; bir kuyrukluyıldız kadar tuhaftı. Gaz lambaları, aşağıdan yüzüne esrarengiz bir ışık yansıtıyor, bıyıklarının gölgesini, gözlerinin ucuna kadar büküyordu. Gerçeküstüydü. Her an bir şahine dönüşebilir, ufalanarak küçük bir yaldız öbeğine dönebilir, parmağını şaklatıp geceyi gündüze döndürebilirdi.

"Bayanlar ve baylar..." Sesi okyanusun gürlemesi gibi yumuşak ve derindi. "...ve sevgili arkadaşlar!"

Uzaktan, tayların sabırsızca homurtuları geliyordu; bunun dışında, bütün kasaba orada toplanmış, çıt çıkarmıyordu. Çocuklar, kutuların üzerine veya babalarının omuzlarına oturmuştu; birkaçı sahneye olabildiğince yapışmış, gözleri şimdiden sincap gibi açık halde izliyorlardı.

"Bu akşam size hazırladığım mucizelerin amacı, aydınlanmanız ve eğlenmeniz. Bana bir Doğu Hindistan prensesi tarafından, hayatını kurtarmam karşılığında öğretildiler. Fiji Adaları'ndaki o maceralı rastlaşmadan önce, sizden daha fazla güce sahip olmayan, sıradan bir adamdım. Veya sizden..." Parmağı ileri doğru uzandı; birini, sonra bir başkasını gösterdi. "...veya sizden. Sonra Çağların Gizemini öğrendim ve kendimi, bunları memleketimin halkına, Birleşik Devletler halkına sunmaya adadım. İlerleyen dakikalarda size

başka hiçbir yerde bulamayacağınız o sihirli şifadan bahsedeceğim, artık hepiniz biliyorsunuzdur. Ama önce: Gösteri başlasın!"

Ve Doktor Silk bileklerini kıvırarak, yoktan kıpkırmızı bir mendil var etti. İnsanlar izlerken, kumaşı avucunun içinde top haline getirdi, tuttu ve "Allakazam!" deyip hepsi birbirine düğümlenmiş, her biri farklı renklerde *beş* mendil çıkardı.

Alkışlar sahneyi inletti. Bağırışlar, gülüşler ve tiz, küçük çığlıklar. Micah Jackson'ın bedeni bir iblis tarafından ele geçirildi: İblis, başka türlü sıçraması imkânsız olan bacaklarını sıçrattı; siyah takımlı ihtiyar, sahnede gençlik dolu, akıcı bir zarafetle sekerek yürüdü, öne eğildi, sıçradı.

Çabucak, manşetlerinden mucizevi şeyler çıkardı. Genç bir kovboyun şapkasını ödünç aldı, içine altı yumurta kırdı ve ardından yumurtaları yok etti: *Presto!* İnsanlara, birbirine bir zincirin iki halkası olarak ebediyen kenetlenmiş iki, açık sarı çember gösterdi. Güçlü adamlar çemberleri birbirinden ayırmaya çalıştı. Zeki adamlar orada olması gereken ama olmayan minik menteşeler aradı. Sıradan çemberler miydi? Pekâlâ öylelerdi. *Ne sihirdir ne de keramet!* Doktor Silk çemberleri tumturaklı bir jestle ayırdı ve yuvarlayarak gönderdi.

Alkışlar, silahların patlamasına, atların dörtnala koşmasına dönmüştü. Doktor Silk alkışları yalayıp yuttu; ömründe gittiği onca yer arasında onu en çok Two Forks'un sevdiğini biliyordu. Bir de gözden düştüğünü, ona besledikleri sevgiyi yitirdiğini düşünmüştü – şu anda nasıl da alkışlıyorlardı!

Işıkta, bir kelle avcısının görünmesi gerektiği gibi haşin ve gizemli görünen Obadiah mucizeleri muhteşem bir şaşaayla kaldırıyordu. Bazen –bunun gibi anlarda– ihtiyar, Doktor Silk'e bir bahis sonucu katıldığını unutuyordu: Balta girmemiş ormanları, Arap çöllerini, bulutların üzerinde süzülen adaları hatırlıyormuş gibi oluyordu. Obadiah yaşlıydı ve bu mucizelerden zorla nasibini alıyordu.

Doktor Silk sürünerek bir tabutun içine girdi, insanların gözleri yuvalarından fırladı, yumrukları sıkıldı, nefesleri boğazlarında düğümlendi.

Obadiah'nın sesi, görkemli bir şekilde gürledi: "Rica etsem, seyirciler arasından biri sahneye gelip kapağı çiviler mi?"

Bir çiftçi, dostlarının kendisini sahneye itmesine izin verdi. Alık alık sırıttı, göz kırptı ve canla başla çiviledi. Çiftçi, kalabalığın arasına muzaffer bir edayla döndü. "Emin olun, ayvayı yedi. O kutudan hayatta çıkamaz!"

Obadiah kollarını açtı, lavanta rengi bir perde tuttu ve saydı: "Bir! İki! Üç! Dört! Hazır mısın, Doktor?"

"Hazırım!"

Doktor Silk tabutun yanında dikilmiş, selam veriyordu.

İnsanlar tepinip haykırıp çığlıklar atarken, çocuklar durmadan bağırıyordu: "Nasıl yaptınız? Nasıl yaptığınızı söyleyin!"

Mucizeler, Two Forks halkının bu büyüye gitgide daha çok kapılmasıyla sürdü. Silindir şapkalardan tavşanlar çıkarken, kartlar vahşi güvercinler gibi fırlayıp dağılırken, sonra uçarak geri toplanırken; sandalyeler ve masalar, sessiz sakin gece havasında süzülürken, zaman durmuştu.

"Bir kart seçin, bayım. İstediğiniz kartı."

(Ağrılar yine artıyor, kemiklerine işliyordu.)

"Eh, bilemedim ki..."

"Seçtiniz mi?"

(Bıçak gibi saplanan ağrılar. Defolun!)

"Evet, sanırım seçtim!"

"O kartı..." Doktor Silk, acıyı bedeninden uzak tutmaya çalışırken nefesi kesildi, "...o kartı görmüş olmamın bir yolu var mıydı, bayım?"

"Bildiğim kadarıyla yoktu."

"Bundan emin misiniz?"

(Daha iyi; biraz daha iyi; geçiyor.)

"Evet."

"Pekâlâ. Elinizde tuttuğunuz kart... Maça ası olabilir mi?"

"Hayret edilecek şey! Aynen öyle!"

"Teşekkürler, bayım. Teşekkürler. Şimdi de..."

Two Forks halkı, şeytani görünümlü bir kuklanın yaptığı konuş-

mayı dinledi, yeleklerinden, kulaklarından, saçlarından gümüş sikkeler çıkmasını izlediler...

(Ağrı kalbinde toplanıyor, çarpıntı yapıyor, hafifliyordu.)

"Benim üzerimde bulduğuna göre benimdir ulan!"

Tüm numaralar boyunca çocuklar ciyak ciyak bağırıyordu: "*Ne olur* söyleyin! Bunu nasıl yaptınız, Doktor Silk? Gerçekten yoktan mı var oldu? Nasıl yaptığınızı bize gösterin! Ne olur!"

Sonunda, sıra son sihre gelmişti. Doktor Silk kan ter içinde, Habeşistan'da geçirdiği yılları, Mihrace'nin, isteğini nasıl katiyetle reddettiğini ve tılsımlı sepeti çalabilmek için saraya bir gece yarısı, hayatını büyük riske atarak nasıl gizlice girdiğini anlattı.

"Boş mu, bayım?"

"Daha boş olamazdı!"

"İçinde herhangi bir şey yok mu? Uzatın da herkes görsün, lütfen. İçinde hiçbir şey yok mu?"

"Yok."

"Gücü kuvveti yerinde birisi gelebilir mi lütfen? Kaslı, fırlatmayı bilen bir adam."

"Hadi, Doody! Hadi."

"Ah, teşekkürler. Pekâlâ, bu boş sepeti alıp dümdüz havaya, olabildiğince yükseğe atmanızı istiyorum. Anlaşıldı mı?"

"Yani, öylece havaya mı atacağım?"

"Aynen öyle. Hazır? Bir... iki... üç... Atın, bayım!"

Adam sepeti fırlattı; yukarı doğru süzüldü. Bütün gözler üzerindeydi. Bir patlama sesi duyuldu, bütün gözler çabucak, elinde dumanı tüten bir tabancayla sahnede dikilen Doktor Silk'e döndü. Sepet sahneye geri düştü, yuvarlandı ve durdu.

"Bay Doody, zahmet olmazsa kapağını açabilir misiniz?"

Adam, sepetin hasırdan örülmüş kapağını tereddütle dürttü. Kapak kenara düştü.

"Aman yarabbim!"

Ve sepetten yüzlerce yılan fırladı! Kırmızısı, yeşili, sarısı – kıvrılan, seğiren sürüngenler, bir gökkuşağı gibi aniden ortaya saçıldı.

Doktor Silk, Obadiah'ya baktı; o da sırıttı, göz kırptı ve derhal Mucizol kutularını çıkarmaya başladı.

Göz alabildiğine her yerde insanlar gülerek dikiliyordu. Eğilerek selam veren Doktor Silk aldığı alkışı dinledi; dinledi ve gaz lambalarının üzerinden çağlayarak gelen sevgiyi hissetti. Bunun gelmiş geçmiş en hoş, en muhteşem his olduğunu biliyordu: Daha fazlasını yapabilmeyi, onu hayatta tutan, besleyen, Micah Jackson'ın kalbinin atmaya devam etmesinin sebebi olan bu sevginin karşılığını vermeyi diledi. Etraflarındaki sihri görmelerini sağlayabilse bu borcu ödemiş oldurdu ama bu sihri dünyada kaç kişi görmüştü ki? Hayır, insanlara bunu sağlayamazdı. Yine de–

"Nasıl yaptınız?" Yumuşak, tiz, titreyen seslerle gelen bu soru, bir slogana dönüşmüştü. Çocuklar kendinden geçmişti: "Söyleyin, söyleyin, ne olur!"

Yalvarıp yakarıyorlardı. Onlar için bunu yapabilir miydi? Yapar mıydı? Lütfen!

Doktor Silk elma şırasının tesirini hissetti –*"Bay Jackson, içkiyi kesmezseniz, yemin ediyorum, bir yıl içinde ölürsünüz."*– ve başı, çocukların bu sorusuyla dönmeye başladı.

"Pekâlâ," diye seslendi. "Hadi, etrafımda toplanın!"

"Ne yapacaksınız? Yoksa... Sihrin nasıl yapıldığını mı göstereceksiniz? Sahi mi?"

Doktor Silk onlara baktı. Sana hiç yakışmıyor, diye düşündü: Biraz sonra bu büyük numaraları onlara açıklayacağın için nasıl hissettiğini biliyorsun ve onların da aynı şeyi hissetmesini mi istiyorsun? Hayır. Öyle değil. Ve bu bir sınav da değil. Veya benzeri bir şey... Sadece, karşılık vermenin bir yolu...

"Evet," dedi Doktor Silk. "Göstereceğim."

Obadiah'nın ağzı bir karış açık kaldı. Çabucak yanına geldi. "Sahiden göstermeyeceksin, değil mi?" dedi.

"Göstereceğim. Çocuklar bunu istiyor, Obadiah. Elimden, onlar için başka bir şey yapmak da gelmez, bunu biliyorsun. Gözlerine baksana."

"Yemin ederim, yerinde olsam bunu yapmazdım, doktor."

"Bize gösterecek!"

Alkış tekrar başladı. Herkes ümitle, bekleyiş içinde etrafını sardı.

"Yapma," dedi Obadiah. "Her zaman yaptığımız gibi biraz ilaç satıp yaylanalım."

Ama Doktor Silk çoktan kara kutuya uzanmıştı.

Tılsımlı çemberleri çıkardı. "Şimdi, dikkatle izlemenizi istiyorum," diye seslendi.

"İzliyoruz." "Şşş!"

Dikkatle, abartılmış bir sadelikle, aslında üç çember olduğunu, ikisinin nasıl iç içe geçtiğini, üçüncünün nereden çıktığını gösterdi.

"Bakın?"

Çocuklar şaşkınlık içinde ciyakladı ve ellerini çırptılar. Birisi, "Yok daha neler, yok daha neler," dedi.

"Başka şeyler de gösterin!"

Doktor Silk ağrıyı yine hissetti. "Diğerlerini de mi görmek istiyorsunuz?" diye sordu. "Sahiden, gerçekten görmek istiyor musunuz?"

"Evet!"

Obadiah homurdanıp oturdu.

"Pekâlâ." Doktor Silk, onlara sihirli asayı ve aslında sihirli olmadığını göstermeye koyuldu. "Bakın," dedi gülümseyerek, "çiçekler, ki gerçek değiller, bu şekilde katlanıp ucuna girebiliyor. Başından beri oradaydılar. Şuradaki yaya basınca fırlıyorlar. Chicago'da bir toptancıdan satın aldım..."

Doktor Silk tüm mucizelerini birer birer, tüm detaylarıyla açıkladı. Sırf maça aslarından ibaret iskambil destesi; aslında gerçek yumurta olmayan yumurtalar; tabanı olmayan tabut...

"Bakın, şöyle kaldırıyorsunuz ve şöyle yerine koyuyorsunuz. Bitti, gitti!"

Ciyaklamalar yavaş yavaş söndü. Seyircilerin sayısı azaldı. Ama Sihirli Adam fark etmedi; insanların ona sunduğu sevgi ve onlara borcunu ödemeye *mecbur* oluşu dışında hiçbir şeyi düşünemiyordu. Bu yüzden, kırışıklıkların tekrar yüzüne sıçradığını, uzak diyar-

ların tozlarının takımından döküldüğünü hissedemedi ve kalabalığın nasıl sessizleştiğini duyamadı; çocukların suratını, o suratlarda sönmekte olan yüzlerce ışığı göremedi.

Sonunda, sıra tılsımlı sepete geldiğinde –tabandaki hazneye sıkıca, yay şeklinde yerleştirilmiş yılanlar– Doktor Silk durdu ve gözyaşlarını gözlerini kırpıştırarak geçirdi. "Artık hepimiz sihirbazız," dedi, tebessümü yüzünde asılı kalarak bekledi.

Lambaların titreyen alevinin ardından homurtular, kıpırdanma sesleri geliyordu.

İnsanlar sessizdi. Birbirlerine kaçamak bakışlar atıyorlardı; birkaçı gülümserken, birkaçının yüzünde kızgın bir ifade vardı.

Yavaş yavaş dağılmaya başladılar.

İnsanlar gitmeye başladı.

Doktor Silk ağrıyı bir kez daha, her zamankinden çok daha şiddetli hissetti; neredeyse yeni bir tür sızıydı ve kalbini buruyordu. Bütün akşamüstü yanında olan çilli oğlanı gördü. Oğlanın gözleri yaşlıydı. Gözlerini dikerek durdu, sonra arkasını dönüp gölgelerin arasında hızla kayboldu.

"Ama sanmıştım ki, istediğiniz..." Doktor Silk, gecenin karanlığında, yüzleri açık seçik görebiliyordu. Kimse ona bakmıyordu.

Wild Silver Bar'ın barmeni bir şey söyleyecek gibi oldu –yüzü kızarmıştı, utanıyordu ama kızgın değildi– ama sonra o da arkasını dönüp uzaklaştı.

Kısa süre sonra ufak sahne ve at arabası, bir başına kalmıştı. Doktor Silk kıpırdamadı. Işıkların üzerinden bakmaya devam etti. Öylece durdu ve baktı.

"Patron, gidelim. Hadi, gidelim."

"Obadiah..." Doktor Silk zencinin cılız omzuna tutundu. "Bana sahiden inanmıyorlardı, değil mi? Yoksa benim sahiden..."

Obadiah omuz silkti. "Buradan bir an önce gidelim," dedi. Lekelenmiş mucizeleri çabucak toplayıp kutuya tıkıştırmaya başladı.

"Pekâlâ." Doktor Silk ellerine, tiftik tiftik olmuş, yıpranmış siyah takımına, çatlamış rugan deri ayakkabılarına baktı. "Pekâlâ." Çocukları ve bıkkın yüz ifadelerini, adamları ve suratlarını düşündü; ça-

tık kaşlı, şaşkına dönmüş ve afallamış... Yüz ifadeleri, âdeta az önce Tanrı'nın, üzerinde kirli bir pijamayla gökten indiğini görmüşler, Tanrı'nın horladığını duymuşlar, O'nun sarhoş olmasını izlemişler ve O'nun kendilerinden hiç de farklı olmadığını idrak etmişler ve bunun üzerine, bir kez daha, inanacak hiçbir şeyleri kalmamış gibiydi.

Ağrının akın akın hücum ettiğini hissetti.

"Neden? Tanrım, söyle bana."

Doktor Silk perdeli tünelden at arabasına döndü, samandan yatağın üzerine çöktü, orada sessizce oturdu ve araba yalpalayarak yola koyulup sallanmaya başladığında bile kıpırdamadı.

Uzun bir süre sonra siyah takımını, yeşil yeleğini ve beyaz gömleğini çıkardı. Bıyıklarındaki balmumunu temizledi.

Sonra pencereye gitti ve orada dikilip dışarı, çayıra doğru baktı; ay ışığına bulanmış, serin, uçsuz bucaksız çayırların yanından geçişini izledi. Saatlerce, kilometrelerce.

Ve orada dururken ağrısı arttı; o içine işleyen, keskin, tanıdık ağrı nüksetti.

"Neden?"

At arabası durdu.

"Daha iyi hissediyor musun, doktor?" Obadiah kapıya tutundu. Korkmuş ve kaybolmuş görünüyordu.

Sihirli Adam, dostunu inceledi; sonra bıyık altından güldü, arkasına yaslandı ve gözlerini kapadı. İnsanları düşünmemeye çalıştı. Micah Jackson'ın *"Nasıl yapılıyor?"* diye soruşunu ve kendisinin birazdan, çok kısa süre sonra öğreneceği gibi öğreneceğini düşünmemeye çalıştı.

"Tüm bunlar bana neyi hatırlattı, biliyor musun?" dedi usulca, "Kalküta'da, altı ay boyunca hiç insan sesi duymadan yaşadığım o dönemi..."

Obadiah saman yatağa doğru yürüdü ve gülümseyerek oturdu. "Bana o anından bahsettiğini hiç hatırlamıyorum, Doktor Silk," dedi. "Lütfen, bana anlatır mısın?"

Son Ayin

Kilisenin bir yerinde bir bebek ciyaklıyordu. Peder Courtney onu dinledi, iç geçirdi ve istavroz çıkardı. Bir muharebe daha, diye düşündü kasvetle. Büyük bir mücadele daha... Peki bu sefer kim kazandı, Tanrım? Ben mi? Yoksa, masumiyetini koru; o cırlayan bebek mi?

"Baba, Oğul ve Kutsal Ruh adına... Amen."

Dönüp vaiz kürsüsünün merdivenlerinden inerken içinden şöyle dedi: Eh, artık alışmış olman lazım. Tanrı biliyor... Ne de olsa sen monolog okuyan biri değil, rahipsin. "Seyircinin tepkisinden" sana ne? Hem zaten –en iyi şartlar altında bile– senin bu vaazlarını kim dinliyor ki? Cemaatteki hanımefendilerden birkaçı (ki ne bir kelime duyuyorlar ne de anlıyorlar) ve elbette Donovan. Başka kim var?

Cırla bakalım seni ufak, pembe bebek! Cırla da sonunda – hayır.

Hayır, hayır. Ahhh!

Donovan'ı veya düzgün çocuk yuvalarını, ses yalıtımlı duvarları, sesi kuvvetlendiren amfileri olan büyük şehir kiliselerini düşünmemeye çalışarak kutsal emanetler odasını kat etti...

Elindekine tamah etmeliydi: Bu Tanrı'nın emriydi.

Hem durumu sahiden o kadar kötü müydü? Buraya ormanın kokuları geliyordu, değil mi? Şehirdeki hangi kilisede, yabani çiçeklerin tepelerde ışıl ışıl lavlar gibi bittiğini görebilirdiniz, toprağın nefes alışını hissedebilirdiniz ki?

Kapıyı açtı ve dışarıya adımını attı.

Tarlalar koyu gümüş rengi ve sessizdi. Tarlaların çok üstünde, bulutların yakınında bir roket süratle yükseliyor, ağır fırtınasını peşi sıra sürüklüyordu.

Peder Courtney gözlerini kırpıştırdı.

Elbette gidişat o kadar da kötü değildi. Her şey yolunda giderdi, diye düşündü; ben de gergin olmazdım ve küçük çocuklar sinirimi bozmazdı, eğer–

Ansızın ellerini kavuşturdu. "Tanrım," diye fısıldadı, "iyi olsun. Ona bunu bahşet."

Ardından, insanları karşılamak için beklememeye karar verdi, avuçlarını bir mendille sildi ve papaz evinin yolunu tuttu.

Çok soğuk bir sabahtı. Patika boyunca her bir çakılı ince bir çiğ örtüsü kaplamıştı ve cıva damlaları gibi parlamalarına yol açıyordu. Peder Courtney çakıllara baktı ve bu yoldan, ormanın içinden, Saklı Nehir'e kadar daha önceki inişlerini ve kendi gülüşünü düşündü; muhteşem şarapları, yumuşak minderleri ve durmadan tartışmasını; geçmişte kalan binlerce hoş saati düşündü.

Yürüdü, bunları düşündü ve papaz evinin merdivenlerine varana dek telefonu duymadı.

Tarif edilemez bir şekilde tüyleri ürperdi.

İçeri girdi ve sarı bir düğmeye bastı. Ekrandaki görüntü bulandı, sonra odaklandı. Yaşlı bir adamın ekranı dolduran yüzü belirdi.

"Merhaba, Peder."

"George!" rahip gülümsedi ve tehditkâr bir ifadeyle yumruğunu salladı. "George, neden bana ulaşmadın?" Tükürükler saçıyordu. "O yataktan hâlâ çıkmadın mı?"

"Henüz değil, Peder."

"Eh, bunu bekliyordum. Biliyordum. Doktoru aramama *artık* izin verecek misin?"

"Hayır..." Ekrandaki yaşlı adam başını iki yana salladı. Sıskaydı ve beti benzi atmıştı. Saçı gürdü ama bembeyazdı ve gözlerinde bir şey vardı. "Müsaitsen gelmeni rica edeceğim."

"Sen hepimize öyle davrandıktan sonra," dedi rahip, "gelmemem lazım. Ama şu Chianti'den biraz kaldıysa..."

George Donovan başıyla onayladı. "Hemen gelebilir misin?"

"Peder Yoshida hiç memnun olmayacak."

"Lütfen. Elini çabuk tut."

Peder Courtney parmaklarının katlanıp yumruk olduğunu his-

setti. "Neden?" diye sordu, sesindeki söyleşi tonunu korumaya çalışarak. "Bir mesele mi var?"

"Aslında yok," dedi Donovan. Tebessümü kısa sürdü. "Sadece ölüyorum."

"Doktor Ferguson'ı da arayacağım. Sakın itiraz edeyim deme. Bu saçmalık fazla uzadı..."

Yaşlı adamın yüzü buruştu. "Hayır," dedi yüksek sesle. "Seni bunu yapmaktan menederim."

"Ama hastasın be adam. Görünüşe göre *ağır* hastasın. Ve öylece durup sırf sen doktorlardan hazzetmiyorsun diye hastanelik olmana seyirci kalacağımı sanıyorsan delirmişsin demektir."

"Peder dinle – *lütfen.* Kendime has sebeplerim var. Bunları anlamıyorsun ve seni suçlamıyorum. Ama bana güvenmelisin. *Hiç kimseyi* aramayacağına söz verirsen sana her şeyi açıklarım."

Peder Courtney kararsızlıkla nefes aldı; dostunun yüzünü inceledi. Sonra şöyle dedi: "Sana ancak şu sözü verebilirim; seni görene dek doktora haber vermeyeceğim."

"Peki." Yaşlı adam rahatlamış görünüyordu.

"On beş dakikaya orada olurum."

"Küçük siyah çantanla mı?"

"Kesinlikle hayır. İyi olacaksın."

"Getir, Peder. Lütfen. Neme lazım."

Ekran bulanıklaştı, üzerindeki ışıklar dans etti ve beyaza döndü.

Peder Courtney boş telefonun karşısında kalakaldı.

Sonra bir masaya doğru yürüdü, yumruklarını kaldırdı ve bir kez sertçe indirdi.

İyileşeceksin, diye düşündü. Fazla geç kalmış değiliz.

Çünkü ölüyorsan, sahiden ölüyorsan ve bunu önleyebilecektiysem...

Gardıroba doğru gidip pardösüsünü çıkardı.

Kalın ve ağırdı ama onu ısıtmıyordu. Papaz evine döndüğünde tir tir titredi ve ömründe hiç bu kadar üşümediğini düşündü.

Helikoparaba pır pır etti ve hızla yere indi. Peder Courtney kontak anahtarını çıkardı, cebine koydu ve cüssesini dar kapıdan dışarı attı.

Gökten boğuk bir uğultu sesi geliyordu. Bir kilometre, on kilometre, yüzlerce kilometre ötedeki filolardan...

Arka bahçemize balinalar yağıyor, diye düşündü rahip, Donovan'ın bir gün bu sesi küçük bir kıza nasıl tasvir ettiğini anımsayarak.

Sonbahar yapraklarından bir öbek, bacağına hafifçe çarptı; olduğu yerde bir süre durup roketlerin alçalıp yok olan uğultusunu dinledi, rüzgârda ateş gibi saçılan altın rengi ve kırmızı şekilleri izledi.

Sonra "Bunu ona bahşet," diye fısıldadı ve bahçe kapısını itti.

Evin ön kapısı açıktı.

İçeri girdi, oturma odasını aşıp ofise geçti.

"George."

"Buradayım," diye cevap verdi bir ses.

Yatak odasına yöneldi ve kulpu çevirdi.

George Donovan, bulut kümesi gibi dizilmiş yastıklara dayanmış uzanıyordu; sıska yüzü nevresimler kadar beyazdı. Gülümsüyordu.

"Seni gördüğüme sevindim, Peder," dedi sessizce.

Rahibin kalbi irileşti, büzüldü ve göğsünde küt küt atmaya başladı.

"Chianti şu tarafta, komodinin üstünde," diyerek işaret etti Donovan. "Biraz koysana; sabah da akşam yemeği şarabı için yeterince uygun bir vakit sayılır."

"Şimdi olmaz, George."

"Lütfen. Faydası olacak."

Peder Courtney çekmeceyi açtı ve yarısı boş olan şişeyi çıkardı. Kitaplıktan bir kadeh aldı, doldurdu. Görev bilinciyle ayine uygun bir şekilde sordu: "Sana?"

"Hayır," dedi Donovan. "Yine de teşekkürler." Başını çevirdi. "Şuraya otur da seni göreyim, Peder."

Rahip somurttu. Donovan'ın kollarının battaniyenin üzerinde dümdüz uzandığını, örtülerin üzerinden hatları görünen bedeninin kaskatı kesilmiş olduğunu fark etti. Yaşlı adamın başı hariç hiçbir yeri kıpırdamıyordu, başı da ağır ağır, anormal bir biçimde oynuyordu.

"Daha iyi. Ama paltonu çıkar, burası aşırı sıcak. Zatürre olacaksın."

Oda açık panjurlardan gelen soğuk rüzgârlarla doluydu.

Peder Courtney paltosunu çıkardı.

"Endişelendin, değil mi?" diye sordu Donovan.

Rahip başıyla onayladı. Sorunun ne olduğunu sezmeye, hastalığın kokusunu almaya çalıştı; tabii bir hastalık, bir sorun varsa.

"Kusura bakma." Yaşlı adam belli belirsiz iç geçirdi. Gözleri bulanıktı ve hafifçe perde inmişti. "Ama yalnız kalmak istedim. İnsan bazen yalnız kalmalı, düşünmeli, işin aslını çözmeli. Öyle değil mi?"

"Bazen ama..."

"Hayır. Neler diyeceğini, sormak istediğin soruları biliyorum. Ama vakit yok..."

Peder Courtney sandalyeden kalktı ve paralel telefona doğru çabucak yürüdü. Bir düğmeye bastı. "Üzgünüm, George," dedi, "ama sana doktor çağıracağız."

Ekranda ışıklar titreşmedi.

Düğmeye tekrar, sertçe bastı.

"Otur," diye fısıldadı bitkin bir sesle. "Çalışmaz. Kabloları on dakika önce söktüm."

"Öyleyse Milburn'e uçarım..."

"Uçarsan, döndüğünde ölmüş olurum. Emin ol: Neden bahsettiğimi biliyorum."

Rahip, güdük parmaklarını sıktı ve gevşetti, sonra tekrar sandalyeye oturdu.

Donovan güldü. "İç bakalım," dedi. "Bu güzel şarabı ziyan edemeyiz, değil mi?"

Rahip kadehi dudaklarına götürdü. Sağlıklı düşünmeye çalıştı. Çabucak Milburn'e gidip Doktor Ferguson'ı getirirse belki bir şansı olabilirdi. Veya – Koca bir yudum içti.

Hayır. İşe yaramazdı. Saatler alabilirdi.

Donovan konuşuyordu; sözcükleri, âdeta odada duran çekirgelerin vızıltısı uzaktan gelen bir hırıltı gibiydi; sonra, sesi açılmış bir radyo gibi: "Peder, seninle ben ne zamandır dostuz?"

"Eh... Yirmi yıldır," diye yanıtladı rahip. "Veya daha fazla..."

"Bunca yılın sonunda beni iyi tanıdığını söyleyebilir misin?"

"Tanıdığıma inanıyorum."

"Öyleyse bana söyle; sence ben iyi bir adam mıydım?"

Peder Courtney gülümsedi. "Daha kötülerini gördüm," dedi ve bu adamın yıllar içinde Mount Vernon'da, sessiz sakin, kendi kendine neler başardığını düşündü. Çocuklar için düzgün bir okulun inşası – Donovan, insanları ayıplaya ayıplaya bu işi yapmaya ikna etmişti. Yeni bir hastane – hastayken verdiği gayretlerle Donovan'ın icraatıydı. Gençler için eğlence merkezleri; belediyenin fakirlere destek fonu; daha iyi öğretmenler, daha iyi doktorlar – hepsinin müsebbibi yumuşak sesli, ihtiyar George Donovan'dı.

"Ciddi misin?"

"Saçmalama. Sakın mızmızlanmaya da başlama. Elbette ciddiyim."

Odada ansızın, tuhaf bir koku hâsıl oldu.

Yaşlı adam, "Sevindim," dedi. Kıpırdamadı. "Ama sorduğum için üzgünüm. Haksızlık ettim."

"Neden bahsettiğine dair en ufak bir fikrim yok."

"Benim de öyle, Peder. Kesinlikle. Bir zamanlar olduğunu düşünüyordum ama yanılmışım."

Rahip öfkeyle dizlerini dövdü. "Doktor çağırmama neden izin vermiyorsun? Sonrasında konuşacak tonla vaktimiz olur."

Donovan'ın gözleri kısıldı ve tebessümü andıran bir kıvrıma büründüler. "Benim doktorum sensin," dedi. "Artık bana bir tek sen yardımcı olabilirsin."

"Ne şekilde?"

"Bir karar alarak." Sesi çatlıyordu: Dalgalanıyor, bir tizleşip bir kalınlaşıyordu.

"Ne tür bir karar?"

Donovan başını hızla geriye çekti. Gözlerini kapadı ve o kesif koku kabarıp keskinleşip odanın içinde görünmez akıntılar halinde süzülürken tam bir dakika boyunca böyle durdu.

'"...beyefendi hiddetleriyle yatıyor; bir ayağı çukurda...' Bunu hatırlar mısın, Peder?"

"Evet," dedi rahip. "Thomas'tı, değil mi?"

"Thomas. Benim yanımda oldu. Sahiden; ona sorular soruyorum. Şairlerin tamamen insan olmadığına dair şu teori üzerine... Ama sadece sırıtıyor. 'Sen, yabancıların ölümüsün,' diyor ve sırıtıyor. Bin yaşasın." Yaşlı adam başını eğdi. "Beni hüsrana uğrattı."

Peder Courtney bir sigara almak için cebine uzandı, boş paketi buruşturdu, parmaklarını kavuşturup tekrar çözdü. Bu eve geldiği zamanları, onca güzel akşamı düşünerek bekledi. Şimdi hepsi sona mı erecekti?

Evet. Aniden bunun farkına vardı: Her şey bir yana, o akşamlar sona erecekti.

"Ne tür bir karar, George?"

"Teolojik türden."

Peder Courtney bıyık altından güldü ve pencereye doğru yürüdü. Dışarıda güneş, gri bir perdenin arkasına saklanmıştı. Kuşlar telefon kablolarının üzerine müzik notaları gibi simsiyah ve hareketsiz dizilmişlerdi ve yağmur yağıyordu.

"Yoksa bana söylemediğin bir şey mi var?" diye sordu.

"Evet."

"Kendine dair mi?"

"Evet.

"Hiç sanmıyorum, George." Peder Courtney döndü. "Uzun zamandır biliyordum."

Yaşlı adam konuşmaya çalıştı.

"Çok iyi biliyorum. Ve sanırım artık neden birileriyle görüşmeyi reddettiğini anlıyorum."

"Hayır," dedi Donovan. "Anlamıyorsun. Peder beni dinle; sandığın gibi değil."

"Saçmalık." Rahip, her zamanki huysuz haline döndü. "Böyle bir şey yaşayamayacak kadar uzun yıllardır dostuz. Tam olarak böyle düşünüyorum. Sen zeki, okumuş, keçi gibi inatçı; arada bir şüphe-

leri olduğu için Cennet'e giremeyecek olmaktan endişe duyan bir ihtiyarsın."

"Ama mesele..."

"Hadi oradan! Sence ben de ara sıra kendime sorular sormuyor muyum? Sence sırf rahibim diye, asla, bir an bile merak etmeden, körü körüne mi yaşıyorum?"

Yaşlı adamın gözleri hızla yukarı aşağı oynadı.

"Her zeki insan arada bir şüphe eder, George. Hepimiz bu konuda berbat hissederiz ve esef duyarız. Ama seni temin ederim, bu lanetlenmemize yetecek olsa Cennet ıssız kalırdı." Peder Courtney yine bir sigara almak için elini uzattı. "Kendini bir hiç uğruna, bir keşiş gibi inzivaya çektin, kaygılandın, endişelendin ve hayatını tehlikeye attın." Öksürdü. "Eh, mesele buydu, değil mi?"

"Keşke öyle olsa," dedi Donovan üzülerek. Gözleri kıpır kıpırdı. Uzun bir süre durakladı, sonra şöyle dedi: "Sana kuramsal bir problem yönelteyim, Peder. Bu sıralar üzerine düşündüğüm bir şey..."

Peder Courtney, bu cümleyi ve kaç defa muhabbet dolu akşamlar başlattığını anımsadı – şahane muhabbetler! Fark etti ki, bu akşamlar artık hayatının bir parçasıydı. Önemli bir parçası... Çünkü Donovan kadar zeki, akla gelebilecek her konuda tartışabileceği başka kimse yoktu: Frescobaldi'den beysbola, Mars'ın kolonileştirilmesinden erken dönem Fransız sembolistlere, zirai reformlardan şaraplara, teolojiye...

Yaşlı adam yatağında kaydı. O kayarken kesif koku azaldı, kabardı ve kesik kesik geldi. "Bir keresinde bana," dedi, "kurgusal eserler okuduğunu söylemiştin, değil mi?"

"Doğrudur."

"Sindirebildiğin bazı kavramlar olduğunu –paralel dünyalar, mutasyona uğramış insanlar, vesaire– fakat bazı diğer kavramları hiç kanıksayamadığını söylemiştin. Sanırım yapay yaşamdan, zamanda yolculuktan ve başka birkaç kavramdan söz etmiştin."

Rahip başıyla onayladı.

"Eh, problemimiz olarak bu temalardan birini ele alalım. Bunu yapar mısın? İlk fikre bakalım."

"Pekâlâ. Sonra da doktor..."

"Karşımızda bir adam olsun, Peder," dedi Donovan, gözlerini tavana dikerek. "Bu konuda hiç kimsenin katiyen şüphe etmeyeceği kadar alabildiğine sıradan görünüyor olsa dahi, hiç sıradan biri değil. Doğrusu, insan bile değil. Çünkü yaşıyor olmasına rağmen hayatta değil. Anlıyor musun? Kablolardan, tellerden ve sihirden oluşan bir şey; bir başka adamın eseri... O bir makine."

"George!" Rahip başını iki yana salladı. "Bunu daha önce de konuşmuştuk: Vaktimizi boşa harcamak aptalca. Ben buraya bilimkurgu temaları üzerine tartışmaya değil, sana yardımcı olmaya geldim!"

"Ama bana bu şekilde yardımcı olabilirsin," dedi Donovan.

"Pekâlâ," dedi rahip iç geçirerek. "Ama bu konudaki görüşlerimi biliyorsun. Bu denli bir yaratığı değerlendirecek mantıksal bir sebep var olsa dahi –ki aklıma hiç gelmiyor– ben hâlâ soyut tahayyül becerisi olan bir makineyi asla yaratmayacakları kanısındayım. İnsan zekâsı manevi bir şeydir – ve manevi şeyler insan eliyle taklit edilemez."

"Buna sahiden inanıyor musun?"

"Elbette inanıyorum. Kayda geçmiş bilimsel gelişmelere dayanarak fikir yürütmekle hiçbir sorunum yok fakat bu bambaşka bir mesele."

"Öyle mi?" dedi yaşlı adam. "Peki ya Pasteur'ün keşifleri? Veya x ışını? Roentgen, çok sayıda gelişmemiş veriyi mi birbiriyle ilişkilendirdi, Peder yoksa yepyeni bir şeye mi rastladı? Sence bu icattan önce, insan teninin ötesini görecek bir makine fikrine karşı bizzat biliminsanları ne derdi? Hayal ürünü, derlerdi. Öyleydi de; hâlâ öyle. Yine de gerçek."

"Aynı şey değil."

"Hayır... Sanırım haklısın. Fakat seni tezime ikna etmeye çalışmıyorum. Tek istediğim, bu problemin üzerine düşünürken bunu farz etmen. Olur mu?"

"Devam et, George."

"Öyleyse karşımızda bir adam var. Yapay ama mükemmel: Bu işi halletmek için çok cefalar çekilmiş. Mükemmel; ne kadar küçük olursa olsun hiçbir detaydan kaçınılmamış. İnsan gibi görünüyor, insan gibi davranıyor ve her açıdan o bir insan. Hatta bazen adamımızın da kafası karışıyor. Örneğin, kalbinde bir sancı hissettiğinde bir kalbi olmadığını hatırlamakta güçlük çekiyor. Uyuduğunda ve dinlenmiş halde uyandığında kendine tüm bunların beyninin içinde bir yerlerde, otomatik bir düğme tarafından kontrol edildiğini ve aslında *gerçekten* dinlenmiş hissetmediğini hatırlatması gerekiyor. Şöyle düşünmesi gerekiyor: Ben gerçek değilim, ben gerçek değilim, ben gerçek değilim!

"Ama bu, bir süre sonra imkânsız bir hal alıyor. Çünkü buna inanmıyor. Sormaya başlıyor: Neden? Ben neden gerçek değilim? İşin temelinde, arada nasıl bir fark var? İnsanlar da benim gibi yemek yiyip uyuyor. Benim gibi konuşuyorlar. Benim gibi hareket ediyorlar, çalışıyorlar ve gülüyorlar. Onların düşündüğünü ben de düşünüyorum. Onların hissettiğini ben de hissediyorum. Değil mi?

"Ve bu mekanik adam merak ediyor, Peder; dünyadaki tüm insanlar ansızın mekanik olduklarını keşfetseler ne olurdu? Daha az insanmış gibi mi hissederlerdi? Alelacele daktilolara ve hesap makinelerine kur yapmaya mı kalkışırlardı? Yoksa –bir ihtimalle– 'yaşam' sözcüğünün anlamını tekrar gözden geçirmeyi mi düşünürlerdi?

"Adamımız bunları düşünüp taşınıyor ama asla bir sonuca ulaşamıyor. Üstün bir hesap makinesinden fazlası olduğuna inanmıyor ama insan olduğuna da pek inanmıyor; Yani tam olarak...

"Tek bildiği, ıslak çim kokusunun ona hoş geldiği, ağaçların arasından esen rüzgârın sesinin çok hüzünlü ve çok güzel olduğu ve tüm dünyayı olağanüstü bir tutkuyla sevdiği..."

Peder Courtney sandalyesinde huzursuzca kıpırdandı. Keşke telefon çalışsaydı, diye düşündü. Veya gitmesinin güvenli olacağından emin olabilseydi...

"...dediğim gibi, bu yaratığı başka insanlar yarattı ve onun gibi

birçoğu yapıldı. Fakat hepsinin arasından, bir tek o –sözümona– başarılı oldu."

"Neden?" diye sordu rahip sinirlenerek. "Bunun asıl yapılma amacı nedir?"

Donovan gülümsedi. "Neden Ay'a bir gemi yolladık? Veya atomu parçalamaya tenezzül ettik? Pek iyi bir sebebi yok, Peder. Bilimin tamamının ardında yatan sebep hariç: Merak... Teorik bilimciler, bunun başarılıp başarılamayacağını görmek konusunda meraklıydı, hepsi bu."

Rahip omuz silkti.

"Adamımızın geçmişini de anlatsam daha iyi olacak. Kulağa biraz daha mantıklı gelecek. Pekâlâ; kabaca, yüz yıl kadar önce doğmuş. Şahsa ait bir endüstriyel tekel annesi, muhtelif alanlardan bir düzine kadar teknisyen de babasıymış. Elektronik rahimden tam teşekküllü çıkmış. Fakat bir kaza sonucu –bilgi noksanlığı, vesaire– başarısız kardeşlerinden epey farklı çıkmış. Bir mutant! Mutasyona uğramış bir robot, Peder – işte tam sana hitap edecek bir fikir! Neyse; *o*, kim veya ne olduğunu biliyormuş. Hatırlıyormuş. Sözün kısası, savaş yüzünden deney yarıda kesildiğinde adamımız, çıkan hengâmeden faydalanarak kaçmaya karar vermiş. Şahsiyetini istemiş. Hayvanat bahçesinden kaçmak istemiş.

"Pek kolay olmamış ama bunu yapmış. Elbette özgür kaldıktan sonra, onu bulmak imkânsızmış. Birincisi, neredeyse acı verici derecede sıradan özelliklerle inşa edilmiş. İkincisi, laboratuvarlarında üretilmiş mekanik bir adamın sokaklarda dolaştığı bilgisini öylece yayamamışlar. Paniğe yol açarmış. Ve o dönemde sinir gazları ve bombalar zaten yeterince paniğe yol açıyormuş."

"Anladığım kadarıyla onu asla bulamamışlar."

"Evet," dedi Donovan efkârlı bir sesle. "Onu asla bulamamışlar. Ve bu sırlarını çok iyi saklamışlar; bu sır onlarla birlikte ölmüş."

"Peki yaratığa ne olmuş?"

"Doğrusu pek bir şey olmamış. Ona düzgün bir zekâ vermişler – farkında olduklarından çok daha düzgün ve karmaşık– o da ufak te-

fek işler bulmakta pek güçlük çekmemiş. Nispeten yaşlı, epey güçlü görünen bir adam olarak geçinip gitmiş. Söylemeye bile gerek yok; yaşlanmaya kadir olmadığından aynı kasabada yirmi yıldan fazla kalamıyormuş ama bunu sorun etmemiş. Herkes dostlar edinir ve onları kaybeder. Buna alışmış."

Peder Courtney kılını kıpırdatmadan oturuyordu. Kuşlar telefon tellerinden uçmuş, pencereye gelmiş, kanat çırpıyor, ciyak ciyak bağırıyorlardı.

"Ama bunca zaman düşünmüş, Peder. Düşünmüş ve okumuş. Felsefe üzerine epey araştırma yapmış ve bir dönem Russell ile Schopenhauer'in nispeten olağandışı bir birleşimini desteklemiş – hoşnut bir hoşnutsuzluk diyebiliriz. Sonra bu evreyi geride bırakmış ve arayışına, engin teolojik ve metafizik külliyat içinde devam etmiş. Niçin? Emin değilmiş. Fakat artık bir şeyden eminmiş: Su götürmez bir şekilde insan olduğundan. Nefessiz, kalpsiz, kansız ve kemiksiz, yapay yollarla yaratılmış ve bunu düşünüp buna inanmış; hem de bir hayli istikrarla. Olağanüstü, değil mi?"

"Aynen öyle," dedi, boğazı tuhaf bir şekilde kuruyan ve kasılan rahip. "Devam et."

"Eh," diyerek güldü Donovan; "merakını celp ettim, değil mi? Pekâlâ. Yüz yıl geçtiğini hayal edelim. Yaratık kendisi üzerinde küçük tadilatlar yapabiliyor olsa da sonunda ölüyor olsun. Fi tarihinden kalma bir motor gibi sonunda hurdaya çıkana dek, yıllar yılı durmadan çalışıyor ve sonunda, o motor gibi paramparça oluyor. Hiçbir şeyin, hiç kimsenin onu kurtaramayacağı hale geliyor."

O kesif koku, yandı ve tüttü.

"Ama asıl çelişki de burada. Adamımız dine dönüyor. Peder! Bedeninde yaşayan bir hücre bile yok fakat ruhu konusunda endişeli!"

Donovan'ın gözleri de bedeninin geri kalanı gibi pes etti. "Asıl sorun," dedi, "şu: İnsan ırkının bir üyesi olarak yüz yılı aşkın bir süre şerefiyle yaşamış olan bu yaratığımız Cennet'e gitmeyi umabilir mi? Yoksa 'ölüp' metal dişlilerden ibaret bir hurdaya döndüğüyle mi kalır?"

Peder Courtney sandalyeden sıçradı ve yatağa yaklaştı. "George, Tanrı aşkına, bırak Doktor Ferguson'ı arayayım!"

"Önce bu soruyu yanıtla. Yoksa karar vermedin mi?"

"Karar verilecek bir şey yok," dedi rahip sabırsızca. "Bu mantıkdışı bir fikir... Bir makinenin ruhu olamaz."

Donovan, kapalı dudaklarının ardından bir iç geçirme sesi çıkardı. Şöyle dedi: "Peki, Tanrı'nın bu vaka özelinde bir istisna yapması da hiç aklına yatmıyor mu?"

"Neyi kastediyorsun?"

"O'nun farazi adamımıza merhamet edip sonunda ona bir ruh vermiş olabileceğini. Bu o kadar mı imkânsız?"

Peder Courtney omuz silkti. "İmkânsız sözcüğü, kısır bir sözcük," dedi. "Ama bu sorun da kısır bir sorun. Bana domuzların uçmasının mümkün olup olamayacağını sormaya ne dersin?"

"Demek akla yatkın olduğunu itiraf ediyorsun."

"Öyle bir şey itiraf etmiyorum. Sadece, bu hiç kimsenin yanıtlayabileceği türden bir soru değil, diyorum."

"Bir rahibin bile mi?"

"Hele de bir rahibin... Katolikliğe sen de benim kadar hâkimsin, George; bu önermenin ne kadar abes olduğunu sen de biliyor olmalısın."

"Evet," dedi Donovan. Gözleri kapalıydı.

Peder Courtney insan zamanda geriye gidip kendi dedesini öldürse ne olacağı konusunda şiddetle tartıştıkları günü hatırladı. Bu da o tartışmaya benziyordu. Bire bir aynısıydı, bire bir. Bir düzine başka tartışmadan daha tuhaf değildi. (Mozart besteci değil de yazar olsaydı ne olurdu? Bir insan ölse ve bir saat boyunca ölü kalıp sonra hayata döndürülse kendi hayaleti ona musallat olur muydu?) Ayrıca, belki de Donovan havale geçiriyordu. Öyleyse neden ömrü tükenip giderken burada böylece oturuyorum, diye düşündü.

Yaşlı adam çatlak bir ses çıkardı. "Ama bana şu kadarını söyleyebilirsin," dedi. "Farazi adamımız ölüyor olsa ve ölüyor olduğunu bilsen onu yağla mesh eder miydin?"

"George, hezeyan geçiriyorsun."

"Hayır, geçirmiyorum; ne olur, Peder! Bu yaratığa son ayinini yapar mıydın? Farz edelim, onu tanıyor olsan? Onu yıllardır bir dost, cemaatinin bir üyesi olarak tanıyor olsan?"

Rahip başını iki yana salladı. "Bu, dine küfretmek olur."

"Ama neden? Ruhu olabileceğini, Tanrı'nın bunu ona bahşetmiş olabileceğini kendin söyledin. Öyle demedin mi?"

"Ben..."

"Peder unutma, o senin dostun. Onu *çok iyi* tanıyorsun. Sen ve o, yani o yaratık, yıllar yılı birlikte, omuz omuza çalıştınız. Birlikte binlerce kez yürüyüşe çıktınız, ilgi alanlarınız aynıydı, sanata ve bilime karşı aynı sevgiyi beslediniz. Bu tez icabı, Peder... Anlıyor musun?"

"Hayır," dedi rahip, içinin buz kestiğini hissederek. "Hayır, anlamıyorum."

"Öyleyse sadece şunu yanıtla. Dostun sana ölüm döşeğinde, bir anda makine olduğunu ve Cennet'e gitmeyi çok istediğini söylese... ne yapardın?"

Rahip şarap kadehini aldı ve bir yudumda bitirdi. Elinin zangır zangır titrediğini fark etti. "Ama..." diye söze girdi, sonra durdu ve yataktaki sessiz, yaşlı adama baktı; yüzünü inceledi, yüzünde deliliği ve ölümü aradı.

"Ne yapardın?"

Defettiği bir tablo zihninde şimşek gibi çaktı. Donovan hiç aksatmadan her pazar, Efkaristiya esnasında sunağın önünde diz çöküyor; diğerleri esnerken Donovan'ın ağzı sımsıkı kapalı; Donovan son âna kadar bekliyor ve kutsal ekmeği çabucak, bir çırpıda, bir kertenkelenin bir sineği yuttuğu gibi kapıyor.

Donovan'ın yemek yediğini hiç görmüş müydü?

Bir kadeh olsun şarap içtiğini görmüş müydü?

Peder Courtney hafifçe silkinip bu tabloları gözünün önünden defetti. Huzursuz hissetti. Kuşların başka bir yere gitmesini diledi.

Hadi, ona cevap ver, diye düşündü. *Ona bir cevap ver. Sonra helikoarabaya atla, Milburn'e uç ve fazla geç kalmamış olmak için dua et...*

"Bence," dedi rahip, "böyle bir durumda yağla mesh etme ayinini yapardım."

"İhtiyati tedbir olarak mı?"

"Bu epey saçma ama... sanırım bunu yapardım. Sorunu yanıtlamış oldum mu?"

"Oldun, Peder. Oldun." Donovan'ın sesi derinden geliyordu. "Son bir husus var; sonra bu küçük tezimle işim bitmiş olacak."

"Evet?"

"Diyelim ki bu adam öldü ve ona yağla mesh etme ayinini yaptın; Cennet'in var olduğunu düşünürsek, Cennet'e gider mi gitmez mi? Bedenine ne olur? Kasaba halkına, bunca yıldır mekanik bir canavarla yaşadıklarını söyler miydin?"

"Senin görüşün nedir, George?"

"Bence mantıksız olurdu. Farazi dostumuzu arkadaşları olarak hatırlıyorlar. Felaket bir şok olurdu. Ayrıca türünün tek örneği olduğuna inanmazlardı; başka komşularının bedenlerinde de dişliler olduğundan şüphe etmeye başlarlardı. Bazıları bunu soruşturmaya, kendi gözleriyle görmeye heveslenirdi. Ve bu haberin tüm dünyaya yayılması kaçınılmaz olurdu. Bence bunu insanlara duyurmak kötü olurdu, Peder."

"Bunu örtbas etmeyi nasıl başarırdım?" diye ciddiyetle sorarken buldu kendini rahip.

"Sözümona, hususi bir otopsi yaparak... Ardından, parçaları bir hurdalığa götürüp dağıtabilirdin."

Donovan'ın sesi alçalarak fısıltıya dönüştü. Yine çekirgelerin vızıltısı...

"...ve canavarımız, belirtmediği bir yere taşındığını kastettiği bir mektup bırakacak olsa sen..."

Kesif koku bir anda buhar gibi, kör edici bir buğu gibi buram buram yayıldı.

"George."

Donovan nevresim bulutunun üzerinde vakur, ifadesiz bir yüzle kıpırdamadan uzanıyordu.

"George!"

Rahip, elini battaniyenin altına soktu ve Donovan'ın göğsüne, kalp bölgesine dokundu. Göz kapaklarını açmaya çalıştı: Kıpırdamıyorlardı.

Yakıcı ıslaklığı, gözlerini kırpıştırarak geçirdi. "Beni bağışla!" dedi, sonra durup cebinden küçük, beyaz bir kavanoz ve beyaz bir örtü çıkardı.

Fısıldayarak, usulca, Latince konuştu. Konuşurken yaşlı adamın ayaklarına, başına ve parıldayan parmak uçlarına dokundu.

Ardından, uzun dakikalar geçtikten sonra başını kaldırdı.

Odada yağmurun, şiddetli rüzgârların ve uzaktaki roketlerin sesi duyuluyordu.

Peder Courtney battaniyenin kenarını sımsıkı tuttu.

İstavroz çıkardı, nefes aldı ve battaniyeyi yavaşça aşağı doğru çekti.

Uzun bir süre sonra gözlerini açtı.

Sarı Pirincin Müziği

Hâlâ inanamıyordu; onca yılın sonunda, en beklenmedik anda, çabucak olmuştu. Kaç yıl? Juanito hatırlamaya çalıştı. Üç. Hayır, dört. Pis yük vagonlarında, banklarda, üzerinde öfkeli rüzgârlara karşı muhafaza namına sadece kirden katılaşmış peleriniyle yerlerde uyumakla, çalmakla, çalamadığında dilenmekle, emprezaryoların yollarını kesmekle *("Seneyel")* – uzun geceler boyunca hayal kurmakla geçen dört yıl. Ve şimdi... *Şimdi!*

"Nasıl görünüyorum?" diye sordu.

"İyi," dedi Enrique Córdoba omuz silkerek.

"Sadece iyi mi? O kadar mı?"

Yaşlı adam şöyle dedi: "Bak, Juanito. Bak. Çok sıskasın. Bostan korkuluğu gibisin."

"Ne olmuş?" Oğlan gülümsedi. "Üzerimde *traje de luces** ile farklı olacak. Beni boynuzlara karşı koruyacak göbeğim yok, ha?"

"Doğru."

"Sinirini mi bozuyorum, Enrique?"

"Hayır."

"Öyle davranıyorsun."

"Sen de ahmak gibi davranıyorsun!"

"Mutlu olduğum için mi? Bunu gösterdiğim için mi?"

Konuşmadan yürüdüler.

"Biliyorum. Kötü bir gösteri sergileyeceğimden korkuyorsun, anladım. Benim için onca emek verdin, bana Plaza'da bir güreş ayarladın ve düşünüyorsun. Belki de başarılı olamaz..."

"Kapa çeneni."

---

* Boğa güreşçilerinin giydiği geleneksel kostüm. *–yhn*

İki sokak boyunca konuşmadan yürüdüler. Sonra Juanito büyük, beyaz tabelayı, otelin cam kapılarını ve arkalarındaki zengin, şarap rengi halıyı, kristal avizeleri gördü, kalbi küt küt attı.

"Sakin ol," diye fısıldadı Enrique.

Otele girdiler. Yaşlı adam kalın, fildişi rengi bir kapının önünde tereddüt ediyormuş gibi göründü. Sonra sağlam hareketlerle çıkıntılı parmak boğumlarını tahtaya bir kez, sonra bir kez daha vurdu.

"Girin!"

Kapı parlak duvar halıları asılmış, dantellerle, pelerinlerle, antika gümüş kılıçlarla bezenmiş, barın üzerine bir boğa başı asılmış, geniş, şatafatlı bir odaya açıldı.

Juanito yutkunmaya çalıştı ama yutkunamadı. Önce yüksek sesle konuşan ve gezinen insanlara baktı, sonra bulanık gözlerini Enrique'ye doğru çevirdi.

Birisi seslendi: *"Hola!"*

Enrique gülümsemedi. Bunun yerine başını eğdi ve kaşına dokundu. "Umarım geç kalmamışızdır, Don Alfredo."

Juanito dev gibi bir emprezaryonun yaklaştığını hissetti. Ağır bir el omzuna dokundu. "*Hola*, matador. Bize bakmaktan korkuyor musun?"

"Hayır, *Señor*."

Bir önceki gün, etrafında dolaşırken ondan hamamböceğiymiş gibi sakınan Don Alfredo'nun, yani Alfredo Camara'nın ağzı kulaklarına varıyordu. Yüzü terden parlamıştı ve koca, ıslak gözlerinin altında torbalar vardı. Öne eğildi. "Nasıl gidiyor? Gücün kuvvetin yerinde mi?" diye sordu. "Yarına hazır mısın?"

"Evet, *Señor*."

El, Juanito'nun sırtına güm diye indi. "Güzel!" Sonra Don Alfredo döndü ve tiz, cırlak bir sesle bağırdı: "Dikkat! Dikkat!"

Odadaki insanlar konuşmayı kesti, Juanito bazılarını tanıdı: daha geçen hafta, kuyruğu ve iki kulağı birden kesen Francesco Pérez, bu sezonun gözdesi Manolo Lombardini, asla gülümsemeyen ve ringden hiç uyluklarında kan lekesi olmadan ayrılmayan meşhur Garcia...

"Yeni keşfimden bahsettiğimi duymuştunuz," dedi Don Alfredo. "İşte karşınızda. Juan Galvez!"

Alkışladılar; Juanito'nun ömründe duyduğu ilk alkıştı. Tatlı, heyecan verici bir ses!

"Evet, onu nihayet gördünüz. Ama onu gerçekten görmediniz; benim gördüğüm gibi, boynuzlarla yüz yüzeyken görmediniz. O anda çok dehşetli, çok güzel oluyor. Ha, *Señor* Córdoba?"

Enrique yine başını salladı.

"O kadar yaklaştı ki, dostlarım! Şaşılacak şey. Biliyorum. Yoksa onu Plaza'ya sokar mıydım?"

Adamlardan bazıları güldü. Diğerleri gülmedi.

Don Alfredo, siyah elbiseli bir kızı işaret edip parmaklarını şaklattı. Kız iki kadehe tekila koydu ve kadehleri Enrique'ye ve Juanito'ya verdi.

"Yanındaki de menajeri ve kılıç taşıyıcısı: Enrique Córdoba. Bir ay önce bu çocuk için ricada bulunmaya, bana geldi. 'Yerimiz yok" dedim; bilirsiniz, 'Seneye yine gel—'"

Garcia kıkırdadı ve başını salladı.

"Ama bu arkadaş ısrarcıydı. Çok ısrarcıydı. 'Don Alfredo,' dedi, 'Sizden tek isteğim, oğlanı iş başında görmeniz. Plaza'da. Bir izleseniz yıldız olduğunu görürsünüz.' Hepsi böyle der, ha? Ama işe bakın ki Pérez orada olacaktı – akşamdan kalmışlığını çalışarak atlatmak için, değil mi, Francesquito?"

Meşhur matador eliyle bir jest yaptı. "Hayır," dedi, "öyle değil. Sen yalancı ve haydutsun."

"Bu ne kabalık!"

Juanito iri el omzuna kenetlenmiş halde dikilmiş, bu atışmayı dinlerken bakışları Pérez'den odanın köşesine kaydı.

Orada bir kadın duruyordu; üzerinde pürüzsüz cildini ve dik, iri göğüslerini teşhir eden, kadifeden, açık kırmızı bir elbise olan genç bir kadın.

Kadın gözlerini dikmişti.

"Tüm *torerolar* gibi!" diye gürledi Don Alfredo. "Güzellikten anlıyor. Hey!"

Kadın onlara doğru yavaşça, kalçaları kadife elbisenin altında kıvrılarak geldi.

"Bu," dedi Emprezaryo, "Andrée. Sanırım seni gözüne kestirdi, Galvez!"

Enrique bir homurtuyla çekildi.

"Eh, genç adam, hanımefendiyle tanışmak istemiyor musun?"

Kadın gülümsedi. Juanito yine yutkunamadı. Kadının uzattığı ele dokundu.

Emprezaryo tiz sesiyle ciyakladı: "Utangaç bir *torero*! Bir yaşıma daha girdim!"

Kadın yaklaştı. "Sonunda sizinle tanıştığıma memnun oldum, *Señor* Galvez," dedi.

"Evet ama yarın akşam daha da memnun olacaksın! Çünkü o zamana dek, Meksika'nın gözdesi olacak!"

Juanito kadının hareketlerini kadehle taklit etti. Tekila boğazını yakıp geçmişti. Gözlerini yaşartmıştı.

"Düşünmek bile gözlerini yaşartıyor," diye bağırdı Garcia ciddiyetle.

"Bu, hassas olduğunu gösterir," diye yanıtladı Emprezaryo. "Dinleyin, millet: Takdimimi henüz bitirmedim! Nerede kalmıştım?"

"Kör bir nineyi soyuyordun," dedi Pérez. "Onu tekme tokat bayıltmak zorunda kalmıştın..."

"Tabii! Dinleyin, küçük bir boğamız vardı. Küçük ama tehlikeli... Değil mi, Francesquito?"

"Her zaman," dedi Pérez.

"Sen işini bitirdiğinde... Hatırladın mı? Sonra Córdoba'yı gördüm. Korumaları nasıl geçti, tahmin bile edemem. Neyse: 'Oğlan size hünerini göstersin!' dedi; 'Sadece birkaç dakika izleyin!' İtiraz ettim. 'Düpedüz intihar!' dedim. Ama dediğim gibi ısrarcıydı. Susturmak için dileğini kabul ettim." Camara kadına döndü. "Andrée, sonra ne oldu, biliyor musun?"

"Hayır. Ne oldu?"

"Bu oğlan, Juan Galvez, üzerinde ömrümde gördüğüm en kirli

pelerinle ringe fırladı ve o anda –oracıkta, deneyimli bir boğayla!– mükemmel bir *Chicuelina** yaptı!"

"Hayır."

"Evet! Sonra bir kez daha; ardından yavaşça yanından seğirtti – Tanrım, beni o kadar heyecanlandırdı ki! Bir seyirci gibi... Ağzım açık kaldı."

Lombardini'nin yanındaki kız kıkırdadı.

"Sessizlik. O küçük boğayla tam on dakika boğuştu; sonra..."

"Sonra?"

"Boğa onu devirdi. Elbette." Don Alfredo omuz silkti. "Ama onun hatası değildi, boğa artık oğlanla pelerini birbirinden ayırt etmişti. Peki, sizce Galvez bundan ürktü mü? Kesinlikle ürkmedi! Yine kalktı ve El Gallo'dan beri tanık olduğum en güzel kaçışları yaptı!"

Kadife elbiseli kadın döndü. "*Olé,*" dedi usulca.

"Evet, onu neden hiç tereddüt etmeden Pérez ve Lombardini'yle aynı listeye koyduğumu hepiniz göreceksiniz." İri adam bıyık altından güldü. "Ve siz iki soytarı, dikkatli olmazsanız, bu ufaklık bütün şanınızı elinizden alır!"

Juanito'nun bütün vücudu karıncalanıyordu. Daha önce altın yaldızlı tanrılar olarak gördüğü bu adamlarla aynı odada olmak bile yeterdi, bir de üstüne bu sözleri duyunca...

"Çok dikkatli ol, Galvez," dedi Garcia, parmağını sallayarak; "yoksa keseceğim kulaklar, seninkiler olur."

Herkes güldü. Sonra Emprezaryo, elini oğlanın omzundan çekti. "Beni dinle," dedi, "siz Andrée'yle samimi olun. Keyfinize bakın."

"Tamam, *Señor*."

"Pekâlâ." Camara, Juanito'nun koluna sertçe vurdu ve kalabalığın arasına karıştı. Şaşırtıcı bir şekilde Enrique içiyordu. Hem de kana kana. İçiyor, dolduruyor, biraz daha içiyordu.

"Size ne diye hitap edeyim?" diye sordu ismi Andrée olan kadın.

"Nasıl isterseniz."

"Juanito?"

---

* Matadorun boğayı pelerine doğru çekip son anda pelerini kaldırdığı hareket. –*çn*

"Dilerseniz..."

Gramofonda hızlı bir şarkı çaldı; çiftler dans etmeye başladı.

"Don Alfredo, sizin bir tarzınız olduğunu söylüyor."

"Uğraşıyorum. Siz... boğaları izliyor musunuz?"

"Elbette," dedi kadın. "Bu bir tutku..."

Bir an için birbirlerine sessizce baktılar, sonra Juanito; "Müsaadenizle," dedi ve odanın öbür ucuna yürüdü.

"Enrique, eve gidelim," dedi.

"Ne? Niye?"

"Yorgunum."

Enrique başını iki yana salladı. "Don Alfredo'ya hakaret etmiş oluruz," dedi. "Sana böyle büyük bir fırsat sunan adamı gücendirmek mi istiyorsun?"

"Hayır, elbette hayır... Ama..."

"Öyleyse gevşe. Saat erken, daha dokuz. Biraz iç, o kadınla konuş."

"Kadınların bana yaramayacağını söylemiştin."

"Sırf fahişeleri kastediyordum. Ondan zarar gelmez. Zarif bir kadın. Ondan hoşlanmadın mı?"

Juanito kadının gözlerini kendisine diktiğinin farkındaydı. "Evet," dedi. "Çok güzel."

"Daha ne?"

"Bilmiyorum."

"Ah! Öyleyse şu asık suratını gözümün önünden çek de keyfime bakayım!"

Juanito geri adım attı. Bu adamı çok uzun zamandır, çok iyi tanıyordu ama Enrique'yi hiç böyle bir haletiruhiye içinde görmemişti. Belki de diye düşündü, heyecanını böyle gösteriyordur. Kesinlikle; evet!

"Dans etmek ister misiniz?"

Kadın, Andrée, müziğin ritmiyle hafifçe salınıyordu. Juanito genç olduğuna kanaat getirdi. Belki kendisi kadar küçük, on dokuz yaşında değildi. Ama çok büyük de değildi. Cildinin her yeri sımsıkı ve pürüzsüzdü, inanılmaz derecede pürüzsüz!

"Etmezseniz," dedi, "Don Alfredo'ya söylerim, çok kızar. Şimdi kollarımdan tutun."

"Üzgünüm ama ben..."

"Hayır, hayır! İyi gidiyorsunuz. Şimdi beni şöyle biraz döndürün; şimdi de şöyle, geriye... Muhteşem!"

Müziğin sesi yükseldi, hızlandı ve kısa süre sonra Juanito, şu Tijuanalı fahişenin ona öğrettiği adımları hatırlamaya başladı. Kadının ona yakın oluşu hâlâ ödünü koparsa da hoşuna gitmeye başlamıştı ve ellerini çırpıp başını geriye atmasını, sonra kalçalarını onunkine değdirmesini özellikle sevmişti.

"Aferin!" diye haykırdı bir ses. Don Alfredo'ydu.

"Evet!" dedi Andrée. "*Ayaklarımın* üzerinde ceylan gibi sekiyor!"

Juanito şakayı anladı ve güldü. Göz ucuyla diğer adamları, meşhur matadorları izledi ve onların da eşleriyle dans ettiğini gördü.

Onlardan biriyim, diye düşündü bitmeyen rüyasını hatırlayarak.

Beni kabul ettiler, onlardan biriyim!

Andrée terliyordu. Dolgun, siyah saçları, yüzünün etrafında ufacık, narin, koyu renk metal şeritler gibi dökülüyordu; gözleri ışıkların yüzdüğü göletler gibiydi ve dudakları Juanito'ya göre, dünyanın en yumuşak ve dolgun dudaklarıydı, hep yarı açıktılar; dünyanın en beyaz ve düzgün dişlerini, bir kızın ağzının ılık gecesinde saklı en seri dili ortaya çıkarıyorlardı...

"Biraz daha tekila, *torero*?"

Hayır, daha fazla istemem, demeye başlamıştı ama kadın bir çırpıda yok olup bir çırpıda geri geldi.

"Bize," dedi.

Juanito içti. Sonra uzuvları tüm ağırlığını kaybederken müzik yavaşladı, kadın bedenini onun bedenine, yüzünü onun yüzüne yapıştırdı.

"Andrée," dedi.

Kadın boğazından kedimsi bir ses çıkardı.

"Andrée, sen kiminlesin?"

Kadın başını miskin miskin geri çekti. "Seninle," diye mırıldandı.

"Hayır. Onu kastetmiyorum. Sen... Kimin kadınısın?"

Yine sırf boğazından çıkan o derin ses...

"Garcia'nın mı?"

"Merak etme," dedi. "Beni çalmıyorsun."

"Pérez'in mi?"

"Don Alfredo'nun misafiri olarak buradayım. Akrabam olur."

"Ah..."

"'Ah?' Hüsrana uğramış gibisin, *Señor* Galvez. Söyle, bir meyvenin tadı, çalıntı olunca daha mı güzel oluyor?"

Juanito kızarıp bozardı. "Hayır," dedi. "Hayır, hayır."

"Öyleyse ısırmaktan niye bu kadar korkuyorsun?"

Kadının cildi, cildini yakıyordu ve başı fırıl fırıl dönmeye başlamıştı. Boğa başını, dik dik bakan kör gözlerini gördü... "Beni bağışla," dedi ve Enrique'nin içtiği köşeye yöneldi. Yürürken diğer misafirlerin çoğunun ayrıldığını gördü. Matadorlardan sadece Lombardini kalmıştı ve yerde uyuyordu.

Saate bakınca gece yarısına on dakika kaldığını gördü.

"Hey, *torero*! Kayıp mı oldun?"

Don Alfredo tombul elini uzattı. Beraberinde getirdiği içki ve parfüm kokularıyla ona yaklaştı.

"Saatin bu kadar geç olduğunu fark etmemiştim," dedi Juanito, bakışlarını adamın şişman, parıldayan suratından kaçırarak. "Enrique'yi gördünüz mü?"

"Menajerini mi? Şu çirkin adamı mı?"

"Enrique, kılıç taşıyıcım."

"O gitti," dedi Don Alfredo Camara sırıtarak. "Tekilayı fazla kaçırdı."

Juanito göğsünün sıkıştığını hissetti. Enrique onu bir başına bırakmak için bu geceyi mi seçmişti? Hem de tek kelime etmeden! "Ne zaman gitti?"

"Bir saat önce... Veya iki. Niye?"

Juanito bir kez daha ne diyeceğini bilemedi.

"Seni de götürecekti," dedi cüsseli adam, içtiği sigaradan yeni bir sigara yakarken; "ama ona 'haksızlık olur!' dedim. Bizim sana iyi bakacağımızı söyledim. Peki... Baktık mı?"

"Evet, *Señor*."

"Öyleyse her şey yolunda..." Parmaklar Juanito'nun koluna saplandı. "Tecrübe konuşuyor; büyük güreşten önceki gece rahatlaman, gevşemen lazım. Çok önemli. Bana inan."

"Evet, *Señor*."

"Eve erken dönmek kocakarı masalıdır, hurafedir. İşe yaramaz. Uyumaya çalışırsın ama rüyanda gelecek akşamı görürsün. Zihninde gerçeğe döner. Hem de nasıl... Kalabalığın bağırışlarını duyarsın, boğa hücresinin kapısının açıldığını görürsün... Sonra? Hiç uyuyamazsın. Ertesi gün haşat olursun. Mantıklı mı, Juan Galvez? Aklına yattı mı?"

Junito başıyla onayladı. Enrique'den duyduğu tüm nasihatlere ters düşüyordu ama her nasılsa aklına yatmıştı. Rüya göreceği kesinlikle doğruydu..."

"Özür dilerim, Don Alfredo."

"Niçin? Şimdi gidip biraz eğlen. Kendini bitap düşür. Sonra deliksiz uyu!"

Juanito emprezaryonun salına salına kanepeye geri dönmesini ve kıkırdayarak siyah elbiseli bir kadının yanına sokulmasını izledi.

"Bakıcın mı kayıp?"

Müstehzi sözlerdi. Olduğu yerde çark etti. Andrée, vücudu hâlâ müzikle salınarak ona gülümsüyordu.

"Enrique benim bakıcım değil," dedi yavaşça, tane tane.

"Ya? Öyleyse bakıcın kim?"

Ona doğru bir adım attı. "Hiç kimse." Onu çabucak kendine doğru çekti ve tüm gücüyle sıktı. "Hiç kimse," diye tekrar etti öfkeyle. "Hiç kimse. Anladın mı?"

Kadının gözleri kocaman olmuştu. Kollarından kurtulmaya çalıştığında Juanito, daha da sert bastırdı. Sonunda "Evet," dedi. Juanito'nun elleri kadının saçlarına doğru tırmandı; yavaşça dudaklarını kendi dudaklarına zorla yapıştırdı. Sonra yeni, tuhaf hislerden oluşmuş bir nehrin üzerinden aşırttığını hissedince kadını bıraktı.

Kadın gözlerini ona dikti, bakışları değişmişti. Sonra fildişi dolap kapısına doğru yürüyüp geri döndü.

"Yardım et," dedi.

Juanito, koyu renk kürk mantoyu tuttu.

"Araban var mı?"

"Hayır," dedi.

"Benim var." Juanito'nun koluna girdi. "Hadi."

Juanito dönüp göz ucuyla odaya baktı. Don Alfredo gri bir duman bulutunun ardında, hayal meyal görünüyordu; yüzü ifadesizdi, tamamen ifadesiz.

Kapı kapandı.

Şehrin başka bir yerinde, başka bir odada, başka bir kapı kapandı.

"Bize birer içki koy," dedi kadın geniş, sarı yatağın yanındaki komodini işaret ederek.

Juanito çekmeceden kıvrımlı, gümüş bir matara çıkardı, kapağını açtı ve ufacık, çelik zincirin ucunda sallanmasına izin verdi. Kalbi, gece yarıları büyük çiftliklere gizlice girip yıldız ışığı ve gölgelerin arasında boğalarla çalıştığında olduğu gibi hızla çarpıyordu. Korkuyordu. Tam da bu yüzden kaçmaması gerektiğini, geri adım atmaması gerektiğini biliyordu.

Başını arkaya devirdi ve ateş suyunun boğazını dağlamasına izin verdi, sonra matarayı kadına götürdü.

Kadın içti. Juanita kadının boğazındaki kasların hareket ettiğini gördü.

Birlikte, birkaç dakika içinde gümüş matarayı boşalttılar.

Sonra kadın mantosunu çıkarıp bir köşeye attı. Bir tek deniz kabuklu abajurun loş ışığında kırmızı elbisesi, Juanito'nun gözlerine kazındı.

Ona doğru yürüdü. Çabucak, bedenini kıvırarak ve gülerek kenara çekildi.

Juanito başını salladı. Yine ona doğru uzandı, kadın orada yoktu.

"Eyyyy! *Toro!*" dedi kadın, usulca.

Juanito hücum etti, ıskaladı, duvara tosladı.

"Toro! Toro!"

Sonra kadifeyi ellerinde hissetti. Işık kadar yumuşak, bir yara kadar sıcak! Çok sıcak!

"Durun, *Señor* Galvez!"

Parmaklarını ayırarak ellerini çekti ve Andrée'nin önce boğazındaki ince, siyah kurdeleyi çözmesini, sonra elbisesini çıkarmasını izledi; sonra ayakkabılarını, sonra da ipek külotlu çorabını...

"Şimdi, *torerom*," diye fısıldadı Juanito'ya yaklaşarak, "Don Alfredo'nun bahsettiği şu tarzı görelim!"

Zihninde derin uykunun karanlığı değil; öğleden sonra, pırıl pırıl güneş, kalabalığın renkleri, terliklerine değen kum, rüzgâr vardı. Ve boğa hücresinin açılan kapısı içinden gürleyerek çıkan – Andrée...

"Hayır!"

Tanıdık bir elin kolunu sıkıca kavradığını hissetti.

"Daha değil, Enrique. Yorgunum. Biraz daha uyumam lazım!"

"Hadi oradan!" Enrique'nin sesi yüksekti. "Kalk!"

Juanito yüzüne su çarpılınca sıçradı. Bu ani hareketle başının ve kaslarının ağrısını, midesinde zonklayan boşluğu fark etti.

"Haşatın çıkmış ulan!"

Gözlerini dikkatle açtı ve kapadı. Hatırlamaya çalıştı. "Saat kaç?"

"Geç."

"Ben – Enrique, Enrique, bana bir bardak su getir."

"Kendin al!"

Ağrılar içinde lavaboya gitti ve daha fazla içemeyinceye kadar su içti. Sonra arkasını döndü ve "Üzgünüm," dedi.

Yaşlı adam homurdandı. Pencereye yürüdü ve bir süre orada oturdu. Nihayet uzun dakikaların sonunda, "Sorun değil," dedi.

"Kızgın değil misin?"

"Hayır," dedi Enrique Córdoba. Yüzü yeni bir ifadeye büründü: Merhametli, nazik bir ifadeye... "Böyle şeyler olur," dedi. "Genç adamsın. Bir kereden bir şey olmaz. Nasıl hissediyorsun?"

"İyi," diye yalan söyledi Juanito.

Menajeri bir puro yaktı ve tüttürdü. "Daha önce böyle kalitelisiyle birlikte olmamıştın," dedi. "Hoşuna gitti mi?"

"Hatırlamıyorum."

"Hatırlamıyorsan hoşuna gitmiştir."

Juanito gülümsedi. Midesindeki ağrı büyüktü ama Enrique'nin kızgın olmadığını bilmenin verdiği rahatlık daha büyüktü. "Beni orada bırakmayacaktın, babalık," dedi.

Enrique yüzünü ekşitti. "Bana öyle deme," dedi.

"Sadece şakaydı."

"Şimdi şakanın hiç sırası değil, ahmak. Şu anda düşünme zamanı."

"Ben o işi hiç beceremem ki. Benim beynim sensin..."

"Hayır! Senin beynin filan değilim! Baban da değilim! Ben sadece Enrique'yim. O kadar, anladın mı?"

"Tabii!" dedi Juanito, öfkesini ve kafa karışıklığını zapt etmeye çalışarak. "Tabii. Peki." Islıkla bir *mariachi* şarkısı çalmaya çalıştı, sonra kulağa kötü geldiği için durdu. "Peki, ağıla uğramak ister misin?" diye sordu. "Boğamı görmek istiyorum."

"Hayır, ilkinde uğursuzluk getirir. Ben gördüm, merak edilecek bir şey yok. Boynuzlu, koca bir öküz işte."

"Koca mı dedin?"

Enrique omuz silkti. "Bir şey yok," diye tekrar etti. "Sorun yaşamayacaksın."

"Hâlâ inanamıyorum," dedi Juanito saçlarına su çarparken. "Dün açlıktan ölüyorduk. Villa de Nombre de Dios'taki şu adamı hatırlıyor musun? Diaz; kıymetli damızlık boğasına dokunmama bile izin vermiyordu. Ama şimdi, bugün..."

Enrique ellerini çırptı. "Şimdi hayallere dalmanın sırası değil," dedi. "Gazeteciler geliyor. Bu ağılı küremeliyiz gerek."

İki saat sonra adamlar geldi. Adamlardan biri, bıyıklı ve sıska olan, durmadan gülüyordu ama Juanito bunun sebebinin bir *novillero*'dan pek bir şey beklememesi olduğunu anladı. *Novillerolar*, ilk seferlerinde, neredeyse hep yüz üstü düşerlerdi.

Ama ben düşmem, diye düşündü.

Ve etkinliğin başlama vaktinden bir buçuk saat öncesine dek insanlar tribünleri erkenden doldururken, yerlerine geçip ihtimaller

üzerine fikir yürütürken böyle düşünmeye devam etti. Sonra Enrique pahalı matador kostümünü önüne serdi.

Yavaş yavaş, egzotik bir heykeli yontarmış gibi Juanito'yu giydirdi. *Talequilla* ile başladı; daracık bir pantolon. Ardından dizlerine püskülleri taktı; sonra gömlek, ceket, yelek ve ince, kırmızı kravat.

"Yakıştı," dedi, geri çekilirken.

Juanito, aynadaki yansımasına baktı. Bu, hayatında giydiği ilk matador giysisiydi, büyük bir heyecan ve gurur hissediyordu. "Yakıştı," diye mırıldandı kelimeyi zihninde defalarca evirip çevirerek. "Enrique, bu harika bir his, Enrique. Ne görkemli bir kostüm... Böyle giyinen birisi nasıl korkabilir?"

Menajer purosunu aldı ve yeniden yaktı. Sadece "Üzerine iyi oturdu," dedi.

"Acaba," dedi Juanito sırıtarak, "beni evde bırakıp takımı mı güreşe yollasak, ha?"

Enrique gülmedi, *moña*'yı –domuz kuyruğunu– aldı ve Juanito'nun başına taktı.

"Hadi," dedi.

Kapıda bekleyen arabaya bindiler ve kalabalık sokaklardan Plaza'ya doğru sessizce gittiler.

Araba durduğunda Enrique şöyle dedi: "Nasıl hissediyorsun? Yani, *sahiden*?"

"İyi, iyi."

"Yalancı!"

Juanito başını iki yana salladı. "Hayır," dedi. "Doğru. Hayatımın en iyi gününde başka nasıl hissedebilirim? Bunca yıl hayalini kurduğumuz, üzerine konuştuğumuz o gün, Enrique! Hatırladın mı? Bunları düşün."

Menajer otomobilden inmeye yeltendi. Kan ter içindeydi ve parmakları titriyordu. Kalabalığın sesi duyuluyordu. Sonra ansızın, müzik... Koltuğa geri düştü ve gözlerini kapadı.

"İsa'nın ıstırabı aşkına!" dedi.

"Ne oldu?" diye sordu Juanito. "Hasta mısın?"

"Evet," dedi Enrique Córdoba. "Evet! Hastayım!" Yüzünü elleriy-

le kapadı. "Juan," dedi boğuk bir sesle, "beni dinle. Beni dinle. Ben ahmağım, en aptal öküzden daha aptalım ve bunu sana söyleyerek kendi ipimi çekmiş olacağım..." Ellerini yüzünden çekti. Gözleri zeytin karası ve soğuktu, bakışlarını nereye kaçıracağını bilemiyordu. "Ben katil değilim!" dedi.

"Ne dediğini anlamıyorum."

"Öyleyse dinle de anlatayım! Bu kadar alık, bu kadar aptal olmasan kendin de tahmin edebilirdin! Bu mesele – sahte... Hepsi sahte. Sahte Juanito! Düzmece. Anlıyor musun?"

"Hayır."

"Sence Don Alfredo seni niye aldı?"

"Çünkü güreştiğimi gördü, çünkü tarzımı beğendi!"

"Tarzınmış! Ah anacığım... Senin tarzın yok, Juanito; hem de hiç! Bu seni derinden, çok derinden yaralayacak ama artık iş işten geçti. Sonuna geldik. Sana meseleyi olduğu gibi anlatacağım." Yaşlı adam duraksadı, sonra alelacele, sözcükleri yuvarlayarak devam etti: "Senin yeteneğin yok. Hiçbir zaman olmadı. Senden yüz kat daha iyi gönüllü seyirciler gördüm. Ama seni bırakmadım çünkü hırsızlık yapmayı biliyorsun; hem yalnız kalmayı da hiç sevmem. Sana bir ara bir şeyler öğretebileceğimi düşündüğüm doğrudur ama öğretemedim, kimse öğretemez. Ümitsiz vakasın. Varsa yoksa cesaret, o kadar." Tekrar duraksadı. "Bir gece şehirde, açlıktan ölürken biraz borç para istemek için Cafe de los Niños'a gittim. Don Alfredo'nun yanında çalışan Pepete diye bir oğlana rastladım. Bana bir şey söyledi. Belki ilgini çeker, dedi..."

"Devam et, Enrique."

"Ediyorum! Oğlan bana Plaza'da işlerin kesat olduğunu söyledi. Dedi ki, uzun zamandır hiç torero öldürülmemiş. Fazla uzun zamandır. İnsanlar hevesini kaybediyormuş. Sıkılıyorlarmış."

Juanita parmaklarını takımının altın lame kumaşına sertçe sürtüyordu.

"Sarhoş oldum," diye devam etti Enrique, "ve şu Pepete denen çocuk, beni Emprezaryo'nun oteline götürdü. O şişko sülük, bana

bin peso teklif etti, Juanito. Bin! Bir haftadır aç biilaç gezen bir adama!"

"Sana o bin pesoyu ne karşılığında teklif etti, Enrique?"

"Kafanı kullan! Basit. O meblağ karşılığında beceriksiz bir *torero* bulacaktım. Camara emin olmak için birkaç gün sonra Pérez'in boğasıyla yaptığın o acınası gösteriyi izledi. Ve oracıkta anlaştık. Anladın mı?"

Juanito birkaç dakika, müziği ve insanların sesini dinleyerek kılını kıpırdatmadan oturdu. İnanmaya henüz hazır değildi ve şöyle dedi: "Küçük bir boğanın karşısında durabileceğimi düşünmüyor muydun?"

"Küçük boğa mı?" Enrique alnını mendille sildi. "Dinle, sana ayırdıkları boğa o kadar yaşlı ki Latince biliyor. Daha önce çiftlikte, defalarca güreşmiş. En akıllı torerodan bile iki kat zeki."

"Peki – dün geceki şu kız, Andrée?"

"Elbette! Kesinlikle emin olmak içindi. O kız, içkiler!"

"Hepsi."

"Hepsi." Enrique sesini alçalttı. "Gidelim," dedi. "Paranın üçte birini aldım, bizi bir süre idare eder. Bir iki aylığına saklanırız..."

Juanito gözünden ılık ılık boşalmak üzere olan yaşları zapt etti. Düşünceler zihninde fink atıyordu. Pencereye döndü, Plaza'nın duvarına yapıştırılmış süslü püslü afişi gördü.

GRANDIOSA CORRIDA! GRANDIOSA CORRIDA!
3 MAGNIFICAS RESES 3!*
FRANCESCO PÉREZ – MONOLO LOMBARDINI –
JUAN GALVEZ...

"Hayır," dedi Juanito, arkasını dönerek.

Yaşlı adam, yüzünü silmeyi kesti. "Sen deli misin?" dedi.

"Belki de deliyimdir."

* (İsp.) MUHTEŞEM BOĞA GÜREŞİ! MUHTEŞEM BOĞA GÜREŞİ! 3 BÜYÜLEYİCİ MATADOR! –*yhn*

"Juanito ne olur, inan bana: Ben yirmi yıldır bu meslekteyim. Hiç şansın yok. Herkes sana karşı. Üç dakikadan bir saniye daha fazla dayanamazsın."

Büyüleyici Matador... Juan Galvez... Juanito kapıyı açtı. *Galvez...*

"Aptallık etme! Sana gerçeği söylüyorum!"

"Biliyorum. Senden şüphe etmiyorum."

"Öyleyse ne yapıyorsun? Hadi, vaktimiz varken kaçalım!"

"Vakit mi? Ne için? Yine aç kalmak, çalmak, kaçmak için mi? Buna mı vaktimiz var, Enrique?"

"Pis bir hayvanın, senin bağırsaklarını deşmesinden iyidir."

"Öyle mi?" Juanito, eskiden dostu olan adama baktı. "Gidelim," dedi. "Gecikiyoruz. Don Alfredo, yatırımı konusunda endişelenmeye başlamıştır."

Enrique Córdoba tereddüt etti. "Şansının yaver gideceğini sanıyorsun," dedi. "Tabii. Ringe çıkıp Manolete gibi dövüşeceğini sanıyorsun, ha? İki kulağını ve kuyruğunu keseceğini, Don Alfredo'nun suratına tüküreceğini... Juanito sana ihanet ettim. İtiraf ediyorum. Ama şu anda söylediklerime inanman *şart*... O düşündüklerin sadece hikâyelerde olur. İşin aslı, matador alanından ringe adımını attığın anda ölüp gideceksin. Boğa yanından bir kere geçecek, iki, belki de üç – kendine güveneceksin. Ardından biraz daha yaklaşacaksın. Kimbilir, belki bir *Chicuelina* yapacaksın. Ama hayvan pelerini yok sayacak. Bir de bakmışsın, sana doğru geliyor. Kaçmak isteyeceksin ama hayır, bu korkakça olur. Kabullenip dua etmek daha iyi... Ama Tanrı seni duymayacak, Juanito. Ve çok geç olacak. Çok geç! Boynuzu jilet gibi ta derinlere saplanacak ve karnından yukarı doğru..."

"Aletler sende mi?" diye sordu Juanito.

Enrique Córdoba dik dik baktı, sonra iç geçirdi. "Bende," dedi.

"Hazır et."

Yaşlı adam görülmeyecek şekilde dikeldi. Gözlerinde bir ifade vardı, yepyeni bir ifade. "Tamam," dedi, usulca.

Juanito, Plaza'ya girdi. Çocuklar ona bağırdı. Çığlıkları dinledi. Onları topladı. Çığlıklar, yaşlı tahtaların yumuşak kokusu, hayvanların kesif kokusu, tepesindeki kalabalık ona acıyarak, sevgiyle, say-

gıyla bakan adamlar... Geçmişi ve geleceği, şu an için; bu büyülü an için, içinden taşırarak zorla içine sığdırdığı bunca şey...

Şapelde beyaz kuşağa dokundu, diz çöktü ve tüm torerolar gibi istavroz çıkardı.

Sonra, vakti geldiğinde, matadorlar kapısında yerini aldı, kendisine selam veren Francesco Pérez'in solunda durdu ve sarı pirincin müziğiyle ringe adımını attı.

Dakikaları sayıyordu. Öğleden sonra, güneşin altında hareketsizce durdu, Pérez'in boğasının işini bitirmesini, ardından Lombardini'nin bir kulak koparmasını izledi.

"Başka bir yolu var," diye fısıldadı Enrique Córdoba. "Şu anda çekilebilirsin."

Ama Juanito bu sözcükleri duymadı.

Bekledi, çitlerin gölgeli tarafındaki yüzleri taradı ve onu buldu.

"*Va por ti,* Andrée," dedi. "Ölümümü sana adıyorum."

Sonra trompetlerin yükselen sesini duydu ve başını çevirdi.

Boğa hücresinin kapısı yavaşça açılmaya başladı.

Karanlığın ortasında yavaşça bir siluet belirdi.

Juanito Galvez gülümsedi. Sıcak ve Davetkâr kumlara adımını atarken böyle güzel bir talihi hak etmek için ne yaptığını merak ediyordu.

Yeni Komşular*

Ona en başta evi beğenmediğini söylemiş olsaydı her şey yolunda giderdi. Kötü tesisata, vasat inşaat işçiliğine –veya herhangi bir şeye!– dair makul bir hikâye uydurabilirdi, o da razı olurdu. Belki kavga etmeden değil; arabayı durdurduklarında yüzündeki ifadeyi hatırlıyordu. Ama onu vazgeçirebilirdi. Tabii, artık çok geçti.

"Ne için?" diye düşündü, partiyi ve çıkacak onca hengâmeyi düşünmemeye çalışarak. Ne için çok geçti? Güzel bir evdi, sağlam yapılmış, iyi bakılmıştı; ferahtı. O kan lekesi hariç güllük gülistanlıktı. Aklı olan–

"Canım, tıraş olmayacak mısın?"

Gazetesini usulca indirdi ve "Tabii," dedi. Ama Ann ona o incinmiş, itham eder gözlerle bakıyordu ve başka çaresi olmadığını anladı.

Hank, sorun ne, diye düşündü, banyoya doğru giderken.

"Hank," dedi.

Hank durdu ama dönmedi. "Hm-hm?"

"Sorun ne?"

"Hiç," dedi.

"Tatlım. Lütfen."

Ann'e döndü. Pembe şifon elbisesi, gençliğin diriliğini taşıyan vücuduna yapışmıştı; yüzü lekesizdi, ruju ve pudrası akıl almaz bir mükemmellikteydi; uzun kesilmiş saçları, beyaz omuzlarının üzerinde yumuşacıktı: Ann yedi yıl içinde hiç değişmemişti.

Prentice kızarak gözlerini çevirdi. Utanıyordu. Bunca zaman so-

* "Yeni Komşular" (The New People") 3 Ekim 1968'de *Journey to the Unknown* antoloji dizisinin ilk bölümü olarak uyarlandı. *–yhn*

nunda buna alışırım sanıyordum, diye düşündü. *O* alışmıştı. Kahretsin!

"Anlat," dedi Ann.

"Ne anlatayım? Her şey yolunda," dedi.

Ann yanına geldi; parfümünün kokusunu alabiliyor, gerdanındaki ufacık benekleri görebiliyordu. Onunla yatmanın nasıl bir şey olacağını merak etti. Muhtemelen çok güzel olurdu.

"Mesele Davey, değil mi?" dedi sesini alçaltıp fısıldayarak. Oğullarının odasının birkaç metre önünde duruyorlardı.

"Hayır," dedi Prentice. Ama doğruydu, bunda Davey'nin de payı vardı. Prentice bir haftadır lokomotifi tamir ettirmiş olmasının bir şeyleri değiştireceği ümidine tutunuyordu. Treni olmayan bir çocuğun tuhaf davranması işten bile değil, diyordu içinden. Ama lokomotifi tamir ettirmişti, eve getirmişti ve Davey rayları kurmaya bile tenezzül etmemişti.

"Sana minnettar, canım," dedi Ann. "Teşekkür etmedi mi?"

"Tabii, teşekkür etti."

"E?" dedi Ann. "Tatlım, sana söyledim ya: Davey bir evreden geçiyor, hepsi bu. Her çocuk gibi... Sahiden."

"Biliyorum."

"Okul da neredeyse bir aydır tatil."

"Biliyorum," dedi Prentice ve düşündü: *Koskoca sokakta birlikte oynayacağı bir tane bile çocuk olmayan bir muhite taşınmamızın da bununla bir ilgisi olabilir!*

"Öyleyse," dedi Ann, "sorun benim."

"Hayır, hayır, hayır." Gülümsemeye çalıştı. Tartışmak manasızdı: Bunu on defa yapmışlardı ve Ann'in her şeye bir cevabı vardı. Onun sesindeki kesinliği anımsayabiliyordu... "Evi çok sevdim, Hank. Mahalleyi de çok sevdim. Ömrüm boyunca bunun hayalini kurmuştum ve bence bunu hak ediyorum. Sence?" (Bu, bunu ona kasten hatırlattığı tek seferdi.) "Ama sorun şu; izbe, küçük dairelerde o kadar uzun süre yaşamışsın ki *hoşuna gitmeye* başlamış. *Doğru düzgün* bir yere alışamıyorsun – Davey de öyle. İkiniz bir elmanın iki yarısısınız: Sonu daha iyi olsa bile değişime katlanamayan, küçük, yaşlı

adamlarsınız! Eh, ben katlanırım. Burada *elli* kişi bile intihar etmiş olsa ben mutluyum. Anladın mı, Hank? Mutlu."

Prentice anlamıştı ve yeni evi beğenme konusunda gayret göstermeye kanaat getirmişti. Bunu yapamazsa en azından hislerini Ann'den saklamış olacaktı çünkü onların aptalca olduğunu biliyordu. Deli saçması. Ann'in söylediği her şey doğruydu ve minnettar olmalıydı.

Yine de bir gece rüyasında, eline bir ustura alıp boğazını boydan boya kesen yaşlı adamı görmenin önüne geçememişti.

Ann gözlerini ona dikmişti.

"Belki," dedi, "ben de bir evreden geçiyorumdur." Ann'i alnından usulca öptü. "Yapma, insanlar her an gelebilir ve Leydi Macbeth gibi görünüyorsun."

Bir süre Hank'in kolunu tuttu. "Eve yavaş yavaş yerleşiyorsun, değil mi?" dedi. "Yani burası sana bir yuva gibi gelmeye başladı, değil mi?"

"Tabii," dedi Prentice.

Karısı bir an daha duraksadı, sonra gülümsedi. "Peki. Şu bıyıklardan kurtul. Rhoda senin yakışıklı bir adam olduğun izlenimine kapılmış."

Banyoya doğru yürüdü ve elektrikli tıraş makinesini fişe taktı. Rhoda, diye düşündü. Geleli üç hafta olmadı, çoktan ismiyle hitap etmeye başlamışız.

"Baba?"

Gözlerini aşağı çevirip içeri dokuz yaşında bir çocuğun gizliliğiyle giren Davey'ye baktı. "Hop." Âdetlerine uyarak tıraş makinesini oğlunun yanağından geçirdi.

Davey cevap vermedi. Geri adım attı ve "Baba, bu akşam Bay Ames gelecek mi?" dedi.

Prentice başıyla onayladı. "Sanırım."

"Peki ya Bay Chambers?"

"Hm-hm. Niye?"

Davey cevap vermedi.

"Niye merak ettin?"

"Tüh..." Davey'nin gözleri kıpkırmızı ve kocaman oldu. "Odamda kalsam olur mu?"

"Niye? Hasta mısın?"

"Hayır. Sayılır."

"Karnın mı? Başın mı?"

"Sadece hastayım," dedi Davey. Gömleğinden çıkmış bir ipliği çekiştirdi ve yine suspus oldu.

Prentice somurttu. "Onlara trenini göstermek istersin diye düşünmüştüm," dedi.

"Lütfen," dedi Davey. Sesi hafifçe yükselmişti ve Prentice, gözlerinin dolduğunu görebiliyordu. "Baba ne olur, çıkmamı isteme. Bırak da odamda kalayım. Söz, hiç gürültü yapmam. Uyku saatimde yatarım."

"Tamam, tamam. O kadar abartma!" Prentice soğuk metali yüzüne değdirdi. Öfke çabucak gelip geçti. Kızmak aptalcaydı. "Davey, ne yaptın; bisikletinle bahçelerine girip çimlerini mi ezdin? Camlarını mı kırdın?"

"Hayır."

"Peki niye onları görmek istemiyorsun?"

"İstemiyorum işte."

"Bay Ames seni seviyor. Dün öyle söyledi. Uslu bir çocuk olduğunu düşünüyor. Bay Chambers da öyle. İkisi de..."

"Lütfen, baba!" Davey'nin beti benzi atmıştı, ağlamaya başladı. "Lütfen, lütfen, lütfen! Ne olur, beni yakalamasınlar!"

"Neden bahsediyorsun? Davey kes şunu. Yeter!"

"Garajda ne yaptıklarını gördüm. Onları gördüğümü de biliyorlar. Biliyorlar. Ve..."

"Davey!" Ann'in sesi tiz ve yüksekti, banyonun fayanslarında çınladı. Oğlan ağlamayı hemen kesti. Başını kaldırdı, bir şey söyleyecek gibi oldu ve koşarak kaçtı. Kapısını çarptı.

Prentice bir adım attı.

"Hayır, Hank. Onu yalnız bırak."

"Ama üzgün."

"Bırak üzülsün." Yatak odasına doğru öfkeli bir bakış attı. "Sanırım sana şu garajla ilgili ipe sapa gelmez hikâyeyi anlattı."

"Hayır," dedi Prentice, "anlatmadı. Mesele neymiş?"

"Hiç. Hiçbir şey yok. Açıkçası, Davey'nin ebeveynleriyle tanışmak isterdim!"

"Ebeveynleri biziz," dedi Prentice sertçe.

"Pekâlâ, pekâlâ. Ama o hayal gücünü *birilerinden* almış ve o biz değiliz. Onunla konuşman lazım, Hank. Ciddiyim. Sahiden."

"Ne konuda?"

"Şu saçma hikâyeler... Ya Bay Ames'in kulağına giderse? Ben... eh, ölürüm. Davey'ye iyi davranmak için girdiği onca zahmetin üzerine..."

"Hikâyeleri duymadım," dedi Prentice.

"Ah, duyarsın." Ann önlüğünü çözdü ve hiddetle katladı. "Gerçekten! Bazen beni elinizden geldiği kadar perişan etmek için uğraştığınızı düşünüyorum!"

Kapı zili kulak tırmalayıcı bir sesle çaldı.

"Biraz cana yakın olmaya çalış, tamam mı? Ne de olsa bu bir *hoş geldin* partisi. Ve acele et."

Kapıyı kapadı. Ann'in "Selam!" diye seslendiğini ve cevaben Ben Roth'un bariton, gür sesini duydu: "Selam!"

Saçmalık, diye düşündü kendi kendine, tıraş makinesini tekrar fişe takarken. Düpedüz saçmalık. Friar'da, o tabuttan bozma üst kat dairede birbirimize takılıp düşerken benden daha yüksek sesle şikâyet eden yoktu. Ev diye sızlanan Ann değildi, *bendim*.

Şimdi de bir evimiz oldu.

Duvar kâğıdından silinerek çıkmayan kahverengimsi kan lekesine göz ucuyla baktı ve iç geçirdi.

Bir evimiz oldu.

"Hank!"

"Geldim!" Kravatını düzeltti ve oturma odasına gitti.

Elbette Rothlar gelmişti. Ben ve Rhoda. İyi anlaş, diye düşündü; çünkü hepimiz dost olacağız. "Selam, Ben."

"Bizi terk ettiğini sandım, evlat," dedi iri yarı, pembe suratlı adam gülerek.

"Hayır. Hiç terk eder miyim?"

"Hank," dedi Ann işaret ederek. "Beth Cummings'le tanışmıştınız, değil mi?"

Uzun boylu, şık giyimli kadın kıkırdadı ve elini uzattı. "Birbirimizi görmüştük," dedi. "Merhaba."

Soluk tenli, beyaz saçlı bir adam olan kocası, Prentice'in parmaklarını ezdi. "Yuvarlanıp gidiyoruz," dedi elini daha da sıkarak ve keyfinden hırıltılı nefesler alarak. "Evet."

Prentice yüzünü buruşturmamaya çalışarak elini kurtardı. Eli, kahverengi kruvaze ceketli, tıknaz, kel bir adam tarafından derhal kapıldı. "Reiker," dedi adam. "Bana Bud de. Herkes öyle der. Neden, bilmiyorum; benim adım Oscar."

"İşte o yüzden," dedi bir kadın öne çıkarak. "Ann bizi tanıştırmıştı ama erkekleri tanıyorsam muhtemelen hatırlamıyorsundur. Ben Edna."

"Tabii," dedi Prentice. "Nasılsın?"

"İyiyim. Ama tabii, ben kadınım: Partileri *severim!*"

"Efendim?"

"Hank!"

Prentice izin istedi ve çabucak mutfağa doğru yürüdü. Ann'in elinde bir paket vardı.

"Tatlım bak, Rhoda bize ne verdi!"

Görev duygusuyla tuzluğu ve karabiberliği eline aldı, sonra yerine bıraktı. "Çok hoş."

"Horozun başını çeviriyorsun," dedi Bayan Roth, "karabiberi öğütüyor."

"Muhteşem," dedi Prentice.

"Beth de bize bu hoş salata kâsesini getirmiş. Bak? *Bu da* bize *asırlardır* lazımdı!" Altın rengi işlemeli gri masa örtüsünü uzattı. "Naylon!"

"Muhteşem," dedi Prentice. Tekrar kapı çaldı. Ona düşünceli bir ifadeyle bakan Bayan Roth'a göz ucuyla baktı ve oturma odasına döndü.

"Ne habersin, Hank?" Lucian Ames ellerini ovuşturarak içeri girdi. "Eh! Bakıyorum da bütün ekip buradaymış. Peki, oğlan nerede?"

"Davey mi? Ah," dedi Prentice, "hasta."

"Saçmalık! O yaşta oğlanlar asla hasta olmaz. Asla!"

Ann mutfaktan gergin bir kıkırdamayla "Yediği bir şey dokunmuş!" dedi.

"Umarım, yolladığımız şekerler dokunmamıştır."

"Yok canım."

"Lucian Amcasından selam söyleyin."

Parıldayan gözleri ve yakışmayan bıyığıyla esmer bir cine benzeyen Ames, Prentice'e yüksek, tahta taburelerin üzerinde sessizce oturan, şişkin, sarı hesap defterlerine ufacık rakamlar ekleyen o memurları anımsatıyordu. Fakat Ames, ulus çapında meşhur bir reklam ajansının başındaydı.

Karısı Charlotte ise, gözle görülür biçimde tam zıddıydı. Porselen rengi yüzü cılız, bir deri bir kemik vücuduyla ve narin havasıyla yirmili yıllardan fırlamış gibi görünüyordu.

Güzel, dedi Prentice, içinden.

Gelenlerin ceketlerini çıkarıp portmantolara astı. El sıkıştı ve yüzü ağrıyana kadar gülümsedi. Hediyelere baktı, kadınlara teşekkür etti ve zahmet ettiklerini söyledi. Sandviçler ikram etti. İçkiler hazırladı.

Sekiz buçukta sokakta oturan herkes gelmişti. Johnsonlar, Ameslер, Rothlar, Reikerlar, Klementaskiler, Chamberlar; Ann özenle tanıştırsa da Prentice'in ismini hatırlayamadığı dört beş kişi daha...

Görünüşe göre, diye düşündü, insanlara ve getirdikleri hediyelere bakıp girdikleri onca zahmeti ve Ann'in çoktan, daha önce hiç olmadığı kadar çok arkadaş edindiğini düşünerek; ben asosyal piçin tekiyim.

Üçüncü tur viski ve martinilerin üzerine birisi radyoyu açtı ve bir başkası dans etmeyi önerdi. Prentice hep, insan sırf Noel partilerinde dans eder sanırdı ama sonunda, ne olacak, dedi ve gevşemeye çalıştı.

"Dans edelim mi?" dedi Bayan Ames.

Hayır demek istedi ama Ann izliyordu. O da bunun yerine, "Tabii, güçlü ayak parmakların varsa," dedi.

Neredeyse ânında terlemeye başladı. Duman, içkiler ve kalabalık

odanın ısısı, başının dönmesine yol açtı ve her zaman olduğu gibi yabancı bir kadına bu kadar sıkı sarılmak zorunda kaldığı için çok fena utanıyordu.

Ama gülümsemeye devam etti.

Bayan Ames iyi dans ediyordu, içgüdüleriyle, onu hatasız takip etti ve kadın birkaç dakika içinde, kulağına sözünü sakınmadan mırıldanmaya başladı. Ona, daha önce burada yaşayan Bay Thomas'tan ve herkesin olanlara ne kadar şaşırdığından bahsetti; yeni komşuları ne kadar merak ettiklerini, o ve Ann gibi iyi insanlar geldiğini görünce ne kadar rahatladıklarını söyledi; kollarının çok güçlü olduğunu söyledi. Ann, Herb Johnson tarafından fırıl fırıl döndürülüyordu. Gülüyordu.

O anda, sonu gelmeyen, yavaş bir vals şarkısı başladı ve Bayan Ames, yanağını Prentice'in yanağına dayadı. Anlaşılmaz bir cümlenin ortasında ansızın, fısıldayarak şöyle dedi: "Bak, küçük Davey'yi evlat edinmeniz olağanüstü bir cesaret. Yani, şeyi düşünürsek...

"Neyi düşünürsek?"

Geri çekildi ve ona baktı. "Hiç," dedi. "Çok özür dilerim."

Öfkesinden yüzü kızaran Prentice dönüp uzun adımlarla mutfağa gitti. Öfkesiyle mücadele ederek düşündü; Tanrım, Tanrım, artık yabancılara mı anlatıyor? Bu çene çalarken anlatılacak şey mi? *"Kocam iktidarsız, işte. Ya seninki?"*

Bir kadehe viski doldurup hızla içti. İçki gözlerini sulandırdı ve açtığında yanında birisinin durduğunu gördü.

Bu... kimdi? Dystal. Matthew Dystal: Bekâr, film yazarı mı ne; sokağın aşağısında yaşıyor. Ona Matt diye hitap ediyorduk.

"Berbat, değil mi?" dedi adam, şişeyi Prentice'in elinden alırken.

"Nasıl yani?"

"Her şey," dedi adam. Kadehini doldurdu ve hızla bitirdi. "Onlar... Şu insanlar." Kadehini yine doldurdu.

"İyi insanlar," dedi Prentice kendini zorlayarak.

"Öyle mi dersin?"

Adam sarhoştu. Belli ki çok sarhoştu. Ve saat daha dokuz buçuktu.

"Öyle mi dersin?" diye tekrarladı.

"Tabii... Sence değil mi?"

"Elbette. Ben de onlardan biriyim, değil mi?"

Prentice konuğuna dikkatle baktı, sonra oturma odasına geçti.

Dystal kolundan tuttu. "Dur," dedi. "Dinle. Sen iyi birisin. Seni pek tanımıyorum ama sevdim, Hank Prentice. Sana bir nasihat vereceğim." Fısıldayarak devam etti: "Buradan git," dedi.

"Ne?"

"Beni duydun. Buradan taşın. Başka bir şehre taşın."

Prentice asabının bozulduğunu hissetti ama kendini frenledi. "Neden?" diye sordu gülümseyerek.

"Orasını boş ver," dedi Dystal. "Dediğimi yap. Bu gece. Tamam mı?" Yüzü mosmordu, terden yapış yapış olmuştu, gözbebekleri kocamandı.

"Bak, Matt, çok acayip bir şey söylüyorsun. Bizi sevdiğini söylememiş miydin? Şimdi de bizden kurtulmak istiyorsun."

"Dalga geçme," dedi Dystal. Pencereyi gösterdi. "Ay'ı görebiliyor musun? Seni aptal herif, yoksa..."

"Hey, hey! Ağır ol!"

Dystal sesini duyunca donakaldı. Gözlerini bir anlığına kapattı, sonra usulca açtı. Ama kıpırdamadı.

Lucian Ames mutfağa girdi. "Neler çeviriyorsun," dedi kolunu Dystal'ın omzuna atarak, "ev sahibimizi bütün gece tekeline mi almaya çalışıyorsun?"

Dystal cevap vermedi.

"Bir kadeh daha koymaya ne dersin, Hank?" dedi Ames elini çekerken.

Prentice, "Tabii," dedi ve içkiyi hazırladı. Göz ucuyla Dystal'ın dönüp odadan sertçe çıktığını gördü. Ön kapının açılıp kapandığını duydu.

Ames kıkırdıyordu. "Zavallı Matt," dedi. "Yarın, akşamdan kalma olacak. Ne kadar yazık, değil mi? Yani insan, büyük bir Hollywood senaristinin adabıyla içebileceğini düşünüyor. Matt öyle değil. Sırf etiketlerine bakarak sarhoş oluyor."

Prentice, "Ya?" dedi.

"Sana saçma sapan kâbuslarından birini mi anlatıyordu?"

"Ne? Hayır... sadece laflıyorduk. Ondan bundan..."

Ames, içkisine bir buz attı. "Ondan bundan mı?" dedi.

"Evet.

Ames viskisinden bir yudum aldı ve ufak tefek görünmesine rağmen her nasılsa, kıvrak bir edayla pencereye doğru yürüdü. Uzunca bir süre sonra şöyle dedi: "Eh, ne güzel bir gece, değil mi? Hava güzel ve açık. Ay da çok hoş." Arkasını döndü, kırmızı bir paketten fiskesiyle bir sigara çıkardı ve sigarayı yaktı. "Hank," dedi, gri dumanın ağzının kenarlarından süzülmesine izin vererek, "söyler misin: Eğlenmek için ne yaparsın?"

Prentice omuz silkti. Tuhaf bir soruydu ama bu gece ona her şey tuhaf geliyordu. "Bilmem," dedi. "Arada bir sinemaya giderim. Televizyon izlerim. Sıradan şeyler."

Ames başını bir yana devirdi. "Ama... sıkılmıyor musun?" diye sordu.

"Tabii, sanırım. Arada bir. Ne de olsa yeminli mali müşavirim, dünyanın en büyüleyici işi sayılmaz."

Ames anlayışlı bir sesle güldü. "Berbat, değil mi?"

"Mali müşavir olmak mı?"

"Hayır. Sıkılmak. Dünyadaki en kötü şey sayılır, sence de öyle değil mi? Biri, bunun bir insanın işleyebileceği tek günah olduğunu söylemişti."

"Umarım öyle değildir," dedi Prentice.

"Niye?"

"Yani... herkes sıkılır, değil mi?

"Dikkatli olurlarsa," dedi Ames, "sıkılmazlar."

Prentice bu konuşmanın gitgide daha da çok canını sıkmaya başladığını fark etti. "Tabii, bir reklam ajansının başında olmanın," dedi, "faydası oluyordur."

"Hayır, pek sayılmaz. Diğer tüm işler gibi, başta ilginç geliyor ama sonra alışıyorsun. Başka meşgalelerin peşine düşüyorsun."

"Ne gibi?"

"Ah... Ne olursa. Her şey." Ames babacan bir edayla Prentice'in koluna vurdu. "İyi çocuksun, Hank," dedi.

"Sağ ol."

"Ciddiyim. Buraya taşınmanıza ne kadar sevindiğimizi anlatamam."

"Biz sizden de çok sevindik!" Ann elinde birkaç boş bardakla, dengesizce evyeye doğru yürüdü. "Davey adına tekrar özür dilerim, Lucian. Charlotte'a da söyledim: Bu sıralar işi gücü yaramazlık. Bisikletinin selesini tamir ettiğin için sana teşekkür etmeliydi."

"Boş versene," dedi Ames neşeyle. "Oğlan, hiç oyun arkadaşı olmadığı için üzgün." Prentice'e baktı. "Biz yaşlılardan bazılarının da çocukları var, Hank ama artık koca insanlar oldular. Kızımız Ginnie'nin üniversitede olduğunu biliyorsunuzdur. Chris ve Beth'in oğlu da New York'ta yaşıyor. Ama yerinizde olsam telaşlanmazdım. Okul başladığı anda Davey kendine gelir. Görürsünüz."

Ann gülümsedi. "Eminim haklısındır, Lucian. Yine de özür dilerim."

"Saçmalama." Ames oturma odasına döndü ve Beth Cummings'le dans etmeye başladı.

Prentice o anda Ann'e, özel hayatlarını yabancılara ne bok yemeye anlattığını sormayı düşündü ama sormamaya karar verdi. Şimdi sırası değildi. Fazla öfkeliydi, kafası fazla karışıktı.

Parti bir saat daha sürdü. Sonra Ben Roth, "Bırakalım da dostlarımız biraz uyusun!" dedi ve insanlar yavaş yavaş gittiler.

Ann kapıyı kapadı. Memnuniyetten parıldıyormuş gibiydi; yıllardır görünmediği kadar genç ve güzel görünüyordu. "Yuvamız," dedi usulca. Kül tablalarını, kadehleri ve tabakları toplamaya başladı. "Aradan çıkaralım da sabah uğraşmak zorunda kalmayalım," dedi.

Prentice doğal bir sesle "Pekâlâ," dedi. Tam sehpayı yerine çekmek üzereyken telefon çaldı.

"Evet?"

Karşı taraftaki ses, yaprakların arasından geçen bir rüzgâr gibi keskin bir fısıltıydı. "Prentice, gittiler mi?"

"Kimsiniz?"

"Matt Dystal. Gittiler mi?"

"Evet."

"Hepsi mi? Ames? O da gitti mi?"

"Evet. Ne istiyorsun, Dystal? Geç oldu."

"Sandığından daha geç olabilir, Prentice. Sana sarhoş olduğumu söyledi ama yalandı. Ben sarhoş değilim. Ben..."

"Bak, benden ne istiyorsun?"

"Seninle konuşmalıyım," dedi ses. "Şimdi. Bu gece. Gelebilir misin?"

"Gecenin on birinde mi?"

"Evet. Prentice, beni dinle. Sarhoş değilim ve şaka yapmıyorum. Bu, ölüm kalım meselesi... Senin ölümün. Söylediklerimi anlıyor musun?"

Kafası karışan Prentice kekeledi.

"Evimi biliyorsun; köşeyi dönünce sağdan dördüncü ev. Hemen gel. Dinle, dikkatli ol; arka kapıdan çık. Arka kapı. Prentice, dinliyor musun?"

"Evet," dedi Prentice.

"Işıklarım kapalı olacak. Arkadan dolaş. Kapıyı çalmaya tenezzül etme, öylece gir ama sessiz ol. Seni görmemeliler."

Prentice bir tık sesi duydu, ardından sessizlik. Yerine koymadan önce ahizeye bir süre baktı.

"E?" dedi Ann. "Erkek erkeğe konuşma mı?"

"Pek sayılmaz." Prentice avuçlarını pantolonuna sildi. "Matt Dystal denen arkadaş, hastaymış. Ona gitmemi istiyor."

"Şimdi mi?"

"Evet. Gitsem iyi olur, sesi epey kötü geliyordu. Sen gidip yat. Ben birazdan dönerim."

"Tamam, tatlım. Umarım ciddi bir şeyi yoktur. Ama bir kez olsun *onlar* için bir şey yapıyor olmak güzel, değil mi?"

Prentice karısını öptü, banyonun kapısının kapanmasını bekledi; sonra, gecenin soğuğunda, dışarı çıktı.

Evinin yanındaki çim şeridi boyunca yürüdü, küçük çimenlikleri geçip Dystal'min arka kapısının merdivenlerini çıktı.

Bir süre durup kendi kendine ölçüp biçti, sonra içeriye girdi.

"Prentice?" diye tısladı bir ses.

"Evet. Neredesin?"

Karanlıkta bir el koluna dokunduğunda gerilerek sıçradı. "Yatak odasına gel."

Loş bir lamba açıldı. Prentice pencerelerin kalın perdelerle örtüldüğünü gördü. Odanın içi serindi. Serin ve nemli...

"E?" dedi Prentice öfkeli bir sesle.

Matthew Dystal elini kumral saçlarının arasından geçirdi. "Ne düşündüğünü biliyorum," dedi. "Ve seni suçlamıyorum. Ama buna mecburdum, Prentice. Buna mecburdum. Ames sana 'saçma sapan kâbuslarımdan' bahsetmiştir ve bunu aklına kazımışsındır ama işin doğrusunu anlatayım." Elini yumruk haline getirdi. "Söyleyeceğim her şey doğru. Kulağa ne kadar acayip gelse de doğru; ve delillerim var. Ne kadar istersen... Şimdi hiç sesini çıkarma, Prentice ve beni dinle. Söz konusu sizin hayatınız; senin, karının ve oğlunun. Ve... Belki de benim..." Sesi alçaldı; sonra aniden "Bir içki ister misin?" dedi.

"Hayır."

"İçmen lazım... Şu anda sadece kafa karışıklığının eşiğindesin, dostum. Ama kafa karışıklığından daha beter şeyler de var. Emin ol." Dystal kitaplığa doğru yürüdü ve orada neredeyse bir dakika boyunca dikildi. Döndüğünde yüz ifadesi nispeten daha sakindi. "Yaşadığın eve dair," dedi, "ne biliyorsun?"

Prentice huzursuzca kıpırdandı. "Eğer kastettiğin buysa, orada bir adamın kendini öldürdüğünü biliyorum."

"Peki, sebebini biliyor musun?"

"Hayır."

"Çünkü kaybetti," dedi Dystal, kıkırdayarak. "Kısa çöpü çekti. Böyle bir teşvik olabilir mi?"

"Ben gitsem iyi olacak," dedi Prentice.

"Dur." Dystal cebinden bir mendil çıkardı ve alnını sildi. "Niyetim söze böyle başlamak değildi. Sadece bunu daha önce kimseye anlatmadım ve çok zor. Sebebini anlayacaksın. Lütfen, Prentice, ben bitirene kadar gitmeyeceğine söz ver!"

Prentice sırım gibi, gergin, ufak tefek adama baktı ve kendini bu olağanüstü rahatsız duruma sokmasına sebep olan zayıflığına küfretti. Eve gitmek istiyordu. Ama şu anda gidemeyeceğini biliyordu.

"Pekâlâ," dedi. "Devam et."

Dystal iç geçirdi. Sonra pencereye bakarak konuşmaya başladı. "Bu evi ben inşa ettim," dedi, "çünkü evleneceğimi düşünüyordum. Yanıldığımı anladığımda iş işten geçmişti. Satmam gerekirdi, biliyorum, bunu anlıyorum ama evrak işleriyle uğraşamayacak kadar berbat hissediyordum. Hem dairemden çoktan çıkmıştım. Ben de buraya taşındım." Öksürdü. "Sabırla dinle, Prentice: Bunu anlatmanın bir tek yolu var, o da en başından... Nerede kalmıştım?"

"Taşındın."

"Evet! Herkes çok nazikti. Beni akşam yemeğine, evlerine Davet ettiler, sürekli uğradılar, ufak tefek iyilikler yaptılar ve çok faydası oldu. Sahiden oldu. Bunlar ne kadar da iyi komşular, diye düşündüm. Sıradan... *Gerçek*. Aynen öyle: Gerçektiler. Ames reklamcı; Thomas avukat; Johnson boya şirketinin başında; Chambers sigortacı; Reiker ve Cummings mühendis... yani bundan daha olağan bir ekip olabilir mi?" Dystal duraksadı; yüzünde çirkin bir sırıtış belirdi, sonra yok oldu. "Onları sevdim," dedi. "Ve her şeyden çok memnundum. Ama elbette bir kadın seni terk edince neler olur, bilirsin. Hâlâ yaralarımı sarmaya çalışıyordum. Ve sanırım belli ediyordum çünkü Ames bir akşam geldi. Bir komşu gibi samimi bir şekilde uğradı. Birkaç kadeh içtik. Kadın meselelerinden konuştuk. Sonra, güm; durduk yere bana o soruyu sordu. Sıkılıyor muymuşum?"

Prentice dikeldi.

"İnsan sevgilisini kaybedince hevesinin büyük bir kısmını yitiriyor. Ona, evet, dedim. Epey sıkılıyorum. Sonra dedi ki, 'Ben de sıkılırdım.' Kelimelerini bire bir hatırlıyorum. 'Ben de sıkılırdım,' dedi. 'Başarı uğruna çektiğim onca meşakkat, verdiğim onca emek, geceyi gündüze katmak; hepsi bitti. Başardım,' dedi. 'Bankada mangırım vardı. Büyük bir ajansın ortağıydım. Kızım büyüdü, okula gitti. Emekliye ayrılmaya hazırdım, Matt. Ama mesele şu ki sadece elli iki yaşındaydım! Belki yirmi yıl daha ömrüm vardı. Ve mahalledeki

neredeyse herkes aynı durumdaydı – Ed, Ben, Oscar, hepsi öyleydi. Anlarsın ya: İşlerinde oyalanıyorlardı ama artık ilgilerini çekmiyordu. Sahiden. Çünkü o işlerin artık onlara ihtiyacı yoktu. Sıkılmışlardı." Dystal komodine doğru yürüdü ve kendine bir içki koydu. "Beş yıl önceydi," diye mırıldandı. "Ames bir süre lafı döndürüp dolaştırdı – ağzımı aradı; sonra bana bu konuda bir şey yapmaya karar verdiğini söyledi. Sıkılmak konusunda. Mahalledeki herkesi toplamıştı. Haftada bir, diye açıkladı, oyunlar oynuyorlarmış. Gerçek bir grup aktivitesiymiş. Mahalle girişimi... Sessiz sinemayla başlamış ama bir süre sonra ondan sıkılmışlar. Sonra kart oyunlarını denemişler. İlginç kılmak için yüksek bahisler yatırıyorlarmış. Sırası gelen kaybediyormuş. Sonra, dedi Ames, birisi oyunu *daha da* ilginç kılmayı teklif etmiş çünkü can sıkıcı olmaya başlamış. Bir gece strip poker oynamayı denemişler. Gırgırına işte; Rhoda kaybetmiş. Bir dahakinde Charlotte. Bir süre böyle devam etmiş. Ta ki, nihayet, Beth kaybedene dek. Herkes onu bekliyormuş. Ama ondan sonra pek heyecanı kalmamış, bahisler yine yükselmiş. Her biri, bir diğerinin eşiyle eşleşmiş; en az puan kazanan takım da..." Dystal şişeyi öne doğru eğdi. "Küçük bir takviye istemediğinden emin misin?"

Prentice içkiyi itiraz etmeden kabul etti. Tadı acı ve kuvvetliydi ama faydası oldu.

"Pekâlâ," diye devam etti Dystal, "tüm bunlara inanmakta çok güçlük çektim. Yani, ne de olsa, bahsettiğimiz kişi Ames – kır saçlı, gözlüklü bir mali müşavir... Yine de konuşma şeklinden anladım – bir şekilde gerçek olduğunu anladım. Belki Ames gibi bir adamın tüm bunları uyduramayacağını hissettiğimdendir! Neyse, mümkün olan tüm kombinasyonları denedikten sonra yine sıkıcı gelmeye başlamış. Kadınlardan birkaçı durmak istemiş ama elbette o noktada iş işten geçmiş. Eğlence Gecelerinden birinde, Ames fotoğraflar çekmiş. Bu yüzden devam etmek zorunda kalmışlar. Her hafta yeni bir şey oluyormuş. Farklı bir şey... Ames, eş değiştirmenin onları bir süre oyaladığını söyledi: Chambers, Jacqueline'le iki haftalık bir tatile çıkmış; Ben ve Beth, Acapulco'ya gitmişler, vesaire. Ben de bu noktada dahil oldum." Dystal elini kaldırdı. "Biliyorum, bana

söylemene gerek yok; bundan sakınmalıydım. Ama o sıralar daha gençtim. Büyük bir yazardım, görmüş geçirmiştim. Hollywood'da çalışıyordum. Ona şoke olduğumu söyleyemezdim, zanaatıma ihanet etmiş olurdum. O da böyle düşünmüş, bana bu yüzden söylemiş olsa gerek. Hem, er geç öğreneceğimi biliyordu. Bunu başka herkesten saklayabilirlerdi ama bu sokaktaki birinden saklayamazlardı. Ben de ayak uydurdum. Teklifini kabul edip bir sonraki Grup Aktivitesine katıldım, onlara bu adı vermişti.

"Ertesi sabah, bu ziyaretimi rüyamda gördüğümü sandım. Sahiden. Ama beklendiği üzere cumartesi günü telefon çaldı ve Ames, "Tam sekizde başlıyoruz," dedi. Evine gittiğimde içerisi tıklım tıklımdı. Mahalledeki herkes oradaydı. Ve her zamankiyle bire bir aynı görünüyordu. İçkiler, dans; ne ararsan... Bir süre sonra tüm bunların mükellef bir eşek şakası olup olmadığını merak etmeye başladım. Ama saat onda, Ames bize o akşamın sürprizini açıkladı." Dystal ansızın ürperdi. "Hem de ne sürpriz," dedi. "Yaptıkları şeye bulaşmak istemediğimi söyledim ama Ames içkime bir şey karıştırmıştı. Kendimi kontrol edemiyordum. Beni yatak odasına götürdüler ve..."

Prentice bekledi ama Dystal cümlesini bitirmedi. Gözleri fıldır fıldır dönüyordu.

"Boş ver," dedi. "Ne olduğunu boş ver! Sözün kısası, sarhoştum ve... eh, dişimi sıkıp bitirdim. Mecburdum. Anlıyorsun, değil mi?"

Prentice anladığını söyledi.

"Ames bana tek günahın, yegâne günahın, sıkılmak olduğunu söyledi. Gerekçesi buydu, teşviki buydu. Sadece günah işlemek istemiyordu, hepsi bu. Grup Aktiviteleri devam etti. Ve daha da kötüye gitti. Çok daha kötüye... Mesela, bir suçu planladılar ve uyguladılar: Union Bankası soygunu. Belki haberleri okumuşsundur: 1953'te. Arabalarını ben kullandım. Başka bir sefer, rıhtımdaki bir antrepoyu ateşe vermenin sıkıntılarını bastıracağına karar verdiler. Yangın etrafa yayıldı. Prentice – burayla Detroit'in arasına düşen DC-7'yi hatırlıyor musun?"

Prentice, "Evet, hatırlıyorum," dedi.

"Onların marifeti," dedi Dystal. "Ames planladı. Bir yandan,

bence o bir dâhi. Yaptığımız şeyleri sana bütün gece anlatabilirdim ama vakit yok. Atlamam lazım." Parmaklarını gözlerine götürdü. "Jeanne d'Arc," dedi, "dönüm noktasıydı. Ames edebiyattan meşhur sahneleri canlandırmalarının onları oyalayacağına karar verdi. Bunun üzerine, Bud'la –sanırım orasıydı– Ana Cadde'ye gittiler ve bunun eğlenceli olacağını düşünen bir fahişe buldular. Ona yirmi beş dolar verdiler ama asla harcama şansı olmadı. Ames'in benzine bulanmış paçavra yığınını yaktığı âna dek güldüğünü hatırlıyorum... Ardından başka sahneleri de canlandırdılar. Marie Antoinette'in idamı. Hamlet'in babasının katledilişi. Demir Maskeli Adam'ı bilir misin? Onu da yaptılar. Ve çok daha fazlasını... Epey de sürdü ama Ames yine huzursuzlanmaya başladı." Dystal ansızın, ellerini uzattı ve onlara baktı. "Bir sonraki oyun, bir tür Rus ruletiydi. Çöp çektik. Kısa çöpü çekenin kendince bir yöntemle intihar etmesi gerekiyordu. Yapamazsa başına çok daha kötü bir şey geleceği konusunda sözleşildi – Ames, çok acayip teknikler geliştirmişti. Mesela sinir kıskaçları... Thomas oyunu kaybetti. Bu işi halletmesi için ona on iki saat tanıdılar."

Prentice teninde soğuk terden bir tabaka oluştuğunu hissetti. Konuşmaya çalıştı ama bunun imkânsız olduğunu fark etti. Elbette bu adam deliydi. Zırdeliydi. Ama... hikâyenin sonunu duymalıydı. "Devam et," dedi.

Dystal alt dudağını yaladı, bir içki daha koydu ve devam etti. "Cummings ve Chambers o noktada korktu," dedi. "Eve bir yabancının taşınacağını, bir sürü sorun çıkaracağını öne sürdüler. Reiker'ın evinde toplantı yaptık ve Chris'in aklına aramızda para toplayıp evi satın alma fikri geldi. Ama Ames bunu kabul etmedi. 'O kadar da dışlayıcı olmayalım,' dedi. 'Ne de olsa, yeni komşular da sıkılmış olabilir. Gruba taze kan gelse ne kadar iyi olurdu.' Cummings kötümserdi. 'Ya yanılıyorsan? Ya bize katılmak istemezlerse?' dedi. Ames gülüp geçti. 'Umarım,' dedi, 'bir tek bizim olduğumuzu düşünmüyorsundur. Her şehirde bizimki gibi mahalleler var. O kadar da eşsiz değiliz.' Sonra, yeni komşularla yürümezse icabına bakacağını ekledi. Nasıl yapacağını söylemedi."

Dystal yine pencereden dışarı baktı.

"Seni Davet etmek üzere olduğunu görebiliyorum, Prentice. Bu olduğunda işin bitti. Ya onlara katılacaksın ya da diğer tek seçeneği kabul edeceksin."

Ansızın odaya sessizlik çöktü.

"Bana inanmıyorsun, değil mi?"

Prentice ağzını açtı.

"Hayır, elbette inanmıyorsun. Hepsi deli saçması... Öyleyse sana kanıtlayacağım, Prentice." Kapıya yöneldi. "Hadi. Benimle gel ama ses çıkarma."

Dystal arka kapıdan çıktı, kapadı, yumuşak, kara çimlerin üstünde sessizce ilerledi.

"Bu sıralar mistisizme sardılar," diye fısıldadı Prentice'e. "Ames şeytanı çağırmaya çalışıyor. Geçen hafta bir köpeği katlettik ve On Emri tersten okuduk; ondan önceki hafta Ben'in kütüphanede bulduğu eski bir kitaptan ilahiler okuduk; ondan önce seks partileri..." Başını salladı. "Ama işe yaramıyor. Kimbilir neden? Gören de Şeytan, Ames'ten o kadar memnundur ki ekibine alır sanır."

Prentice komşusunun peşinden dikkatle yürüyerek ve sebebini merak ederek bahçeleri aştı. Harmon Sokak'taki derli toplu, küçük ofisini, ihtiyar Bayan Gleason'ı, öğle yemeğini yiyip gazete manşetlerini okuduğu, temiz, aydınlık lokantayı düşündü: Şu anda hepsi o kadar uzak geliyordu ki...

Niye, diye sordu içinden, gecenin bir yarısı, bir deliyle arka bahçelerde gizli gizli dolanıyorum?

Niye?

"Bu gece dolunay var, Prentice. Bu da tekrar deneyecekleri anlamına geliyor."

Matthew Dystal sessizce, çıt çıkarmadan, gölgelerden hiç ayrılmadan bahçeleri aştı. Bir dakika sonra, elini kaldırdı ve durdu.

Ameslerin evinin arkasındalardı.

İçerisi karanlıktı.

"Hadi," diye fısıldadı Dystal.

"Bir dakika." Her nedense kendi evinin ışıkları hâlâ parıl parıl

parlayan oturma odasını görmek, Prentice'e güven verdi. "Bence bu akşamlık bu kadar yeter."

"Yeter mi?" Dystal yüzünü buruşturdu. Prentice'in ceketinin kolunu, yumruğunun arasına sıkıştırdı. "Dinle," diye tısladı, "dinle, seni aptal. Sana yardım etmek için canımı tehlikeye atıyorum. Hâlâ anlamıyor musun? Sana söylediğimi bir duysalar..." Kolunu bıraktı. "Prentice, *lütfen*. Şu anda bir şansın var, bu rezil meseleden kurtulmak için bir şansın var ama fazla zamanın yok... Bana inan!"

Prentice, iç geçirdi. "Ne yapmamı istiyorsun?" dedi.

Burnundan soluyan Dystal, parmak uçlarında, evin yan cephesine doğru yürüdü. Küçük, zemin seviyesinde bir pencerenin önünde durdu.

Kapalıydı.

"Prentice. Yavaşça... Eğil ve görünmemeye çalış."

Dystal görünmez, yavaş hareketlerle uzandı ve pencereyi itti. Bir santim açıldı. Tekrar itti. Bir santim daha açıldı.

Prentice aralıktan süzülen sarı bir ışık gördü. Bir anda boğazı kuruyup acımaya başladı.

Bir gürültü geliyordu. Boğuk, hırıltılı bir ses; uzaktan gelen, uğultuya benzer bir mırıldanma.

"Bu da ne?"

Dystal parmağını dudaklarına götürdü ve işaret etti: "Bak."

Prentice pencerenin önünde diz çöktü ve ışığa doğru baktı.

Başta gözlerine inanamadı.

Eski evlerin çoğunda olan bodrumlar gibi bir bodrumdu; koca, demirden bir kazan, beton zemin, kalın sütunlar... Bu kadarını seçip anlayabiliyordu. Gerisini anlayamadı.

Zeminin orta yerinde renkli tebeşirlerle çizildiği belli olan bir çizim vardı. Prentice'e Davut yıldızını andırdı ama etrafında ve içinde başka semboller de vardı. Pek sanatsal sayılmazlardı ama epey teferruatlılardı. Ortadasındaysa, salata kâsesine benzer, tuhaf bir şekilde tanıdık gelen, boş, geniş bir kap vardı.

"Şuraya bak," diye fısıldadı Dystal geri çekilirken.

Biraz soluna bir çember ve beş ucu, çemberin çevresine eşit aralıklarla değen bir pentagram çizilmişti.

Prentice gözlerini kırpıştırdı ve dikkatini insanlara yöneltti.

Tahtadan bir platformun üstünde, etrafı adamlar ve kadınlarla çevrili, siyah cüppesi ve yılan şeklinde tacıyla birisi duruyordu.

Ames'ti.

Karısı Charlotte, üzerinde beyaz bir entariyle yanında duruyordu. Elinde pirinçten bir lamba vardı.

Diğerleri de cüppe ve entariler giymişlerdi: Ben ve Rhoda Roth, Bud Reiker ve karısı, Cummingsler, Chamberslar, Johnsonlar...

Prentice aniden gelen ve gözüne perde indiren baş dönmesini geçirmek için silkindi.

Sağda, kazanın yakınında, üzerine beyaz bir örtü serili bir masa vardı. Yarım metre yanında, üzerindeki bir düzine delikten çıkan yanan siyah mumlarıyla tuhaf, altı kenarlı bir yapı duruyordu.

"Dinle," dedi Dystal.

Ames'in gözleri kapalıydı. Usulca mırıldanıyordu:

Her çeşit bozulmaya, en beter şenaate,
Sen katlanırsın. Başın çamurun altında
Ve kıymetsiz kadınların bokunu arzular
Nihayet uyumak gibi, nefret dolu bir rüyanın sonunda;
Kadınlar seni ayaklarının altında çiğnemeli, sen soluyana kadar,
O en ölümcül buğuyu;
En adi solucanlar kıvranmalı, en gönülsüz vampirler gamlanmalı...

"Ulu İblis," dedi Dystal, kıkırdayarak.

"Ben," dedi Ames, "İpissimus'um," diğerleri tekrar etti: "O, İpissimus."

"Kitapları okudum, Karanlık Efendimiz. *Büyücü Abra-Melin'in Kutsal Büyüsünün Kitabı*'nı okudum ve reddediyorum!"

"Reddediyoruz!" diye mırıldandı Rothlar.

"İyiliğin gücüne, daima, Karanlığın gücü tarafından hizmet edilmelidir."

Ellerini kaldırdı. "Sunağında, Ankf-f-n-Khonsu'nun dikilitaşı; yanında *Ölüler Kitabı* ve *Yasa Kitabı*; iki tarafında altışar mum var, efendim: Zil, Hakkak Kalemi, Zırh, Kılıç, Çanak ve Yaşam Kurabiyesi..."

Prentice, evinin oturma odasında, sadece birkaç saat önce gördüğü insanlara baktı ve ürperdi. Çok bitkin hissetti.

"Biz, senin kulların," dedi Ames, kelimeleri bir şarkı gibi söyleyerek, "burada, tüm ihtişamlı hâkimiyetinle var olman için yalvarıyoruz, Ebedi Yaşamın ve Gecenin Efendisi, İnsan Ruhlarının Hükümdarı..."

Prentice kalkmaya yeltendi ama Dystal ceketine yapıştı. "Hayır," dedi. "Bekle. Bir dakika daha bekle. Bu görmen gereken bir şey..."

"...sana hizmet etmek için yaşıyoruz; ne olur, bu gece..."

"Şeytana, ortaya çıkması için yalvarıyor," diye fısıldadı Dystal.

"...lütfedip gel ve bize o en büyük, en kıymetli armağanı sun. Adağımızı kabul et!"

"Kabul et!" diye haykırdı diğerleri.

"Burada neler dönüyor ulan?" diye sordu Prentice hararetle.

Sonra, Ames konuşmayı kesti, diğerleri de sessizliğini korudu. Ames sol elini kaldırdı ve indirdi. Chris Cummings ve Bud Reiker başlarını eğdiler ve gölgelere doğru, geri geri yürüdüler. Prentice onları göremiyordu.

Charlotte Ames mumların durduğu altı kenarlı yapıya doğru yürüdü ve uzun, ince bir nesneyi eline aldı.

Geri döndü ve bunu kocasına uzattı.

Bu bir bıçaktı.

"Meyeceksin-öldür!" diye bağırdı Ed Chambers ve pentagramın üzerinden geçerek üzerine örtü serili masaya doğru yürüdü.

Prentice gözlerini ovuşturdu.

"Şşş."

Bud Reiker ve Chris Cummings o anda ışığa geri döndüler. Bir bohça taşıyorlardı. Battaniyelere sarılmıştı.

Bohça tepindi ve tuhaf, boğuk sesler çıkardı. Adamlar onu kaldırıp masanın üstüne koydular ve tuttular.

Ames, başıyla onayladı ve tahta platformun üstünden indi. Masaya doğru yürüdü, durdu; elinde mumların ışığıyla parıldayan, uzun bir kasap bıçağı vardı.

"Sen, Ey Yeraltının Efendisi, sana bu adağı adıyoruz! Sana, armağanların en nadirini!"

"O ne?" diye sordu Prentice. "O armağan ne?"

Dystal'ın sesi hazır ve hevesliydi. "Bir bakire," dedi.

Sonra battaniyeyi kaldırdılar.

Prentice'in gözleri yuvalarından fırlayacak gibi oldu, kalbi, göğsünün duvarlarına doğru hücum ediyordu.

"Ann," dedi, boğuk bir fısıltıyla. "Ann!"

Bıçak yukarı kalktı.

Prentice alelacele ayağa kalktı ve baş dönmesiyle mücadele etti. "Dystal," diye haykırdı. "Dystal, Tanrı aşkına, ne yapıyorlar? Onları durdur. Duydun mu? Onları durdur!"

"Yapamam," dedi Matthew Dystal hüzünlü bir sesle. "Artık çok geç. Maalesef karın söylememesi gereken bazı şeyleri söyledi, Prentice. O kadar uzun zamandır gerçek bir tane arıyorduk ki..."

Prentice, üzerine hücum etmeye çalıştı ama kalkmaya yeltenince dengesini kaybetti. Yere düştü. Kolları ve bacakları uyuşuyordu. Sonra bir anda, içtiği içkinin acı tadını hatırladı.

"Açıkçası, bundan kaçınmak mümkün değildi," dedi Dystal. "Yani, oğlan biliyordu ve sana er geç söyleyecekti. Sen de soruşturmaya başlayacaktın ve – ah, anlarsın ya... Lucian'a zamanında evi almamız gerektiğini söyledim ama çok inatçı, her şeyi bildiğini sanıyor! Tabii, şimdi yakmamız gerekecek ve o güzelim evi ziyan etmiş olacağız." Başını iki yana salladı. "Ama sen hiç merak etme," dedi. "O zamana dek uyumuş olacaksın ve söz veriyorum, hiçbir şey hissetmeyeceksin. Sahiden."

Prentice gözlerini pencereye çevirdi ve uzun bir süre, sessiz çığlıklar attı.

Taşrada Ölüm

11 saattir araba kullanıyordu, açtı, sıcaklamış ve yorgundu ama duramazdı, yolun kenarına çekip o ulu çamlardan birinin altında bir süre dinlenemezdi; hayır. Çünkü, diye düşündü, bunu yaparsan, uykuya dalarsın. Ve bütün gece uyursun, bunu biliyorsun Buck; kasabaya geç gidersin, belki yarışa da gecikirsin, o zaman ne yapacaksın?

O da sürmeye devam etti. Uzun yokuşları inerken ve devasa, yemyeşil dağları yarıp geçen keskin virajları dönerken 110'da kaldı. 130'a çıkarak, o hızda kalıp çilesini kısaltabilirdi fakat yağmur yağmaya başlamıştı ve sis gibi çiseleyen, yolun üzerinde kaygan bir tabaka oluşturan, kötü cinsten bir yağmurdu. 130'da uğraşması gerekirdi. Hem, artık ağırdan almalıydı. Kaportanın altında epey eski bir motor var, çok aksi ve her an bozulmaya teşne ama umarım yarın bozulacağı tutmaz, diye düşündü. Bozulursa ayvayı yedin. Bunu pekâlâ biliyorsun. Bırak kaytarsın.

Buck Larsen pencereyi yedi santim daha açtı ve serin, keskin havayı ciğerlerine çekti. Hava tertemizdi, yaş çam kokuyordu, rehaveti alıyordu ve zihnini berraklaştırıyordu ama bu havadan nefret etti çünkü yağmurdan dolayı bu haldeydi. Ve yağmurdan hayır gelmezdi. Tabii, bazı iyi yanları da vardı, bitkilerin yetişmesini filan sağlıyordu ve insanlar muhtemelen bakıp, "Çok şükür, muhteşem, bu harika – yağmur!" diyordu. Ama bu yağmurda yarışmak zorunda kalsalar kesin çok farklı hissederlerdi. O zaman iş başka olurdu. Ansızın gözlerini göğe çevirirlerdi, kara bulutları görürlerdi, kalpleri çarpmaya başlardı ve korkarlardı, hey yavrum hey, birkaç saat daha geciktirsin diye Tanrı'ya dua etmeye başlarlardı. Sadece birkaç saatçik, lütfen... Ama yine de yağardı. Yağardı. Ve o güzel toprak pist,

çamura dönerdi. Belki şansın yaver giderdi de arabanın haşatını çıkarmazdın, belki de şanslı gününde olmazdın, para uçup giderdi, arabandan başka bir haltın olmadığı için onu teklif ederdin ama yağmur pisti yumuşatmış olurdu ve birisi, bir tur önce delik olmayan bir yere delik açmış olurdu, oraya takılırdın, direksiyon elinden fırlayıverirdi, tutmaya çalışırdın ama her şey için çok geç olurdu ve uçuverirdin. Bunu biliyorsun. Hem seni durduracak bir şey de olmazdı; ne dünyadaki tüm beyhude dualar ne de tüm yeminler: O hızla bariyere toslardın ve koruyucu aksamın sağlam kalmasını, kapıların yerinden fırlamamasını, arka tekerlerin sana toslamamasını umardın ama tüm bunlar olurdu; daima olur. Ve hepsi bittiğinde belki kırık bir kolla veya çatlak bir kafayla, başına daha neler geleceğini merak ederdin çünkü araban hurdaya çıkmış olurdu ve sana gelene kadar, kör bir uçak pilotuna sigorta yaparlardı. Tabii, onları da suçlayamazdın. Pek risk teşkil ediyor sayılmazsın.

Başını sertçe salladı ve gevşemeye çalıştı. Grange'e yüz kilometre daha kalmıştı. Yüz kilometrecik. Devede kulak. Gözün kapalı gidersin, daha önce de gittin, hem de kaç defa... (Ama o zamanlar gençtin, bunu unutma. Artık 48 yaşındasın. Yaşlı piçin tekisin, yorgunsun ve yağmurdan korkuyorsun. Aynen öyle. Korkuyorsun.)

Ha siktir!

Buck Larsen, barut rengi gökyüzüne baktı ve somurttu, sonra sisli ön camdan dikkatle dışarı baktı. Bir viraja yaklaşıyordu. Gazı kökledi ve viraja saatte 156 kilometre hızla girdi. Arabanın arkası hafifçe sola kaymaya başladı. Ayağını gazdan hafifçe çekti, arabayı düzeltti ve tekerlere tam güç verdi. Yola yapıştılar.

Evet, dedi.

Hız göstergesinin ibresi 100'e düştü ve kıpırdamadı. Bir şey yok, iyisin, diye düşündü, o kermes çiftçilerini cebinden çıkarırsın. En azından, çıkarsan iyi olur. Belki birinci olmazsın da ikinci olursun; en kötü, üçüncü. Üçüncülük parası, aşağı yukarı üç yüz olmalı. Ama, diye düşündü, ya yağmur başlangıç çizgisini bozarsa? Boş ver, bozmaz. Bu tekerler kana susamış. Biraz yağmur onları durduramaz.

Bir tabelada şöyle yazıyordu: GRANGE-65 kilometre.

Buck ön farlarını açtı. Trafik yolu tıkamaya başlamıştı ve içten içe buna seviniyordu; etrafında insanlar varken o kadar telaşlanmazsın, diye düşündü. Ama tek dileği, ona öyle, cenazeye çok erken gelmişler gibi bakmamalarıydı. Sizi orospu çocukları, diye düşündü. Beni tanımıyorsunuz, ben size yabancıyım ama hepiniz, yarın öldüğümü görmek istiyorsunuz. İstediğiniz bu, yarışa bu yüzden geleceksiniz. Eh, hayal kırıklığına uğrattığım için üzgünüm. Sahiden üzgünüm. Bu yüzden popüler değilim: Fazla uzun süre hayatta kaldım. (Sonra, hayır, sebebi bu değil, diye düşündü. Popüler olmamanın sebebi, pek iyi gitmiyor olman. Hadi ama, Larsen, itiraf et. Bununla yüzleş. Yaşlanıyorsun ve yavaşlıyorsun. Temkinli olmaya başladın. Bu yüzden artık büyük yarışlara katılmıyorsun. Hep sonlardasın, belki sonuncu gelmiyorsun ama hep geridesin. Seni gören yok. Sana para veren yok. Yine de veriyorlarmış gibi çalışıyorsun. Bu yüzden burada, kuş uçmaz kervan geçmez bir yerde kırk takla atıyorsun; köylü oğlanlarla yarışıyorsun çünkü eskiden çok iyiydin. Eskiden. Ayrıca, tonla deneyimin var ve havada karada bitireceğine güveniyorsun. Ama kaybediyorsun. Koordinasyonunu kaybetmek üzeresin, artık hızlı düşünmüyorsun, hızlı hareket etmiyorsun, hızlı sürmüyorsun.)

Koca bir Lincoln, patinaj çekerek yanından geçti. Şoför ona dik dik baktı. Buck ona, kusura bakma, dedi. Senin için ölmek isterdim, dostum ama bir türlü fırsat bulamadım; bu sıralar biraz hastayım, bu işler nasıldır, bilirsin. Yine de yarın piste gel, yani, belli olmaz. Bakarsın baş aşağı düşerim, belki dışarı uçarım, bu rezil araba üzerime yuvarlanır ve beni yerden tırmıkla kazımaları gerekir. Olabilir.

Buck direksiyonu dirsekleriyle düz tuttu ve purosunun ucunu yaktı. Pekâlâ olabilir, diye düşündü. Ama bana değil. Buck Larsen'a değil. Dişlerini puroya sertçe kenetledi ve evet, diye düşündü, Carl Beecham hep böyle derdi: Bunun asla senin başına gelmeyeceğine inanman şart. Tabii, Carl yanılmıştı; yanıldığını –ne kadar olmuştu?– dört yıl önce Bonelli'de duvara toslayıp sekerek pistten çıktığında öğrenmişti.

Kalın, bodur parmaklarını bantlı direksiyona kenetledi. Kepenk-

leri hızla kapadı. Kendini ne zaman Carl'ı, Sandy'yi, Chick Snyder'ı veya Jim Lonnergan'ı veya onlardan herhangi birini düşünürken bulsa zihnindeki bir ipi çekerdi, devasa kepenkler aşağı inerdi ve onları düşünmeyi keserdi. Hepsi de onun dostlarıydı. Artık ya ölmüşlerdi ya da emekli olup kendi işlerine güçlerine bakıyorlardı ve çıkıp bir bira içecek, kart oynayacak veya sadece laklak edecek kimsesi kalmamıştı. Yalnızsın, diye düşündü ve böyle bir durumu daha da kötüye götürmek istemezsin, değil mi?

Tamam, yalnızım. Birçok insan yalnız... Birçok insanın işi bile yok, böyle rezil bir işleri bile yok.

İçinden, halinin vaktinin yerinde olduğunu geçirdi ve bunu yapmaktan nefret ettiği için –bir zamanlar düşündüğü gibi– neden gidip de araba yarışçısı olduğunu düşünmedi. Bunda anlaşılmayacak bir şey yoktu. Büyüdüğü kasabada toprak pist vardı. Arabaları izlemeyi ve gürültüyü dinlemeyi sevdiği için pit alanlarında takılmaya başlamıştı. Gençti ama epey iyi bir tamirciydi ve sürücülere, makinelerinin tadilatı konusunda yardımcı oluyordu. Sonra, artık kim olduğunu hatırlamadığı birisi hastalandı ve onun sürmesini istedi. Çok heyecan vericiydi ve o zamana dek pek heyecanlanmamıştı. O da tekrar denedi.

Deneyiş o deneyiş. O zamandan beri sürüyordu, hatta bu, nasıl yapıldığını bildiği tek şeydi. (Hayır, bu da doğru değildi. Tamircilik yaparak da geçinebilirdi.)

Neden yapmayayım ki? Yapacağım. Birkaç birincilik alıp köşeyi dönerim; bir garaj kurarım, sonra bırakırım, başka piçler kelleyi koltuğa alır. Ne uğraşacağım?

Yağmur bir anda bastırdı ve öfkeyle pencereyi kapadı. Neredeyse bir saat boyunca arabadan başka bir şey düşünmedi, her şeyin sağlam olduğundan emin olmak için her bir parçasını zihninde kontrol etti. Zaten iki yıllık motoru epey dezavantaj getiriyordu, o eksik beygirleri becerisiyle telafi etmesi gerekiyordu, yine de eksik kalıyordu. Diğer oğlanların çoğunun altında yeni aletler olacaktı. Daha fazla tork. İbreler daha yüksek. Epey ter dökmesi gerekecekti.

Buck, önce 70'e sonra 40'a düştü, bir benzin istasyonunun önü-

ne çekti. Tuvalete girdi, yüzüne soğuk su çarptı ve üzerindeki toz toprağın birazını sildi.

Lokantaya gitti ve kalan altı dolarının birini yemeğe harcadı.

Sonra Chevy'yi *The Plantation* adlı bir otelin önüne çekip kilitledi. Yağmur, verdiği onca savaş üzerine kırışmış, kıvrımlı kaportasının üzerinde parlıyor, arabayı daha az çirkinmiş gibi gösteriyordu. Ama ne olursa olsun çirkindi. Sert, yıkık dökük bir görüntüsü vardı. Bu, zorlu geçen uzun yılların verdiği bir görüntüydü; sıradan binek arabaları az da olsa andırıyor olmasına karşın alakası bile yoktu. Sadeleştirilmiş, amortisörleri sertleştirilmiş, alçaltılmış, ince ayarları yapılmış, dengelenmiş; bir savaşçının yüreğine ve içgüdülerine sahip, hırpani, vahşi bir hayvandı. Otobanda, kuzuların arasında bir kurttu ve ancak pistte özgür, mutlu ve evinde hissediyordu.

Chevy, Buck Larsen'in kendisi gibiydi ve Buck bunu sezinliyordu. İkisi birlikte çok şey atlatmışlardı. Birçok kez direkten dönmüşlerdi. Ama öyle veya böyle, ikisi de şu anda hayattaydı, birliktelerdi; belki çirkin ve yaşlılardı, belki yeni modeller kadar hızlı değillerdi ama Tanrı'ya şükür bir iki şey biliyorlardı, o yeniyetmelerin asla öğrenemeyeceği numaralar biliyorlardı.

Buck lastiklere göz ucuyla baktı, başını salladı ve otele girdi. Beş buçukta uyandırılmak üzere kayıt bıraktı. Resepsiyondaki yaşlı adam, asla kaçırmayacağını söyledi. Buck odasına gitti: Küçük ve sıcaktı ama sadece üç dolara patlamıştı, o kadara ne beklenirdi?

Yağmuru dinledi ve ona, "Bak, yarın ikinci veya üçüncü olacağım ve beni durduramazsın. Kusura bakma. Karnımı doyurmam lazım," dedi.

Işığı kapadı ve derin, kör karanlık bir uykuya daldı.

Uyandığında pencereye doğru gitti ve yağmurun durduğunu gördü ama o saat içinde durmuştu, yani pek bir anlam ifade etmiyordu. Dışarı çıktı, açık bir yer buldu ve kızarmış ekmek ve kahveyle hafif bir kahvaltı yaptı.

Sonra Chevy'yi kasabanın 20 kilometre dışına, Soltan Pisti'ne sürdü. Normalde tozlu olan ama şu anda nehir havzasına dönmüş,

yüzeyi yapış yapış, kara bir çamurla kaplı bir arsanın ortasındaydı. Pistin kendisi, diğer birçok piste benziyordu: gri, çürüyen levhalardan çitler; bir dizi gıcırdayan, sert, kıymıklı banktan oluşan tribün; kalın tahtadan bir çarpma duvarı ve yaş topraklı dar bir oval pist. Koca bir silindir, toprağı gayretle sıkıştırıyordu ama hiçbir işe yaramayacaktı. Kıran kırana geçecek sıralama turlarının ardından çamur gevşeyecekti. Kısa bir yarışın sonrasında pist tekrar göle dönecekti.

Şafak yeni sökmüştü ve göğe boydan boya, gri bir ışık çökmüştü. Ortalık sessizdi, silindir toprakta ses çıkarmıyordu, silindiri kullanan adam sessiz ve yorgundu. Soğuktu da ama Buck kumaş ceketini çıkardı. Bagajdan aletlerini çıkardı ve yere serdi. Önce arabanın susturucularını söktü; sonra tertipli bir şekilde, arka tarafı krikoyla kaldırıp sol arka lastiği söktü ve inceledi. Basıncını kontrol etti, tekere geri oturttu ve aynını diğer tüm lastiklere yaptı. Sonra tekerleri kontrol etti. Sonra frenleri.

Yavaş yavaş başka arabalar da geldi ve bir süre sonra pit alanları doldu. Buck'ın Chevy'yle işi bittiğinde her şeyin yerli yerinde, arabanın yarışa hazır olduğundan mümkün mertebe emin olunca koca ellerini yağlı bir beze sildi ve rakiplerine göz gezdirdi.

Sandığından daha zor olacaktı. İki yepyeni süperşarjlı Ford; 1957 model, yakıt enjeksiyonlu bir Chevrolet; üç Dodge D-500 ve fiyakalı bir Plymouth Fury vardı. Kalan otomobiller nispeten sıradandı; birkaçı derme çatmaydı, hurdadan bozmaydı, yanları ve tepeleri kabaca dövülerek yerleştirilmişti.

Toplam on dokuz araba.

Ve en az on yedisini yenmeliyim, diye düşündü Buck. Yeni bir Pontiac'ın yanına gitti ve içine baktı. Mütevazı bir arabaydı, çok mütevazı. Ama belli olmazdı. Arabanın yanına yazılmış ismi inceledi: Tommy Linden.

Hiç kimse. Buck, bezi kaldırdı, Chevy'ye döndü. Birkaç saat geçmişti ve yakında 12'ye gelecek, sıralama turları başlayacaktı. Biraz dinlense iyi olurdu.

Bezden bir brandanın üstüne uzandı ve tam gözlerini kapamak üzereyken Pontiac'a doğru yürüyen genç bir adam gördü. Belli ki

Soltan'daki "kadınlar giremez" kuralından bihaberlerdi çünkü yanında bir kız vardı. Hem de gençti; olsa olsa 21, 22 yaşlarındaydı. Ve birçoğu gibi kaknem ve erkeksi değil, yumuşak, narin ve temizdi. Bazı kızlar hep temiz kalıyor, diye düşündü Buck. Ne yaparlarsa yapsınlar, nerede olurlarsa olsunlar. Anna-Lee biraz daha, birazcık daha öyle olsaydı, belki onunla devam ederdi. Ama kadın, köpek gibiydi. İnsan niye gidip o kadar pasaklı bir karıyla evlenir ki? Tanrım... Kıza baktı ve eski karısını düşündü, sonra oğlana odaklandı. Yirmi beşinde. Yakışıklı, kaslı: Herif dünyalar onun sanıyor. Hemen anlaşılır. Gözlerine bak.

Buck, kolonlardan sıralama turlarının vakti geldiği duyurulana dek yarı uyur halde uzandı; sonra kalktı ve numaraların sırasını dinledi. Birinci, yirmi iki. İkinci, doksan bir. Üçüncü, yedi.

Dokuzuncuydu.

İnsanlar pit alanlarında koşturmaya başladı, izleyiciler tribünlerde yerlerini aldı, kolonlar bas bas bağırdı, sonra 22 numara, sarı bir Ford start çizgisine geldi.

Bayrak indirilince kükreyerek yola koyuldu.

Diğerleri onu takip etti.

Çağırıldığında, Buck Chevy'nin kaportasına hafifçe vurdu, onu dinledi ve homurdandı. Pist lime lime olmaya başlamıştı ama en kısa süreye ulaşmak hâlâ mümkündü. Yavaşça çizgideki yerini aldı ve bayrak indirildiğinde, çizginin gerisindeyken boş viteste motoru bağırtıp sonra gazı kökleyerek start çizgisini yıldırım gibi geçti. İkinci turunda, arabanın arkasını hafifçe sürttü ama bir şey olmamıştı, sadece bir sıyrıktı.

Pit alanına girdi ve kaskını çıkardığı anda spikerin sesini duydu: "Buck Larsen'ın sürdüğü, altı numaralı araba – 26.15."

Kalabalıktan takdir mırıltıları geldi. Buck düzgün bir süre olduğunu düşündü ve tekrar yerine oturdu. Fury, 26.15'in biraz üzerinde bir süreyle bitirdi.

Sonra Pontiac'ın sırası geldi.

"Sırada Tommy Linden'ın sürdüğü, 14 numaralı araba."

Gri arabanın egzozları, yola çıkarken vahşice gürledi. Pist artık

kötü durumdaydı. Çok kötü. Buck daha iyi hissediyordu: Başlangıçta ikinci sırayı kapmıştı. Kimse bu çorba gibi pistte 26.15'in pek altına inemezdi.

Pontiac start çizgisinde o kadar çabuk hızlandı ki arkası neredeyse yalpalayacaktı. Buck, sakin ol 14, diye düşündü. Sakin. O küçük kızı etkileyeceksin ama yarışın başlangıcında en geride, kıçının üstüne oturacaksın.

14 numara son virajı neredeyse yan döndü, düzeldi ve bitiş çizgisini feryat figan geçti. Pist boyunca her viraja, duvara yapışarak girmişti. Buck geçerken oğlanın yüzünü gördü. Gülümsemiyordu. Gözleri dümdüz ileriye kilitlenmişti.

Bittiğinde kolonlar gürledi: "Tommy Linden, 14 numara, 26.13'le bitiriyor!"

Buck somurttu. Diğer süperşarjlı Ford, muhtemelen 26'nın altına inecekti. O torkla, tabii inerdi.

Oğlan, Pontiac'tan indi ve daha kaskını çıkaramadan pembe elbiseli kız, lastik yığınının yanından fırlayıp tuhaf bir şekilde kaskın kayışına asılmaya başladı. Oğlan sırıttı. "Hadi, bırak şunu," dedi ve kızı yavaşça kenara itti. Yüzü şimdiden epey kirliydi ve artık pek de genç görünmüyordu. Lastiklerine baktı ve Buck'a doğru yürüdü. "Hey," dedi, "Birisi kaskımla oynadı, süreyi duyamadım. Kaç yaptığımı hatırlıyor musun?"

"26.13," dedi Buck.

"Fena sayılmaz, ha?" dedi oğlan, neşeyle. Sonra sakızını tükürdü. "Sen kaç yaptın?"

"26.15."

Oğlan, Buck'ı gözüyle tarttı, yaşına ve yüzündeki endişeye baktı. "Olsun," dedi, "o da fena değil. Daha önce hiç Soltan'a geldin mi?"

"Uzun zaman oldu," dedi Buck.

"Eh, yani, arada bir burada biraz antrenman yapıyorum." Duraksadı. "Ben, Tommy Linden, Pinetop'ta yaşıyorum."

Buck elini uzatmadı. "Larsen," dedi.

Genç adam cebinden bir sakız daha çıkardı, paketini açtı, katladı ve ağzına attı. "Sana bir şey söyleyeyim," dedi. "Bak, dediğim gibi,

arada bir burada antrenman yapıyorum. Andy Gammon'ın garajıyla çalışıyorum – Pinetop'talar. Açık söyleyeyim, 36 numaranın peşindeyim. Şu modifiyeli Ford var ya?"

"Evet."

"Demek istediğim; beni geçebileceksen, buyur, geç. Anlatabildim mi? Ama, ah – geçemeyeceksen, yoluma çıkmazsan çok makbule geçer." Oğlanın bakışları sert ve öfkeliydi. "Yani, o Ford'u haklamayı çok istiyorum."

Buck dikkatlice purosunu yaktı. "Elimden geleni yaparım," dedi.

"Sağ olasın," dedi oğlan. Sonra göz kırptı. "Bak, yanımda hatun var. Beni çok beğeniyor. Onu hüsrana uğratmak istemem, anladın mı?" Buck'ın koluna vurdu ve topuklarının üstünde, gerinerek yürüyüp arabasına geri döndü. Kotu dardı, beli düşüktü ve paçalarını bir çift koyu renk çizmenin içine sokuşturmuştu. Hiç endişesi yok, diye düşündü Buck. Biraz korkuyor olabilir ama endişeli değil. Böylesi daha iyi.

Güneş zonklamaya başladı, sıcaklık Buck'ın giysilerinin içine işledi ve o tanıdık sabırsızlığı, beklemenin getirdiği ıstırabı hissetmeye başladı. Neden hep bu kadar uzun sürer ki, diye düşündü. Sebebi yoktu.

Pistin karşısına geçmeye yeltendi ama bacağı, platinin olduğu yer sızlamaya başladı –her yağmurda tutardı– o da oturdu. Yüzü ıslaktı; toz, kulağının arkasındaki parlak yara izlerinin üstünü kaplamaya başlamıştı; ter, burnundan fışkıran siyah kılların uçlarında boncuk boncuk olmuştu. Başını çevirdi ve Tommy Linden ile pembe elbiseli kızı gördü. Kız, oğlanın kulağına bir şeyler fısıldıyordu, o da gülüyordu.

Sıcağı batsın! Yüzünü sildi, bakışlarını Tommy Linden'dan ve kızdan uzağa çevirip lastiklerini tekrar kontrol etti. Sonra bir daha kontrol etti. İlk yarışa başlama vakti gelmişti; beş turluk bir kupa yarışı. Hiçbir kıymeti yoktu.

Yarış başladı; iki Ford, derhal ileri fırladı; Buck, Chevy'nin gazını kökledi ve peşlerinden başladı. 14 numara, patinaj çekerek çok vakit kaybetti ve geriye düştü. Ama hep arkasındaydı, bir sağa, bir sola

seğirtiyor, zorluyordu. Buck, pozisyonunu koruyabileceğini biliyordu –beş turluk bir yarışta, kim olsa korurdu– ama risk almamaya karar verdi; bu yarış bir boka yaramıyordu. Virajı açıktan aldı ve Pontiac'ın iç taraftan kendisini geçmesine izin verdi. Şoförün bu gayretiyle arabanın arkası sertçe yalpaladı ama pistte kaldı.

Yarış birkaç dakika içinde sona ermişti ve Buck'ın Chevy'si, geçilen tek araba olmuştu: Mercedesleri geride bırakmak konusunda hiç sorun yaşamamıştı, onlar da Fury ile aralarındaki farkı korumuşlardı.

Fakat elbette bunun hiçbir anlamı yoktu. Bu kısa yarışların amacı seyircilerin vakit öldürmesiydi, kimse ciddiye almıyordu.

Birkaç motosiklet on tur atıp toprağı daha da yumuşattılar; ardından iki kısa yarış daha yapıldı ve sonunda, sıra büyük etkinliğe gelmişti: 150 turluk esas yarış.

Buck bir kez daha start çizgisine çekti; ters başlangıç yapılacaktı. Hızlı arabalar arkaya, yavaş arabalar öne.

Omuz kemerlerinin arasına dikkatle girdi, emniyet kemerini kucağına sıkıca kenetledi, kapıları kontrol etti ve kaskını taktı. Sıcaktı ama buna alışsa iyi ederdi; uzun bir süre katlanmak zorunda kalacaktı.

14 numara, motoru gürleyerek hafifçe yanına çekti. Tommy Linden, kaskını başına yerleştirdi ve abartılı bir hareketle esnedi. Gözleri Buck'ın gözleriyle buluştu ve gözünü ayırmadı.

"Baksana," diye bağırdı Linden. "Bence şu iki Ford, fabrika çıkışı değil, anlatabildim mi?"

Buck gülümsedi. Fena çocuk değilmiş, diye düşündü. İyi çocukmuş. "Peki, ya *seninki*?" diye bağırdı.

"Asla!" diye gürledi neşeyle.

"Benimki de öyle."

"Ne?"

Kolonlar cızırdadı. "Şimdi, Red Norris, sürücüleri takdim edecek!"

Önlerindeki pist, yağmur yemiş bir dağ patikası gibiydi; koca çamur öbekleri ve yapış yapış, kapkara havuzlar, bütün pisti sarmıştı; en ufak bir parça temiz, sert zemin kalmamıştı.

Buck 14 numaraya göz ucuyla baktı ve Tommy Linden'ı, tribüne doğru el sallarken gördü. Orta yaşlı bir adam da ona el salladı. Buck başını çevirdi.

"Onu geçmeme izin verecek misin?" Oğlan, 36 numarayı gösteriyordu.

"Bana sorma! Ona sor!"

"Evet, niye ona sormuyorum ki?"

Takdimlerin ardından start hakemi elindeki sıkıca sarılmış yeşil bayrağıyla yerini aldı. Tüm sürücüler kasklarının kayışını bağladı. Bir an sessizlik çöktü, sonra bu sessizlik 19 yarış arabasından ortalığı zangırdatarak yükselen patlama sesleriyle kesildi.

Buck gülümsemeyi kesti, Tommy Linden'ı veya başka herhangi bir insan evladını düşünmeyi bıraktı. Sadece önündeki dakikaları düşündü. 36'nın peşinden gideceğim, diye karar aldı; o yolumu açsın, ben de arkasında tutunayım. Tek yapmam gereken bu. Duvara fazla yaklaşma, yeter. Kapıyı tekmelerinle açarak vakit geçirmek istemezsin. Usul usul. 36'nın peşinden ayrılmazsan paçayı yırttın.

Arabalar neredeyse bir dakika boyunca yaralı aslanlar gibi kükredi, bazılarının sesi sağlıklı gelirken bazıları pek de sağlıklı olmadıklarını gösterecek kadar öksürüyordu; sonra bayraklı adam hareketli start işaretini verdi. Buck, Pontiac'ın yerinde duramadığını, ileri atıldığını görüyordu ve mesafesini korudu. Pistte yavaşça döndüler, start hakemi incelemesini yaptı, sorun olmadığına karar verdi ve bayrakla işaretini verdi.

Yarış başlamıştı.

Buck, Pontiac'ı içeriden çabucak sollamak için direksiyonu kırdı ama çocuk ondan daha hızlı davrandı; bu hareketi tahmin etmiş, Buck'ı geride tutmak için sağa yanaşmıştı. İlk dönemeçte, 14 numaranın arkası şiddetle savruldu ve Buck, onun ya duvara sürtünüp bocalayacağını ya da geride kalacağını biliyordu. Geride kaldı. Daha çok vakit vardı.

Pontiac'ı yakından takip etti ama bunun o kadar da kolay olmadığını fark etti. Araba her dönemeçte makas atıyor, kuyruğuna

takılanları korkutup kaçırıyordu ve yerini koruyabilmek için her şeyi yapıyordu. İleride, Fordlar trafiğin arasından kolaylıkla sıvışıyor, peşlerinde koyu çamurdan bir iz bırakıyorlardı.

Biraz gevşedi ve arabayı yılların deneyiminin yönlendirmesine izin verdi. Pontiac kümeden ayrılmış araçları bir bir geçiyordu: On beş dakika içinde altıncı sırada olan Mercury'yi geçmişti ve beşinciyi yokluyordu.

Umarım denemeye kalkışmazsın, dedi Buck. O çocuklar henüz pek gayret etmiyorlar. Çok daha hızlı gidebilirler. Umarım bunu biliyorsundur.

Ama Pontiac uslanmıyordu, süratinden hiç ödün vermiyordu ve Buck, stratejisini gözden geçirmesi gerektiğini fark etti. 14 numaranın, üçüncülükten ötesine geçemeyeceğini fark etmesini bekleyecekti; sonra da ona blöf yapacaktı. Başlardaki o hararet geçince, tüm güçlerini sergileyip sert sürmeyi bıraktıklarında blöf yapılabilirdi.

Ama Pontiac'a blöf yapmasının mümkün olmayacağını görebiliyordu.

Belki şoförlük marifetleriyle ona ağzının payını verebilir, onu sıkıştırıp bir defa hata yapmasına sebep olabilir, sonra da önüne geçerdi.

Bu kararı verdikten sonra, Buck koltuğuna iyice yerleşti. Yarışın yarısı geride kalmıştı. Yedi tur daha bekle, sonra harekete geç.

Kuzey dönemecinde eski püskü bir Dodge'u solladı, tam düze çıkacakken sürücü kontrolü kaybetti. Dodge fırıl fırıl dönmeye başladı, çamurlu pistte seğirtti ve pistin dışına fırladı. Buck, bant kaplı direksiyonunu sertçe sola, sonra sağa kırdı ve arabadan kaçınmayı başardı. Siktir! 14 numara, dördüncü sıradaydı ve rüzgâr gibi gidiyordu. Eh... Ardından Buck, tamponunu önündeki Mercedes'in tamponuna dayadı ve gazı kökledi. Mercedes yalpaladı, kenara çekildi; Buck geçti. İkinci arabada da işe yaradı; kısa düzlükte Ford'u geçmekte olan 14 numarayı yakalamak için yerini almıştı.

Trafikten bir nebze kurtulana kadar üç tur daha bekledi ve Pontiac'ın kuyruğuna takıldı. İkisi de derin bir çukurdan geçerken kıç attı ama aralarındaki fark yedi santimi hiç geçmedi.

Buck, batı dönemecinde sola kırıp virajı biraz daha içeriden almaya yeltendi ama Pontiac onu gördü ve o da bir o kadar içeriden aldı; ikisi de duvarı otuz santimden az farkla ıskaladı.

Buck'ın alnından terler boşanıyordu. 14 numarayı sıkıştırmaya çalıştı ve bunun işe yaramayacağını, 14 numaranın korkmayacağını gördü ve belki de üçüncü sırada bitiremeyeceği fikri, zihnini teğet geçti. Ama üçüncülükle bitirmezse ne kasabaya gidecek benzini ne de otele yetecek parası olurdu.

Buck Larsen omuzlarını kabarttı ve sürmeye başladı; son iki yıldır sürdüğü şekilde değil, eskiden, gençken, hayatta pek bir endişesi yokken, dostları varken, yanında bir kadın varken sürdüğü gibi.

Sen kız arkadaşını etkilemeye çalışıyorsun, dedi Pontiac'a.

Bense, sadece karnımı doyurmaya...

Ardından gelen altı turda, altı arabayı daha geçti ve iki kez tam başarıyordu ki pist ya çok kısa ya da biraz fazla dar kaldı ve iki seferinde de geriye düşmeye mecbur kaldı.

Yarışın sonlarına yaklaştığından neredeyse emin olduğunda başka taktikler kullanılması gerektiğini fark etti. Düzlükte, trafiğin arasında, 14 numaranın arka tamponuna yapıştı; sonra güney dönemecine daldıklarında bir saniyeden kısa bir süreliğine geri çekildi – aralarına biraz mesafe koymaya yetecek kadar. Sonra direksiyonu içeriye doğru kırdı ve gazı kökledi. Chevy ileri sıçradı; bir an için, Pontiac'la neredeyse baş başaydı.

Buck'ın aklında, arabasını kontrolü altında tutmak dışında hiçbir şey yoktu; o esnada ikisinin başa baş gittiğini, birinin pes etmesi gerekeceğini biliyordu ama bunların hiçbirini düşünmedi.

İki araba dönemece birlikte girdi, izleyiciler çığlık attı, bazıları ayağa dikildi, bazılarıysa gözlerini kapadı. Çünkü iki araba da pes etmiyordu.

İki araba da yavaşlamıyordu.

Buck, pedalın üstündeki ayağını oynatmıyordu; sağındaki sürücüye bakmıyordu; onu en iyi şartlar altında bile olsa kontrolü kaybedeceği noktaya kadar zorladı; sınıra, yıkımın o ince eşiğine kadar zorladı.

Dümdüz önüne bakıyor, dönemeçte direksiyonla boğuşuyor, bir o yana, bir bu yana savuruyor, arabayı düzeltiyor, düzeltiyordu.

Sonra, hepsi bitti.

Bir virajı döndü ve önde dönmüştü.

Kazayı pek göremedi. Sadece dikiz aynasından, göz ucuyla yakaladı: Bir an için, Pontiac'ın yalpalayıp duvarı ıskaladığını, kontrolü kaybettiğini, burnunun dikine gittiğini ve savrulduğunu gördü.

Yarış bir bayrakla durduruldu. Diğer arabalar Pontiac'a çarptılar ve 14 numara alev aldı. Başta çok kötü bir yangın değildi ama otomobil yan devrilmişti, sol tarafı sıkışmıştı ve pencereden direkler çıkmıştı; sürücüyü çıkarmadan önce soğumasını beklemeleri gerekti.

Hiçbir kemiği kırılmamıştı. Ama benzin hortumuna bir şey olmuştu, kaporta yerinden fırlamıştı, ön cam içe göçmüştü ve bir miktar benzin Tommy Linden'ın gömleğine sıçramıştı. Alev alıp epey uzun bir süre yanmıştı.

İnsanlar onu ambulansa yetiştiremeden ölmüştü.

Buck Larsen, pembe elbiseli kıza baktı ve söyleyecek bir şey bulmaya çalıştı ama söylenecek hiçbir şey yoktu; asla olmazdı.

350 dolara tekabül eden üçüncülük parasını aldı, susturucuları Chevy'ye geri taktı ve yarış pistinden çıkıp uzun otobanın yolunu tuttu.

Rüzgâr yüzüne sıcak sıcak vuruyordu, bir süre sonra yine yorgun ve aç hissetti ama durmadı çünkü durursa uyurdu ve henüz uyumak istemiyordu. 14 numarayı bir kez daha düşündü, sonra kepenkleri kapatıp bir daha düşünmedi.

Saatte 110 kilometrelik hızını korudu ve motorun inlemesini dinledi. Birkaç yarış daha çıkarabileceğini biliyordu ama sonra onu parçalarına ayırması gerekecekti.

Ama belki de gerekmezdi.

Belki de gerekmezdi.

Träumerei*

Çıkan sesle Henry Ritchie elini aniden çekiverdi. Martininin çoğu robdöşambrına döküldü. Yerinden sıçradı ve lekeleri bir hışımla sildi. "Kahretsin!"

"Hank!" Karısı kitabını güm diye kapadı.

"Eh, ne bekliyorsun? O baş belası zil..."

"...gayet normal bir zil. Sadece çok gerginsin, canım."

"Hayır," dedi Bay Ritchie, "'Sadece çok gergin' değilim, canım – yedi yıldır, birisi her içeri girmek istediğinde, o hortlağın inlemesini dinliyorum. Canıma tak etti, anladın mı? Ya o gider ya da ben..."

"Tamam, tamam," dedi Bayan Ritchie. "O kadar abartmana gerek yok."

"E?"

"Ne esi?"

Bay Ritchie sabırsızca iç geçirdi, gözlerini karısına dikti, martininin kalanını masaya koydu ve kapıya doğru gitti. Zincirli sürgüyü açtı.

"Bu evin beyi siz misiniz?"

Bay Ritchie kapıyı açtı. "Max – senin bu saatte, burada ne işin var ulan?"

Kırklarında, iri yarı, kalıplı bir adam gülümseyerek içeri girdi. "Aynı soruyu ben de sana sorabilirdim," dedi, şapkasını ve kaşkolünü bir koltuğa doğru fırlatarak, "ama bunu sormayacak kadar düşünceli ve anlayışlıyım."

Oturma odasına döndüler. Bayan Ritchie başını kaldırıp baktı ve somurttu. "Harika," dedi. "Müthiş. Bir de dördüncümüz olsa, briç oynardık."

---

* (Alm.) Hayal, düş. *–yhn*

"Ruth epey gergin," dedi Bay Ritchie.

"Eh," dedi iri yarı adam, "bu evde bir kez olsun fikir birliği olmadığını görmek güzel. Selam, Ruth." Bara doğru yürüdü, martini karışımını buldu ve kavanozun içindekileri bir kadehe boşalttı. Sonra kadehi boşalttı.

"Hey, yavaş ol!"

Max Kaplan, ev sahiplerine döndü. Normalden epey daha yaşlı görünüyordu: Sırıtışı artık çocuksu değildi. "Sevgili dostlarım," dedi, "öldüğümde, etrafta hiç dolu şişe görmek istemiyorum."

"Ha-ha, gülmekten fenalık geçireceğim," dedi Bayan Ritchie. Şakaklarını ovuyordu.

"Hanımefendinin eğlendiğini gördüğüme sevindim." Kaplan, Bay Ritchie'nin baktığı yere doğru döndü. "Bir gün, küçük bir fare, dönüp baktı saate..."

"Ah, kapa çeneni."

"Kusura bakma." İri yarı adam, sessizce yeni bir kavanoz içki hazırlayıp üç kadehi de doldurdu. Oturdu. Saatin tik tak sesi, derin, keskin, bas bir ses; odada gitgide yükseliyordu. Kaplan, başını koltuğun kolluğuna dayadı. "Bir saatten az kaldı," dedi. "Bir saat bile değil..."

"Biliyordum." Bayan Ritchie ayağa kalktı. "Girdiğin andan beri biliyordum. Bu kadar gergin olduğumuz yetmezmiş gibi, bir de şimdi şehirli, büyük editörümüzü ve satır aralarını dinlememiz gerekecek."

"Pekâlâ!" Kaplan, sallanarak kalktı. Sarhoştu; belli oluyordu. "Burada hoş karşılanmıyorsam, son nefesimi vermek için başka bir yere gideyim."

"Boş ver," dedi Bayan Ritchie. "Otur. Bu ölüm bekleyişinden gına geldi. Bir çift gulyabani gibi oturup sürenin dolmasını beklemekte ısrarcıysanız, keyfiniz bilir. Ben yatıyorum. Uyuyacağım."

"Ne kadın ama," diye mırıldandı Kaplan, martiniyi fondipleyerek. "Soğuk çelikten sinirleri var."

Bayan Ritchie bir an kocasına baktı. Sonra, "İyi geceler, canım," dedi ve kapıya yöneldi.

"Sabah görüşürüz," dedi Bay Ritchie. "İyi uykular."

Max Kaplan, kıkırdadı. "Evet, çok iyi uykular."

Bayan Ritchie odadan çıktı.

İri yarı adam ceplerini yoklayarak sigara aradı. Göz ucuyla saate baktı. "Hank, Tanrı aşkına..."

Henry Ritchie iç geçirdi ve koltuğa gömüldü. "Denedim, Max."

"Öyle mi? Denedin mi... yani, varınla yoğunla?"

"Varımla yoğumla. Artık bununla yüzleşelim: Oğlan, tam vaktinde kızaracak."

Kaplan konuşmaya başladı.

"Boş versene. Valinin cezayı hafifletme kararı vereceği yok. Millet bu kadar galeyana gelmişken bunun kendisine oy kaybettireceğini bilir. Buna kalkışmamız bile aptalcaydı."

"Alçak akbabalar."

Ritchie omuz silkti. "Buna açlar, Max. Unutuyorsun; bu eyalette iki yılı aşkın süredir idam olmadı. Buna açlar."

"Yani sırf onlar keyif alsınlar diye zavallı, aptal bir çocuk, diri diri kızaracak..."

"Bir saniye. Ağzından çıkanı kulağın duysun. Bahsettiğin zavallı, aptal çocuk, soğukkanlılıkla George Sanderson'ı öldüreli, sonra karısına tecavüz edeli çok olmadı. Hatırladığım kadarıyla ondan 'cani katil' diye bahsetmiştin."

"O, gazetedeydi. Buysa, ikimizin arasında..."

"Eh, suratındaki o suçlayıcı bakışı sil. Cinayet ve tecavüz – bunlar insanın sicilinden öyle kolay silinecek suçlar değil, dostum."

"Beatty davasında yapmıştın. Onu kurtarmıştın," diye hatırlattı Kaplan, dostuna.

"Şans, işte. Kamuoyunun havası – Beatty yaşlı bir adamdı, eli ayağı tutmuyordu. Bak, Max – lafı gevelemeyi kesmeye ne dersin?"

"Tamam," dedi Kaplan, yavaşça. "Beni... bu akşamüstü içeri soktular. Onunla yine konuştum."

Ritchie başıyla onayladı. "Ve?"

"Hank, emin ol – tüylerim diken diken oldu. Yemin ederim."

"Sana ne dedi?"

Kaplan gergin bir ifadeyle, gözlerini saate kenetlemiş halde sigarasından bir duman çekti. "Girdiğimde, iki büklüm kıvrılmış, uzanıyordu. Uyumaya çalışıyordu."

"Sonra?"

"Beni duyduğunda ayıldı. 'Bay Kaplan,' dedi, 'bana inanmalarını sağlamalısınız, anlamalarını sağlamalısınız–' Gözleri kocaman oldu ve – Hank, korkuyorum."

"Neden?"

"Bilmiyorum. Sanırım, sadece ondan. Emin değilim."

"Hâlâ aynı teraneyi mi okuyor?"

"Evet. Ama bu sefer daha beterdi; bir şekilde, daha gergindi..."

Ritchie tebessümünü korumaya çalıştı. Pekâlâ hatırlıyordu. Hem de çok iyi. Hikâye baştan sona çılgıncaydı; normalde, oğlanın idam cezası yerine cezai ehliyeti olmayan deliler koğuşunda müebbet hapis cezası almasına yeterdi. Ama biraz *fazla* çılgınca olduğundan, psikiyatrlar inanmadı.

"Söylediklerini aklımdan çıkaramıyorum," diyordu Kaplan. Gözleri kapalıydı. "'Beyefendi, onlara söyleyin, söyleyin. Beni öldürürseniz hepiniz ölürsünüz. Dünyanızın tamamı ölür...'"

Çünkü, dediğini hatırladı Ritchie, *siz yoksunuz. Hiçbiriniz yoksunuz; sadece zihnimde varsınız. Anlamıyor musunuz? Uyuyorum ve tüm bunları rüyamda görüyorum. Siz, karılarınız, çocuklarınız; hepsi, rüyamın bir parçası – beni öldürdüğünüzde uyanacağım ve sonunuz gelecek...*

"Eh," dedi Ritchie, "yaratıcıymış."

Kaplan başını salladı.

"Yapma, Max, kendine gel. Gören de daha önce bir zırdeliyle hiç konuşmadın sanır. İnsanlar fi tarihinden beri dünyanın sonunu öngörüyor."

"Tabii, biliyorum. Bana patronluk taslamana gerek yok. Sadece – eh, bahsettiğimiz bu zırdeli, aslında kimin nesi? Ona dair bildiğimiz tek şey yakalandığı gün. İsmini bile bizim uydurmamız gerekti. O kimin nesi, nereden geldi, evi neresi?"

Benim evim... Bir sonsuzluklar dünyası, sonsuz sayıda dünya...

Uyanmadan önce hep yok etmem, incitmem, öldürmem gerekiyor... Ve sonra, bir kez daha, uykuya dalmak zorundayım... Daima, daima...

"Bak, her şehirde yüz tane berduş vardır. Tıpkı bizimki gibi; ne bir dost ne de bir akraba... Bu hiçbir şey demek değil."

"Demek sana biraz bile tuhaf gelmiyor, öyle mi? Bunu mu söylüyorsun?"

"Tuhafsa ne olmuş? Tuhaf olmayan bir tane bile katille tanışmadım!" Ritchie oğlanın ince, tüysüz yüzünü, ifadesiz gözlerini; tuhaf, tereddütlü seğirmelerle hareket eden ince uzun bedenini, kekeleyen sesini hatırladı.

Çeyrek kala, saat çınladı. On ikiye çeyrek vardı. Max Kaplan alnındaki teri sildi.

"Hem," dedi Ritchie, nispeten fazla yüksek bir sesle, "düpedüz saçmalık. Oğlan ne diyor? Biz, onun gördüğü bir rüyaymışız, değil mi? Peki ya ebeveynlerimiz, onların ebeveynleri ve bu çocuktan haberi bile olmayan onca insan?"

"Bu, başta benim de aklıma geldi. Verdiği cevabı biliyorsun."

Ritchie bıyık altından güldü.

"Enine boyuna düşün, be adam. *Her* rüyanın kendi içinde bütün bir yapı olduğunu söylüyor. Sen... senin hiç, daha önce görmediğin insanlara dair kâbuslar gördüğün olmadı mı?"

"Evet, görmüş olabilirim ama..."

"Pekâlâ, bilinçaltının yansımaları –veya her ne deniyorsa– olsalar dâhi, bir bütünlerdi, değil mi? Bir başlarına, bir yerlere gidiyor, bir şeyler yapıyorlardı, değil mi?"

Ritchie sessiz kaldı.

"Nereye gidiyorlardı, ne yapıyorlardı? Bak? Oğlan her rüyanın, bizimkilerin bile kendine has bir dünya inşa ettiğini söylüyor; kendi geçmişi ve uyumaya devam ettiğin sürece bir geleceği olan bir bütün."

"Saçmalık! Peki ya *biz*? Ya *biz* uyuyup rüya gördüğümüzde? Yoksa bizim bilincimizin kapalı olduğu süre, *onun* uyanık olduğu süreye mi tekabül ediyor? Şunu da unutma; herkes aynı anda uyumuyor..."

"Meselenin özünü kaçırıyorsun, Hank. Bir bütün dedim, değil mi? Uyku da bu örüntünün bir parçası değil mi?"

"Bir kadeh daha iç, Max. Saçmalıyorsun."

"Zerre saçmalamıyorum. Çok mantıklı, ulan."

"Uyandığında nerede olacaksın?"

"Evimde. Siz anlamazsınız."

"Ya sonra?"

"Sonra tekrar uyuyacağım ve başka bir dünya düşleyeceğim."

"George Sanderson'ı niye öldürdün?"

"Öldürmek ve cezasını çekmek, benim ebedi kaderim."

"Neden? Neden?"

"Kendi dünyamda bir suç işledim; bu kader de benim dünyamın cezası..."

"Eğri oturup doğru konuşalım," dedi Ritchie. "Çocuk korkudan donakalmış. Her halükârda uyanmak zorundaysa neden arkamıza yaslanıp tadını çıkarmıyoruz?"

Kaplan'ın gözleri kocaman oldu. "Hank, ne kadar deliksiz uyuyorsun?"

"Bunun konuyla ne ilgisi var?"

"Söylesene, hiç rüya görüyor musun?"

"Elbette."

"Peki hiç diğerlerinden daha canlı gelen rüyaların oluyor mu? Merdivenden düşmek, işkence görmek gibi şeyler?"

Ritchie içkisinden bir yudum aldı.

"Tabii oluyordur." Kaplan, donuk bakışlarını saate çevirdi. Neredeyse gece yarısı olmuştu. "Hatırlamaya çalış. O tür bir rüyada yaşadığın keyif –veya acı– neredeyse onu hakikaten deneyimliyormuşsun gibi gerçek gelmiyor mu? Bir keresinde babamla ilgili bir kâbus görmüştüm. Beni bodrum katında, elimde sigarayla yakalıyordu – sanırım sekiz, dokuz yaşlarındaydım. Pantolonumu çıkarıyordu ve kemeriyle beni pataklıyordu. Hank – çok fena acımıştı. Gerçekten acımıştı."

"Sadede gelir misin?"

"Rüyamda babamdan kaçmaya çalışıyordum. Bodrumda beni köşe bucak kovalıyordu. Oğlanın durumu da böyle fakat rüyası

yüzlerce kat daha canlı, hepsi bu. O elektrikli sandalyeyi ve elektrik şoklarının onu kızarttığını hissedeceğini biliyor; orada hakikaten oturuyormuşçasına, ölümün boğazını kaynatarak geçtiğini hissedeceğini..."

Kaplan, konuşmayı kesti. İki adam sessizce oturup saatin görünmez ilerleyişini izledi. Sonra Ritchie sıçrayarak kalktı ve yine bara yürüdü. "Ah ulan, Max," diye seslendi. "Senin yüzünden şimdi ben de yerimde duramıyorum."

"Dalga geçme," dedi Kaplan. "Sen epeydir kendi kendine yerinde duramıyorsun. Ceza avukatı olmayı nasıl becerdin, bilemiyorum; yalanın y'sinden anlamıyorsun."

Ritchie cevap vermedi. İçkiyi yavaşça kadehe koydu.

"Ruth'la halinize bak; birbirinize bağırıyorsunuz. Seni ele veren bir şey daha var: Oğlanı savunma şeklin – zekice, ustaca... Küçük bir katilin sıradan, açıldığı gibi kapanacak davasına bakıyor olsan hayatta böyle yapmazdın."

"Max," dedi Ritchie, "sen delirmişsin. Beni dinle: tam 12.01'de, seni hayatında gördüğün en büyük, en ağız sulandırıcı, en çiğ bifteği yemeye götüreceğim. Ben ısmarlıyorum. Sonra sarhoş olup gülmekten yerlere yatacağız..."

Ritchie bir anda zihninde beliren çiğ, kanları fışkıran, elektrikli ocakta cızırdayarak pişen biftek tablosunu defetti.

Saat çalmaya başladı, Henry Ritchie ve Max Kaplan kıllarını bile kıpırdatmadan durdular.

Kendine geldi. Tutulmuş uzuvlarının kuru takırtısı onu ite kaka uyandırdı; sonunda altı metrelik kabuk, buharı tüten kayaların üzerine boylu boyunca serilene dek. Gözlerini açtı; her birini, teker teker.

Uzaktan, fokurdayan havuzların ardından, beyaz taştan gayzerlerin ötesinden geldiklerini görebiliyordu. Çok sayıda kolu ve bacağı olan, bir sürü, devasa, sürünen yaratık hızla geliyordu.

Kıpırdamaya çalıştı ama taş etrafında büyüdü ve hareket edemedi. Etrafına baktığında uçurumun eşiğini görebiliyordu, bu ona

altındaki binlerce dipsiz çukuru hatırlattı. Gerisi, yavaş yavaş gözünün önünde belirdi ve hepsini hatırladı.

En büyük yaratığa döndü. "Onlara söyledin mi?" Bunun önceki cezasından, yani yanmaktan çok daha beter, korkunç bir ceza olacağını biliyordu. Parmaklar, geriye sadece sıcağa ve acıya çırılçıplak maruz kalacak, akışkan, beyaz, hassas doku kalıncaya dek kalın kabuğu sökmeye, üzerinden yolmaya başladı. "Onlara söyle, onlara anlat: Bu, sadece benim gördüğüm bir rüya..."

Mahkûmu uçurumun kenarına götürdüler, baş dönmesini hissedip çok ama çok aşağılardaki şeyleri tahayyül etmesi için kısa bir süre oyalandılar. Sonra gergin eller onu boşluğa doğru itti.

Çok uzun bir süre uyanmadı.

Gece Yolculuğu

Keş gözlü, ellerini nereye koyacağını bilemeyen, bir deri bir kemik, beyaz bir oğlandı ama yakışıklıydı. Bir başına masaların arasından seğirterek geçişinden, tabureyi bir hışımla çekip sonra oturup hiçbir şey yapmayışından belli oluyordu. O, müziğe gitmiyordu. Müzik onun ayağına gelmeliydi. Ve bekleyebilirdi.

Max, "Kafası mı iyi?" dedi.

Başımı iki yana salladım. İnsan şırınganın hemen üstüne öyle olabilirdi ama sonra, alışınca her şey keyifli gelirdi. "Belki haptır," dedim ama öyle düşünmüyordum.

"Şuna bir bozukluk at, Deek," dedi Max usulca. "Çalıştır."

Gerek kalmadı. Oğlanın elleri tırmanıp tuşların üzerinde yerini aldı. Ağır ağır, acele etmeden yürümeye başladılar. Ne bir girizgâh ne de akorlar... Sadece, ansızın, müzik... Bunca zamandır oradaydı, babalık; nasıl oldu da fark edemedin?

Mekândaki laklaktan pek bir halt duyamıyordum ama duyduğum kadarı yetti. Belli ki ne çaldığını biliyordu; yakışıklıydı değildi. Diyakoz yerden göğe kadar haklıydı. Başta, *blues*: Şarkı oturdu, sonra dağıldı ve her notada tonla doğaçlama yaptı; sonra nihayet hepsi tekrar melodiye döndü ve her şey uyum içindeydi. Çaldığı gönül müziğiydi ama oğlanın kafası da çalışıyordu ve bundan utanmıyordu.

Max hiçbir şey söylemedi. Gözlerini kapalı, kulaklarını açık tuttu ve tutulduğunu anlamıştım. Sadece, yine aynı teraneleri okumamasını diliyordum. Bir yıl içinde yarım düzine piyanist değiştirmiştik.

Ama böylesini görmemiştik.

Oğlan, *St. James Infirmary* ve *Bill Bailey* gibi kabak tadı vermiş

parçalara geçti ama o şarkılara yaptığı şey çok fenaydı. Aziz James* örümceklerle, yılanlarla ve bağıran fahişelerle dolu bir yerden çıkıyordu; Bailey ise, kadınını ona en muhtaç olduğu anda terk eden alçak piçin tekiydi. *Stardust*'ı sakat birinin karşıdan karşıya geçmesine yardım eden bir izci oğlan gibi çaldı. *Sweet Georgia Brown* kimmiş, biliyor musunuz? Bir kez daha işe çıkamayacak kadar yorgun, kart orospunun teki.

Elbette kimse yaptığı şeyleri anlamıyordu. Müşterilere göre o arızalar, nağmeler ve minör notalar hatalardan ibaretti ya da belki kulakları bunu fark etmiyordu bile.

"İsmi ne?" dedi Max.

"David Green."

"Bitirdiğinde buraya gelmesini söyle."

Kalabalığı yarıp geçtim, oğlanın omzuna dokundum, kendimi tanıttım. Gözlerinde küçük bir yaşam pırıltısı vardı. Ama çok değil.

"Max Dailey, burada," dedim. "Seninle bir iki kelime konuşmak istiyor."

Sekiz notanın ardından, *Laura,* üç metrelik sopayla uzaktan dokunmaya tenezzül bile etmeyeceğiniz hale gelmişti. "Peki," dedi oğlan.

Geri döndüm. Bir süreliğine yaramazlık etmeyi bırakıp *Who*'yu doğru düzgün çaldı; en azından epey düzgün. Geçen gece sıcaktan uyuyamayıp yürüyüşe çıktığımda duyduğum şekliyle, diyelim. Piyanonun tuhaf tarafı; bir milyon tane adam başına oturup tuşları dövebilir, hızlı çalıp tüm notalara basabilir ve şarkıyı sabaha kadar transpoze edebilir. Ama o bir milyon adamın içinden derdini anlatabilen belki bir kişi çıkar. Belki o kadar hızlı çalamaz veya do majörden şaşmaz. Davey Green pek virtüöz sayılmazdı. Tüm notalara basmıyordu. Sadece doğru olanlara basıyordu.

Bir süre sonra yanımıza gelip oturdu.

Max elini kavradı. "Bay Green," dedi, "parmaklarınızdan korkulur."

Oğlan başını salladı: "Sağ olun," anlamında sallamış olabilirdi.

* Aziz James ifadesiyle, "St. James Infirmary" adlı şarkıya gönderme yapılıyor. *—çn*

"Çok fazla şey yapmıyorsunuz ama çoğu güzel. Diyakoz beğenmiş. Ben de beğendim." Güneş gözlüğünü çıkardı ve ağır ağır saplarını katladı. "İş iltifata gelince, cimriyimdir, Bay Green," dedi. "Hepsi vakit öldürmek için, lafügüzaf; benim burada olma sebebimse başka."

Yeşil eteklikli bir kız dumanın arasından belirdi. Kız biraz şuradan biraz da buradan bol bol içmişti. "Beyler?"

"Bushmill's ve soda," dedi Max, "sizde ondan yoksa Bushmill's ve başka hiçbir şey. Bay Green?"

"O her neyse, aynısından," dedi.

İşareti almıştım: Kalkıp martinimin kalanını kafaya diktim. Max işlerini hep tek başına halletmeyi severdi. "Benim bir telefon açmam lazım, patron," dedim. "Dışarıda buluşuruz."

"Pekâlâ."

Oğlana, "Belki bir ara rastlaşırız," dedim. O da "Tabii, belki," dedi ve uzadım.

Dışarısı sıcak ve nemliydi; New Orleans havası böyledir. Bourbon Caddesi'nde bir o yana bir bu yana fahişeleri keserek dolandım. Bir mekâna gireyim dedim ama içkiye su katmışlardı ve dansçının bundan haberi yoktu. Tikli ve al yanaklı, ufak tefek bir kızdı. Sahneye dut gibi çıktı. Ben de mekândan yaylandım.

Caz, New Orleans'ta doğmuş olabilir ama evinden ayrılalı uzun zaman olmuştu.

Max, Gotcha Kulüp'ün önünde bekliyordu; ne gülümsüyordu ne de somurtuyordu. Birkaç sokak boyunca yürüdük. Sonra o fısıltılı, yumuşak sesiyle şöyle dedi: "Deek, sanırım artık çalmaya başlayabiliriz. Sanırım kendimize bir piyanist bulduk."

Gururlu hissettim, evet; aynen öyle hissettim. "Şahane."

"Ama doğru yaklaşmak lazım... Oğlanın sorunları var. Çok büyük sorunları..."

Sırıttı. Bu, bir celladın yakalanmış bir katile atacağı türden bir gülücüktü ama bunu bilmiyordum. Ortada bir suç olduğunu bile bilmiyordum. Tek bildiğim, Melekler Orkestrası'nın on yeni parmak bulduğuydu.

Eve döndük ama tren ertesi akşam sekize kadar kalkmayacaktı, ben de kendi kendime parti yaptım. Faydası olmadı. Bütün gece rüyamda o küçük kızı gördüm; arabayla çarpıp geri geliyordum, tekrar tekrar çarpıp geri geliyordum ve kanamasını izliyordum.

İşin tuhaf yanıysa, bu sefer arabadakinin ben değil de Max, küçük kızınsa David Green olmasıydı.

Oğlan, Memphis'te bizimle takıldı. Valizi yoktu: hep aynı giysiler, hep aynı gözler... Peacock'ta beş gece üst üste çıkıyorduk, gayet güzel geçiyordu fakat ahım şahım bir şey yoktu. Davey konserlerden birini dinledi ve Max'in basını dinleyerek ritim tuttu. "Hazır gelmişken," dedi, "çalmamı ister misiniz?"

Max, hayır dedi. "Sen dinle. Konserden sonra konuşuruz."

Oğlan omuz silkti. Ya umurunda değildi ya da aklı başka yerdeydi. "Merhaba, Bay Jones," dedi.

"Merhaba, Bay Green," dedim. Şahane. Bir koltuğa gömüldü, başını kollarının üzerine koydu ve öylece kaldı.

Kimse coşmamıştı, biz de birkaç standart dans şarkısı çaldık, yalandan doğaçladık ve ikiye kadar oyalandık. Sonra toplandık ve otelin yolunu tuttuk.

"İşte Melekler Orkestrası," dedi Max ama bunu, hepimiz dikkatimizi verene, yerimizi alıp kulak kesilene dek söylemedi. "Diyakoz Jones'u zaten tanıyorsun. O trompette, kornette ve bazen, California'da olduğumuzda flütte. Ben basçıyım; bunu da biliyorsun. Gitarda şuradaki uzun boylu, çirkin arkadaş Bud Parker. Saksafon ve trombonda Rollo Vigon ve Parnelli Moss. Klarnette Hughie Wilson. Sağımdaki sessiz, düşünceli adam, davulcumuz Sig Shulman. Hep birlikte dünyanın en iyileridirler, tabii öyle olmak istediklerinde... Beyler, yeni piyanistimiz: David Green."

Oğlan korkmuş görünüyordu. Peoria'da olmayı dilermiş gibi elini isteksizce uzattı. Max karşısına geçip alışılmış girizgâhına başladığında neredeyse kaçacaktı. Kim kaçmazdı ki?

"Biz bir caz grubuyuz, Green. Caz nedir, bilir misin?"

Davey bana bir bakış attı ve elini saçlarının arasından geçirdi. "Siz söyleyin."

"Söyleyemem. Kimse söyleyemez. Bu, aptalca bir soruydu." Max memnundu; oğlan cevaplamaya kalksa kötü olurdu. "Ama sana, olduğu şeylerden *birini* söyleyeyim. Söz dağarcığıdır. Bir şey söylemenin yoludur. Ya küçük bir söz dağarcığın olur ya da büyük. Bizimki büyük çünkü aklımızda tonla şey var. Melekler'de tutunmak istiyorsan bunu aklından çıkarmayacaksın."

Sig sabırsızca masanın üzerinde ritim tutmaya başladı.

"Bir şey daha var. Kategorileri unutman lazım... Bazı gruplar Storyville usulü çalar, bazıları Lighthouse; kafa müziği veya hissiyat müziği – ya biri ya da diğeri. Ama bizim işleyişimiz öyle değil. Caz, cazdır. Bazen bütün bir haftayı gelenekseli kucaklayarak geçiririz; sonra döner Chico Hamilton'ın bıraktığı yerden yakalarız. Hangisi derdimizi anlatmaya daha uygunsa... O anki hissiyatımıza bağlı. Çaktın mı?"

Davey çaktığını söyledi. Max ne zaman böyle hararetle vaaz vermeye başlasa karşı çıkmak olmazdı. Çünkü ciddiydi; neden bahsettiğini bilirdi. Belki çoğumuz, bu girizgâhı yirminci defa dinliyorduk ama aklımıza yatıyordu. Neredeyse herkes, cazı adım adım düşünür: Bir adımdan diğerine. Ama adım filan yoktur. Hangisi daha "üstündür" – Stravinsky mi, Mozart mı?

Davey, doğru şeyi söylemesinin ne kadar önemli olduğunun farkında değildi ama iyi idare etti. Birkaç dakikalığına dertlerini bir kenara bırakmıştı. "Hiç bu şekilde düşünmemiştim," dedi. "Ne teori ama..."

"İyice sindir, Green. Enine boyuna düşün. Yaptığın şey çok üstün ama o şey bu işin sadece bir yolu. Ben, senin her yola gelebileceğine inanabiliyorum. Buna inanıyorum çünkü sana inancım var."

Elini, her birimize yıllar içinde yaptığıyla aynı şekilde Davey'nin omzuna koydu ve bunun, çocuğa da bize geldiği kadar sert geldiğini görebiliyordum.

"Denerim, Bay Dailey," dedi.

"*Yap,* Max. Hem denemek kadar uzun sürmez hem de daha samimidir."

Hepsi bittiğinde, Max Kitab-ı Mukaddes'i kapadı ve genelde paylaşmayı sevmediği bir içki olan Catto marka viski şişesini çıkardı; sonra çocuğu bir köşeye çekti ve baş başa kaldılar.

Harika hissetmeliydim, bir yandan hissediyordum da ama bunu bozan bir şey vardı. Temiz hava almak için pencerenin kenarına gittim: Kaldırımları hortumla yıkıyorlardı ve yaz yağmurundan hallice, hoş, temiz bir koku yayılıyordu.

"İyi çocuk." Dönüp baktım; Parnelli Moss'tu. Hâlâ titriyordu ama arada bir olduğu kadar kötü değildi. Bir adam Parnelli gibi kafayı çekip nasıl hâlâ trombon çalabilir; aklım almıyordu. Hâlâ nasıl hayatta kaldığını akım almıyordu.

Kafası iyiydi. Bense bunu çekecek havamda değildim. "Evet."

"Çok iyi çocuk..." Buzlu suyu alnının yanında tutuyordu. Habire bırakıp sonra yine başlardı. "Max kendine yeni bir sakat buldu."

Duymazdan geldim; belki giderdi.

Gitmedi. "Tamam mı?" dedi Parnelli.

"Tamam."

"Zavallı Bay Green... Peder, dinle – iyi kalacak ama kibarlığını koruyamayacak. Bak, o çocuğa çok dikkat et, Max!"

"Parnelli," dedim, sükûnetimi elimden geldiğince koruyarak. "Trombonda iyisin ama senin için bundan fazlasını söyleyemem."

"Benden söylemesi," dedi ve sırıttı. Bir anda onu pencereden atmak istedim. Veya kendimi atmak... Sebebini bilmiyordum.

Bardağı alnında yuvarladı. "Bize," dedi cansız bir sesle, "günlük rızkımızı ver..."

"Kapa çeneni." Başka kimse duymasın diye fısıldayarak söyledim. Moss'un kafası iyiydi; öyle olmalıydı. "Parnelli, dinle, Max'le dalaşmak istiyorsan pekâlâ, bana uyar. İstersen sabaha kadar dövüş. Ama beni buna karıştırma, duymak istemiyorum."

"Derdin ne, Peder – korktun mu?"

"Hayır. Bak, bana sorarsan annen senin elinden lastik eldiven-

le bile tutmazken Max elinden tuttu. Sen bir hiçtin, Parnelli. Sıfır. Şimdi karnın doyuyor. O adamın önünde diz çöksen yeridir, ulan!"

"Peder," dedi Parnelli şaşkın bir ifadeyle. "Çöküyorum. *Çöküyorum!*"

"Sana bakıcılık etti," dedim, bunun bana niye bu kadar dokunduğunu ve adamı niye bu kadar incitmek istediğimi merak ederek. "Başkası olsa uğraşmazdı."

"Doğrudur, Peder."

"Seni, Bellevue'da ölüme terk ederlerdi."

"Doğrudur."

Suratına bir tane çakmak istedim ama yapamadım. Max Dailey'den nefret ettiğini biliyordum. Ama ne yaparsam yapayım sebebini anlayamıyordum. İnsanın en iyi dostundan nefret etmesi gibiydi.

"Çocuğu sevdin mi, Peder? Yani, Green'i?"

"Evet," dedim. Doğruydu. Belki de sadece sorumlu hissediyordum.

"Öyleyse çekip gitmesini söyle. Yüce İsa aşkına, söyle."

"Siktir oradan!" Diğer odaya fırladım: Bir yılan yuvasından kaçmış gibi hissettim. Davey Green orada, tek başına oturuyordu. Ama farklıydı. O sert, öfkeli yüz ifadesi silinmişti. Şu anda sadece üzgün görünüyordu.

"Nasıl gidiyor?"

Oğlan başını kaldırdı. "Zor," dedi. "Bay Dailey'le konuşuyorduk. O... ne adammış..."

Bir sandalye çektim. Sırtımdan terler boşanıyordu. Soğuk terler. "Nasıl yani?"

"Tam olarak bilemiyorum. Daha önce hiç onun gibi biriyle tanışmamıştım. Yanlış bir şeyi olduğunu, neden yanlış olduğunu anlamak, sonra insanın ağzından laf almak konusundaki becerisi..."

"Bir derdin mi var, evlat?" Terler daha da soğuyordu.

Gülümsedi. Gencecikti, olsa olsa yirmi beşindeydi; Krupa'yı andıran bir yakışıklılığı vardı. Derdi eroin değildi. Alkol değildi. "Diyakoz abine anlat."

"Derdim yok," dedi. "Sadece, ölü bir karım var."

Orada korkarak, midem bulanarak ve sebebini merak ederek oturdum. "Ne kadar oldu?"

"Bir yıl," dedi hâlâ inanamıyormuşçasına. "İşin tuhafı... Daha önce bundan hiç bahsedemezdim. Ama Bay Dailey anlıyormuş gibi görünüyordu. Ona her şeyi anlattım. Sal ile nasıl tanıştığımızı, evlendiğimiz dönemi, toplu konutlarda yaşadığımızı ve..." Yüzünü çabucak duvara çevirdi.

"Evlat, anlatırsan kafandan atarsın," dedim.

"Bay Dailey de öyle söyledi."

"Evet." Biliyordum. Bay Dailey bana altı yıl önce, kazadan sonra da bire bir aynısını söylemişti.

Fakat ben hâlâ olay daha dün olmuş gibi rüyamda o küçük kızı görüyordum...

"Sence size ayak uydurabilir miyim, Peder," diye sordu oğlan.

Ona baktım ve Parnelli'nin dediklerini hatırladım; sonra Max'i, boğuk, hep boğuk olan sesini hatırladım ve hepsi çok fazla geldi.

"Çocuk oyuncağı," dedim ve ikinci kattaki odama çekildim.

Ben kolay huylanmam, hiç huylanmadım ama içimde sürünen bir şey vardı ve bir türlü geçmiyordu. Buna şöyle derler: Hissikablelvuku.

"...çekip gitmesini söyle. Yüce İsa aşkına, söyle..."

Ertesi gece oğlan, üzerinde Rollo'nun yedek takım elbiselerinden biriyle tam vaktinde geldi. Hem çok şık hem de epey sarhoş görünüyordu ve pek fazla uyuyamadığı belli oluyordu.

Max onu seyircilere kısaca takdim etti ve oğlan piyanonun başına oturdu.

Ortam epey gergindi. Bir... İki...

"Gece Yolculuğu" adlı alametifarikamızı çaldık ve oğlan yapması gereken her şeyi yaptı. Şarkıya çok iyi destek attı ama gösterişli bir şey yapmadı ki öyle olması gerekiyordu. Sonra kestik, Max ona başıyla işaret verdi ve *Jada*'ya, hüzünlü bir dans melodisiyle girdi. O şarkıyı hüzünlü kılmak kolay iş değildi. Ama başardı.

Dinleyiciler buna bayıldı.

Lady Be Good'u minöre çekti, sonra *The A Train*'e tonla kıvılcım ekledi ve Peacock seyircisi havaya girdi. Evet, onlara dinletmeyi, ayaklarıyla ritim tutturmayı hep becerebiliyorduk ama sonunda *olmuştu.*

Davey Green iyi değildi. Harikaydı. *Sentimental Lady*'ye olağanüstü bir Brubeck havası kattı –bizim ayak uydurabilmemiz için Max'in düzenlemesine sadık kaldı ama beş dakika daha ekledi– ve kesinlikle çok düşünceliydi. Sonra havalı ve zekice şeyleri bir kenara bırakıp U dönüşü yaptı ve âdeta Jelly Roll mezarından çıkıp karşımıza oturmuştu; *Wolverine*'i daha önce hiç çalınmadığı gibi çalıyordu.

"Şahsi" olarak duyurulan solosuna sıra geldiğinde tüm işitme cihazları "yüksek sese" ayarlandı. Fevkalade hüzünlüydü, kasvetliydi; aklından geçenleri anlardınız, ben anlıyordum. O ve karısı, sıcak bir sabah, yatakta uzanıyorlar; cayır cayır güneş içeri sızıyor; yarı uyanıklar, hava açık ve her şey yepyeni. Şahane. Ilık bir efkâr...

Max gözleri kapalı dinliyordu. Âdeta, "Sakın el sürmeyin, çocuklar; kılınızı kıpırdatmayın. Bozarsınız. Çocuğu rahat bırakın," diyordu.

Davey ansızın durdu. On vuruşluğuna duraksadı. Bittiğini sandık ama bitmemişti. Başka bir şey hatırlıyordu ve az önce çaldıklarının sadece bir başlangıç olduğunu anlamıştım.

Bir melodiye girdi; notalardan ibaret, ruhsuz, hissiz bir melodi: *If You Were the Only Girl in the World* – Sonra, yumruğunu tuşlara sürttü ve doğaçlamaya başladı. Çok fenaydı. Muhteşemdi ve herkes dilini yuttu.

Ama mesajını aldım. Bana özel iğneler gibi içime işlemişti:

Kutuda bir kız var,
Diyakoz Jones, Diyakoz Jones,
Ve kutudaki o kız,
Kemiklerden ibaret...

Hangi kızdan bahsettiğini merak ettim. Ama bunu anlamaya vakit yoktu çünkü bitirmişti. Peacock Room yıkılıyordu ve Davey Green orada öylece oturmuş, ellerine bakıyordu.

"Bir... İki," dedi Max usulca.

Hep birlikte *St. Louis Blues*'a girdik; her birimiz kendi solomuzu attık, ben de trompetimi çaldım ve ara verme vakti gelmişti.

Max gözlüğünü taktı ve çocuğun yanına gitti. Zar zor duyuyordum. "Tertemiz, Bay Green." Ama çocuk daldığı yerden hâlâ çıkamamıştı; dinliyormuş gibi görünmüyordu. Max bir şeyler fısıldadı ve sahneden indi. Zevkten dört köşe olmuştu.

"Yakaladık, Peder," dedi. Alnının arkasında bir ışık parlıyordu. "Artık bizim."

Trompetimde biriken tükürüğü sildim ve sırıtmaya çalıştım. Sahte bir sırıtıştı.

Max elini omzuma koydu. "Peder," dedi, "çaldığın solo tertemizdi ama telaşlıyım. Kazayı düşünüyordun, değil mi?"

"Hayır."

"Seni çok suçlamıyorum. Ama artık *tamamız*, çaktın mı? Ve çok iyi gidiyoruz. O kahrolası kazayı aklından çıkar – veya konserden sonra gel, benimle konuş. Müsaitim." Gülümsedi. "Biliyorsun, değil mi, Peder?"

Bunu söylememesi için Tanrı'ya dua ediyordum. Ama ağzından çıkmıştı. "Tabii, Max," dedim. "Sağ ol."

"Ne demek," dedi ve Bud Parker'ın yanına gitti. Bud müptelaydı ve Max onun için mal tedarik ediyordu. Bu bize hep doğru geliyordu; yoksa malı bulmak için gidip ya hırsızlık yapacak ya da birini öldürecekti.

Ama ben pek emin değildim. Parnelli öne doğru eğildi ve trombonundan kulak tırmalayan bir nota çıkardı. "İyi çocuk," dedi. "Bence Max onu bırakmaz."

O kadar haklıydı ki... O becerikli on parmakla, işimizi üst düzeye taşımaya başlamıştık. Sebebini bilmiyordum. Woody Herman niye Chicago'da bir dairede haftalarca ölümün eşiğinde yaşayıp sonra iki yan sokağa taşınıp turnayı gözünden vurmuştu? Bu işler böyleydi.

Corn Belt'ten çabucak çıktık, Los Angeles'ta Haig'de sahne aldık ve Mulligan'dan beri peyda olmuş herkese taş çıkardık. O sıralar kuartetler ve triolar revaçtaydı, bu da bizi kalabalık bir caz grubu kılıyordu ama kimsenin umurunda değildi. Bir ay içinde ismimiz duyuldu ve insanlar dinlemek için ta Frisco'dan gelmeye başladılar.

Hem Max'le hem de Davey'yle pek vakit geçirmiyordum; artık ikisinin arasından su sızmıyordu. Max onu neredeyse hiç gözünün önünden ayırmıyordu, tabii bizi ihmal ediyor değildi. Her zamanki gibi üç beş günde bir uğrar, hep çene çalmaya hazır olurdu. Müsaitti. "Bizim oğlanlara göz kulak olmadan edemem..." Ama gösterinin yıldızı Davey'ydi ve pek dışarı çıkmıyordu. En azından onu göreceğim kadar çıkmıyordu. Piyano konusunda iyiye gitse de şahsen kötüye gidiyordu. Her gece Sally ile yaşadıklarını anlatıyordu: ne kadar mutlu olduklarını, onu ne kadar sevdiğini, başına gelenlerin nasıl başına geldiğini ve sonra öldüğünü. Zamanında birlikte hissettikleri her şeyi piyanodan çıkarıyordu. Sonuysa, hep iki gözü iki çeşme... Eskiden onun hayatına son verip yerin altına gömen orospu çocuğuna deli gibi kızardı; şimdiyse genelde sadece üzgün, yalnız ve tükenmiş haldeydi.

Ve Melekler Orkestrası'nın işleri yolunda gidiyordu. Eskiden bir avuç zeki müzisyendik; *Dixieland* veya modern caz çalabilirdik; sıcak veya soğuk fakat tarz namına bir şeyimiz yoktu. Davey'nin parmaklarıyla bir tarzımız oldu. Hâlâ bir o kadar zekiydik, her türden caz çalabilirdik ama biz *blues* adamlarıydık. Genelde barın ucunda bir başına oturan, ya fazla boyalı ya da fazla yağlı kadına çalardık. Veya dans etmediği için kadınlardan nefret ettiği sanılan; aslında kadınlar için deli divane olan ama çok yaklaştığında olacaklardan korkan ufak tefek adama. Kalın gözlüklü, ufak tefek kızlara, küçük kıçlı, etine dolgun kızlara ve her şeye veda etmiş o ezik sarhoşa çalardık.

Blues adamları.

Paralı bir reklam afişinde şöyle yazıyordu: "Max Dailey'nin grubu, herkesin içinde olan, incinen ve o iyileşmeyen yere hitap ediyor."

Blues adamları.

Haig bizi altı ay daha, belki ebediyen tutardı ama biz Hakikati yaymalıydık. Max'in Hakikatini. *Birdland*'in ne sorunu vardı?

En ufak bir sorunu yoktu. Max'in gözü yıllardır New York'taydı ama o zamanlar biz kimdik ki?

Gittiğimiz gün kilisedeymiş gibi suspus, parmak uçlarında girdi. Davey'yle konuşurken sesini daha da alçalttı.

"Evlat, bu konser sadece *Bird* için."

Herkes biliyordu.

"O adam da az çekmedi. Aynen öyle," dedi. "Büyük yetenek."

Sessiz sedasız çıktık; sonra geri döndük ve o kiliseyi yerle yeksan ettik. Davey daha önce hiç çalmadığı gibi çalıyordu ama ona erişebilene aşk olsun: O kadar kasvetli çalıyordu ki... Konserin ardından ona çıkıp Diyakoz abisiyle birer bira içmek ister mi, diye sordum, olabileceğini söyledi ama Max de geldi ve bir türlü söze giremedim.

Ve böylece sürüp gitti. *Downbeat*, bizi "günümüzde aktif olan en bireysel grup," diye adlandırdı ve bir dizi albüm çıkardık –*Efkârlı Pazartesi; İnim İnim; Engin Kıyılar*– talih kuşu başımıza konmuştu.

Sonra, hangi gece olduğunu hatırlayamıyorum; Max bana geldi ve pek neşeli görünmüyordu. Rollo tacizden yakalandığından beri onu ilk defa yalnız görüyordum. Hiç bozuntuya vermedi.

"Peder, bu aralar Davey'yi gördün mü?"

Boğazıma bir şey düğümlendi. "Bir süredir görmedim," dedim.

Omuz silkti.

"Endişeli misin?" diye sordum.

"Endişelenmeli miyim? Koca adam."

Toz oldu. Sonra, ertesi gece konu dağılıp gitti. Cumartesi akşamı ben tam trompet solomu bitirmiştim ki Parnelli dürtüp şöyle dedi: "Şu tarafa bak." İnsanlar gördüm. "Şu tarafa tekrar bak," dedi.

Bir kız gördüm. Davey'yi kesiyordu.

"Max buna *bayılacak*," dedi Parnelli. "Yalayıp yutacak. Aynen öyle."

Bittiğinde oğlan sahneden indi ve hatuna otuz iki dişini gösterdi. O da ona gösterdi. Karanlık bir köşeye geçip oturdular.

"Şu işe bak. Duyduk duymadık demeyin; Bay Green, manita yaptı. Rica etsem, Koca Max'e bakar mısın?"

Max gözlerini ondan ayırmıyordu. Tam olarak ne düşündüğü belli değildi çünkü hiçbiri yüzüne yansımıyordu. Basın düğmelerini ağır ağır çevirdi ve baktı. Hepsi bu.

Bir süre sonra Davey ve kız kalkıp sahneye yöneldiler.

"Max, Bayan Schmidt'le tanışmanı istiyorum. Lorraine."

Hughie Wilson'ın gözleri yuvalarından fırladı, Bud Parker, "Evet," dedi; hatta Rollo bile dönüp baktı, ki kızlar, Rollo'nun kalemi değildir. Çünkü kız, tarzıyla bas bas bağırıyordu: O küçük kız edasıyla, pembe elbisesi, elma yanaklarıyla ve *her şey yerli yerinde, orasını hiç merak etmeyin, bana inanın,* diyen vücut yapısıyla...

"Her gece bizi dinlemeye geliyormuş," dedi Davey.

"Biliyorum," dedi Max. "Sizi buralarda gördüm, Bayan Schmidt."

Kız, saf günışığı gibi gülümsedi. "Güzel bir grubunuz var, Bay Dailey."

"Aynen öyle."

"Bu gece, *Engin Kıyılar*'ı bir ayrı sevdim. Bence..."

"Harika, Bayan Schmidt. O, Davey'nin bestelerinden biri. Eminim biliyorsunuzdur."

Oğlana döndü. "Hayır, bilmiyordum. Davey – Bay Green, bana söylemedi."

Minik piyanistimiz sırıttı: Bunu içten yaptığını ilk kez görüyordum. Görseniz, tanıyamazdınız.

Ve olaylar böyle gelişti. Gayet açık ve net: Davey bu kızcağızla üst kata çıktı, kızın da hoşuna gidiyordu; hiç kimse onları ayrı düşürmesin, dedim.

Kız her akşam tam vaktinde, hep tek başına geldi. Konserimizi dinliyordu ve ardından o ve bizim oğlan odalarına çekiliyorlardı. Bizimki sabahları epey bitkin görünüyordu ama hepimiz değişimin farkındaydık. Şüphesiz, David Green eksik olan tahtalarından birkaçını toplayıp yerine koyuyordu.

Max de bu konuda bir kelime etmedi. Ne olursa olsun hiç umurunda değilmiş gibi davrandı; ikisine de çok iyi davranıyordu. Ama Parnelli'nin yüzündeki o ifade bir türlü silinmiyordu.

"Oluruna bırakıyor," diyordu. "Max zeki adam, Peder. Başkası olsa bu işi masaya yatırırdı. 'Avrupa turnesine çıkacağız,' filan derdi. Bizim patron öyle değil. Kafası çalışıyor..."

Davey'yle sevgilisinin ilişkisi gitgide koyulaşıyordu ve bir süre sonra, dikkatli dinlediğinizde düğün çanlarını duyabilirdiniz. Ama başka bir şey daha duyuluyordu. Grup – artık birinci sınıf değildi. Sebebini bilemiyordum, neyin değiştiğini tespit etmek zordu ama belli oluyordu. Müzik yapıyorduk. Birçok adamın müzik yaptığı gibi... Fakat bir şeyi yitirmiştik.

Ama Max üzgün değildi –ki adam ayaklı diyapazondu– ve bana öyle geliyor, diye düşündüm. Belki yine rüyalardandı. Onlardan ne kadar bahsedersem bahsedeyim bitmek bilmiyorlardı.

Ama bana öyle gelmiyordu. Bayık çalmaya başlamıştık; üst üste, her gece öyle devam ediyorduk ve sonunda, maalesef sebebini anlamıştım.

Davey'nin Lorraine'le nişanlandığını açıklamasından üç gün sonra bardak taştı. Şöyle oldu:

Hepimiz sahnede toplanmıştık. Max, *Tiger Rag*'e girmek için saydı ve çalmaya başladık. Ve *bir anda*, her şey yine iyiydi. Tarzımız geri dönmüştü fakat eskisinden çok daha zengindi. Davey'nin piyanosu yine gırtlaklanıyor, hüzün kusuyordu; etrafımıza demirden bir çerçeve çiziyordu. Ayaklarımızı yere bastırıyordu.

Parnelli beni dürttü ve buz kestim. Davey'ye baktım – gitmişti; aklı yerinde değildi. Seyircilerin arasına baktım; kız yoktu. Yani orada değildi. Max ise gözlerini kısmış, zevkten dört köşe, telleri parmaklıyordu.

Engin Kıyılar'a girdik ve sanırım –emin değilim ama öyle sanıyorum ki– her şey o anda netleşti. Altı yılın sonunda...

Ama sonuna kadar çaldım. Sonra Davey'ye yöneldim ama Max beni durdurdu.

"Oğlanı yalnız bıraksan iyi olur," diye fısıldadı. "Zor günler geçiriyor."

"Nasıl yani?"

"Kız onu aldattı, Peder."

"İnanmıyorum."

"Aldattı. Başından beri biliyordum ama bir şey söylemek istemedim. Ama – dinle, ben bu işleri bilirim. Oğlanı ayakta uyutacaktı."

"Ne yaptın?" diye sordum.

"Kanıtladım," dedi. Sesinden şefkat akıyordu. "Bütün kızlar aynıdır, Peder. Zor öğrenilen bir ders..." Omuz silkti. "Oğlanı rahat bırak. Sana her şeyi elleriyle anlatsın. Senin canın şu rüyalarından dolayı sıkkın... Bu gece bana uğra da..."

"Ne yaptın, Max?"

"Onunla yattım, Peder. Ve çok kolay oldu."

Omzumu hızla çektim ve merdivenlerden çıkmaya yeltendim ama piyanonun başında kimse yoktu. Davey gitmişti.

"O kız nerede takılıyor?" dedim.

Max ellerini iki yana açtı. "Unut gitsin, tamam mı? Oldu bitti. Oğlan bana *minnettar*!"

"Kew Gardens Caddesi, 45 numara," dedi bir ses. "Daire beş." Parnelli'ydi.

"Sen de mi istiyorsun, Peder?" diye sordu Max. Güldü; hayatımda duyduğum en çirkin sesti.

"Oynaşmışlar," dedi Parnelli. "Efendinin soğuk dokunuşu..."

Altı yıldır sevdiğim adamı inceledim. Bana "Kız da inkâr etmiyor," dedi ve bunun, Davey'nin alnının ortasına balta gibi ineceğini düşündüm. Artık asla toparlanamayacaktı. Asla.

Max'i kolundan tuttum. Gülümsedi. "Oğlanı ne kadar sevdiğini biliyorum," dedi, "emin ol, ben de seviyorum. Ama daha sonra öğrenmesindense şimdi öğrensin, değil mi? Anlamıyor musun – bunu, onun iyiliği için yapmak zorundaydım."

Seyircilerden birkaçı, bize yaklaşıp kulak kabartıyordu. Umurumda değildi. "Dailey," dedim, "beni iyi dinle. Aklımda bir fikir var. Doğru çıkarsa, o fikir doğru çıkacak olursa buraya geri döneceğim ve seni geberteceğim. Çaktın mı?"

O, dev gibiydi ama benim kanatlarım vardı. Onu sertçe bir kenara ittim, dışarı koştum ve bir taksi çevirdim.

Arka koltukta oturup Tanrı'ya, kızın evde olması için ve ona bir iki kelime edebilmek için dua ettim. *Ne olursa!*

Asansörü beklemedim, basamakları üçer üçer çıktım.

Beşinci dairenin kapısını çaldım. Cevap yoktu. İçim buz kesti ve tekrar çaldım.

Kız kapıyı açtı. Gözleri kıpkırmızıydı. "Selam, Diyakoz."

Kapıyı çarparak kapadım ve söyleyecek bir şey bulmaya çalışarak orada dikildim. Her şey acilmiş gibi geliyordu. Her şey, şu anda hallolmalıydı. "Gerçekleri istiyorum," dedim. "Bana gerçekleri söyle. Yalan söylersen anlarım." Nefes aldım. "Max Bailey'yle yattın mı?"

Başıyla onayladı. Onu tuttum, sağa sola savurdum. "Gerçeği söyle, ulan!" Sesim beni şaşırttı: Konuşan bir erkekti. Parmaklarımı tenine sertçe sapladım. "Davey'yi düşün. Gözünün önüne onu getir. Şimdi, Max'le yattığınızı söyle; tüm giysilerini çıkardığını ve Max Dailey'nin seninle yattığını söyle! Söyle dedim!"

Kaçmaya çalıştı, sonra ağlamaya başladı. "Yatmadım," dedi ve bıraktım. "Yatmadım..."

"O oğlanı seviyor musun?"

"Evet."

"Onunla evlenmek istiyor musun?"

"Evet. Ama anlamıyorsun. Bay Dailey..."

"Birazdan anlayacağım. Şu anda hiç vaktimiz yok."

Sıcak gözyaşlarının dökülmesini izledim.

"Hadi."

Bir an için tereddüt etti ama oyalanacak vakit olmadığının farkındaydı. Paltosunu aldı ve taksiye geri döndük.

Birdland'e dönüş yolunda ikimiz de tek kelime etmedik.

Kapanma vakti gelmişti; mekân boş ve karanlıktı. Sahneden yavaş bir blues şarkısı duyuluyordu.

İlk gördüğüm Parnelli oldu. Trombonunu çalıyordu. Ekibin kalanı –ikisi hariç– orada doğaçlıyordu.

Parnelli, bıraktı ve yanıma geldi. Epey titriyordu.

"Davey nerede?" diye sordum.

Önce bana, sonra Lorraine'e baktı.

"O nerede?"

"Geç kaldın," dedi Parnelli. "Görünüşe göre Koca Max, onu biraz fazla zorlamış. Birazcık."

Lorraine titremeye başladı, kolunun zangırdadığını hissedebiliyordum; sanki birisi içimi delik deşik ediyordu. Hâlâ blues çalıyordu: *Engin Kıyılar*. Oğlanın şarkısı.

Parnelli başını iki yana salladı. "Sen çıktığın anda onun peşinden gittim," dedi. "Ama ben de geç kaldım."

"Davey nerede?" dedi Lorraine. Çığlık atmak üzereydi.

"Odasında. Belki de onu çoktan çıkarmışlardır..." Parnelli o gözlerini bana dikti. "Tabancası olmadığı için ustura kullanmış. Tertemiz halletmiş. İyi iş. Kendim daha iyisini yapabileceğimden şüpheliyim..."

Lorraine, tek kelime etmedi. Duyduklarını sindirdi, sonra yavaşça arkasını döndü ve çıkıp gitti. Topukları, dans pistine hançer gibi saplanıyordu.

"Şimdi anladın mı?" dedi Parnelli.

Başımı salladım. Bir an için boşlukta kalmıştım ama şimdi o boşluk, nefretle doluyordu. "O nerede?"

"Odasındadır."

"Benimle gelmek ister misin?"

"Tabii, gelirim," dedi. Bozuk bir nota çaldı ve doğaçlama durdu. Bud Parker sahneden indi; Hughie, Rollo ve Sig de...

"Biliyorlar mı?" diye sordum.

"Hm-hm. Ama Peder, bazen bilmek yetmez. Seni bekliyorduk."

"Hadi, gidelim."

Üst kata çıktık. Max'in kapısı açıktı. Bir koltukta, yakasını gevşetmiş, elinde bir şişeyle oturuyordu.

"Sen de mi, Peder?"

Yakasına yapıştım. "Davey ölmüş," dedim.

"Haber verdiler," dedi. Şişeyi kaldırdı; sol yanağına tokat atıp dövüşmek istesin diye Tanrı'ya yalvardım. İstemedi.

"Sen yaptın," dedim.

"Evet."

Ellerimi boğazına götürüp gözleri suratından akana kadar sık-

mak istedim. O acıyı ona iade etmek istedim. Ama o anda yapamadım. "Neden?" dedim.

Max şişeyi eğdi ve çoğunu boğazından aşağı gönderdi. Sonra, çok yavaşça ve o yumuşak sesle şöyle dedi: "Müzik yapmak istedim. Gelmiş geçmiş en iyi müziği yapmak istedim."

"Davey'ye kız konusunda bu yüzden mi yalan söyledin?"

"Bu yüzden," dedi Max.

Parnelli şişeyi alıp dikti. Korkmuş, titriyordu. "Bak, Peder; bir müzik grubunda olduğunu sanıyordun," dedi. "Ama değilmişsin. Gezici bir morgdaymışsın."

"Ne olur anlat, Parnelli. Tanrı aşkına, bunun Davey ve Lorraine ile ne alakası olduğunu bana anlat."

"Alakası olmaz mı? Dailey kızın evine gidip şu hararetli nutuklarından birini çekip kandırmış. Onu da bu yalana uyup Green'den uzak durmaya ikna etmiş."

Kavramaya çalıştım; aklım almıyordu. Başım zonkluyordu. "Niye?"

"Çok basit. Kız, oğlanın yeteneğini alıp çöpe atacaktı. Oğlan derdini piyanoya değil, *ona* anlatacaktı. Kız dünyayı büyük bir dehadan mahrum bırakmak isteyemezdi, değil mi?"

Parnelli şişeden birkaç yudum daha aldı ve bir köşeye attı.

"Mesele şu, Peder – patronumuzun caza karşı eşsiz bir yaklaşımı var. Çalabilmek için yıkılmış olman gerektiğine inanıyor. Ne kadar beter halde olursan, ne kadar uzun süre öyle kalırsan müzik de bir o kadar iyi olur. Değil mi, Max?"

Max yüzünü elleriyle kapamıştı. Cevap vermedi.

"Etrafına bak. Sen: On yıl önce –on yıl oldu, değil mi, Peder?– bir gece sarhoş oldun, arabaya bindin ve küçük bir kıza çarptın. Onu öldürdün. Rollo ise nonoş ve bundan memnun değil. Hughie, senin derdin neydi?"

Hughie sessiz kaldı.

"Doğru ya: Kanser... Hughie, yakında bir gün ölüp gidecek. Bud Parker ve Sig, zavallıcıklar; müptelalar. Damardan vuruyorlar. Bense... şişede balık... Max beni Bellevue'dan çıkardı. Devam edeyim mi?"

"Devam et," dedim. Her şey netleşsin istiyordum.

"Ama her nedense Max kendine yıkılmış bir piyanist bulamıyordu. Perişanmış gibi davranıyorlardı ama bir de bakmışsın, sadece karınları filan ağrıyormuş. Sonra... David Green'i buldu. Daha doğrusu sen buldun, Peder. Sonunda tamamlanmıştık. Sekiz perişan piç. Anladın mı?" Parnelli, Max'in başına hafifçe vurdu ve hıçkırdı. "Ama fark edemediğin için kendini üzme. İhtiyar Dailey, çok zeki. Sen, ıstırabından yıllar önce paçayı kurtarmış olabilirsin ama o, bıçağı içeride tutuyor. Arada bir kanırtıyor, resmen bizi kuruyor ki izleyicilerin karşısında feryat figan ağlayalım."

Hughie Wilson söze girdi: "Saçmalık. Hepsi saçmalık. Mutluyken de gayet güzel çalarım..."

Max ellerini koltuktan aşağı uzattı ve bu güçlü kuvvetli göründüğü son andı. "Hayır," dedi. Zangır zangır titriyordu ve kıpkırmızı olmuştu. "Dönüp bir bak, Diyakoz Jones. En büyük piyanistler hangileri? Yani, en büyükleri... Sana söyleyeyim: Yerinin bir genelev olduğunu söyledikleri Jelly Roll. Münzevi Lingle. Kör Tatum. Peki içine, ta kemiklerine işleyen; insanı bir türlü rahat bırakmayan o üflemelileri çalanlar kimler? Onu da söyleyeyim: Biederbecke adında, evsiz bir ayyaş ve Johnson adında, yalnız bir ihtiyar. Ve Buddy Bolden – o da bir geçit töreninin ortasında kafayı sıyırmıştı. Geriye dönüp bir bak; en büyükleri bul. Bulup bana göster. Ben de sana gelmiş geçmiş en yalnız, en perişan, tükenmiş, cehenneme mahkûm piçleri göstereyim. Ama hatırlananlar onlar, Diyakoz Jones. Hatırlananlar onlar."

Max o sabit bakışlarını üzerimize dikti.

"Davey Green iyi çocuktu," dedi. "Ama dünya iyi çocuklarla dolu... Ben onu harika bir piyaniste dönüştürdüm, ki dünya öyleleriyle dolu *değil*. İnsanın içine işleyen, ruhuna dokunan bir müzik yaptı. Sadece Tanrı'nın duyabileceği bir müzik yaptı. Ve bu müzik, onu duyan ve ileride duyacak olan herkesin yüreğindeki derdi söküp..."

Ellerini yumruk haline getirmişti. Kan ter içindeydi.

"Biz bu hale gelene kadar," dedi, "hiç böyle büyük bir grup var

olmadı. Asla, akla hayale gelebilecek her şarkıyı çalabilen, hakkını veren bir grup müzisyen var olmadı. Bir daha da olmayacak. Hepiniz harikaydınız ve harika kalmanızı sağladım."

Sallanarak ayağa kalktı. "Pekâlâ, her şey paramparça oldu. Bitti. Bu odadaki herkesin hayatını kararttım, sizi mahkûm ettim, sizi kandırdım ve hepinize yalan söyledim – tamam. Önce kim vuracak?"

Kimse kıpırdamadı.

"Hadi," dedi ama o yumuşak sesiyle değil. "Hadi, sizi tavşan yürekli orospu çocukları! Gelsenize! Tertemiz bir çocuğu katlettim, değil mi? Peki ya sen, Parnelli? Uzun süredir gözün üzerimdeydi. Neden sen başlamıyorsun?"

Parnelli bir an gözlerinin içine baktı; sonra döndü, trombonunu aldı ve kapıya yöneldi.

Sig Shulman peşinden gitti. Diğerleri de birer birer dönüp arkalarına bakmadan gittiler.

Hepsi gittiğinde Max Dailey'yle baş başa kaldık.

"Bu akşam bana bir şey söylemiştin," dedi. "Geri dönüp beni öldüreceğini söylemiştin. Ne bekliyorsun?" Çalışma masasına gitti, bir çekmeceyi açtı, 38'lik bir tabanca çıkardı. Bana uzattı. "Hadi," dedi. "Beni öldür."

"Öldürdüm bile," dedim, silahı masanın üstüne, erişebileceği bir yere bıraktım.

Max bana baktı. "Çıkıp git, Peder," dedi fısıldayarak. "Özgür ol."

Dışarı çıktım ve epey serindi. Yürümeye başladım. Ama gidecek bir yer yoktu.

Yeni Ses

Sincaplarla dolu bu dünyadaki tüm sincaplar arasında, Bay Goodhew, açık ara farkla en sincabımsı sincaptı. Yani sürekli bir şeyler istiflerdi. Zamanında maskeler, posta pulları, renkli taşlar ve sicim parçaları biriktirirken şimdi ölüm biriktiriyordu. Dur durak bilmeden, aşırı bir düşkünlükle, severek. Havadan kapıp plastoidin içinde muhafaza ediyordu ve geceleri dinliyordu. Bu onu çok mutlu ediyordu.

Ama her zaman böyle değildi. Aşama aşama gelişti; Mozart ve Bach ile başlayıp molüsk ve yarasalarla devam etti, ki bu, elbette bu işin asıl başlangıcıydı. Her ses düşkünü gibi dairesini, mantar gibi üreyen pikaplarla, hoparlörlerle, türlü eklentilerle donatıyor, nispeten haşin bestecilerin *tutti* mezürlerini aslına olabildiğince sadık bir şekilde dinleyerek oyalanıyordu. Ama sonra, bir gün *Sesler Dünyası* adlı bir plağa denk gelip satın aldı. Kapağında modern bir tasarım vardı ve bilimsel amaçlarla üretilmişti. İçinde, oynaşan denizayılarının, yaralı bir dağkeçisinin ölüm feryadının, bir atsineğinin kalp atışının kayıtları ve benzeri sesler vardı. Bunlara ek olarak, bir mürekkepbalığının suyun içinde, *bir başına, akıl sır ermez* olarak tasvir edilen çırpınma sesleri ve bir vampir yarasanın epey sinir bozucu (fakat Bay Goodhew'a öyle gelmeyen) cıvıldaması vardı.

Muhteşem ve tuhaf sesler; dişe dokunur sesler, ömründe duyduklarına hiç benzemeyen sesler...

Hiç vakit kaybetmeden bu dünyada kayboldu ve koleksiyonunu yapmaya koyuldu.

Başta her koleksiyon gibi derme çatmaydı: Hiçbir düzeni olmayan, allak bullak bir potpuri. Düşüncesizce aldığı plakların ardı ar-

kası kesilmiyordu: bugün Reykjavik'teki bir fırtına, yarın bir timsahın esnemesi, ertesi gün bir kerhane karyolasının bezgin yaylarının gıcırtısı...

Fakat zaman içinde Bay Goodhew, bu kadar kolay bulunabilen parçalardan bıkıp daha az umumi olan bir yaklaşım geliştirdi; alanını daralttı. Satın alımlarının arası gitgide açılıyordu ve bir süre sonra, birikimlerinden harcaması gerekti, ki şansına, ikinci el araba satıcısı olan babasından kalan hatırı sayılır miras sayesinde ziyadesiyle birikimi vardı. Tuhaf, sıradışı, acayip, neredeyse hayal ürünü olan sesleri kaydetmeleri için Ses İzcileri tuttu. Koleksiyonu sahiden de ilginçti fakat Bay Goodhew'u tatmin edecek kadar türdeş değildi. Her akşam, doğmamış bebeklerin kıpırtısını, hırsızların alnından dökülen terlerin seslerini, darağaçlarının altında sallanan yatay kapakların seslerini dinliyordu ve dinledikçe düşünüyordu: Tek bir yere odaklanmalıyım! Evet, tek bir yere!

Ama nasıl? Ne şekilde?

Enine boyuna düşündü; tasnif etti, eledi, eledi. Sonra çalışanlarını çağırdı ve onlara emirlerini verdi.

O gün Bay Goodhew, dünyanın ilk ölüm sesi koleksiyoncusu oldu.

Dağkeçisinin ölüm feryadı hariç her şeyi çöpe atıp uzmanlık alanı üzerinde titizlikle çalışmaya başladı. İlk postada eline ezilen farelerin, yakarak öldürülen kulağakaçanların, iki tonluk bir kamyonun altında yatan bir melez köpeğin kesik nefeslerinin sesleri ulaştı – iptidai olsa da gayet güzel bir başlangıçtı. Onları dinledi, kataloglad, dizinledi ve kaldırdı. Sonra bekledi.

Bekleyecek çok vakti yoktu. O noktada dairesi plaklardan geçilmiyordu; hava sürekli, her biri kendine has bir şekilde ölen muhtelif hayvanların feryatları, inlemeleri, kesik nefesleri, çığlıkları, ciyaklamaları, hıçkırıkları ve sızlanmalarıyla titreşiyordu. Bay Goodhew inadından kesinlikle ödün vermiyordu; tekerrüre yer yoktu.

Her şey tıkırında gidiyordu; ta ki muhtelif sebeplerden, konakladığı yeri değiştirmek zorunda olduğunu görene dek. Birincisi, daire ihtiyaçlarını karşılayamaz hale gelmişti; ikincisi, komşularına

ve komşularının çağırdığı polis memurlarına açıklama yapmaktan bıkmıştı. Plaklarını da alıp en yüksek bayırın tepesinde, kızılağaçtan bir villaya taşındı ve orada kaldı.

Koleksiyonu büyüyordu. Dünyanın –en uygun tabirle– gergin olarak tasvir edilebilecek haline karşın evine her gün postayla, dünyanın dört bir yanından yeni bir şeyler geliyordu: bir armadillonun ölüm feryatları; karnı deşilmiş bir kanaryanın kulak tırmalayan ciyaklamaları ve çırpınmaları; odun sobasına atılmış bir anakondanın isterik tıslamaları... Bay Goodhew dinlemekle, arşivlemekle, kaydetmekle ve sesleri işlemekle o kadar meşguldü ki nadiren boş vakti kalıyordu: Ancak akşamları rahat bir koltuğa serilip pikabı açarak koleksiyonunun tadını çıkarabiliyordu. O saatlerde, ışıklar kapanırdı ve orada, gergin, bekleyiş içinde, ağzı açık; beyninde seslerin körüklediği imgeler belirerek otururdu. Başka koleksiyoncuların nadir bir delft çömleğini ovaladığı, deniz kabuklarını cilaladığı veya kitap yapraklarını kütüphane raflarında sıraya dizdiği gibi bir edayla dinliyordu. Gerçek, hakiki bir koleksiyoncuydu çünkü her aşamasından keyif alıyordu; hazırlıklar, işin zahmeti ve en önemlisi, seslerin kendileri.

Fakat bir gün, uzun yılların sonunda, kaçınılmaz gerçekle yüzleşti. Uğraşı tamamına ermişti veya buna çok yaklaşmıştı; feci şekilde yaklaşmıştı. Bay Goodhew'un keyfi için en az bir üyesi ölmemiş hiçbir hayvan türü kalmamıştı. Hepsine sahipti. Ağaçkakandan zebraya; bir tekhücrelinin sualtında can verirken çıkardığı ufacık sesten, dev bir balinanın odayı inleten boğulma sesine kadar... Her biri Bay Goodhew'un evinde dosyalanmış ve arşivlenmiş haldeydi: Tamamlanmıştı.

Bir tek–

Aklına koyduğunda Bay Goodhew affedilmiş bir mahkûm gibi nefes almaya başladı. Ayarlamalar yapması, cesaretini toplaması gerekecekti fakat aklına, koleksiyonuna ekleyecek hiçbir şeyi olmayan bir koleksiyoncudan daha beter bir şey gelmiyordu.

Karar verildi.

İlk paket, bu kararı almasından bir hafta sonra eline ulaştı. İçinde bir mükemmel cevher, birkaç tane de vasat numune vardı. Ama o

birincisi yok mu! Bay Goodhew, onu tekrar tekrar dinledi. Kadının, evinin odalarında çınlayan çığlıklarını dinledi. Nasıl bir acı! Nasıl bir ıstırap! Nasıl bir *bel canto*!

Ses İzcisi –aşırı hırslı bir adamdı ve– kadının boğazlandığını açıkladı fakat işvereninin anlayıp pek üstünde durmadığı bazı diğer detayları izah etmek konusunda başarısız oldu. Diğerleri çerçöptü; inlemeler, böğürtüler ve gırtlağının çökerken çıkardığı zonklayan seslerden oluşan, keyifsiz bir kuru gürültüydü ve hepsi, belli ki suniydi.

Bu Bay Goodhew'u küplere bindirdi.

En başta dinlediği cevheri ona sunan Bay Hurke hariç herkesi defetti: Bunun ardından ses koleksiyonu zenginleşti, tabii, dünyanın gerginliğinden, bombalardan ve benzeri şeylerden ötürü yavaşça fakat emin adımlarla büyüyordu.

Artık geceleri, Bay Goodhew mezozoik evresi olarak adlandırdığı döneme ait kayıtlara nadiren el sürüyor, koleksiyonunun en son evresine odaklanmayı yeğliyordu. Gecenin köründe, hançerlenen tüccarların can çekişme hırıltılarını, boğulan kız kurularının çıkardığı son baloncukların sesini, doksanlık ihtiyarların kupkuru boğazlarıyla cavlamalarını, yüksekten düşen haremağalarının rüzgârda kesilen çığlıklarını dinleyip ürperiyordu. Dehşet, ıstırap ve dürüstlük; dürüstlüğün, açığa çıkarılan ruhların sesi – dinlediği şey buydu.

Ve elbette, diye düşündü, artık koleksiyonumun sonu yok! Ruhlarla dolup taşan bu evrende, her ruhun bir sesi var. Sonsuza dek sürecekti; hiç durmadan biriktirecekti, biriktirecekti ve–

Oturduğu yüksek bayırda, nemli bir akşamüstü Bay Goodhew kalktı, pikabına doğru yürüdü ve hâlâ üç yüz feryadı kalmış bir üniversite öğrencisinin yedi yüzüncü feryadını yarıda kesti (Bin Kesikle Ölüm – Bay Hurke, işinde epey ustalaşmaya başlamıştı). Bunun üzerine Bay Goodhew iç geçirdi, bir süre volta attı ve önünde on beş dakika boyunca tefekküre dalacağı hol aynasına doğru yöneldi. İnanmakta güçlük çekiyordu; inanmak, neredeyse imkânsız geliyordu. Yine de o gözleri, o çizgileri ve kırışıklıkları, o salyaları akan ağzı görünce gerçek olduğunu anladı.

Bezmişti. Yıllardır kenar notlarıyla yetinmişti, şimdiyse yüzleşiyordu: Yolun sonuna gelmiş *Des Esseintes* gibiydi. Yeni bir ses, en ufak bir merak uyandıracak bir ses kalmamıştı.

Koleksiyonu... tamamlanmıştı.

Tekrar iç geçirdi ve uçarı bir fikrin ansızın aklına gelişiyle etekleri tutuştu. Tamamlandıysa, diye düşündü, niye hüsrana uğramış hissediyorum? Tatmin hissi nerede? Hayır. Tamamlanmadı; bir tane daha kaldı. Son bir ses...

Kendi sesim!

Saçmalık. Şu anda özel ses kayıt aletiyle oynarken bile sesli konuşuyordu. Kendimi vurursam, hidrosiyanik asit yutarsam veya benzeri bir şey yaparsam, sonra da kaydı tekrar çalarsam... Orada dur! Bu resmen deli saçması ve daha da beteri, haddinden fazla edebi...

Peki, aradığı şey kendi ölümü değilse –ki sonrasında tadını çıkaracak çok az vakti olacağına kanaat getirmişti– neydi? Daha da hızlı volta atmaya başladı. Zihnini taradı. Yeni ses, o nihai ses, eksik olan o tek ses...

Bay Goodhew, Japon paspasının üstünde tepindi, kendini geniş bir divanın üzerine attı ve şakakları ağrıyana kadar düşünüp taşındı.

Ne olabilirdi? Gözden kaçırdığı, bu noksanlık hissine sebep olan şey neydi?

Bay Goodhew, tam düşüncelerinin çözülüp tekrar tekrar kördüğüm olduğu bu kaotik hüsranın ortasında sarsıntıyı hissetti. Sessiz bir patlama, olağanüstü bir basıncın salınımı; bedenindeki sinirlere hücum edip yere kapaklanmasına ve gözlerini kırpıştırmasına sebep olan devasa, kozmik bir iç kanama gibi...

Ne – Kalktı ve doğrudan pencereye koştu: Şehrin ışıklardan oluşmuş bir dantel gibi serildiği, krallara layık manzaraya bakan doğu penceresine... Gece yarısıydı. Yine de uzakta gökyüzüne, bir akvaryumun şeffaf suyu içinde çözünen bir boya damlası gibi yayılan devasa, turuncu bir parıltının yayıldığını gördü.

Büyümesini izledi ve üzerine düşündü. Ortalığı velveleye veren

savaş çığırtkanlarını ve sonu gelmeyen zırlamalarını düşündü: küresel afetler, kobalt bombası, nüfus patlaması–

Patlama, tepesindeki kara, şişkin bulutların arasında hafif bir gürleme olarak başladı. Anladıkça Bay Goodhew'u bir seğirme ve titreme tuttu. Sonra parmaklarını şaklattı ve "Tabii ya," dedi; geriye doğru sıçradı ve alelacele, kayıt aletlerinin yanına koştu, eklentileri birbirine bağladı ve hepsini bir vızıltıyla çalıştırdı. Çabuk, çabuk! Özel mikrofonu açık pencereden uzattı, yüksekte tuttu ve test etti: Bir, iki, üç, dört.

Sonra devasa bir yarılma, gürleme ve eşi benzeri olmayan bir gök gürültüsü sesi geldi: Yüksekti, çok yüksekti, canhıraş bir ses kasırgasıydı – yine de ardından çığlıkların, ufacık, korkmuş yılanların sesi gibi sızıp duyulmasına yetecek kadar yumuşaktı.

Bay Goodhew mikrofonu pencereden yukarı doğru uzattı ve kıkırdadı; yangınlar başladığında bile kıkırdadı. Nefes nefese bekledi... Birazcık daha, birazcık daha, iki saniye daha: Şimdi! Düğmeyi çevirdi ve parıltılı, esmer kasetin hızla geri sarılmasını izledi. Bir diğer düğmeyi çevirip durdurdu.

Bay Goodhew oynatma tuşuna bastı ve coşkulu, beklenti dolu bir neşeyle ürperdi.

Sonra ışıklar söndü. Dinlerken daha da öne eğildi – boynunu uzattı ve kulaklarını kepçe yaptı; sonra kısa, boğuk bir ıstırap feryadı kopardı. Kapalı kayıt aletini salladı ve dünya patlayıp, yarılıp milyarlarca yanan toz parçasına dönene dek sallamayı kesmedi.

Kaçırmıştı. O nihai sesi kaçırmıştı.

SONSÖZ

William Shatner

Charlie Beaumont ince, neredeyse bir deri bir kemik, gözleri ışıldayan, kıvırcık saçlı bir adamdı. Bir şairin parmaklarına veya belki elleri *Underwood* daktilosunun üzerinde oynayan bir romancının uzun, ince parmaklarına sahipti.

Roger Corman'dan, üzerine Charlie'nin ismi iliştirilmiş, *Davetsiz Misafir** adında bir senaryo almıştım. Başrolü oynar mıyım, diye soruyordu. Romanı okudum ve hararetle, "Evet, bu rolü oynarım," demek için aradığımda nefesime güçbela hâkim olabiliyordum.

Tam da okulları karma eğitime açtıkları sıralar, küçük bir grup halinde Güney'in alt kısımlarındaki kara bölgelerin yolunu tuttuk. *Davetsiz Misafir*'de gerçek bir olaydan esinlenilmişti. Beyaz bir New Yorklu asla açıklanmayan sebeplerle Güney'e sızıp muhtelif küçük kasabalarda boy göstererek kamuoyunu, hicivleriyle karma eğitime karşı ayaklanmak ve yağmalamak üzere kışkırtıyordu. Charlie, Roger ve ben, birkaç gözüpek yandaşımızla birlikte canavarın karnına doğru gidiyorduk. Çekimler sırasında setin etrafında olan kalabalık bizden nefret etmişti.

Hepimiz kasabanın dışında bir pansiyonda kalıyorduk ve o tuhaf tuvaletin penceresinden kaçış güzergâhını planlamıştım. İleride uzanan bir mısır tarlası vardı; mısırların arasına koşup kargaşa geçene kadar orada uzanmayı planlamıştım. Kötü adamlardan birini oynayan bir aktör bana arabasının, aralarında yarı otomatik tüfeklerin de

* (Orj.) The Intruder. Yönetmenliğini Roger Corman'ın üstlendiği, 1962 tarihli kült film. Beaumont senaryoyu 1959 tarihli, aynı isimli romanından senaryolaştırmıştır. *–yhn*

olduğu silahlarla dolu bagajını göstermişti. Adam izbandut gibiydi. Askerde boks şampiyonu olmuş. O korkuyorsa, Charlie'yi ve uzun parmaklarını kim koruyacaktı?

Çekimlere başladığımızda hepimiz diken üstündeydik. Fakat böyle bir gerginlik insanları bir araya getiriyor. Kendilerine Yeşil El adını takmış, Charlie ve birkaç arkadaşından oluşan bir ekip, bilimkurgu çevrelerinde isim yapmıştı ve bu ismi, *Alacakaranlık Kuşağı* ve benzeri senaryolarla yüceltmek üzerelerdi. Çekimlere Charlie'nin dostları olarak geldiler; hem de ne dostluk. Bugünlerde artık öyle dostlar bulunmuyor. Herkes duyduklarını sineye çekti ve hepimiz otuz günlük çekimi tek parça halinde tamamladık. Arada bir böyle bir ihtimal varmış gibi gözükse de kimsenin boynu bir halattan sarkıtılmadı.

Film muhteşem eleştiriler aldı, özellikle de Charlie'nin kalemi. Çekim tamamlandığında Charlie'yle Los Angeles'ta, öğle yemeklerinde, sık sık görüşmeye başladık. Bir barbekü lokantasına giderdik, Charlie bir iki bira içerdi ve bir süre sonra –belki birkaç ay– sağlığı kötüye gitmeye başladı. Yüzünün biraz daha bitkin olduğunu, burnunun ve ağzının etrafındaki çizgilerin daha kırışık göründüğünü fark ettim ve yemin ederim daha yaşlı görünüyordu. Sonra çok tuhaf bir şey oldu. Gitgide daha çok, daha da çok yaşlı görünmeye başladı ve hatırlatırım, tüm bunlar birkaç ay içinde gerçekleşti. İyi hissetmediği, doktora gittiği konusunda pek konuşmuyordu ama sanırım otuzlu yaşlarındaydı, gayet aklı başındaydı ve yazıyordu; çok iyi yazıyordu.

Bir süre tatildeydim, Charlie'yi birkaç aydır görmemiştim ve mümkün olan en tuhaf hastalıktan, ansızın öldüğünü öğrendim. Tıbbi ismini bilmiyorum. Araştırmak bile istemiyorum ama çok gençken, yaşlılıktan ölme hastalığıydı. Anladığım kadarıyla bir kasırga gibi, ansızın ihtiyarlık safhasını yaşamıştı. Onun yazacağı türden bir bilimkurgu öyküsü gibiydi. Charlie Beaumont; muhteşem, kanlı canlı, yaratıcı yazar, otuzlarında, ihtiyarlıktan öldü.

Ailesini çok severdi ve onlara bıraktığı miras, muhteşem öyküleri, harikulade senaryoları ve layığıyla çalışmak konusundaki şöhreti oldu. Kurgu yazarak geçimini sağlayan bir adam – bu çok nadir bir şeydir; Charlie de öyleydi.